

Latvijas Republika

TALSU NOVADA DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.31, 35.punkts)

Talsos

29.12.2022.

Nr.633

Par Talsu novada Izglītības nozares attīstības stratēģijas 2023.-2028.gadam apstiprināšanu

Pašvaldība saskaņā ar Izglītības likuma 17.panta trešās daļas 1.¹ apakšpunktu atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajās izglītības attīstības pamatnostādnēs noteiktajiem mērķiem izstrādā izglītības attīstības stratēģiju.

Nemot vērā iepriekš minēto, Talsu novada pašvaldībā laika posmā no 2022.gada maija līdz 2022.gada decembrim izstrādāta Talsu novada Izglītības nozares attīstības stratēģija 2023.-2028.gadam.

Stratēģija informatīvi skatīta Talsu novada domes Izglītības, sociālo un veselības jautājumu komitejā, kā arī tikšanās laikā ar iedzīvotājiem Dundagā, Kolkā, Talsos un Rudē, kā arī izskatīti sabiedrības sniegtie ieteikumi pēc stratēģijas projekta publicēšanas Talsu novada pašvaldības mājaslapā.

Pamatojoties uz Izglītības likuma Izglītības likuma 17.panta trešās daļas 1.¹ apakšpunktu,

Talsu novada dome nolemj:

Apstiprināt Talsu novada Izglītības nozares attīstības stratēģiju 2023.-2028.gadam (stratēģija pielikumā).

Domes priekšsēdētāja

E. Kārklīņa

Katlaps 29468902

uldis.katlaps@talsi.lv

Lēmumu nosūtīt:

- 1) Sabiedrisko attiecību un mārketinga nodaļai;
- 2) Talsu novada Izglītības pārvaldei;
- 3) Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēm.

**TALSU
NOVADS**

APSTIPRINĀTS

ar Talsu novada domes 29.12.2022. lēmumu
Nr.633 (prot. Nr.31, 35.punkts) "Par Talsu
novada Izglītības nozares attīstības stratēģijas
2023.–2028. gadam apstiprināšanu"

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBA

TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2023.-2028. GADAM

II DAĻA: STRATĒĢISKĀ UN RĪCĪBU DAĻA

SATURA RĀDĪTĀJS

Satura rādītājs.....	3
Saistību atruna.....	4
Saīsinājumi.....	5
1. IZSTRĀDES PAMATOJUMS UN METODOLOĢIJA	7
1.1. Stratēģijas izstrādes metodoloģija	8
2. IZGLĪTĪBAS NOZARES EKOSISTĒMA, BŪTISKĀKIE IZAICINĀJUMI UN NEPIECIEŠAMĀS RĪCĪBAS	9
2.1. Izglītības nozares izvērtējuma kopsavilkums, secinājumi un nepieciešamās rīcības	9
2.2. Izglītības nozares priekšrocības un izaicinājumi	13
3. IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS POLITIKAS PLĀNOŠANAS KONTEKSTS	16
3.1. Izglītības attīstība starptautiska, nacionāla un reģionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentos	16
3.2. Talsu novada ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības vadlīnijas un virzieni pašvaldībā kopumā	20
3.3. Politikas plānošanas dokumentu sasaiste ar Talsu novada izglītības attīstības rīcības virzieniem	21
4. IZGLĪTĪBAS NOZARES ILGTERMIŅA STRATĒĢISKIE UZSTĀDĪJUMI TALSU NOVADĀ.....	23
4.1. Ilgtermiņa attīstības prioritātes.....	23
4.2. Vīzija, virsmērķis un rīcības virzieni	24
5. IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS MODELIS UN KRITĒRIJI.....	25
5.1. Vispārējās izglītības iestāžu tīkls	25
5.2. Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu tīkls	39
6. NOZARES ATTĪSTĪBU RAKSTUROJOŠIE REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	42
7. RĪCĪBAS PLĀNS VIDĒJA TERMIŅA POLITIKAS ĪSTENOŠANAI.....	44
8. STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANAS, UZRAUDZĪBAS UN AKTUALIZĒŠANAS KĀRTĪBA	72

SAISTĪBU ATRUNA

“TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2023.-2028. GADAM” (turpmāk – Stratēģija) ir sagatavota saskaņā ar Talsu novada pašvaldības doto uzdevumu un 2022. gada 12. maijā noslēgto pakalpojuma līgumu Nr. TNPCA/22/9-23/201/PAKL.

Stratēģiju laika posmā no 2022. gada maija līdz 2022. gada decembrim ir izstrādājusi un 2022. gada decembrī īstenotās sabiedriskās apspriedes rezultātā precizējusi SIA “Dynamic University”.

Informācijas apkopojums, situācijas izvērtējums un secinājumi, kas minēti Stratēģijā, ir balstīti uz dokumentāciju un sekundāro datu izpēti, kā arī aptaujās un intervijās iegūto informāciju. Par minēto dokumentu, datu, informācijas un paziņojumu precizitāti, pilnību un atbilstību dokumentu oriģināliem, ir atbildīgi attiecīgās informācijas sniedzēji, un Pētījuma autori nesniedz garantijas vai saistības šajā sakarā. SIA „Dynamic University” neatbild par sekām, kas izriet no šī dokumenta vai kādas tā daļas izmantošanas.

Pasūtītājs: Talsu novada pašvaldība

Izpildītājs: SIA “Dynamic University”

Pamatojums: 2022. gada 12. maijā noslēgtais pakalpojuma līgums Nr. TNPCA/22/9-23/201/PAKL

Izstrādes periods: 2022. gada maijs – 2022. gada decembris (ar sabiedriskās apspriedes precizējumiem 2022. gada decembrī)

SAĪSINĀJUMI

SAĪSINĀJUMS	ATŠIFRĒJUMS, SKAIDROJUMS
1	2
CE	centralizētie eksāmeni
CSB	Centrālā statistikas birojs
AP2028	Talsu novada attīstības programma 2022.-2028. gadam
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
g.	gads vai gadi
g.v.	gadu vecumā
IAP2027	Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam "Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai"
IAS2040	Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2040. gadam
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
m.g.	mācību gads
MMS	mākslas un mūzikas skola
MK	Ministru kabinets
MTB	materiāltehniskā nodrošinājuma bāze (resursi)
NAP2027	Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam
n/a	nav attiecināms
n.d.	nav datu
OCE	obligātie centralizētie eksāmeni
PI	pieaugušo izglītība
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PMP	priekšlaicīga mācību pārtraukšana
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
SAM	specifiskā atbalsta mērķis
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
STEM	zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (no angļu valodas – <i>Science, Technology, Engineering and Mathematics</i>)
SS	sporta skola
TN	Talsu novads
TN IP	Talsu novada Izglītības pārvalde
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VISC	Valsts izglītības satura centrs
VPD	valsts pārbaudes darbs
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
ZPD	zinātniski pētnieciskais darbs

SAĪSINĀJUMS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS
1	2
VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES	
Dundagas PII "Kurzemīte"	Dundagas pirmsskolas izglītības iestāde "Kurzemīte"
Dundagas vsk.	Dundagas vidusskola
Kolkas psk.	Kolkas pamatskola
Laidzes PII "Papardīte"	Laidzes pirmsskolas izglītības iestāde "Papardīte"
Laucienes PII "Bītiķe"	Laucienes pirmsskolas izglītības iestāde "Bītiķe"
Laucienes psk.	Laucienes pamatskola
Lībagu ssk.	Lībagu sākumskola
Mērsraga PII "Dārta"	Mērsraga pirmsskolas izglītības iestāde "Dārta"
Mērsraga vsk.	Mērsraga vidusskola
Pastendes PII "Ķipars"	Pastendes pirmsskolas izglītības iestāde "Ķipars"
Pastendes psk.	Pastendes pamatskola
Pūņu psk.	Pūņu pamatskola
Rojas PII "Zelta zivtiņa"	Rojas pirmsskolas izglītības iestāde "Zelta zivtiņa"
Rojas vsk.	Rojas vidusskola
Rudes PII "Saulespuķe"	Rudes pirmsskolas izglītības iestāde "Saulespuķe"
Sabiles PII "Vīnodziņa"	Sabiles pirmsskolas izglītības iestāde "Vīnodziņa"
Sabiles psk.	Sabiles pamatskola
Stendes psk.	Stendes pamatskola
T2V	Talsu 2. vidusskola
Talsu PII "Kastanītis"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Kastanītis"
Talsu PII "Pīlādzītis"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Pīlādzītis"
Talsu PII "Saulīte"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Saulīte"
Talsu PII "Sprīdītis"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"
Talsu PII "Zvaniņš"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Zvaniņš"
Talsu psk.	Talsu pamatskola
TKV	Talsu Kristīgā vidusskola
TNV	Talsu novada vidusskola
TVĢ	Talsu Valsts ģimnāzija
Upesgrīvas psk.	Upesgrīvas pamatskola
Valdemārpils PII "Saulstariņš"	Valdemārpils pirmsskolas izglītības iestāde "Saulstariņš"
Valdemārpils vsk.	Valdemārpils vidusskola
Vandzenes PII "Zīlīte"	Vandzenes pirmsskolas izglītības iestāde "Zīlīte"
Virbu ssk.	Virbu sākumskola
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES UN INTEREŠU IZGLĪTĪBAS IESTĀDES	
Dundagas MMS	Dundagas Mākslas un mūzikas skola
Mērsraga MMS	Mērsraga Mūzikas un mākslas skola
Rojas MMS	Rojas Mūzikas un mākslas skola
RSS	Rojas Sporta skola
Sabiles MMS	Sabiles Mūzikas un mākslas skola
TNBJS (vai BJS)	Talsu novada Bērnu un jauniešu centrs
TNSS	Talsu novada Sporta skola

SAĪSINĀJUMS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS
1	2
Valdemārpils MMS	Valdemārpils Mūzikas un mākslas skola

1. IZSTRĀDES PAMATOJUMS UN METODOLOĢIJA

Izglītība ir būtiska indivīda un valsts attīstībai. Izglītības mērķis tā plašākajā izpratnē ir sagatavot indivīdu dzīvei, ar to saprotot: vispārējās zināšanas un prasmes (personības attīstību, spēju novērtēt tās sabiedrības kultūru, kurai indivīds pieder, kā arī izvēlēties savas dzīves virzienu); pilsonisko izglītību, kas aptver indivīda iesaisti sabiedrības un politiskos procesos; kā arī profesionālo sagatavotību, resp., indivīda spēju piedalīties ekonomiskās aktivitātēs kā darba devējam vai darba ņēmējam.¹

“Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam” nosaka, ka prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni izglītības jomā ir izglītības pieejamība un pārmaiņas izglītības procesa organizācijā, skola kā sociālā tīklojuma centrs, kontekstuāla izglītība un pedagoga profesijas maiņa, e-skola un informācijas tehnoloģiju izmantošana, izglītošanās mūža garumā. Izglītībai jābūt kvalitatīvai, visa mūža garumā pieejamai un uz radošumu orientētai, kas ļauj reaģēt uz globālās konkurences un demogrāfijas izaicinājumiem un ir viens no priekšnoteikumiem ekonomikas modeļa maiņai.²

21. gadsimta izglītības telpu raksturo ne vien globalizācijas un digitālās transformācijas rosinātās pārmaiņas, bet arī arvien pieaugoša ienākumu nevienlīdzība, atšķirīga finansiālā drošība dažādās iedzīvotāju grupās, pieaugoša cilvēku mobilitāte, starptautiska migrācija, kā arī sabiedrības novecošanās procesi, kas iezīmē būtisku darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos vidējā un ilgākā termiņā. Tāpat izglītības sektoru skars sabiedrības pilsoniskās un politiskās aktivitātes jautājumi, piemēram, demokrātijas stiprināšanas, sabiedrības dažādības un konfliktu risināšanas problēmas, kā arī orientācija uz videi draudzīgu pieeju resursu izmantošanā – aprītes ekonomika un ilgtspējīga patēriņa kultūra.³ Izglītības sistēma un vide neizbēgami un pastāvīgi mainās līdz ar attīstības procesiem sabiedrībā un tautsaimniecībā, kā arī ar nākotni saistīta arvien pieaugoša nepastāvība un sarežģītība.

Novērtējot izglītības lomu reģionālajā un katra novada attīstībā, kā arī ņemot vērā nacionālā līmenī definētās prioritātes izglītības nozarē un Izglītības likumā⁴ noteikto, ka pašvaldība ir atbildīga par izglītības attīstības stratēģijas izstrādi, kā arī sniedz atbalstu izglītības iestāžu darbības kvalitātes nodrošināšanai, apkopo un analizē informāciju par izglītības (izņemot augstāko izglītību) kvalitāti savā teritorijā, ir izstrādāta Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģija 2023.-2028. gadam. Stratēģija izstrādāta ar mērķi nodrošināt efektīvu, ilgtspējīgu, kvalitātē un vienlīdzības principos balstītu izglītības attīstību Talsu novadā.

Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģija 2023.-2028. gadam ir pašvaldības līmeņa vidēja termiņa izglītības nozares attīstības plānošanas dokuments, kurā sniegts konspektīvs ieskats esošās situācijas raksturojumā, ilustrēts izglītības nozares attīstības politikas plānošanas konteksts Eiropas, nacionālā un reģionālā līmenī, kā arī noteikti ilgtermiņa (līdz 2040. gadam) stratēģiskie uzstādījumi – vīzija, virsmērķis un attīstības prioritātes, kā arī līdz 2028. gadam īstenojamie rīcības virzieni, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti.

Šis ir pirmais Talsu novada izglītības nozares attīstības plānošanas dokuments, kurš izstrādāts pēc 2021. gadā īstentās administratīvi teritoriālās reformas, kuras rezultātā ir apvienoti Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadi ar administratīvo centru Talsos, kas ir reģionālās nozīmes attīstības centrs. Izglītības nozares attīstības stratēģija ir izstrādāta ņemot vērā Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.-2040. gadam un Talsu novada attīstības programmu 2022.-2028. gadam.

¹ <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

² https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_7.pdf

³ <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

⁴ Izglītības likums, 17. pants. <https://likumi.lv/ta/id/50759#p17>

1.1. Stratēģijas izstrādes metodoloģija

Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģija 2023.-2028. gadam (turpmāk – Stratēģija) izstrādāta, izmantojot un apvienojot dažādas pētnieciskās metodes un politikas plānošanas pieejas, lai nodrošinātu daudzpusīgu esošās situācijas analīzi, iesaistīto pušu viedokļu pārstāvību, saskaņotību ar citiem plānošanas dokumentiem Talsu novada pašvaldībā un nacionāla līmeņa politikas plānošanas uzstādījumiem. Stratēģijas izstrādes process tika īstenots divos savstarpēji saistītos posmos: 1) esošās situācijas izpēte un 2) stratēģiskās un rīcību daļas izstrāde, piemērojot sekojošas metodoloģiskās pieejas:

- **Dokumentu analīze** – dokumenta izstrādē ņemti vērā starptautiski, nacionāli un lokāli plānošanas dokumenti, kas ietekmē un veido izglītības pakalpojumu attīstību. Tāpat, ņemti vērā arī normatīvie akti, kas regulē izglītības pakalpojumu saņemšanu un nodrošināšanu. Dokuments izstrādāts kontekstā ar Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.-2040. gadam un Talsu novada attīstības programmu 2022.-2028. gadam, lai veidotu vienotu un tajā skaitā arī citās novada prioritātēs saskaņotu izglītības jomas attīstības ietvaru;
- **Sekundāro datu analīze** – esošās situācijas izvērtējuma izstrādē veikta nozīmīga datu apkopošana un analīze dažādos griezumos, izmantojot gan datus no publiski pieejamiem datu avotiem, gan datus, kas iegūti pēc pieprasījuma no Talsu novada pašvaldības izglītības pārvaldes;
- **Intervijas** – esošās situācijas izvērtējuma izstrādē tika īstenotas vairākas individuālas un grupu intervijas aptverot plašu tematisko spektru, tostarp, izglītības nozares līdzšinējā attīstība un izaicinājumi, metodiskā darba īstenošana, interešu izglītības nodrošinājums, pieaugušo un mūžizglītības pakalpojumu pārklājums un attīstība, pedagogu nodrošinājums, motivācija, piesaiste un ataudze un citi;
- **Aptaujas** – ar mērķi izzināt iesaistīto pušu viedokļus par izglītības pakalpojumiem, vidi un izglītības kvalitāti ietekmējošiem faktoriem 2022. gada jūnija un augusta mēnešos tika īstenotas pedagogu, vecāku un izglītojamo apmierinātības aptaujas;
- **Izglītības iestāžu vadības viedokļu un vajadzību izzināšana** – lai nodrošinātu izglītības iestāžu vadības komandu iesaisti un pārstāvību nozares attīstības izstrādē, izglītības iestādes tika aicinātas sniegt savu redzējumu vairākos ar stratēģijas izstrādi saistītos jautājumos: 1) nepieciešamie atbalsta pasākumi un ieguldījumi gan cilvēkresursos, gan infrastruktūrā un materiāltehniskajā nodrošinājumā turpmākajos 3-5 gados; 2) iekļaujošās izglītības īstenošana; 3) sadarbība ar pašvaldību; 4) vecāku iesaiste un līdzatbildība.
- **Darba grupas sanāksmes un tematiskās diskusijas** – stratēģisko uzstādījumu un rīcības plāna formulēšanas procesā tika rīkotas kopskaitā septiņas tematiskās darba grupas sanāksmes aptverot tādu jautājumu loku kā nozares stratēģiskie uzstādījumi (vīzija, virsmērķis, prioritātes), pārvaldība un kvalitātes monitorings (t.sk. rezultatīvie rādītāji); izglītības iestāžu tīkls; iekļaujošās izglītības īstenošana; profesionālās ievirzes sportā un kultūrā izglītības pakalpojumu nodrošinājums; pieaugušo un mūžizglītības stratēģiskā attīstība; cilvēkresursu nodrošinājums, pilnveide, ataudze; infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums.

Papildus tam minams, ka **sabiedrības līdzdalības pasākumi** tika organizēti saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 970 no 25.08.2009. "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā", proti, stratēģijas izstrādes procesā tika nodrošināta iesaistīto pušu pārstāvība (aptaujas, intervijas, viedokļu un vajadzību izzināšana strukturētu rakstveida veidlapu formā), kā arī stratēģijas dokuments 14 dienas pirms sabiedriskās apspriedes un pirms prezentēšanas un apstiprināšanas pašvaldības domes sēdē bija pieejams Talsu novada pašvaldības mājaslapā.

2.1.tabula: Talsu novada izglītības nozares raksturojums: fakti, secinājumi un nepieciešamās rīcības.
(Avots: autoru izstrādāts)

	IZGLĪTĪBAS NOZARES EKOSISTĒMA UN PĀRVALDĪBA
	2021. gadā tagadējā Talsu novadā bija 35 699 iedzīvotāji (CSB dati), kas norāda uz ievērojamu iedzīvotāju skaita kritumu pēdējās dekādes laikā (-13,3%). Demogrāfijas prognozes paredz, ka arī turpmāk Talsu novada iedzīvotāju skaits samazināsies līdzīgā tempā, rūkot arī izglītojamo skaitam pirmsskolas un pamata izglītības pakāpēs. Izglītības jomas pārvaldība Talsu novadā tiek īstenota atbilstoši nacionāla līmeņa normatīvajos aktos un vietēja mēroga normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Izglītības nozares ekosistēma nemitīgi ir pakļauta dažādām iekšējām un ārējām ietekmēm un pārmaiņām, kas pieprasa nepārtrauktus pielāgojumus arī pašvaldības izglītības politikas plānošanā un īstenošanā. Talsu novada iedzīvotāju un izglītības mērķa grupu aptauju rezultāti apliecina augstu izglītojamo un to vecāku/pārstāvju apmierinātību ar izglītības pakalpojumiem, kā arī augstu pedagogu apmierinātību ar darba vidi izglītības iestādēs. Talsu novada pašvaldībā tiek nodrošināts daudzveidīgs atbalsta mehānismu klāsts izglītībā iesaistītajām pusēm: izglītojamo pārvadājumi un braukšanas izdevumu finansēšana, bezmaksas interešu izglītība, brīvpusdienas 6-gadīgajiem un 5.-7. klašu izglītojamajiem, stipendijas studijām augstskolās, apbalvojumi un finansiāli stimuli izglītojamiem un pedagogiem, atbalsts dzīvojamo telpu nodrošināšanā pedagogiem, u.c.
	NEPIECIEŠAMĀS RĪCĪBAS: → Turpināt nodrošināt un attīstīt kvalitatīvus izglītības pakalpojumus Talsu novada iedzīvotājiem. → Rast efektīvus mehānismus tādas izglītības nodrošināšanai, kas ir pievilcīga iedzīvotājiem. → Pastāvīgi monitorējot izglītojamo skaita tendences, nodrošināt efektīvu izglītības iestāžu tīklu un resursu pārvaldību. → Stiprināt Talsu novada Izglītības pārvaldes kapacitāti izglītības pakalpojumu attīstībā un resursu pārvaldībā. → Iedibināt sistemātisku un regulāru izglītības pakalpojumu kvalitātes novērtējuma (atgriezeniskās saites) mērīšanas praksi.
	VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA: IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI, PIEEJAMĪBA UN REZULTĀTI
	2021./2022. m.g. izglītojamo skaits Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs bija 5333, kas apliecina nelielu izglītojamo skaita kritumu trīs gadu periodā (-1,2%). <u>Pirmsskolas</u> izglītību Talsu novadā nodrošina 22 izglītības iestādes, un to kopējais piepildījums ir ~90%. Palielinot pirmsskolas izglītības pakalpojumu kapacitāti Talsu pilsētas PII, ir novērsta rinda uz bērnudārzu visā Talsu novadā, izņemot Sabiles pilsētu. Nākotnē sagaidāms izglītojamo skaita kritums pirmsskolas izglītības pakāpē (-11,7% līdz 2040. gadam). <u>Pamatizglītību</u> Talsu novadā nodrošina 18 izglītības iestādes. 53% no visiem Talsu novada 1.-9. klašu skolēniem mācās Talsu pilsētā. Nākotnē prognozējams 1.-9. klašu skolēnu skaita kritums (-9,5% līdz 2040. gadam). <u>Vidējo vispārējo izglītību</u> Talsu novadā piedāvā 8 izglītības iestādes, no kurām četras atrodas Talsu pilsētā (mācās 72% no visiem Talsu novada 10.-12. klašu skolēniem). Nākotnē prognozējama izglītojamo skaita vidējā izglītības pakāpē stabilizācija, bet arī aizvien pieaugoša koncentrācija Talsu pilsētas vidējās izglītības iestādēs, neskatoties uz to, ka kopumā Talsu novadā nav vērojama iedzīvotāju koncentrēšanās pilsētu teritorijās (tā piemēram, 2017.g. pilsētu teritorijās Talsu novadā dzīvoja 57,20% iedzīvotāju, bet 2021.g. – 57,45%)⁵. Talsu novadā ir licencētas un akreditētas 13 dažādas speciālās izglītības programmas un tās tiek īstenotas 17 vispārējās izglītības iestādēs. Lielākā daļa izglītojamo, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, mācās iekļaujošā vidē. Izm informatīvais ziņojums "Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu" paredz speciālās izglītības iestādes – Upesgrīvas pamatskolas – tālāku attīstību ar nosacījumu, ka speciālās izglītības īstenošanas vieta tiek organizēta tuvāk novada administratīvajam centram.

⁵ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR__IRS/RIG060/table/tableViewLayout1/

Laikā no 2018./2019. līdz 2021./2022. m.g. Talsu novada izglītības iestāžu rezultāti 12. klašu CE latviešu valodā, angļu valodā un bioloģijā stabili pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus Latvijā, savukārt CE matemātikā un fizikā uzrāda zemāku sniegumu nekā vidusskolās vidēji valstī.

Laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. m.g. vidēji 2% no 9. klašu skolēniem Talsu novadā beidza mācības ar liecību, nesaņemot apliecību, savukārt 4,5% no 12. klašu skolēniem Talsu novadā beidza mācības ar liecību, bez atestāta.

Ņemot vērā to, ka Talsu novadā nav profesionālās izglītības iestādes, izglītojamie profesionālo izglītību apgūst citos novados. Pēdējo mācību gadu dati liecina, ka vidēji 30-35% 9. klases absolventu izvēlas turpināt mācības profesionālās izglītības iestādēs.

NEPIECIEŠAMĀS RĪCĪBAS:

- Turpināt nodrošināt un attīstīt kvalitatīvus vispārējās izglītības pakalpojumus un īstenot izglītības iestāžu tīkla reformas atbilstoši sagaidāmajām pārmaiņām izglītojamo skaitā un koncentrācijā.
- Nodrošināt pirmsskolas izglītības pakalpojumus visiem pirmsskolas vecuma bērniem Talsu novadā.
- Aktualizēt speciālās izglītības iestādes – Upesgrīvas pamatskolas – attīstības plānu, paredzot turpmāku iestādes attīstību ar īstenošanas vietu tuvāk novada administratīvajam centram, nodrošinot piemērotas telpas un vides pieejamību.
- Veicināt izglītības iestāžu specializāciju, jo īpaši vidējās izglītības pakāpē.
- Ņemot vērā izglītības iestāžu skaitu un novietojumu, stiprināt sadarbību un komunikāciju starp izglītības iestādēm, t.sk. starp dažādām izglītības pakāpēm.
- Stiprināt STEM jomas priekšmetu apguvi un mācību rezultātus vispārējā izglītībā.
- Veicināt zināšanas un izpratni par iekļaujošo izglītību un celt resursu nodrošinājumu iekļaujošās izglītības īstenošanai.
- Turpināt atbalstu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas novēršanai.
- Ņemot vērā to, ka Talsu novadā nav profesionālās izglītības iestādes, attīstīt sadarbību ar profesionālās izglītības pakalpojumu īstenošanai citviet, īpaši akcentējot novada attīstībai prioritārās tautsaimniecības jomas un nozares, kā arī attīstīt atbalsta mehānismus jauniešiem, kuri pēc 9. klases absolvēšanas izvēlas turpināt mācības profesionālajā izglītībā.

PEDAGOĢISKĀ PERSONĀLA NODROŠINĀJUMS

2021./2022. m.g. Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs kopā strādāja 803 pedagogi (par -2% mazāk, nekā 2019./2020. m.g.). Vidējā pedagoģisko likmju un skaita attiecība Talsu novada skolās ir tikai 63% un liela daļa pedagogu strādā vairākās izglītības iestādēs. Pedagoģisko likmju un skaita attiecība PII ir ievērojami augstāka (92%). Pedagogu vecuma struktūra liecina par vāju pedagoģiskā personāla ataudzi: vairāk nekā puse (55%) Talsu novada skolu pedagogu ir vecumā virs 50 gadiem, bet katrs piektais pedagogs skolās ir pirmspensijas vai pensijas vecumā (>60 g.).

Atbalsta speciālistu nodrošinājums Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, jo īpaši pirmsskolas izglītības iestādēs, ir ierobežots un nepietiekams. Arī atbalsta speciālistu nodrošinājumu raksturo novecošanās.

Interesu un profesionālās ievirzes izglītības iestādēs kopā strādā 161 pedagogs. Profesionālās ievirzes izglītībā pedagogu kopējais likmju skaits pēdējo trīs gadu laikā ir ievērojami samazinājies. Arī profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestāžu pedagoģiskā personāla vecuma struktūra liecina par kolektīva novecošanos (izņēmums ir TNSS).

Pedagogu godināšanai un motivācijai pašvaldība katru gadu godina pedagogus, kuri tiek apbalvoti par izcilu pedagoģisko darbu izglītojamo ar izciliem sasniegumiem sagatavošanu.

Jaunu pedagogu piesaistes atbalstam pašvaldībā tiek izmantota studējošo stipendiju programma, kā arī atbalsts dzīvojamās telpas nodrošināšanā.

NEPIECIEŠAMĀS RĪCĪBAS:

- Īstenot mērķtiecīgas rīcības pedagogu ataudzes nodrošināšanai pašvaldības līmenī.
- Palielināt atbalsta speciālistu nodrošinājumu un pieejamību izglītības iestādēs.
- Nodrošināt kvalitatīvu profesionālo pilnveidi, attīstīt metodisko un konsultatīvo atbalstu izglītības iestāžu pedagoģiskajam personālam, izglītības iestāžu vadības komandām un izglītības pārvaldes speciālistiem.

MATERIĀLO RESURSU NODROŠINĀJUMS

FINANSĒJUMS. 2021. gadā finansējuma apjoms izglītības nozarei Talsu novadā sastādīja 22,3 milj. EUR, kas ir par 22% vairāk nekā 2019. gadā; minētajā laikā posmā izdevumu izglītībai īpatsvars kopējā pašvaldības budžetā ir pieaudzis no 37% līdz 40%.

INFRASTRUKTŪRA. ■ Lai arī kopumā izglītības iestāžu infrastruktūras stāvoklis ir apmierinošs, izglītības iestāžu vadītāju un pedagogu skatījumā izglītības pakalpojumu tālāka attīstība primāri saistās ar uzlabojumiem izglītības iestāžu infrastruktūrā un arī materiāltehniskajā bāzē. ■ Divās PII (Laucienes PII "Bītīte", Sabiles PII "Vīnodziņa") audzēkņu skaits būtiski pārsniedz pieļaujamo kapacitāti, kas noteikta normatīvajā regulējumā un stājas spēkā no 01.09.2023. ■ Palielinoties 10.-12. klašu izglītojamo koncentrācijai Talsu pilsētā novietotajās izglītības iestādēs, aizvien palielinās vajadzība pēc mūsdienīgas dienesta viesnīcas (kopmītnes) izglītojamajiem.

IKT. Vidējais IKT ierīču nodrošinājums uz vienu izglītojamo Talsu novada skolās ir 0,3 kas nesasniedz valsts izglītības rīcībpolitikas nospraustos mērķus. Vidējais IKT ierīču nodrošinājums uz vienu pedagogu skolās ir 0,93, savukārt PII – tikai 0,13. Gan izglītojamo, gan pedagogu nodrošinājums ar IKT ierīcēm būtiski atšķiras dažādās izglītības iestādēs.

VIDES PIEEJAMĪBA. Lielākajā daļā pašvaldības izglītības iestāžu vides pieejamība izglītojamajiem ar kustību traucējumiem ir nepilnīgi attīstīta (tikai vienā izglītības iestādē – Talsu 2. vidusskolā – tiek nodrošināti visi vides pieejamības elementi).

NEPIECIEŠAMĀS RĪCĪBAS:

- Nodrošināt izglītības iestāžu infrastruktūras attīstību atbilstoši izglītības iestāžu vajadzībām un izglītības iestāžu tīkla attīstības iecerēm.
- Nodrošināt izglītības iestāžu materiāltehniskās bāzes, t.sk. IKT aprīkojuma, pilnveidošanu atbilstoši izglītības iestāžu vajadzībām un ņemot vērā vienlīdzības principus aprīkojuma nodrošinājumā.
- Nodrošināt pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamību visa novada teritorijā, t.sk. Sabilē, Laucienē.
- Attīstīt vides pieejamību izglītības iestādēs atbilstoši izglītojamo vajadzībām.
- Izveidot dienesta viesnīcu (kopmītni) Talsu pilsētā pamatizglītības 2. posma un 10.-12. klašu izglītojamajiem.

PROFESIONĀLĀS IEVIRZES UN INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Profesionālās ievirzes izglītības programmas Talsu novadā realizē deviņas izglītības iestādes (divas – sporta jomā, septiņas – kultūrizglītības jomā). Sporta jomā Talsu novadā ir pieejamas 11 dažādas sporta izglītības apakšprogrammas, kultūrizglītības jomā – 16 mūzikas apakšprogrammas, programma "Vizuāli plastiskā māksla" un "Dejas pamati". Profesionālās ievirzes sporta izglītība ir pieejama sešās dažādās vietās Talsu novadā (Talsi, Sabile, Stende, Valdemārpils, Dundaga, Roja). Profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas ir pieejamas septiņās vietās Talsu novadā (Talsi, Sabile, Dundaga, Valdemārpils, Kolka, Mērsrags, Roja).

2021./2022. m.g. profesionālās ievirzes izglītības iestādēs Talsu novadā mācījās kopskaitā 1639 izglītojamie, kas ir par +0,02% vairāk nekā 2019./2020. m.g.; trīs gadu laikā ir palielinājies izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības programmās sporta un mākslas jomās, bet samazinājies – mūzikas jomā.

Interese izglītība tiek īstenota TNBJC, 17 vispārējās izglītības iestādēs, piecās profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, 11 vietēja līmeņa kultūras centros. 64% interese izglītības audzēkņu apmeklē kādu no kultūrizglītības jomas pulciņiem.

NEPIECIEŠAMĀS RĪCĪBAS:

- Turpināt nodrošināt un attīstīt kvalitatīvu un daudzveidīgu profesionālās ievirzes un interešu izglītību.
- Attīstīt profesionālās ievirzes izglītības iestāžu tīklu, nodrošinot plašu pakalpojumu pārklājumu un veicinot infrastruktūras resursu koplietošanu un efektīvu pārvaldību.
- Attīstīt un popularizēt STEM jomas piedāvājumu interešu izglītībā.
- Paplašināt interešu izglītības piedāvājumu un pieejamību sporta jomā.
- Attīstīt interešu izglītības piedāvājumu pirmsskolas izglītības pakalpojumu sniegšanas vietās.
- Stiprināt Talsu novada Sporta skolas kā reģionālā sporta izglītības centra attīstību.

PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA, MŪŽIZGLĪTĪBA

Talsu novadā pieaugušo izglītības jautājumu koordinēšana ir deleģēta TN IP, tomēr pašvaldībā trūkst vienota pieaugušo izglītības pakalpojumu koordinēšanas sistēma. Pieaugušo izglītības pasākumus Talsu novadā īsteno vairāki, atsevišķi pieaugušo izglītētāji, izglītības iestādes, pašvaldības iestādes, NVO u.c.

Mūžizglītības pasākumi Talsu novadā lielākoties balstās pagasta līmeņa un lokāli koordinētās iedzīvotāju iniciatīvās, galvenokārt caur dažādām organizācijām (biedrības, klubi u.tml.), kas īsteno neformālās izglītības pasākumus.

NEPIECIEŠAMĀS RĪCĪBAS:

- Attīstīt pieaugušo izglītības sistēmu pašvaldībā un nodrošināt pieaugušo izglītības informatīvo, koordinējošo un konsultatīvo funkciju.
- Nodrošināt nepieciešamos resursus pieaugušo izglītības funkciju īstenošanai.
- Atbalstīt formālu un neformālu mūžizglītības pasākumu norisi visā novada teritorijā.

2.2. Izglītības nozares priekšrocības un izaicinājumi

Balstoties Stratēģijas izstrādes ietvaros veiktā Izglītības nozares izvērtējuma rezultātos, noteiktas galvenās Talsu novada izglītības nozares priekšrocības un izaicinājumi (skat. 2.2. tabula).

2.2.tabula: Talsu novada izglītības nozare: priekšrocības un izaicinājumi.

(Avots: autoru izstrādāts)

IZGLĪTĪBAS NOZARES PRIEKŠROCĪBAS

1	Izglītība – prioritāri nozīmīga joma Talsu novada pašvaldībā. Pašvaldības budžeta ieguldījumu apjoms, pieaugums, īstenotās izglītības iestāžu tīkla reformas, atbalsta mehānismi izglītojamajiem un pedagogiem, kā arī pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti (<i>Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.-2040. g. ilgtermiņa prioritāte IP1 "Pieejama un kvalitatīva izglītība visos vecumos"; Talsu novada attīstības programmā 2022.-2028. g. rīcības virziens RV2 "Izglītība un prasmes"</i>) apliecina, ka izglītība ir prioritāri nozīmīga nozare Talsu pašvaldībā.
2	Daudzveidīgs izglītības pakalpojumu un programmu piedāvājums. Vispārējā izglītībā piedāvājuma daudzveidību lieliski papildina Talsu Valsts ģimnāzijas un Talsu Kristīgās vidusskolas klātbūtne novadā. Talsu novadā ir pieejamas 13 dažādas speciālās izglītības programmas. Profesionālās ievirzes un interešu izglītībā tiek nodrošināts plašs klāsts izglītības programmu.
3	Izglītības pakalpojumu nodrošinājums "pēc iespējas tuvu dzīvesvietai". Pirmsskolas izglītības pakalpojumi ir pieejami 24 dažādās Talsu novada teritorijas vietās un to kapacitāte pēdējo gadu laikā ir celta, nodrošinot ar vietu bērnudārzā teju visus novada bērnus. Pirmsskolas izglītības īstenošana arī pamatskolās veicina izglītības pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī palīdz pašvaldībai uzturēt efektīvu izglītības iestāžu tīklu. Pamatizglītības 1. posma izglītība ir pieejama 17 dažādās izglītības iestādēs.
4	Augsta iedzīvotāju apmierinātība ar izglītības pakalpojumiem. Talsu novada iedzīvotāji pauž augstu apmierinātību ar vispārējās, t.sk. pirmsskolas, kā arī profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumiem (<i>Talsu novada attīstības programmas 2022.-2028. g. iedzīvotāju aptauja; Izglītības nozares izvērtējuma izglītojamo, to vecāku un pedagogu aptaujas</i>).
5	Labi mācību sasniegumi humanitārajos mācību priekšmetos.

	12. klašu izglītojamo CE latviešu valodā, angļu valodā un bioloģijā stabili pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus Latvijā.
6	Liela daļa izglītojamo ar speciālām vajadzībām mācās iekļaujošā vidē. Speciālās izglītības programmas tiek īstenotas 17 vispārējās izglītības iestādēs (divās PII, vienā sākumskolā, 8 pamatskolās, 5 vidusskolās, valsts ģimnāzijā) un lielākā daļa izglītojamo ar speciālām vajadzībām mācās iekļaujošā vidē.
7	Plašs atbalsta mehānismu klāsts izglītojamajiem. Talsu novada pašvaldībā ir izveidots un pieejams daudzveidīgs atbalsta mehānismu klāsts izglītojamajiem, kas ietver izglītojamo pārvadājumu segšanu, bezmaksas interešu izglītības programmu apguvi, apbalvojumus un naudas balvas izglītojamajiem par izciliem mācību sasniegumiem, pašvaldības stipendijas studentiem, plašu brīvpusdienu saņēmēju loku.
8	Labs izglītības infrastruktūras stāvoklis un attīstīta resursu koplietošanas prakse. Kopumā izglītības iestāžu infrastruktūras stāvoklis ir vērtējams kā labs, taču īpaši pozitīvi vērtējama ir iedibinātā prakse pašvaldības iestāžu infrastruktūras resursu koplietošanā, t.sk. sporta un brīvā laika pavadīšanas infrastruktūra.
IZGLĪTĪBAS NOZARES IZAICINĀJUMI	
1	Izglītojamo skaita samazināšanās. Demogrāfijas prognozes liecina, ka arī nākotnē turpinās samazināties izglītojamo skaitu, jo īpaši pirmsskolas un pamatzglītības posmos. Aizvien pieaug arī tādu izglītojamo skaits, kas apgūst izglītību tālmācības programmās vai mācās citu pašvaldību izglītības iestādēs. Pārmaiņas izglītojamo skaitā pieprasa tālredzīgus pielāgojumus izglītības iestāžu tīkla pārvaldībā, kā arī nepārtrauktas pūles izglītības pakalpojumu kvalitātes stiprināšanā.
2	Efektīva resursu pārvaldība un izglītības iestāžu tīkla attīstība. Pēdējo gadu laikā vērojama pieaugoša izglītojamo koncentrēšanās Talsu pilsētas izglītības iestādēs, kurās 2021./2022. m.g. mācījās 39% no visiem Talsu novada izglītojamajiem pirmsskolas izglītības pakāpē, 53% no visiem izglītojamajiem 1.-9. klasēs un 72% no visiem vidusskolas posma izglītojamajiem. Pirmsskolas un pamatzglītības 1. posma izglītības nodrošināšana pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai prasa pārdomātu izglītības iestāžu tīkla attīstību un resursu pārvaldību visa novada iedzīvotāju labākajās interesēs.
3	Pedagoģiskā resursa noslodze un ataudze. Pedagogu noslodzes un ataudzes problemātika vispārējā, profesionālās ievirzes un interešu izglītības pakalpojumos, kā arī ierobežotā atbalsta speciālistu pieejamība rada apdraudējumu izglītības pakalpojumu īstenošanai un kvalitātes nodrošināšanai un pieprasa pārskatīt un pastiprināt pašvaldības mēroga pasākumus pedagogu piesaistei, ataudzei un motivācijai.
4	STEM jomas aktivizēšana un mācību rezultātu kāpināšana STEM priekšmetos. 12. klašu izglītojamo CE rezultāti matemātikā un fizikā pastāvīgi ir zem valsts vidējiem rādītājiem, bet interešu izglītībā dominē kultūrizglītības joma (64%). Lai sasniegtu augstākus mācību rezultātus STEM priekšmetos, nepieciešams īstenot īpašus pasākumus STEM jomas aktivizēšanai ne vien vispārējā, bet arī interešu izglītībā.
5	Izglītības iestāžu unikalitāte un specializācija vidējās izglītības posmā. Talsu novada izglītības iestāžu starpā nav vērojama izteikta un atšķirīga specializācija, lai arī katra iestāde attīstās ar savu unikālo tradīciju un vērtību kopumu. Lai sekmētu izglītības piedāvājuma daudzveidīgumu, ieteicams attīstīt izglītības iestāžu specializāciju vidējās izglītības posmā.
6	Izglītības procesu atbalstošs un vienlīdzīgs IKT nodrošinājums. Vidējais IKT ierīču nodrošinājums uz vienu izglītojamo Talsu novada skolās ir 0,3, kas ir zemāk nekā valstiski noteiktie kritēriji. Vērojama arī nevienlīdzīga IKT aprīkojuma ziņā starp dažādām izglītības

	iestādēm. Īpaši ierobežoti IKT pieejamības ziņā ir PII pedagogi. Lai atbalstītu mūsdienīgu izglītības procesu un stiprinātu visu iesaistīto pušu digitālo prasmju attīstību, nepieciešams nodrošināt izglītības iestāžu IKT aprīkojuma pilnveidi.
7	Pieaugušo izglītības attīstība. Pieaugušo izglītības piedāvājums ir sadrumstalots, ietver skaitliski neredzamu izglītības un kultūriestāžu neformālās izglītības pasākumus vai balstās lokāli koordinētās iedzīvotāju iniciatīvās. Pašvaldības līmenī nepieciešams izveidot pieaugušo izglītības atbalsta sistēmu un attīstīt pieaugušo izglītības informatīvo, koordinējošo un konsultatīvo funkcijas un paredzot tam atbilstošu resursu nodrošinājumu.
8	Profesionālās izglītības pakalpojumu pieejamība. Talsu novadā nav profesionālās izglītības iestādes, tāpēc 30-35% Talsu novada izglītības iestāžu 9. klases absolventu turpina mācības profesionālās izglītības iestādēs citos novados. Tikai 51% Talsu novada iedzīvotāju un uzņēmēju sniedz pozitīvu vērtējumu profesionālās izglītības pakalpojumu pieejamībai un kvalitātei.⁶

⁶ Talsu novada attīstības programmas 2022. – 2028. gadam ietvaros īstenotā iedzīvotāju un uzņēmēju aptauja.

3. IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS POLITIKAS PLĀNOŠANAS KONTEKSTS

Talsu novada izglītības nozares attīstības plānošana ir saskaņota ar starptautiska, nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentos nospraustajiem izglītības politikas mērķiem, uzstādījumiem un rekomendācijām. Šajā nodaļā ir sniegts pārskats par starptautiska, nacionāla un reģionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentos ietvertajiem uzstādījumiem, sniedzot norādes uz to sasaisti ar izglītības attīstības rīcības virzieniem Talsu novadā.

3.1. Izglītības attīstība starptautiska, nacionāla un reģionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentos

3.1. tabulā ir sniegts konspektīvs pārskats par starptautiska, nacionāla un reģionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentos ietvertajām izglītības attīstības vajadzībām un uzstādījumiem.

3.1.tabula: **Nozīmīgākās vadlīnijas izglītības attīstībai Eiropas, Latvijas un Kurzemes reģiona plānošanas dokumentos.**
(Avots: autoru izstrādāts)

1. STARPTAUTISKA LĪMEŅA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

1.1. ANO ilgspējīgas attīstības mērķi līdz 2030. gadam (ANO 2030)⁷

Divi no 17 ANO ilgspējīgas attīstības programmā 2030. gadam izvirzītajiem ilgspējīgas attīstības mērķiem ir tieši attiecināmi uz izglītības nozari; tie ir ■ **Nr. 4: Kvalitatīva izglītība** nosaka, ka līdz 2030. gadam Eiropas izglītības telpā ir jānodrošina visiem vienlīdz pieejama un kvalitatīva pirmsskolas, pamata un vidējā izglītība, kā arī mūžizglītība. Izglītības iestādēm ir jāņem vērā bērnu, invalīdu un dzimumu īpašās vajadzības, nodrošinot drošu un efektīvu mācību vidi. Dažādos izglītības procesos ir jāveicina iedzīvotāju zināšanas un prasmes par ilgspējīgu attīstību, cilvēktiesībām, pilsoniskumu un kultūras daudzveidību. ■ **Nr. 11: Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas** nosaka, ka līdz 2030. gadam pilsētas un apdzīvotas vietas ir jāpadara iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas. Reģionālās attīstības kontekstā ir jāveicina pozitīvas ekonomiskās un sociālās saites starp pilsētu, piepilsētu un lauku teritorijām, īpaši uzsverot sabiedriskā transporta nodrošināšanu mazāk aizsargāto iedzīvotāju grupām, t.sk. bērniem.

1.2. Eiropas izglītības telpa 2025 (EIT 2025)⁸

Eiropas Komisija mērķis par vienotas Eiropas Izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam aptver sešas dimensijas, no kurām četras ir tieši attiecināmas uz izglītības nozares attīstību Talsu novadā; tās ir: ■ **Nr.1: Kvalitāte** – digitālajām prasmēm Eiropas izglītības telpā ir jāklūst par pamatprasmēm. Citas nozīmīgas un attīstāmas prasmes ir kritiskā domāšana, uzņēmējdarbība, radošums, pilsoniskā līdzdalība. Būtiski ir veicināt starpdisciplināru pieeju izmantošanu izglītības procesos, kā arī veidot drošu vidi izglītības iestādēs, kas ir brīva no vardarbības, dezinformācijas un diskriminācijas, atbalstīt izglītojamo un skolotāju mācību mobilitāti un pārrobežu sadarbību. ■ **Nr.2: Iekļaušana un dzimumu līdztiesība** – Eiropas izglītības telpā ikvienam bērnam ir pieejama agrīna pirmsskolas izglītība un aprūpe. Izglītības iestādēs tiek nodrošināta iekļaujoša pieeja gan izglītojamajiem ar īpašām vajadzībām, gan bērniem un jauniešiem ar augstu mācību potenciālu. Izglītības sistēma atbilst ANO Konvencijai par personu ar invaliditāti tiesībām visos līmeņos. Eiropas izglītības telpā tiek īstenotas noturīgas mūžizglītības stratēģijas, kas ļauj atgriezties izglītībā priekšlaicīgi mācības pametušajiem. ■ **Nr.3: Zaļā un digitālā**

⁷ ANO Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam (pieejams: <https://pkc.gov.lv/lv/attistibas-planosana-latvija/ano-ilgtspejigas-attistibas-merki>, skatīts 01.11.2022.)

⁸ Eiropas izglītības telpa 2025: Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu Komitejai par Eiropas Izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam (pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>, skatīts 01.11.2022.)

pārkārtošanās – visu līmeņu izglītībai un apmācībai ir jānodrošina iedzīvotājiem digitālās un zaļās ekonomikas prasmes. Integrējot vides ilgtspējas perspektīvu dabas un humanitārajās zinātnēs, izglītības iestādes kļūst par katalizatoriem, kas atbalsta sabiedrības pārkārtošanos uz ilgtspēju. **Nr.4: Skolotāji un pasniedzēji** – jāveicina pedagogu ataudze, atalgojuma konkurētspēja, nepārtrauktas kvalifikācijas celšanas iespējas un starptautiskā mobilitāte. Jāpilnveido pedagogu digitālās prasmes un izpratne par darbu ar izglītojamajiem ar īpašām vajadzībām.

2. NACIONĀLA LĪMEŅA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

2.1. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030)⁹

Latvijā tiek veidota izcila izglītības sistēma un veikti nozīmīgi pasākumi pieaugušo izglītības attīstībai. Vispārējās izglītības sistēmas pārvaldības modelī izglītības iestādes, mācībspēki, izglītojamie un vecāki uzņemas līdzatbildību kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā. Sadarbībā ar darba devējiem tiek veicināta mūžizglītības kultūra. Tiek novērsta nevienlīdzība pirmsskolas vecuma bērnu sagatavotībā skolas gaitām un cilvēku ar funkcionāliem traucējumiem pieejā izglītībai.

2.2. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam (NAP2027)¹⁰

NAP2027 rīcības virziena “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu izglītību, kas sniedz dzīvē un uzņēmējdarbībā izmantojamās zināšanas un prasmes ikvienam valsts iedzīvotājam, un tas ietver vairākus attīstības virzienus. ■ **Virziens “Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība”** nosaka, ka ir jāpaaugstina vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitāte, ieviešot jauno mācību saturu un pieeju, akcentējot uzņēmējspēju, digitālo un STEAM prasmju apguvi, panākot mācību vides uzlabojumus, izglītības procesa individualizāciju, talantu attīstību, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus, efektīvu karjeras izglītību, sadarbības stiprināšanu ar vecākiem. Izglītības un mācību procesa kvalitātes paaugstināšanai ir jānodrošina pedagogu ataudze, atalgojuma paaugstināšana, izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešana, skolu tīkla efektivizācija un infrastruktūras modernizācija. ■ **Virziens “Izglītība ekonomikas izaugsmei”** paredz sabiedrības digitālo prasmju attīstību, veidojot programmas digitālo prasmju paaugstināšanai un sekmējot uzņēmumu līdzdalību to finansēšanā. ■ **Virziens “Pieaugušo izglītība”** paredz veicināt pieaugušo iesaisti mūžizglītībā, attīstot kvalitatīvu un elastīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu un pieejamību. ■ **Virziens “Iekļaujoša izglītības vide”** paredz rūpēties par fiziski un emocionāli drošu vidi, katra izglītojamā izaugsmi atbalstošu mācīšanās sistēmu, preventīvu un intervences pasākumu īstenošanu izglītības pārtraukšanas riska mazināšanai, vides pieejamības nodrošināšanu.

2.3. Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai” (IAP2027)¹¹

IAP2027 virsmērķis ir nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem, lai veicinātu viņu potenciāla attīstību un īstenošanu mūža garumā un lai veidotu viņu spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas sabiedrībā un tautsaimniecībā. Virsmērķa sasniegšanai noteikti četri izglītības attīstības mērķi; tie ir: ■ **Nr. 1: Augsti kvalificēti, kompetenti un uz izcilību orientēti pedagogi un akadēmiskais personāls** ietver pasākumus, kas vērsti uz pedagogu ataudzi, izaugsmi un motivāciju, t.sk. pedagogu sagatavošanu, profesionālās pilnveides, metodiskā un konsultatīvā atbalsta nodrošināšanu, profesionālās pieredzes apmaiņas un sadarbības tīklu veidošanu, atalgojuma konkurētspējas celšanu. ■ **Nr. 2: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums** paredz mācību satura, procesa un vides pilnveidi vispārējā izglītībā, akcentējot iekļaujošu pieeju, starpdisciplināritāti, STEAM, digitālo prātību, pilsonisko līdzdalību, sociāli emocionālo mācīšanos un mācīšanos iedziļinoties. ■ **Nr. 3: Atbalsts ikviena izaugsmei**

⁹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (pieejams: <https://pkc.gov.lv/lv/valsts-attistibas-planosana/latvijas-ilgtspejigas-attistibas-strategija>, skatīts 01.11.2022.).

¹⁰ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam (pieejams: https://pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81_1.pdf, skatīts 01.11.2022.).

¹¹ Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitiba-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>, skatīts 01.11.2022.).

atbalsta mehānismu veidošana indivīdu atbalstam vispārējā un pieaugušo izglītībā, t.sk. atbalsta mehānismi dažādām izglītojamo grupām, iekļaujošas izglītības pieeja visos izglītības līmeņos, augstas kvalitātes speciālā izglītība. Mērķis paredz stiprināt izglītības iestāžu dibinātāju lomu, kā arī vecāku līdzdalību izglītības iestāžu, kopienas un valsts līmenī izglītības mērķu sasniegšanā. ■ **Nr. 4: Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība** – pasākumi izglītības sistēmas un iestāžu pārvaldības uzlabošanai, t.sk. izglītības politikas veidotāju un īstenotāju stratēģiskās un analītiskās kapacitātes attīstībai.

2.4. Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (DTP2027)¹²

Viena no piecām pamatnostādņu attīstības jomām **Nr. 1: Digitālās prasmes un izglītība** paredz digitālo prasmju attīstīšanu visiem iedzīvotājiem. Rīcības virziens **4.1.1. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība izglītības procesā** paredz, ka digitālo prasmju attīstība notiek visa izglītības procesa ietvaros (caurviļprasme). Lai to īstenotu, plānots celt mācībspēku un izglītības iestāžu vadītāju digitālās prasmes (ievieš digitālu risinājumu mācībspēku kompetenču vērtēšanai un profesionālās pilnveides vajadzību identificēšanai, atbalstīt izglītības darbinieku digitālo prasmju pilnveidi) un aktualizēt digitālo prasmju attīstību un izmantošanu izglītības procesā (veidot kvalitatīvu mācību saturu attālinātām mācībām, attīstīt karjeras un interešu izglītību tehniskās jaunrades jomā, piemēram, tehniskās koprades centri (*maker space*), digitālās ražošanas laboratorijas (*fab lab*), robotikas pulciņi, raķešu modelēšana, dalība sacensībās. Rīcības virziens **4.1.2. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība no pamatprasmēm līdz augsta līmeņa prasmēm** paredz iespējas ikvienam iedzīvotājam apgūt digitālās prasmes no pamata līdz augsta līmeņa prasmēm, t.sk. pieaugušo izglītībā.

2.5. Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (SPP2027)¹³

Pamatnostādņu mērķis ir veicināt iedzīvotāju regulāru iesaisti fiziskās aktivitātēs, attīstīt talantus un radīt priekšnoteikumus izcilu rezultātu sasniegšanai sportā. Viens no četriem rīcības virzieniem **Nr. 4 Sports izcilībai – jaunatnes sporta, talantu un augstu sasniegumu sporta attīstība** paredz pilnveidot un palielināt valsts līdzfinansējumu treneru atalgojumam profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai, izveidot un finansiāli atbalstīt metodiska darba atbalsta sistēmu profesionālās ievirzes sporta izglītībā, veicināt sporta treneru tālākizglītības programmu īstenošanu un kvalifikācijas celšanu, kā arī sporta tehnoloģiju izmantošanu, t.sk. digitālo prasmju regulāru pielietojumu un izpratnes par sporta tehnoloģiju nozīmīgumu attīstīšanu.

2.6. Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.-2027. gadam "Kultūrvalsts" (KPP2027)¹⁴

Viens no pamatnostādņu mērķiem ietver pasākumus, kas vērsti uz talantu ataudzi kultūras nozarē un norāda, ka kultūrizglītības sistēmas pamats ir uz talantu attīstību orientēta profesionālās ievirzes kultūrizglītība, kurā iesaistās pēc iespējas plašs izglītojamo skaits. Rīcības virziens **"Kultūra un izglītība"** paredz stiprināt profesionālās ievirzes izglītību, pārskatot valsts atbalsta sniegšanas principus, ņemot vērā gan darba tirgus pieprasījumu, gan kultūrizglītības reģionālās pieejamības un izglītības kvalitātes aspektus.

2.7. Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (JPP2027)¹⁵

Pamatnostādņu mērķis ir veicināt jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, dzīves kvalitātes uzlabošanu un stiprināt jauniešu līdzdalību, kuru sasniegšanai izvirzīti pieci rīcības virzieni. 1. rīcības virziens **"Darba ar jaunatni kvalitātes stiprināšana"** ietvaros paredzēts stiprināt jauniešu, t.sk. laukos, iespējas neformāli mācīties un veicināt brīvā laika lietderīgu izmantošanu. 2. rīcības virziens **"Darba ar jaunatni sistēmas izveide un attīstība"** ietvaros paredzēts attīstīt digitālā un mobilā darba ar jaunatni sistēmu, lai veicināti arī to jauniešu, kuri dzīvo tālāk no

¹² Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostādnes-2021-2027-gadam>, skatīts 01.11.2022.).

¹³ Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/media/5773/download>, skatīts 01.11.2022.).

¹⁴ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.-2027. gadam "Kultūrvalsts" (pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/330444-kultūrpolitikas-pamatnostādnes-2021-2027-gadam-kultūrvalsts>, skatīts 01.11.2022.).

¹⁵ Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunatnes-politikas-pamatnostādnes-2021-2027-gadam>, skatīts 31.04.2022.).

pakalpojumu centriem, līdzdalības iespējas. 3. rīcības virziena **“Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana”** ietvaros paredzēts stiprināt izglītojamo pašpārvaldes, nodrošinot izglītojamo līdzdalību lēmumu pieņemšanā izglītības iestādēs. 4. rīcības virziena **“Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana”** ietvaros paredzēts izveidot un attīstīt darba prakses atbalsta sistēmu jauniešiem, veicināt sadarbību ar sabiedrību un darba devējiem, kā arī veidot starp institūciju koordinācijas mehānismu jauniešu uzņēmējdarbības aktivitāšu īstenošanai. 5. rīcības virziena **“Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana”** plānots veicināt jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanos sabiedrībā.

2.8. Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (NIPP2027) ¹⁶

Latvijas ekonomikas izaugsmes un konkurētspējas priekšrocībām jābūt zināšanām, tehnoloģijām, inovācijai, eksportspējai. Viens no pieciem pamatnostādņu rīcības virzieniem **“Cilvēkkapitāla stiprināšana”** paredz celt darbaspēka konkurētspēju, turpinot izglītības sistēmā iesāktās reformas, iedzīvinot mūžizglītības sistēmu, pilnveidojot pieaugušo izglītības sistēmu, stiprinot STEM, eksakto priekšmetu (fizika/ķīmija/bioloģija/matematika) un caurviju prasmju apguvi vispārējā izglītībā. Eksaktās jomas ir jāpopularizē arī ārpus skolas interešu izglītībā un jaunrades pulciņos. Jānodrošina atbalsts nozaru iniciētiem jaunatnes piesaistes un motivācijas projektiem, piemēram, *TehnoBuss*.

3. KURZEMES REĢIONA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

3.1. Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030. gadam (Kurzeme 2030) ¹⁷

Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015.-2030. gadam stratēģiskais mērķis **Nr. 1 Gudra attīstība** ir vērsts uz domāšanas un rīcību maiņu, kas panākama ar ieguldījumiem izglītībā, zinātnē, radošajās industrijās, mainot sabiedrības vidi, attīstot uzņēmējdarbības domāšanu. Stratēģija paredz pārorientāciju no izlīdzinošas formālas izglītības uz izcilību, nodrošinot atbalstu labākajiem un inovatīvākajiem, prasmju orientētu apmācību, biznesa domāšanas attīstību, personīgās aktivitātes veicināšanu. Kurzemes reģiona mērogā Talsi ir viens no reģionālas nozīmes attīstības centriem, reģionāls izglītības kompetences un kultūras centrs, kas koncentrē vidējā līmeņa izglītību, savukārt Dundaga, Mērsrags, Roja, Sabile, Stende un Valdemārpils ir novada nozīmes attīstības centri. Katrā no centru līmeņiem jāparedz atšķirīgs attīstības resursu nodrošinājums, tai pat laikā, lemjot par investīcijām, ir nepieciešamība vērtēt katru gadījumu atsevišķi, ņemot vērā individuāli atšķirīgos apstākļus, apdzīvojuma un sasniedzamības telpisko struktūru, kā arī to, ka lokālo izglītības un kultūras centru esamība uztur tradīcijas un vietas identitāti, kas atšķir un piesaista, tāpēc svarīgi tās saglabāt.

3.2. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam (KPR AP2027) ¹⁸

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.–2027. gadam prioritātes **“Dinamiskas zināšanas”** mērķis ir nodrošināt reģiona iedzīvotājiem iespējas nepārtraukti apgūt un papildināt zināšanas, pārkvalificēties, aktīvi darboties digitālajā vidē, radoši un atbildīgi reaģēt uz daudzveidīgiem izaicinājumiem. Rīcības virziens **1.1. Nepārtrauktā izglītība inovācijas kapacitātes veicināšanai** paredz kvalificētu pedagogu piesaistišanu un motivēšanu, izglītības pārvaldības sistēmu pilnveidošanu, tehnoloģiju modernizēšanu, sadarbību ar uzņēmējiem inovāciju kapacitātes stiprināšanā, kā arī metodisko centru izveidi reģionā. Sagaidāmie rezultāti ir kāpināts dalībnieku īpatsvars 9.-12. klašu valsts olimpiādēs matemātikā, bioloģijā, fizikā, ķīmijā, ģeogrāfijā, ekonomikā, paaugstināti rezultāti 12. klases matemātikas, fizikas, ķīmijas un bioloģijas centralizētajos eksāmenos. Rīcības virziena **1.2. Darbam un dzīvei sabiedrībā nepieciešamās digitālās prasmes** mērķis ir veicināt digitālo prasmju lietošanu sabiedrībā, veidojot Digitālo Inovāciju centrus reģionālajos centros. Rīcības virziens **1.3. Kvalitatīvas un uz cilvēku vērstas mūžizglītības pieejamība** cita starpā paredz attīstīt saistošu izglītības programmu piedāvājumu un pilnveidot infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi profesionālās ievirzes un interešu izglītībā.

¹⁶ Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/321037-par-nacionalas-industrialas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>, skatīts 02.11.2022.).

¹⁷ Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030. gadam (pieejams: <https://www.kurzemesregions.lv/wp-content/uploads/2018/11/Kurzeme-2030.pdf>, skatīts 01.11.2022.).

¹⁸ Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam (pieejams: https://www.kurzemesregions.lv/wp-content/uploads/2021/11/AP_strategiska_dala.pdf, skatīts 01.11.2022.).

Rīcības virziens **1.4. Cilvēkkapitāla attīstība un cilvēkresursu racionāla izmantošana** ietver izglītības un mācību sistēmu efektivitātes uzlabošanu un atbilstības veicināšanu mainīgajām darba tirgus pieprasījumiem.

3.2. Talsu novada ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības vadlīnijas un virzieni pašvaldībā kopumā

Talsu novada ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti ar Talsu novada domes lēmumu ir apstiprināti 2022. gada martā.

Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.-2040. gadam (IAS2040) ilgtermiņa prioritāte IP1 "Pieejama un kvalitatīva izglītība visos vecumos" izvirza apņēmību nodrošināt Talsu novada iedzīvotājiem izglītības pieejamību visa mūža garumā. Papildus pirmsskolas, pamata, vidējai, interešu un profesionālās ievirzes izglītībai, kvalitatīvas un mūsdienām atbilstošas mūžizglītības nodrošinājums un regulāra prasmju pilnveide veicina sabiedrības attīstību un labklājību. Kvalitatīvas izglītības pieejamība ir viens no pamatnosacījumiem dzīves vietas izvēlei īpaši ģimenēm ar bērniem.¹⁹

Ilgtermiņa vīzijas un prioritāšu īstenošanai **Talsu novada attīstības programmā 2022.-2028. gadam** (AP2028) tiek izvirzītas vidēja termiņa prioritātes un rīcību virzieni, tostarp vidēja termiņa prioritāte "PILSONISKI AKTĪVA, IEKĻAUJOŠA, ĢIMENISKA UN IZGLĪTOTA KOPIENA" ar rīcības virzienu RV2 "IZGLĪTĪBA UN PRASMES" un attiecīgi izrietošiem trīs uzdevumiem un vairākām rīcībām vidēja termiņa politikas īstenošanai no 2022. līdz 2028. gadam.²⁰

3.1.attēls: Ilgtermiņa un vidēja termiņa izglītības nozares attīstības konteksts Talsu novadā.
(Avots: autoru izstrādāts, izmantojot IAS2040 un AP2028)

Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2040. gadam (IAS2040)	stratēģiskais mērķis SM1	IZGLĪTOTA, AKTĪVA, VESELĪGA UN RADOŠA SABIEDRĪBA
	ilgtermiņa prioritāte IP1	PIEEJAMA UN KVALITATĪVA IZGLĪTĪBA VISOS VECUMOS
Talsu novada attīstības programma 2022.- 2028. gadam (AP2028)	vidēja termiņa prioritāte VTP1	PILSONISKI AKTĪVA, IEKĻAUJOŠA, ĢIMENISKA UN IZGLĪTOTA KOPIENA
	rīcības virziens RV2	IZGLĪTĪBA UN PRASMES
	uzdevums U6	Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību.
	uzdevums U7	Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu interesu un profesionālās ievirzes izglītību.
	uzdevums U8	Attīstīt mūžizglītību un darba tirgum atbilstošu izglītības piedāvājumu.

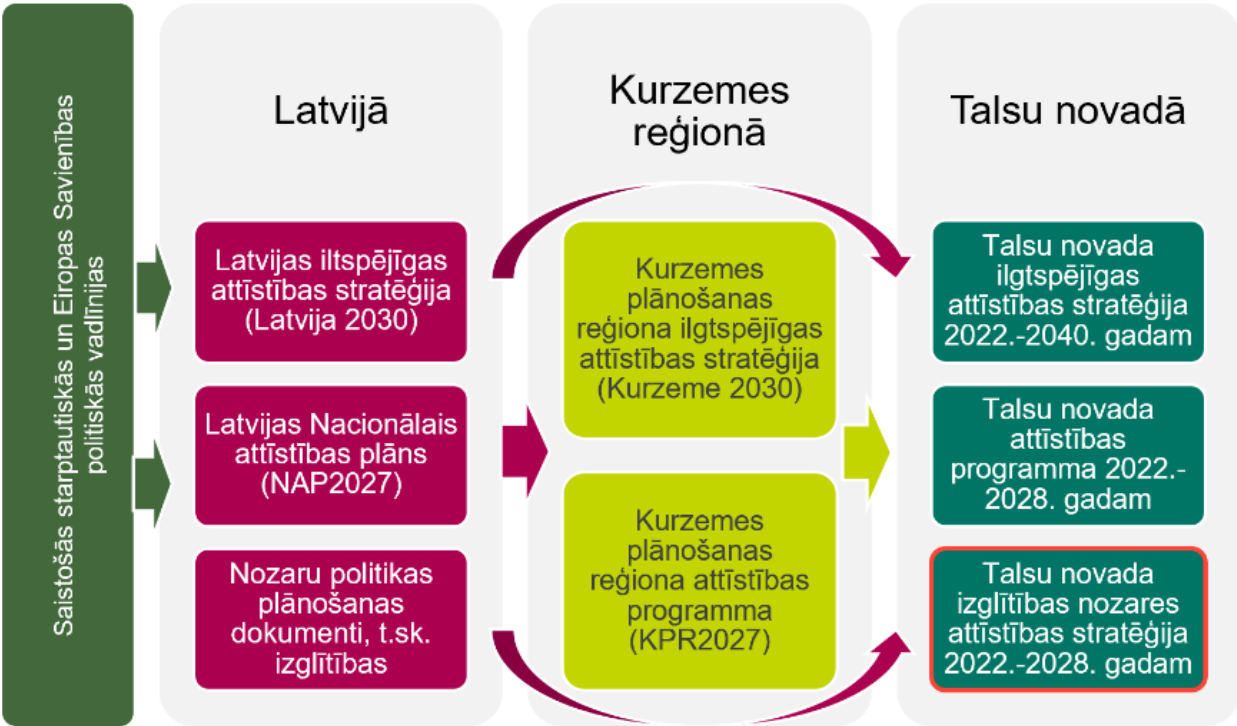
¹⁹ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136653>

²⁰ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136751>; <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136764>

3.3. Politikas plānošanas dokumentu sasaiste ar Talsu novada izglītības attīstības rīcības virzieniem

Kopumā secināms, ka Talsu novada vidēja termiņa izglītības nozares attīstības stratēģiskie uzstādījumi atbilst starptautiska, nacionāla, reģionāla un arī lokāla līmeņa stratēģiskajiem uzstādījumiem (skat. 3.2. attēls).

3.2.attēls: Talsu novada izglītības nozares attīstības saskaņotība ar cita līmeņa politikas plānošanas dokumentiem.
(Avots: autoru izstrādāts)

3.2. tabulā parādīta Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģijas 2022.-2028. gadam rīcības virzienu saskaņotība ar starptautiska, nacionāla un reģionāla līmeņa politikas plānošanas dokumentiem.

3.2.tabula: Talsu novada izglītības nozares attīstības rīcības virzienu saskaņotība ar cita līmeņa politikas plānošanas dokumentiem.
(Avots: autoru izstrādāts)

DOKUMENTS	TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJA 2022.-2028. GADAM			
	RĪCĪBAS VIRZIENI (RV):			
	<i>RV1: Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību.</i>	<i>RV2: Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu interešu un profesionālās ievirzes izglītību.</i>	<i>RV3: Attīstīt mūžizglītību un darba tirgum atbilstošu izglītības piedāvājumu.</i>	<i>RV4: Attīstīt mērķtiecīgus atbalsta pasākumus izglītībā iesaistītajām pusēm un nodrošināt efektīvu nozares pārvaldību.</i>
ANO 2030	✓	✓	✓	✓
EIT 2025	✓	✓	✓	✓
NAP2027	✓	✓	✓	✓
IAP2027	✓	✓	✓	✓
DTP2027	✓	✓	✓	✓

DOKUMENTS	TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2022.-2028. GADAM RĪCĪBAS VIRZIENI (RV):			
	<i>RV1: Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību.</i>	<i>RV2: Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu interešu un profesionālās ievirzes izglītību.</i>	<i>RV3: Attīstīt mūžizglītību un darba tirgum atbilstošu izglītības piedāvājumu.</i>	<i>RV4: Attīstīt mērķtiecīgus atbalsta pasākumus izglītībā iesaistītajām pusēm un nodrošināt efektīvu nozares pārvaldību.</i>
SPP2027		✓		✓
KPP2027		✓		✓
JPP2027				✓
NIPP2027	✓	✓	✓	✓
Kurzeme 2030	✓	✓	✓	✓
KPR AP2027	✓	✓	✓	✓
IAS2040	✓	✓	✓	daļēji
AP2028	✓	✓	✓	daļēji

4. IZGLĪTĪBAS NOZARES ILGTERMIŅA STRATĒGISKIE UZSTĀDĪJUMI TALSU NOVADĀ

Šajā nodaļā apkopoti Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģiskie uzstādījumi – ilgtermiņa (līdz 2040. gadam) attīstības prioritātes, vīzija, virsmērķis un rīcības virzieni.

4.1. Ilgtermiņa attīstības prioritātes

Talsu novada izglītības nozares ilgtermiņa attīstības prioritātes formulētas, balstoties Izglītības nozares izvērtējuma secinājumos par nepieciešamajām rīcībām un izglītības attīstības politikas plānošanas vadlīnijās (skat. 4.2. attēls).

4.2.attēls: Talsu novada izglītības nozares ilgtermiņa attīstības prioritātes.
(Avots: autoru izstrādāts)

TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTES (LĪDZ 2040. GADAM)			
	P1	Kvalitatīvs un mūsdienīgs izglītības pakalpojumu piedāvājums, kas veicina iedzīvotāju izaugsmi visa mūža garumā.	❖ Kvalitatīvi izglītības pakalpojumi mūsdienīgā un atbalstošā izglītības vidē; ❖ Attīstošs un radošs izglītības process, kas pamana un attīsta ikvienu talantu; ❖ Visiem pieejami izglītības pakalpojumi visa mūža garumā.
	P2	Efektīva un atvērta izglītības pārvaldība un uz sadarbību orientēta izglītības vide.	❖ Efektīvs izglītības iestāžu tīkls; ❖ Moderna izglītības infrastruktūra; ❖ Mūsdienīgs, mācību procesu atbalstošs materiāltehniskais nodrošinājums; ❖ Atbildīga izglītības resursu pārvaldība; ❖ Atvērta un uz sadarbību vērsta izglītības vide; ❖ Izglītības iestādes ir nozīmīgs vietējo kopienu attīstības un saliedētības virzītājspēks.
	P3	Mērķtiecīgi atbalsta pasākumi visām iesaistītajām pusēm izglītības kvalitātes veicināšanai.	❖ Izglītojamie, vecāki un pedagogi dalās ar atgriezenisko saiti un aktīvi līdzdarbojas izglītības vides attīstīšanā; ❖ Mērķtiecīgas rīcības pedagogu un atbalsta speciālistu ataudzei, atbalstam un motivācijai; ❖ Pārdomāti atbalsta mehānismi izglītojamajiem, ģimenēm un pedagogiem; ❖ Pedagogu un izglītības iestāžu vadības novērtēšanas sistēma.

4.2. Vīzija, virsmērķis un rīcības virzieni

4.2.attēls: Talsu novada izglītības nozares vīzija, virsmērķis un rīcības virzieni.
(Avots: autoru izstrādāts)

TALSU NOVADA VĪZIJA

/ TALSU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2022.-2040. GADAM /

Talsu novads – starp Dižjūru un Mazjūru – dižens, pašpietiekams un efektīvi pārvaldīts novads, kur dažādās savā unikalitātē esošās pilsētās, ciemos un laukos dzīvo pilsoniski aktīvi, labklājīgi, radoši un izglītoti ļaudis, un kur drošme, mērķtiecība un cilvēcība ir galvenās vērtības.

TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES VĪZIJA

IZAUGSMI VEICINOŠĀ IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMA.

VIRSMĒRĶIS

Nodrošināt iedzīvotājiem pieejamu, kvalitatīvu un uz izaugsmi mūža garumā virzītu izglītības ekosistēmu.

RĪCĪBAS VIRZIENI

1

Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību.

[Atbilst AP2028 U6]

2

Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu interešu un profesionālās ievirzes izglītību.

[Atbilst AP2028 U7]

3

Attīstīt mūžizglītību un darba tirgum atbilstošu izglītības piedāvājumu.

[Atbilst AP2028 U8]

4

Attīstīt mērķtiecīgus atbalsta pasākumus izglītībā iesaistītajām pusēm un nodrošināt efektīvu nozares pārvaldību.

[daļēji atbilst AP2028 U6]

5. IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS MODELIS UN KRITĒRIJI

Izglītības un zinātnes ministrija ar informatīvajiem ziņojumiem “Par skolu tīkla sakārtošanu”²¹, “Par vispārējās vidējās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu”²², kā arī “Par kvalitatīvas vispārējās vidējās izglītības nodrošināšanas priekšnosacījumiem”²³ ir uzsvērusi, ka skolu tīkla sakārtošana ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem, lai nodrošinātu kvalitatīvas izglītības pieejamību ikvienam izglītojamajam, neatkarīgi no ģimenes materiālā stāvokļa un izglītības iestādes atrašanās vietas, kā arī respektējot katra novada un plānošanas reģiona īpatnības un attīstības modeļus un balstoties uz pārdomātiem pašvaldību lēmumiem par resursu lietderīgu izmantošanu un izglītības pakalpojumu pieejamības pārstrukturizāciju. Papildus tam tiek uzsvērts, ka “izglītības iestāžu tīkla sakārtošana, veidojot izglītības iestādes ar optimālu izglītojamo skaitu, sniegtu iespēju paplašināt izglītības programmu piedāvājumu izglītojamajiem, efektīvi izmantojot izglītības iestāžu infrastruktūru un cilvēkkapitāla resursus, tādējādi arī lietderīgi izmantojot izglītības jomai piešķirto finansējumu”²⁴.

Šajā nodaļā ir sniegts konspektīvs ieskats faktoros, kas ietekmē izglītības iestāžu tīkla attīstības jautājumus, kā arī piedāvā iespējamo rīcību modeli izglītības iestāžu tīkla optimizācijai Talsu novadā, tajā skaitā – definē kritērijus, kas piemērojami lēmumu pieņemšanā, un, balstoties esošo izglītības iestāžu izvērtējumā, izvirza ieteicamās rīcības un sasniedzamos rezultātus.

5.1. Vispārējās izglītības iestāžu tīkls

Izglītības iestāžu tīkla sakārtošanas nepieciešamību ietekmē daudzi faktori, taču visbūtiskāk demogrāfiskais un nodarbinātības, tajā skaitā pedagogu nodarbinātība, nodrošinājums un atalgojums, kā arī administratīvi teritoriālā reforma, izglītības pakalpojumu nodrošinājumam pieejamais finansējuma apmērs (gan valsts, gan pašvaldību līmenī), finansējuma modelis, kā arī nepārtraukta vajadzība vairojot izglītības pakalpojumu kvalitāti un daudzi citi.

Būtiskākās nacionāla līmeņa iniciatīvas un spēkā esošais normatīvais regulējums, kas mudina izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu:

- NAP2027 nosaka, ka “sadarbībā ar iesaistītajām pusēm jāizveido kvalitatīvu izglītību nodrošinošs un efektīvs izglītības iestāžu tīkls [...], kura ietvaros izglītības iestādes un to dibinātāji efektīvi apsaimniekos resursus, prioritāti piešķirot ar mācību procesu tieši saistītām izmaksām, vienlaikus nodrošinot atbilstošu mācību un studiju materiāltehnisko vidi zināšanu un prasmju attīstībai”²⁵;
- IAP2027 akcentē, ka viens no būtiskiem Latvijas izglītības sistēmā risināmiem jautājumiem 2021.–2027. gadu periodā ir kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai neatbilstošs izglītības iestāžu tīkls vispārējā un augstākajā izglītībā, proti, “pastāv plašs skolu tīkls ar zemu skolēnu un skolotāju skaita attiecību un zemām skolotāju algām; tas kļūst aizvien grūtāk uzturams”²⁶;
- Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību (pieņemta 2019. gada 23. janvārī), 234. punkts nosaka, ka sadarbojoties ar pašvaldībām, kā arī īstenojot administratīvi teritoriālo reformu, tiks veidots demogrāfiskajai situācijai un citiem faktoriem atbilstošs racionāls skolu tīkls, ievērojot

²¹ Izskatīts 2019. gada 21. maija Ministru kabineta sēdē.

²² Izskatīts 2020. gada 7. janvāra Ministru kabineta sēdē.

²³ Izskatīts 2020. gada 11. augusta Ministru kabineta sēdē.

²⁴ Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvais ziņojums “Par kvalitatīvas vispārējās vidējās izglītības nodrošināšanas priekšnosacījumiem”, izskatīts 2020. gada 11. augusta Ministru kabineta sēdē.

²⁵ Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam gala redakcijas projekts 04.02.2020. https://pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/20200204_NAP_2021_2027_gala_redakcija_projekts_.pdf

²⁶ Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai” <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitiba-attistiba-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

principu – sākumskola maksimāli tuvu izglītojamo dzīvesvietai, spēcīga pamatskola un vidusskola, kurā tiek nodrošināts kompetenču pieejai atbilstošs un kvalitatīvs mācību programmu piedāvājums²⁷;

- IZM 2020. gada sākumā publicētais informatīvais ziņojums "Par kvalitatīvas vispārējās vidējās izglītības nodrošināšanas priekšnosacījumiem";
- MK noteikumi Nr. 583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē";
- MK noteikumi Nr. 376 "Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs";
- MK noteikumi Nr. 619 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 3.1.1.5.i investīcijas "Izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveide un aprīkošana" īstenošanas noteikumi";
- Kompetencēs balstītā satura īstenošana, kas, cita starpā izvirza mērķi un uzdevumu izglītojamiem vidējās izglītības posmā nodrošināt plašākas izvēles iespējas padziļināto kursu apguvē, kā sekmīgai īstenošanai optimālais izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē (10.-12.klase) būtu vismaz 90 izglītojamie²⁸;
- Pamatizglītības standarts²⁹, kas pilnveidots kontekstā ar kompetencēs balstītā satura ieviešanu, nosaka, kādas prasmes, zināšanas, izpratne un attieksmes skolēniem jāapgūst, savukārt mācību satura apguves sasniegšanas rezultāti tajā ir formulēti trīs gadu posmiem: 1.–3. klase, 4.–6. klase, 7.–9. klase, kas attiecīgi nodrošina mācību satura pēctecību.

Savukārt pašvaldības līmenī, ņemot vērā normatīvajos aktos noteikto (t.sk. likumā "Par pašvaldībām"³⁰, "Izglītības likumā"³¹), cita starpā, ir noteikta atbildība izlietot pašvaldības finanšu līdzekļus racionāli un lietderīgi, gādāt par iedzīvotāju izglītību, nodrošināt pieejamu un kvalitatīvu izglītību savā teritorijā atbilstoši valsts noteiktajiem mērķiem un personas vajadzībām, sniegt atbalstu izglītības iestāžu darbības kvalitātes nodrošināšanai. Kā būtiskākie faktori, kas ietekmē pašvaldības lēmumus par izglītības iestāžu tīkla attīstību, minami:

- demogrāfijas prognozes un izglītojamo skaita tendences;
- izglītības pakalpojumu pieejamība un kvalitāte;
- resursu pieejamība, t.sk. izglītībai paredzētais valsts, pašvaldības un ES fondu finansējums;
- sabiedrības un iesaistīto pušu (t.sk. izglītojamo, pedagogu, vecāku) apmierinātības rādītāju tendences;
- sociālekonomiskā situācija;
- mobilitātes iespējas jeb transporta iespēju nodrošinājums;
- kā arī izglītojamo izmitināšanas iespējas, un citi.

Šajā kontekstā arī minams, ka spēkā esošajā Talsu novada attīstības programmā 2022.-2028. gadam, kas apstiprināta ar Talsu novada domes 31.03.2022. lēmumu Nr.108 (Prot.Nr.8, 22. punkts), ir izvirzīti vairāki uzdevumi ar mērķi nodrošināt pieejamus, kvalitatīvus un iekļaujošus izglītības pakalpojumus, un attīstības programmas rīcības plānā tiek definētas vairākas rīcības, kuru īstenošanas rezultātā dotajā laika periodā izglītības iestāžu tīkla attīstības un pakalpojumu pieejamības kontekstā ir paredzēts sasniegt sekojošus rezultātīvos rādītājus:

- veikts esošo izglītības iestāžu izvērtējums;
- mērķtiecīgi īstenotas aktivitātes izglītības satura un procesa, kā arī infrastruktūras pilnveidei, sekmējot vienlīdzīgi kvalitatīvas izglītības ieguvī visu novada teritorijā;
- nodrošināta pirmsskolas un sākumskolas izglītība pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai;
- nodrošināts atbalsts izglītības iestāžu padomēm, uzlabojot to savstarpējo sadarbību;
- regulāri veikts izvērtējums par interešu un profesionālās ievirzes izglītības pieprasījumu/interesi;

²⁷ Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību (2019. gada 23. janvāris), https://www.mk.gov.lv/sites/mk/files/media_file/kk-valdibas-deklaracija_red-gala-1.pdf

²⁸ IZM informatīvais ziņojums "Par kvalitatīvas vispārējās vidējās izglītības nodrošināšanas priekšnosacījumiem". Izskatīts 2020. gada 11. augusta Ministru kabineta sēdē.

²⁹ Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumi Nr. 747 "Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu un pamatzglītības programmu paraugiem", <https://likumi.lv/ta/id/303768>

³⁰ Likums "Par pašvaldībām", 15. pants. <https://likumi.lv/ta/id/57255#p15>

³¹ Izglītības likums, 17. pants. <https://likumi.lv/ta/id/50759#p17>

- apzinātas iespējas paplašināt sabiedriskā transporta pieejamību interešu un profesionālās ievirzes izglītības ieguvei;
- pilnveidota transporta pieejamība lauku teritorijās interešu un profesionālās ievirzes izglītības apguvei;
- apzinātas vajadzības un iespējas dienesta viesnīcas izveidei.

Papildus tam, normatīvais regulējums paredz, ka pašvaldība, saskaņojot ar Izglītības un zinātnes ministriju, dibina, reorganizē un likvidē vispārējās izglītības iestādes, tai skaitā speciālās izglītības iestādes un klases, kā arī pirmsskolas izglītības grupas bērniem ar speciālām vajadzībām un interešu izglītības iestādes, bet, saskaņojot ar attiecīgās nozares ministriju un Izglītības un zinātnes ministriju, dibina, reorganizē un likvidē profesionālās ievirzes izglītības iestādes, proti, pašvaldības kompetencē ir:

- lemt par jaunas izglītības iestādes dibināšanu;
- lemt par izglītības iestādē īstenoto izglītības pakāpju paplašināšanu vai sašaurināšanu;
- lemt par izglītības iestādes reorganizāciju, piemēram, no vidusskolas uz pamatskolu, no pamatskolas uz sākumskolu (1.-3.klase vai 1.-6.klase);
- lemt par vairāku izglītības iestāžu apvienošanu, kā rezultātā iespējams tiek izveidota jauna izglītības iestāde vai viena iestāde tiek pievienota citai;
- lemt par grupiņu/klašu komplektiem, kas tiek atvērti izglītojamo uzņemšanai kārtējā mācību gadā;
- lemt par iestādes atrašanās vietas maiņu (t.i. tiek mainīta pakalpojuma sniegšanas vieta);
- lemt par iestādes slēgšanu (likvidāciju).

DEMOGRĀFIJAS PROGNOZES:

Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģijas 2023.-2028. gadam izstrādes ietvaros veiktā demogrāfijas analīze un prognozes³² liecina, ka pieprasījums pēc vispārējās izglītības pakalpojumiem visās vecuma grupās Talsu novadā vai nu nedaudz un pakāpeniski samazināsies vai arī stabilizēsies. Bāzes scenārija ietvaros tiek prognozēts, ka pirmsskolas vecuma (1,5-6 g.v.) bērnu skaits līdz 2028. gadam samazināsies par 4%, bet skolas vecuma (7-18 g.v.) bērnu un jauniešu skaits par 2%. Savukārt iedzīvotāju piesaistes jeb izaugsmes scenārijā tiek prognozēts, ka pirmsskolas un skolas vecuma izglītojamo skaits būs teju nemainīgs, potenciāli palielinoties vien par 0,3%.

IETEICAMĀ RĪCĪBU MODEĻA KOPSAVILKUMS

Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģijas 2023.-2028. gadam I DAĻĀ "IZGLĪTĪBAS NOZARES IZVĒRTĒJUMS TALSU NOVADĀ" veikto analīzi, kā ietvaros, cita starpā, veikts izglītības iestāžu izvērtējums, kā arī darba grupu diskusijās pārrunātos faktoros un priekšnosacījumus, tiek izvirzīti sekojoši uzstādījumi turpmākajam rīcību modelim izglītības iestāžu tīkla optimizācijai Talsu novadā:

1. Nostiprināt principu, ka **pirmsskolas un sākumskolas 1.posma** (1.-3.kl.) izglītība ir pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, savukārt sākumskolas 2.posma (4.-6.kl.) izglītība ir pieejama 25 km rādiusā no dzīvesvietas, pie nosacījuma, ka izglītojamo kopskaits 4.-6.kl. posmā nav mazāks par 21.
2. Definēt un apstiprināt kritēriju kopu, kas regulāri monitorējami un respektējami, pieņemot lēmumus par **vispārējās izglītības iestāžu** tīkla reformām (t.sk. arī jaunu izglītības iestāžu dibināšana);
3. Izvirzīt uzdevumu **aktualizēt speciālās izglītības iestādes – Upesgrīvas pamatskolas – attīstības plānu**, paredzot turpmāku iestādes attīstību ar īstenošanas vietu tuvāk novada administratīvajam centram, nodrošinot piemērotas telpas un vides pieejamību;
4. Apkopot un izvērtēt argumentus, kas raksturo **profesionālās ievirzes izglītības iestāžu tīkla attīstību** un izstrādāt iespējamos scenārijus sportā un kultūrā;
5. Izvirzīt uzdevumu **pirmsskolas izglītības posmā interešu izglītības pakalpojumus** nodrošināt pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai.

KRITĒRIJI VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA OPTIMIZĀCIJAI

³² Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģijas 2023.-2028. gadam I DAĻĀ "IZGLĪTĪBAS NOZARES IZVĒRTĒJUMS TALSU NOVADĀ"

Lai nodrošinātu pārredzamu un vienotos kritērijos balstītu lēmumu pieņemšanu izglītības iestāžu tīkla optimizācijai un attīstībai Talsu novadā, ir definēta kritēriju kopa – primārie un sekundārie kritēriji (skatīt 5.1. un 5.2. tabulas), kas regulāri monitorējami un respektējami, pieņemot lēmumus par vispārējās izglītības iestāžu tīkla reformām.

5.1.tabula: **Kritēriju kopa izglītības iestāžu tīkla optimizācijas modelim Talsu novadā 2023.-2028. gadu periodā.**
(Avots: autoru izstrādāts)

KRITĒRIJU KOPA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA OPTIMIZĀCIJAS MODELIM TALSU NOVADĀ	
PRIMĀRIE KRITĒRIJI	SEKUNDĀRIE KRITĒRIJI
1	2
Izglītojamo skaits un ar to saistītais normatīvais regulējums nacionālā līmenī (šobrīd MK noteikumi Nr. 583 un Nr. 376). OCE rezultāti (kritērijs attiecināms uz vidusskolām). - Izglītības iestādes noslogojums jeb piepildījums (kritērijs attiecināms uz vispārizglītošajām skolām). Kopējais finansējums uz 1 izglītojamo (kritērijs attiecināms uz vispārizglītošajām skolām).	Izglītojamo skaita prognozes nākotnē (jo īpaši vidējās izglītības posmā). - Sabiedrības un iesaistīto pušu (izglītojamo, vecāku, pedagogu) apmierinātības rādītāji – atsauksmes un sūdzības. Pedagogu slodžu īpatsvars no kopējā izglītības iestādes darbinieku slodžu kopskaita (rādītājs norāda uz resursu novirzīšanu izglītības mērķu sasniegšanai). Administrācijas darbinieku (izglītības iestādes vadītāja un vietnieku) likmju skaits uz 100 izglītojamajiem (rādītājs norāda uz to, cik efektīvs ir izglītības iestādes administrācijas darbs un ar to saistītie izdevumi atbilstoši izglītojamo skaitam). Infrastruktūras stāvoklis, atbilstība mērķiem un alternatīvas optimizēt infrastruktūras izmantošanu. Pedagogu vecuma struktūra un profesionālā kvalifikācija. - Izglītības iestādes akreditācijas rezultāti. - Izglītības iestādes vadītāja novērtēšanas rezultāti. Attālums līdz tuvākajai izglītības iestādei, mobilitāte un transporta iespējas – vērtējums par izglītības ieguves alternatīvām. Finansējuma, t.sk. valsts un ES fondu, piesaistes potenciāls un īstenošanas noteikumi (t.sk. 2022. gada 4. oktobra MK noteikumi Nr. 619).
PRIMĀRO KRITĒRIJU PIEMĒROŠANAS NOSACĪJUMI: → Visi primārie kritēriji vērtējami 3 gadu periodā; → Ja izglītības iestādei tiek konstatēta neatbilstība vismaz 2 (divos) no dotajiem un uz iestādi attiecināmajiem kritērijiem, tad jāizskata iespējamie reorganizācijas scenāriji kontekstā ar papildu informāciju, kuru sniedz sekundāro kritēriju analīze. → Lēmumu pieņemšana par jaunu izglītības iestāžu dibināšanu vai pakalpojumu paplašināšanu esošajās iestādēs pamatā ir balstāma izglītojamo skaita kritērijā un principā, ka pirmsskolas un 1.-3. klašu izglītība ir pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai.	

5.2.tabula: **Primāro kritēriju definīcijas un detalizēts apraksts.**
(Avots: autoru izstrādāts)

ID NR.	KRITĒRIJA NOSAUKUMS UN APRAKSTS	
1	2	3
1.	nosaukums:	IZGLĪTOJAMO SKAITS
	pamatojums:	Rādītājs liecina par izglītības iestādes iespējām veidot optimāla izmēra klašu/grupu kompleksus un nodrošināt izglītības pēctecību. Šis kritērijs ir svarīgs gan fiksējot demogrāfisko situāciju, gan skaidri norādot uz to, ka izglītības iestāde nevar pildīt sociālo funkciju kā primāro, tās pamatuzdevums ir saistīts ar izglītojošo, t.sk.

ID NR.	KRITĒRIJA NOSAUKUMS UN APRAKSTS	
1	2	3
		kultūrizglītības funkciju ³³ . Taču, lai viens izglītojamais nebūtu kā robežpunkts, kuru nerasniedzot izglītības iestāde vairs nevarētu pastāvēt, nosakot minimālo izglītojamo skaitu izglītības iestādē, Pašvaldība pieļauj 5% svārstību izglītojamo skaita ziņā.
	datu avots:	Kritērija noteikšanai tiek izmantoti VIIS dati uz katra mācību gada 1. septembri.
	interpretācija un pielietojums:	1.1. <u>Pirmsskola</u>: kopumā jāturpina nodrošināt pakalpojums pēc iespējas tuvu dzīvesvietai; → kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas iestādes kopējais audzēkņu skaits ir mazāks par 50, tad izskatīt iespēju veidot vienu iestādi ar pagasta pārvaldes ietvaros esošo pirmsskolu <u>vai</u> vispārizglītojošo skolu; 1.2. <u>Sākumskolas 1.posms (1.-3.kl.)</u>: jāturpina nodrošināt pakalpojums pēc iespējas tuvu dzīvesvietai; → kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas izglītojamo skaits 1.-3.kl. posmā ir mazāks par 15 un kopējais (t.sk. pirmsskolas audzēkņi) izglītojamo skaits ir mazāks par 50, tad izskatīt iespēju reorganizēt vai veidot vienu iestādi ar tuvāk esošo (vai pagasta pārvaldes ietvaros esošo) vispārizglītojošo izglītības iestādi. 1.3. <u>Sākumskolas 2.posms (4.-6.kl.)</u>: → kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas izglītojamo skaits 4.-6.kl. posmā ir mazāks par 21 <u>un</u> kopējais izglītojamo skaits (t.sk. pirmsskolas audzēkņi) ir mazāks par 70, tad izskatīt iespēju reorganizēt par sākumskolu, kas īsteno 1.-3. klašu izglītību (vai apvienot). 1.4. <u>Pamatskolas</u>: → kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas izglītojamo skaits 7.-9.kl. posmā ir mazāks par 24 <u>un</u> kopējais izglītojamo skaits (t.sk. pirmsskolas audzēkņi) ir mazāks par 80, tad izskatīt iespēju reorganizēt par sākumskolu (vai apvienot). 1.5. <u>Vidējās izglītības posms</u>: → kritērijs: normatīvajā regulējumā noteiktie kritēriji – šobrīd MK noteikumos Nr. 583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē" noteiktais izglītojamo skaits (t.i. ja trīs gadus pēc kārtas izglītojamo skaits 10.-12.kl. posmā <u>Talsu pilsētā</u> esošā izglītības iestādē ir mazāks par 90 izglītojamiem, bet administratīvajās teritorijās ārpus administratīvā centra (Talsi) ir mazāks par 40 izglītojamiem, tad reorganizēt par pamatskolu).
2.	nosaukums:	OCE REZULTĀTI (kritērijs attiecināms uz vidusskolām)
	pamatojums:	Rādītājs norāda uz izglītojamo sasniegto kompetenci vispārējā izglītībā.
	datu avots, aprēķina metodika:	Kritērija noteikšanai tiek izmantoti VIIS dati un normatīvajā regulējumā noteiktā OCE indeksa aprēķina metodika (MK 2018. gada 11. septembra noteikumi Nr. 583 "Kritēriji

³³ Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvais ziņojums "Par skolu tīkla sakārtošanu". Izskatīts 2019. gada 21. maija Ministru kabineta sēdē.

ID NR.	KRITĒRIJA NOSAUKUMS UN APRAKSTS	
1	2	3
		un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē") ³⁴ .
	interpretācija un pielietojums:	→ kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas 12. klases izglītojamo kārtoto obligāto centralizēto eksāmenu (OCE) rezultātu indekss nav $\geq 40\%$ (līdz 2024./2025. m.g.) un $\geq 50\%$ (no 2025./2026. līdz 2028./2029. m.g.), tad izskatīt reorganizācijas iespējas kontekstā ar izglītības iestādes sniegumu citos primārajos kritērijos.
3.	nosaukums:	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSLOGOJUMS
	pamatojums:	Izglītības iestāžu noslogojums raksturo to, vai izglītojamo skaits ir vienmērīgi sadalīts izglītības iestāžu tīklā, vai izglītības iestādes ēku komplekss un apsaimniekojamā teritorija ir samērīga izglītojamo skaitam izglītības iestādē, cik efektīvi tiek izmantoti tā uzturēšanai atvēlētie resursi.
	datu avots, aprēķina metodika:	Kritērija noteikšanai tiek izmantoti VIIS dati uz katra mācību gada 1. septembri. Aprēķinā ņem vērā kopējo mācību telpu platību, kā arī kopējo izglītojamo skaitu. Izglītības iestādes maksimāli iespējamo izglītojamo skaita kapacitāti, kas noteikta ievērojot spēkā esošo normatīvo regulējumu, izdala ar analīzē iekļauto izglītojamo skaitu.
	interpretācija un pielietojums:	→ kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas noslogojuma rādītājs ir mazāks par 40%, tad izskatīt iespēju mainīt pakalpojuma sniegšanas vietu vai izskatīt reorganizācijas iespējas kontekstā ar izglītības iestādes sniegumu citos primārajos kritērijos; → papildu kritērijs: audzēkņu skaits nedrīkst pārsniegt vairāk kā +5% virs kapacitātes, kas noteikta saskaņā ar spēkā esošo normatīvo regulējumu (šobrīd – MK 2013. gada 17. septembra noteikumi Nr.890 "Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu").
4.	nosaukums:	KOPĒJAIS FINANSĒJUMS UZ 1 IZGLĪTOJAMO
	pamatojums:	Kopējais finansējums izglītības iestādē norāda uz izglītībai piešķirto līdzekļu vienmērīgu sadalījumu un liecina par finanšu efektivitātes līmeni.
	datu avots, aprēķina metodika:	Kritērija noteikšanai tiek izmantoti pašvaldības dati par kopējo izglītības iestādes finansējumu dotajā kalendārajā gadā un VIIS dati par izglītojamo skaitu dotā mācību gada 1. septembrī. Izglītības iestādes kopējo finansējumu izdala ar analīzē iekļauto izglītojamo skaitu. Tiek ņemts vērā kopējais izglītības iestādes finansējums, nenodalot dažādus tā avotus, t.sk. valsts mērķdotācija.
	interpretācija un pielietojums:	→ kritērijs: ja trīs gadus pēc kārtas kopējais finansējums uz 1 izglītojamo ir lielāks nekā 10% virs novadā vidējā rādītāja, tad izskatīt reorganizācijas iespējas kontekstā ar izglītības iestādes sniegumu citos primārajos kritērijos; → papildu skaidrojums: salīdzinot rādītāja rezultātus starp izglītības iestādēm, jāņem vērā to dažādie veidi (piemēram, sākumskola / ģimnāzija / izglītības iestāde, kurā realizē pirmsskolas, pamatzglītības un vidējās izglītības programmas utt.); pilnvērtīgi veikt analīzi un izdarīt secinājumus var starp līdzīga veida izglītības iestādēm.

³⁴ Ministru kabineta 2018. gada 11. septembra noteikumi Nr. 583 "Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē", <https://likumi.lv/ta/id/302034#piel0>

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU IZVĒRTĒJUMS

Ņemot vērā primāro kritēriju kopu, kas aprakstīta un definēta 5.2. tabulā, ir izstrādāts esošo Talsu novada pašvaldības izglītības iestāžu izvērtējums, kā rezultātā ir iespēja izvirzīt ieteicamās izglītības iestāžu tīkla attīstības un optimizācijas rīcības – skatīt 5.3 tabulu (pirmsskolas), 5.4. tabulu (pamatskolas), 5.5. tabulu (vidusskolas).

5.3.tabula: Talsu novada pašvaldības dibināto pirmsskolas izglītības iestāžu izvērtējums.
(Avots: autoru izstrādāts)

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS (A-Z)	1. kritērijs: IZGLĪTOJAMO SKAITS (< 50)			3. kritērijs: IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSLOGOJUMS (< 40%; > 105%)			4. kritērijs: FINANSĒJUMS** UZ 1 IZGLĪTOJAMO (EUR) (t.sk. kapitālās izmaksas) (> +10% virs vidējā)			
		2020/2021	2021/2022	2022/2023	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2019	2020	2021	3 gados vidēji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES											
1.	Dundagas PII "Kurzemīte"	134	137	130	83%	85%	80%	2458	2892	3087	2813
2.	Laidzes PII "Papardīte"	54	56	46	100%	104%	85%	3256	3006	3720	3328
3.	Laucienes PII "Bītīte"	62	60	66	97%	94%	103%	3374	3165	3332	3290
4.	Mērsraga PII "Dārta"	66	57	51	94%	81%	73%	3553	3676	4724	3984
5.	Pastendes PII "Ķipars"	130	131	117	84%	85%	75%	3047	3297	3924	3422
6.	Rojas PII "Zelta zivtiņa"	60	64	61	86%	91%	87%	3684	4322	4366	4124
7.	Rudes PII "Saulespuķe"	40	38	33	78%	75%	65%	5750	6228	6628	6202
8.	Sabiles PII "Vīnodziņa"	101	91	93	138%	125%	127%*	2624	2302	3161	2696
9.	Talsu PII "Kastanītis"	73	71	65	77%	75%	68%	3061	2927	4263	3417
10.	Talsu PII "Pīlādzītis"	188	217	214	80%	92%	91%	3078	3485	2979	3181
11.	Talsu PII "Saulīte"	112	97	107	95%	82%	91%	3312	3039	4032	3461
12.	Talsu PII "Sprīdītis"	223	220	213	113%	112%	108%	2630	2438	3011	2693
13.	Talsu PII "Zvaniņš"	121	107	97	103%	91%	83%	3055	2757	3656	3156
14.	Valdemārpils PII "Saulstariņš"	118	118	113	98%	98%	93%	3248	3245	3176	3223
15.	Vandzenes PII "Zīlīte"	63	70	63	81%	90%	81%	3304	3193	3510	3336
PII KOPĀ vai VIDĒJI:		1545	1534	1469	94%	92%	87%	3296	3332	3838	3488
PIEZĪMES un ATRUNAS: * Sabiles PII "Vīnodziņa" telpu kapacitāte saskaņā ar MK noteikumiem Nr.890 ir 53 bērni, papildus tam 20 vietas ir Sabiles pamatskolas telpās. Līdz ar to iestādes kopējā kapacitāte (izmantojot telpas gan PII "Vīnodziņa", gan Sabiles pamatskolas adresēs) ir 73 bērni. ** Datu ierobežojumu dēļ šajā izvērtējumā rādītāja "finansējums uz 1 izglītojamo" aprēķins neiekļauj valsts mērķdotācijas finansējumu, kā arī pirms 2021.g. īstenotās ATR ir pastāvējušas atšķirīgas datu uzskaites pieejas, kā rezultātā šī rādītāja salīdzinājums iestāžu starpā ir ierobežots.											

5.4.tabula: Talsu novada pašvaldības dibināto sākumskolu un pamatskolu izvērtējums. (Avots: autoru izstrādāts)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	1. kritērijs: IZGLĪTOJAMO SKAITS (SĀKUMSKOLAS 1.POSMS: 1-3.kl. < 15 un kopā < 50) (SĀKUMSKOLAS 2.POSMS: 4-6.kl. < 21 un kopā < 70) (PAMATSKOLAS: 7.-9.kl. < 24 un kopā < 80)															3. kritērijs: IESTĀDES NOSLOGOJUMS (neskaitot PII grupas) (< 40%; > 105%)			4. kritērijs: FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO (EUR) (t.sk. kapitālās izmaksas)			
	2020/2021					2021/2022					2022/2023					2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2019	2020	2021	3 g. vidēji
	PII grupas	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-3.kl.	4.-6.kl.	7.-9.kl.	KOPĀ							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
SĀKUMSKOLAS																						
Lībagu ssk. (1.-4.kl.)	60	32	5	n/a	97	52	31	12	n/a	95	55	27	11	n/a	93	38%	44%	39%	2874	2995	3290	3053
Virbu ssk. (1.-3.kl.)	39	14	n/a	n/a	53	40	21	n/a	n/a	61	47	16	n/a	n/a	63	35%	53%	40%	4766	5946	5204	5305
PAMATSKOLAS																						
Kolkas pamatskola	29	13	6	13	61	28	10	5	13	56	27	6	7	9	49	13%	11%	9%	4499	4470	4724	4564
Laucienes pamatskola	32	25	38	42	137	30	30	23	45	128	26	33	22	44	125	75%	70%	71%	2696	1937	2501	2378
Pastendes pamatskola	0	49	45	53	147	0	46	39	63	148	0	58	55	48	161	59%	59%	64%	918	986	1136	1013
Pūņu pamatskola	43	17	24	21	105	41	21	20	22	104	41	20	17	24	102	25%	25%	25%	2456	2818	3409	2894
Sabiles pamatskola	0	37	43	38	118	0	47	34	47	128	0	47	35	41	123	35%	37%	36%	1426	1427	1578	1477
Stendes pamatskola	76	26	36	17	155	69	33	36	26	164	72	29	41	35	177	26%	31%	35%	2394	1793	2093	2093
Talsu pamatskola	0	98	106	81	285	0	104	78	97	279	0	95	83	93	271	88%	86%	84%	727	727	1180	878
VIDĒJI VISĀS SSK. un PSK.:																			2528	2567	2791	2629
VIDĒJI SSK. un PSK., KURĀS TIEK ĪSTENOTAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS:																			3281	3327	3537	3381

PIEZĪMES un ATRUNAS: * Datu ierobežojumu dēļ šajā izvērtējumā rādītāja “finansējums uz 1 izglītojamo” aprēķins neiekļauj valsts mērķdotācijas finansējumu.

5.5.tabula: Talsu novada pašvaldības dibināto vidusskolu izvērtējums.

(Avots: autoru izstrādāts)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	1. kritērijs: IZGLĪTOJAMO SKAITS (<u>10.-12.kl.</u> Talsu pilsētā < 90, ārpus administratīvā centra < 40)												2. kritērijs: OCE INDEKSS (< 40%)			3. kritērijs: IESTĀDES NOSLOGOJUMS (neskaitot PII grupas) (< 40%; > 105%)			4. kritērijs: FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO (EUR) (t.sk. kapitālās izmaksas)			
	2020/2021				2021/2022				2022/2023				2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2019	2020	2021	3 g. vidēji
	PII grupas	1.-9.kl.	10.- 12.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-9.kl.	10.- 12.kl.	KOPĀ	PII grupas	1.-9.kl.	10.- 12.kl.	KOPĀ										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
VIDUSSKOLAS																						
Dundagas vidusskola	0	273	41	314	0	263	43	306	0	275	38	313	50,6	56,5	45,6	64%	62%	64%	1076	1244	1060	1127
Mērsraga vidusskola	0	112	29	141	0	116	26	142	0	107	26	133	53,3	53,4	55,6	40%	41%	38%	1455	1534	1504	1498
Rojas vidusskola	26	242	50	318	17	241	52	310	19	239	43	301	55,6	62,6	54,2	34%	34%	33%	966	867	1161	998
Talsu 2. vidusskola	0	652	144	796	0	632	141	773	0	608	141	749	55,9	51,0	56,5	100%	97%	94%	664	668	1083	805
Talsu novada vidusskola	0	17	145	162	0	18	117	135	0	25	108	133	37,4	35,7	34,3	77%	64%	63%	398	468	603	490
Talsu Valsts ģimnāzija	0	518	106	624	0	509	98	607	0	516	132	648	57,3	67,0	62,2	89%	87%	93%	n.d.	2097	2629	2363
Valdemārpils vidusskola	0	180	39	219	0	176	40	216	0	187	38	225	50,8	44,8	50,0	37%	36%	38%	1617	1365	1528	1503
VSK. KOPĀ vai VIDĒJI:				2574				2489				2502	51,6	53,0	51,2	63%	60%	60%	1029	1178	1367	1191

PIEZĪMES un ATRUNAS: *Datu ierobežojumu dēļ šajā izvērtējumā rādītāja “finansējums uz 1 izglītojamo” aprēķins neiekļauj valsts mērķdotācijas finansējumu, kā arī pirms 2021.g. īstenotās ATR ir pastāvējušas atšķirīgas datu uzskaites pieejas, kā rezultātā šī rādītāja salīdzinājums iestāžu starpā ir ierobežots.

SECINĀJUMI UN IETEICAMĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS UN OPTIMIZĀCIJAS RĪCĪBAS

Ņemot vērā definēto kritēriju kopu un esošo izglītības iestāžu izvērtējumu, tabulā zemāk ir minēti būtiskākie secinājumi, kā arī tiek izvirzītas ieteicamās rīcības vispārējās izglītības iestāžu tīkla attīstībai un optimizācijai Talsu novadā (skat. 5.6. tabulu).

5.6.tabula: **Secinājumi un ieteicamās Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu tīkla attīstības un optimizācijas rīcības.**
(Avots: autoru izstrādāts)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VEIDS / IZGLĪTĪBAS POSMI	SECINĀJUMI UN IETEICAMĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS UN OPTIMIZĀCIJAS RĪCĪBAS
1	2
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES	→ Nepieciešams risināt Talsu PII “Sprīdītis” noslodzes neatbilstību normatīvajam regulējumam, proti, līdz 2023. gada 1. septembrim audzēkņu skaits dotajās telpās jāsamazina indikatīvi par 15 bērniem. Situāciju iespējams risināt, ar jauno mācību gadu uzsākot mazāk bērnu Talsu PII “Sprīdītis” un tā vietā vairāk bērnus uzsākot citās Talsu pilsētā esošajās pirmsskolas izglītības iestādēs. Kopējā PII kapacitāte Talsu pilsētā ir 762 bērni un 2022./2023.m.g. visās 5 PII kopā ir pieejamas vēl 66 brīvas vietas. → Nepieciešams risināt Sabiles PII “Vīnodziņa” noslodzes neatbilstību normatīvajam regulējumam, proti, līdz 2023. gada 1. septembrim audzēkņu skaits dotajās telpās jāsamazina indikatīvi par 20 bērniem. Situācijas risināšanai, ņemot vērā, ka Sabiles pamatskolas noslodze ir 36% apmērā, ieteicams izskatīt iespēju paplašināt Sabiles pamatskolas telpās pieejamo pirmsskolas grupiņu infrastruktūru (2022./2023. m.g. 17 Sabiles PII “Vīnodziņa” audzēkņi pirmsskolas pakalpojumu saņem Sabiles pamatskolas telpās). → Rudes PII “Saulespuķe” visos trijos izvērtējumā iekļautajos mācību gados ir izvirzītajam kritērijam neatbilstošs audzēkņu skaits, proti, zem 50, un ar lejupslidošu tendenci – no 40 bērniem 2020./2021. m.g. līdz 33 bērniem 2022./2023. m.g.. Papildus tam, izglītības iestādes finansējums uz 1 izglītojamo (4.kritērijs) ir izteikti augsts, proti, tas ir gandrīz 2 reizes lielāks nekā PII grupā novadā vidēji. Ņemot vērā doto izvērtējumu, kā arī ņemot vērā principu, ka pirmsskolas un sākumskolas 1.posma (1.-3.kl.) izglītība ir pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, ir rekomendējams saglabāt pirmsskolas izglītības pakalpojumus Rudē, vienlaikus izvērtējot iespējas īstenot iestādes administratīvo reformu, t.i., apvienot iestādi ar pagasta pārvaldes ietvaros esošo pirmsskolu vai vispārizglītojošo skolu. → Pārējām pirmsskolas izglītības iestādēm – Dundagas PII “Kurzemīte”, Laidzes PII “Papardīte”, Laucienes PII “Bitīte”, Mērsraga PII “Dārta”, Pastendes PII “Ķipars”, Rojas PII “Zelta zivtiņa”, Talsu PII “Kastanītis”, Talsu PII “Pīlādžītis”, Talsu PII “Saulīte”, Talsu PII “Zvaniņš”, Valdemārpils PII “Saulstariņš”, Vandzenes PII “Zīlīte” – netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā, tomēr jāatzīmē, ka Rojas PII “Zelta zivtiņa” finansējums uz 1 izglītojamo (4.kritērijs) trīs gadu periodā ir virs vidējā rādītāja pirmsskolu grupā novadā.
SĀKUMSKOLAS	→ Lībagu sākumskola šobrīd īsteno izglītības programmas 1.-4. klašu posmā. Ņemot vērā aktualizēto pamatizglītības standartu un kompetencēs balstītā satura ieviešanu un ar mērķi sekmēt pēctecību mācību procesa nodrošināšanā, ir rekomendējams mainīt Lībagu sākumskolas darbību uz 1.-3. klašu posma izglītību. → Virbu sākumskolai netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā, tomēr jāatzīmē, ka izglītības iestādes finansējums uz 1 izglītojamo (4.kritērijs) ir izteikti

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VEIDS / IZGLĪTĪBAS POSMI	SECINĀJUMI UN IETEICAMĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS UN OPTIMIZĀCIJAS RĪCĪBAS
1	2
	augsts, proti, tas ir 2 reizes lielāks nekā sākumskolu un pamatskolu grupā novadā vidēji. → Ņemot vērā definēto principu, ka pirmsskolas un sākumskolas 1.posma (1.-3.kl.) izglītība ir pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī ņemot vērā 5.2. tabulā definētos primāro kritēriju nosacījumus un kontekstā ar citām izglītības iestāžu tīkla reformām un klašu/grupu komplektēšanas nosacījumiem, izvērtēt nepieciešamību un iespējas esošo pirmsskolu reorganizācijai par sākumskolām, tādējādi nodrošinot sākumskolas 1.posma (1.-3.kl.) izglītības pakalpojuma plašāku pieejamību.
PAMATSKOLAS	→ Kolkas pamatskolā visos trijos izvērtējumā iekļautos mācību gados ir izvirzītajam kritērijam neatbilstošs izglītojamo skaits – gan klašu posmos, gan iestādē kopā. Papildus tam, skola neizpilda 3. un 4. kritēriju, proti, iestādes noslodze pēdējo 3 gadu laikā ir bijusi ~11% un iestādes kopējais finansējums uz 1 izglītojamo vidēji visos 3 gados ir bijis par 74% virs 2628,52 EUR, kas ir vidējais rādītājs novadā sākumskolu un pamatskolu grupā 3 mācību gadu periodā. Ņemot vērā to, ka skola īsteno arī pirmsskolas izglītības programmu, 4. kritērija rādītājs – iestādes kopējais finansējums uz 1 izglītojamo – tiek papildus salīdzināts arī ar vidējo rādītāju to sākumskolu un pamatskolu grupā, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas, proti ar 3381,39 EUR. Šīs grupas ietvaros Kolkas pamatskolas 4. kritērija rādītājs 3 gadu periodā ir vidēji par 35% virs grupas vidējā. Ņemot vērā doto izvērtējumu, kā arī ņemot vērā principu, ka pirmsskolas un sākumskolas 1.posma (1.-3.kl.) izglītība ir pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, ir rekomendējams reorganizēt Kolkas pamatskolu par izglītības iestādi, kas turpmāk nodrošina sākumskolas 1.posma (1.-3.kl.) izglītību. → Pūņu pamatskola visos trijos izvērtējumā iekļautos mācību gados neizpilda 3. kritēriju, proti, iestādes noslodze pēdējo 3 gadu laikā ir bijusi 25%. Papildus tam, 7.-9. klašu posmā 2020./2021. un 2021./2022. m.g. ir kritērijiem neatbilstošs izglītojamo skaits un 2022./2023. m.g. tas ir bijis izvirzītā kritērija robežpunktā, t.i. 24 izglītojamie, kā arī divos pēdējos mācību gados ir kritērijiem neatbilstošs 4.-6. klašu posma izglītojamo skaits (zem 21). Savukārt 4. kritērijs – iestādes kopējais finansējums uz 1 izglītojamo – vidēji 3 gadu periodā Pūņu pamatskolā ir bijis par 10% virs 2628,52 EUR, kas ir vidējais rādītājs novadā sākumskolu un pamatskolu grupā 3 mācību gadu periodā (2021./2022.m.g. tas ir par 22% lielāks nekā vidējais rādītājs novadā). Ja 4. kritērija atbilstību salīdzina ar vidējo rādītāju to sākumskolu un pamatskolu grupā, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas, proti ar 3381,39 EUR, tad secināms, ka Pūņu pamatskolai nav neatbilstība 4. kritērija izpildē. Ņemot vērā doto izvērtējumu un kontekstā ar sekundārajiem kritērijiem, ir rekomendējams izskatīt iespēju reorganizēt Pūņu pamatskolu par izglītības iestādi, kas turpmāk nodrošina sākumskolas 1. un 2. posma (1.-6.kl.) izglītību. → Laucienes pamatskolai netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā. → Pastendes pamatskolai netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā. → Sabiles pamatskolai netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā, tomēr jāatzīmē, ka izglītības iestādes noslodze (3.kritērijs) ir ilgstoši zema, t.i. 35%-37%. → Stendes pamatskolai netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā, tomēr jāatzīmē, ka izglītības iestādes noslodze (3.kritērijs) ir ilgstoši zema, t.i. 26%-35%. → Talsu pamatskolai netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā.

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VEIDS / IZGLĪTĪBAS POSMI	SECINĀJUMI UN IETEICAMĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS UN OPTIMIZĀCIJAS RĪCĪBAS
1	2
SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	→ Saskaņā ar ESIF investīciju 2021.-2027.gada plānošanas perioda 4.2.1. SAM pasākuma "Speciālās izglītības efektīva nodrošināšana" īstenošanas nosacījumiem un saskaņā ar IZM informatīvajā ziņojumā "Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu" sniegtajiem priekšlikumiem tiek izvirzīts uzdevums aktualizēt speciālās izglītības iestādes – Upesgrīvas pamatskolas – attīstības plānu, paredzot turpmāku iestādes attīstību ar īstenošanas vietu tuvāk novada administratīvajam centram, nodrošinot piemērotas telpas un vides pieejamību.
VIDUSSKOLAS	→ Mērsraga vidusskolā 10.-12.kl. posmā visos trijos izvērtējumā iekļautajos mācību gados (2020./2021.- 2022./2023. m.g.) ir kritērijam neatbilstošs izglītojamo skaits, kā arī skola neizpilda 4. kritēriju, proti, iestādes kopējais finansējums uz 1 izglītojamo visos 3 gados ir bijis virs 1191 EUR, kas ir vidējais rādītājs novadā vidusskolu un valsts ģimnāzijas grupā (vidusskolu grupā, ņemot vērā Talsu Valsts ģimnāzijas datus, vidējais finansējuma apmērs uz 1 izglītojamo novadā ir 1070 EUR). Papildus tam 2022./2023. m.g. skola neizpilda 3. kritēriju, proti, iestādes noslodze ir 38%. Ņemot vērā doto izvērtējumu, ir rekomendējams reorganizēt Mērsraga vidusskolu par pamatskolu. → Valdemārpils vidusskolā 10.-12.kl. posmā 2020./2021. un 2022./2023. m.g. ir kritērijam neatbilstošs izglītojamo skaits, savukārt 2021./2022. m.g. tas ir bijis izvirzītā kritērija robežpunktā, t.i. 40 izglītojamie. Papildus tam, skola neizpilda 3. un 4. kritēriju, proti, iestādes noslodze pēdējo 3 gadu laikā ir bijusi ~37% un iestādes kopējais finansējums uz 1 izglītojamo visos 3 gados ir bijis virs 1191 EUR, kas ir vidējais rādītājs novadā vidusskolu un valsts ģimnāzijas grupā (vidusskolu grupā, ņemot vērā Talsu Valsts ģimnāzijas datus, vidējais finansējuma apmērs uz 1 izglītojamo novadā ir 1070 EUR). Ņemot vērā doto izvērtējumu, ir rekomendējams reorganizēt Valdemārpils vidusskolu par pamatskolu. → Dundagas vidusskolai kopumā (t.i. 3 gadu periodā) netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā, tomēr jāturpina uzraudzīt izglītojamo skaita tendences un prognozes 10.-12. klašu posmā, t.sk. kontekstā ar sekundāro kritēriju, kas attiecas uz finansējuma, t.sk. valsts un ES fondu, piesaistes potenciālu un īstenošanas noteikumiem. → Rojas vidusskolai kopumā (t.i. 3 gadu periodā) netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā, tomēr jāatzīmē, ka izglītības iestādes noslodze (3.kritērijs) ir ilgstoši zema (~33%) un izglītojamo skaits 10.-12. klašu posmā ir ar lejupslīdošu tendenci, kas, cita starpā, ir vērtējams kontekstā arī ar sekundāro kritēriju – finansējuma, t.sk. valsts un ES fondu, piesaistes potenciāls un īstenošanas noteikumi. → Talsu 2. vidusskolai kopumā (t.i. 3 gadu periodā) netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā. → Talsu novada vidusskolai kopumā (t.i. 3 gadu periodā) netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā, tomēr jāatzīmē, ka, ņemot vērā iestādes specializāciju neklātienas programmu īstenošanā, OCE indeksa rezultāti (2.kritērijs) ir zem kritērijos noteiktā līmeņa. → Talsu Valsts ģimnāzijai kopumā (t.i. 3 gadu periodā) netiek konstatētas neatbilstības primāro kritēriju kopā. Vienlaikus jāmin, ka 4.kritērijs – finansējums uz 1 izglītojamo – pārsniedz vidējo rādītāju vidusskolu un valsts ģimnāzijas grupā novadā, tomēr, ņemot vērā valsts ģimnāzijas lomu un funkcijas, tas nav salīdzināms ar vidusskolām –

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VEIDS / IZGLĪTĪBAS POSMI	SECINĀJUMI UN IETEICAMĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS UN OPTIMIZĀCIJAS RĪCĪBAS
1	2
	pilnvērtīgi veikt analīzi un izdarīt secinājumus var starp līdzīga veida izglītības iestādēm.

Īstenojot augstāk minētās ieteicamās izglītības iestāžu tīkla attīstības un optimizācijas rīcības, ir svarīgi pašvaldības līmenī risināt sekojošus ar izglītības pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un ilgtspēju saistītus jautājumus:

- **dienesta viesnīcas izveide**, ar mērķi nodrošināt izmitināšanas iespējas tiem izglītojamiem, kuru dzīves vieta nav tuvu pakalpojuma saņemšanas vietai;
- **paplašināt sabiedriskā un/vai skolu transporta pieejamību**, ņemot vērā reorganizācijas rezultātā ietekmēto izglītojamo vajadzības;
- **aktīvi apzināt finansējuma piesaistes iespējas un veikt nepieciešamos un iespējamus ieguldījumus**, lai turpinātu veidot mūsdienīgu prasībām atbilstošu mācību vidi un infrastruktūru, tajā skaitā reorganizētajās izglītības iestādēs.

5.2. Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu tīkls

Nacionāla līmeņa iniciatīvās var rast norādes, kas mudina ne vien uz vispārējās izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu, bet ir attiecināmas arī uz profesionālās ievirzes izglītības iestāžu un to tīkla pārvaldību:

- IAP2027 rīcības virziena nr. 4 "Izglītības sistēmas un iestāžu efektīvas pārvaldības veidošana" paredzēts nacionāla līmeņa atbalsts efektīvu izglītības iestāžu pārvaldības modeļu attīstībai un iestāžu vadības kapacitātes stiprināšanai pārmaiņu vadībā, t.sk. izglītības iestāžu vadības kapacitātes un kompetenču attīstība profesionālās ievirzes izglītībā.³⁵
- Sporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam viens no rezultativajiem rādītājiem ir profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu skaits, kas pamatnostādņu periodā samazinās.³⁶

Līdzīgi kā vispārējā izglītībā, arī profesionālās ievirzes izglītības tīkla optimizāciju nosaka un ietekmē dažādi faktori, taču primāri tie ir sekojoši kvantitatīvi kritēriji: 1) demogrāfiskie rādītāji un prognozes, 2) pedagogu nodrošinājuma un nodarbinātības rādītāji; 3) finansējuma apmērs uz vienu izglītojamo. Papildus šiem rādītājiem, ir būtiski izvērtēt arī sekojošus kvalitatīvus kritērijus, kas sasaucas ar normatīvajos aktos (t.sk. likumā "Par pašvaldībām", "Izglītības likumā") noteiktajiem pašvaldību pienākumiem: 4) pakalpojumu pieejamība un daudzveidība, 5) pakalpojumu pārvaldība un attīstība, 6) pakalpojumu ilgtspēja.

IETEICAMĀS RĪCĪBU MODELIS: PROFESIONĀLĀS IEVIRZES KULTŪRIZGLĪTĪBA

Izvērtējot augstāk minētos kvantitatīvos kritērijus izglītības iestāžu griezumā (skat. 5.7. tabula), izglītības nozares izvērtējuma analīzi un secinājumus, kā arī Stratēģijas izstrādes ietvaros īstenotajās darba grupu diskusijās pārrunātos risinājumus, profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestāžu tīkla optimizācijai tiek izvirzīti sekojoši priekšlikumi:

- Izskatīt mākslas un mūzikas skolu telpu koplietošanas iespējas ar citām pašvaldības iestādēm, t.sk. vispārējās izglītības iestādēm, tādējādi rodot risinājumus profesionālās ievirzes izglītības iestāžu uzturēšanas izmaksu optimizācijai (īpaši attiecināms uz Rojas MMS, Valdemārpils MMS);
- Izvērtēt iespējas veidot mākslas un mūzikas pamatskolas Talsu novadā (piemēram, Mērsraga Mākslas un mūzikas pamatskola; Valdemārpils Mākslas un mūzikas pamatskola), kā rezultātā tiktu optimizētas

³⁵ *Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam* (pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>, skatīts 01.11.2022.).

³⁶ *Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam* (pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/media/5773/download>, skatīts 01.11.2022.).

administratīvās izmaksas, nodrošinātas iespējas resursu koplietošanai un izglītības pakalpojumu ciešākai integrācijai.

5.7.tabula: Rādītāji profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestāžu tīkla optimizācijai
Talsu novadā 2023.-2028. gadu periodā (2019./2020. – 2021./2022. m.g.; 2019. – 2021. g.).
(Avots: autoru izstrādāts)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS			FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO (EUR)			PEDAGOGU SLODŽU ĪPATSVARS 2021/2022
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Talsu Mūzikas skola	208	197	197	577	578	641	95%
2. Dundagas MMS	119	108	104	n.d.	1462	1470	86%
3. Talsu Mākslas skola	102	93	95	625	677	729	74%
4. Rojas MMS	85	83	92	1389	1602	1799	43%
5. Sabiles MMS	49	59	65	1166	792	871	71%
6. Valdemārpils MMS	67	57	56	928	1183	1211	66%
7. Mērsraga MMS	42	39	45	2059	2247	2016	100%
* Datu ierobežojumu dēļ rādītāja "finansējums uz 1 izglītojamo" aprēķins neiekļauj valsts mērķdotāciju.							

IETEICAMĀIS RĪCĪBU MODELIS: PROFESIONĀLĀS IEVIRZES SPORTA IZGLĪTĪBA

Izvērtējot augstāk minētos kritērijus izglītības iestāžu griezumā (skat. 5.8. tabula), izglītības nozares izvērtējuma analīzi un secinājumus, kā arī Stratēģijas izstrādes ietvaros īstenotajās darba grupu diskusijās pārrunātos risinājumus, profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu tīkla optimizācijai tiek izvirzīts priekšlikums par sporta skolu (Talsu novada Sporta skola, Rojas Sporta skola) apvienošanu.

5.8.tabula: Rādītāji profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu tīkla optimizācijai
Talsu novadā 2023.-2028. gadu periodā (2019./2020. - 2021./2022.m.g.; 2019.-2021. g.).
(Avots: autoru izstrādāts)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS			PEDAGOGU SLODŽU ĪPATSVARS 2021/2022
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	
1	2	3	4	5
1. Talsu novada Sporta skola	855	838	849	79%
2. Rojas Sporta skola	116	112	136	91%

Izglītības nozares izvērtējums liecina, ka jau šobrīd RSS izglītojamo skaits neatbilst atsevišķām normatīvu prasībām par dalību sacensībās, u.tml. TNSS un RSS apvienošanas rezultātā nozīmīgākie ieguvumi saistās ar profesionālās ievirzes izglītības programmu pieejamības palielināšanu, efektīvākas pārvaldības un attīstības iespējām, kā arī pakalpojuma ilgtspēju (skat. 5.9. tabula).

5.9.tabula: Ieguvumi no TNSS un RSS apvienošanas.
(Avots: autoru izstrādāts)

KRITĒRIJS	IEGUVUMI, APVIENOJOT TNSS UN RSS
1	2
Pakalpojuma pieejamība	- Nodrošināts plašāks izglītības programmu piedāvājums Rojā; - Izmantota TNSS ir pieredze un kapacitāte profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu piedāvājuma attīstīšana Mērsragā un sporta interešu izglītības attīstīšanā visā Talsu novadā.
Pārvaldība un attīstība	- Izmantotas resursu (sporta inventārs, pedagoģiskais un administratīvais resurss) koplietošanas iespējas; - TNSS labās prakses pārņemšana pakalpojumu attīstībā, modernizācijā, komunikācijā ar audzēkņu vecākiem un sabiedrību; - Apvienoti pūliņi sporta tehnoloģiju ieviešanā; - Nostiprināta TNSS kā reģionāls sporta Izglītības centrs.
Pakalpojuma ilgtspēja	Mazināti pakalpojuma ilgtspējas riski, kas saistās ar RSS pedagogu vecuma struktūru.

6. NOZARES ATTĪSTĪBU RAKSTUROJOŠIE REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

Galvenais stratēģijas ieviešanas pārraudzības un vērtēšanas instruments ir regulāra rezultātu mērīšana un atskaitīšanās par sasniegtajiem rezultātiem. Lai to īstenotu un ar nolūku izvērtēt ieguldīto resursu efektivitāti un stratēģijas īstenošanas gaitu un atbilstību izvirzītajiem mērķiem, ir definēta rezultatīvo rādītāju kopa ar kopskaitā 21 rādītāju (skat. 6.1. tabulu).

6.1.tabula: Talsu novada izglītības nozares vidēja termiņa rezultatīvie rādītāji.
(Avots: autoru izstrādāts)

RĀDĪTĀJS	PAŠREIZĒJĀ VĒRTĪBA		SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS		DATU AVOTS
	bāzes gads	vērtība	2025. gadā	2028. gadā	
1	2	3	4	5	6
1.daļa – Talsu novada attīstības programmā 2022.–2028. gadam definētie rādītāji.					
POLITIKAS REZULTĀTU RĀDĪTĀJI (SM1 un VTP1): <i>Iedzīvotāju īpatsvars, kas sabiedriskās domas aptaujā izglītības pakalpojumu pieejamību un kvalitāti ir vērtējuši kā “apmierinošu” un “drīzāk apmierinošu”.</i>					
1. Mūžizglītības iespējas pieaugušajiem.	2021	47%	> 50%	> 65%	aptauja
2. Profesionālās izglītības pakalpojumi.	2021	51%	> 55%	> 65%	aptauja
3. Profesionālās ievirzes izglītība.	2021	86%	≥ 86%	≥ 86%	aptauja
4. Vispārējās izglītības pakalpojumi.	2021	89%	≥ 89%	≥ 89%	aptauja
5. Pirmsskolas izglītības pakalpojumi.	2021	91%	≥ 91%	≥ 91%	aptauja
IZNĀKUMA REZULTĀTU RĀDĪTĀJI (RV2)					
6. Izglītības iestāžu infrastruktūras attīstības projektu skaits (t.sk. esošās infrastruktūras modernizēšana) – kumulatīvais investīciju plāna rīcības virzienā RV2 “Izglītība un prasmes” iekļauto un realizēto projektu skaits.	2021	n/a	Vismaz 5	Vismaz 10	pašvaldība
2.daļa – Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģijā 2023.-2028. gadam izvirzītie rādītāji.					
7. Pirmsskolas vecuma bērnu līdz obligātajam vecumam (1,5 – 4 gadi) īpatsvars, kas apmeklē PII (tai skaitā privātās PII).	2021./2022.	~89%	90%	90%	VIIS; CSB
8. Iedzīvotāji, kas pabeiguši pamatskolu un turpina izglītību: → turpina mācības vidusskolā, → turpina mācības profesionālajā izglītībā, → mācības neturpina.	2020./2021. - 2021./2022.	50-55% 30-35% 10-12%	53% 40% 7%	52% 45% 3%	VIIS; CSB
9. Bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām, kas turpina izglītību pēc obligātās izglītības iegūšanas, īpatsvars.	2021./2022.	~15%	20%	35%	VIIS
10. Izglītojamo īpatsvars, kuri priekšlaicīgi pārtraukuši mācības.	2021./2022.	0,6% (12 izglītojamie)	<1%	<1%	KMS

RĀDĪTĀJS	PAŠREIZĒJĀ VĒRTĪBA		SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS		DATU AVOTS
	bāzes gads	vērtība	2025. gadā	2028. gadā	
1	2	3	4	5	6
11. Pedagogu, kuri ir jaunāki par 29 gadiem, īpatsvars.	2021./2022.	PII: 11% Skolas: 8%	15% 10%	15% 15%	Pašvaldības dati / KMS
12. Uz pilnu slodzi nodarbināto pedagogu īpatsvars.	2021./2022.	PII: 84% Skolas: 30%	80-85% 40-45%	80-85% 45-50%	KMS
13. Izglītojamo ar augstiem mācību rezultātiem CE un VPD īpatsvars.	2021./2022.	CE:16% VPD: 19%	≥ 18% ≥ 20%	≥ 20% ≥ 25%	Pašvaldības dati, VISC
14. Izglītojamo ar zemiem mācību rezultātiem CE un VPD īpatsvars.	2021./2022.	CE: 19% VPD: 4%	< 20% < 4%	< 20% < 3%	Pašvaldības dati, VISC
15. Pieaugušo (no 25 gadu vecuma), kuri iesaistīti pieaugušo izglītībā un mūžizglītībā pēdējo 12 mēnešu laikā pirms aptaujas, īpatsvars.	2022.g. veiktā izglītojamo vecāku aptauja: 39% (turpmāk ieteicams mērit visu iedzīvotāju iesaisti)		30%	45%	Iedzīvotāju aptauja
16. Izglītojamo skaits uz atbalsta personāla likmi.	2021./2022.	90 : 1	80 : 1	70 : 1	KMS
17. Datoru skaits mācību procesam uz vienu izglītojamo.	2021./2022.	0,30 : 1	0,66 : 1	0,80 : 1	KMS
18. Izglītības iestādes noslogojums.	2021./2022.	PII: 4,16 Skolas: 5,6	3,5-4,0 5,0	3,5-4,0 4,7	KMS
19. Izglītojamo, kas vispārējās vidējās izglītības posmā izvēlējušies apgūt vismaz vienu padziļināto kursu STEM mācību jomās, īpatsvars.	2022./2023.	58%	60%	70%	Pašvaldības dati
20. Interesu izglītība STEM jomā: izglītojamo, kas apmeklē interešu izglītību tehniskās jaunrades jomā, īpatsvars pret kopējo interešu izglītībā iesaistīto skaitu.	2021./2022.	5%	10%	15%	Pašvaldības dati
21. Iesaistīto pušu apmierinātības rādītāji: → izglītojamo (4.-12.kl.) apmierinātība, → vecāku (PII un skolas) apmierinātība, → pedagogu (PII un skolas) apmierinātība.	2022	76% (22%) 88% (30%) 88% (23%)	≥ 80% ≥ 85% ≥ 85%	≥ 85% ≥ 85% ≥ 85%	Aptauja

7. RĪCĪBAS PLĀNS VIDĒJA TERMIŅA POLITIKAS ĪSTENOŠANAI

Zemāk tiek sniegts konspektīvs rīcības plāns. Rīcības plāna pilnā versija pieejama, vēršoties Talsu novada pašvaldības Izglītības pārvaldē (Microsoft Excel fails ar nosaukumu "Talsu_novads_Izglitibas_attistiba_RICIBAS_PLANS_2028.xlsx").

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
RV-1: Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību.										
R-1-1	pakalpojumi, pieejamība	Nodrošināt pieejamus un pēctecīgus izglītības pakalpojumus pirmsskolas izglītības posmā.	1) Visiem pašvaldībā deklarētajiem pirmsskolas vecuma bērniem tiek nodrošināta vieta PII vai pirmsskolas izglītības grupā Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs. 2) Pirmsskolas izglītības pakalpojumu tīklojums tiek attīstīts un uzturēts saskaņā ar principu "pirmsskolas izglītība pēc iespējas tuvu izglītojamo dzīvesvietai". 3) Pilnveidotā mācību satura un pieejas īstenošana tiek nodrošināta visās pašvaldības PII. 4) Pilsētu un pagastu līmenī tiek organizēti daudzveidīgi pasākumi pirmsskolas vecuma bērniem.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-1-2	pakalpojumi, pieejamība	Attīstīt kvalitatīvu, daudzveidīgu, pēctecīgu un katra izglītojamo vajadzībām atbilstošu izglītības pakalpojumu pieejamību pamatzglītības posmā.	1) Visiem pašvaldībā deklarētiem bērniem un jauniešiem ir pieejami kvalitatīvi, izglītojamo vajadzībām atbilstoši pamatskolas izglītības pakalpojumi, un mācību satura apguve saskaņā ar pilnveidoto mācību saturu visās sākumskolās un pamatskolās tiek nodrošināta atbilstoši pamatzglītības standartā formulētajiem sasniedzamajiem rezultātiem trīs gadu posmos: 1.–3. klase, 4.–6. klase, 7.–9. klase, kas attiecīgi nodrošina mācību satura pēctecību. 2) Tiek mērķtiecīgi īstenotas aktivitātes izglītības satura un procesa pilnveidei, sekmējot vienlīdzīgi kvalitatīvas pamatzglītības ieguvī visa novada teritorijā, t.sk. visās	Izglītības iestādes, Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			izglītības iestādēs tiek veikts regulārs un sistemātisks izglītojamo snieguma izvērtējums, identificējot mācību jomas, kurās jākāpina izglītojamo snieguma rezultāti (piem., matemātika). 3) Pašvaldības līmenī ir izstrādāta vienota kārtība, kādā reģistrējami un izskatāmi pieteikumi par izglītojamo uzņemšanu Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs.							
R-1-3	pakalpojumi, pieejamība, sadarbība	Attīstīt augstas kvalitātes un daudzveidīgu izglītības pakalpojumu pieejamību <u>vispārējās vidējās izglītības</u> posmā.	1) Pilnveidotā mācību satura un pieejas īstenošana tiek nodrošināta visās pašvaldības izglītības iestādēs. 2) Ar Izglītības pārvaldes atbalstu tiek sekmēta mērķtiecīga sadarbība starp izglītības iestādēm specializācijas definēšanā un vispārējās vidējās izglītības programmu/virzienu izstrādē un īstenošanā. 3) Izglītības iestādes (saskaņā ar pilnveidoto regulējumu - indikatīvi sākot no 2023.g. 4.cet.) ir noslēgušas savstarpējos līgumus par mācību priekšmetu (jo īpaši - padziļināto kursu apguve) vai to daļu īstenošanu vispārējās vidējās izglītības programmas ietvaros un praktizē izglītojamo mobilitāti programmas apgūvē, ir izveidota vienota sistēma padziļināto kursu piedāvājumam novadā un tiek organizētas kopīgas padziļināto kursu apguves grupas 12.klasei.	Izglītības iestādes, Izglītības pārvalde						
R-1-4	speciālā izglītība un profesionālā pamatizglītība	Nodrošināt augstas kvalitātes speciālo izglītību un profesionālo pamatizglītību saskaņā ar nacionāla līmeņa politiku un izglītojamo vajadzībām.	Saskaņā ar ESIF investīciju 2021.-2027.gada plānošanas perioda 4.2.1. SAM pasākuma "Speciālās izglītības efektīva nodrošināšana" īstenošanas nosacījumiem un saskaņā ar IZM informatīvajā ziņojumā "Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu" sniegtajiem priekšlikumiem tiek attīstīta novadā esošā speciālās izglītības iestāde:	Speciālās izglītības iestāde, Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			1) ir izstrādāts/aktualizēts speciālās izglītības <u>iestādes attīstības plāns</u>, kur, cita starpā, ir izvērtētas alternatīvas, lai Upesgrīvas pamatskolas darbību organizētu tuvāk novada administratīvajam centram, nodrošinot piemērotas telpas un vides pieejamību, kā arī ir definēts iestādes stratēģiskās attīstības mērķis un uzdevumi (t.sk. ir vērtēti un noteikti speciālās izglītības vajadzību grozi, nepieciešamās darbības resursu nodrošinājumam, u.c.) (rezultāts līdz 2023.g. 4.kvartālam); 2) speciālās izglītības iestāde uzsāk darbības īstenošanu <u>tuvāk novada administratīvajam centram</u>, kur, mērķtiecīgi izmantojot ESF un citus finansējuma avotus, ir uzlabota un attīstīta mācību vide un <u>infrastruktūra</u> (rezultāts līdz 2024./2025.m.g. sākumam); 3) ir pilnveidots <u>materiāltehniskais nodrošinājums</u>; 4) ja nepieciešams - ir ieviesti un pilnveidoti <u>izglītojamo izmitināšanas risinājumi</u>, lai veiksmīgi sagatavotu jauniešus patstāvīgai dzīvei.							
R-1-5	iekļaujošā un speciālā izglītība	Nodrošināt kvalitatīvas iekļaujošās un speciālās izglītības īstenošanu un attīstību vispārīgajās iestādēs.	1) Katrā izglītības iestādē ir izveidota atbalsta personāla (speciālistu) komanda, kas sadarbojas izglītojamo vajadzību novērtēšanā un atbalsta pasākumu noteikšanā, ir izveidota vienota sistēma atbalsta sniegšanai (t.sk. paredzot starpinstitutionālu sadarbību un vecāku iesaisti), ir izstrādāts iekšējo normatīvo dokumentu kopums atbalsta komandas darbam (izglītības iestādes līmeņa uzdevums). 2) Izglītojamiem tiek veikta individuālo vajadzību identificēšana un nodrošināta individuāla pieeja, t.sk. tiek izstrādāti individuāli izglītības programmas apguves plāni un	Izglītības iestādes, Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			nodrošināti atbalsta pasākumi (izglītības iestādes līmeņa uzdevums). 3) Bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām ir pieejams konsultatīvs atbalsts (t.sk. karjeras konsultācijas) ar mērķi sekmēt izglītības turpināšanu vai iekļaušanos darba tirgū pēc obligātās izglītības iegūšanas. 4) Klasēs, kurās mācās izglītojamie ar speciālām vajadzībām, tiek organizēti atbalsta, saliedēšanās un izpratnes par iekļaujošo izglītību veidošanas pasākumi - izglītojamajiem un vecākiem. 5) Izglītības iestādēs ir izstrādāta un tiek īstenota pieeja darbam ar talantīgajiem un apdāvinātajiem. 6) Plānveidīgi tiek samazināts bērnu skaits PII grupās un klasēs, kurās atrodas bērni/izglītojamie ar speciālām vajadzībām. 7) Tiek nodrošināts papildus skolotāja/pedagoga palīgs un grupiņās/klasēs, kurās ir integrēti izglītojamie ar speciālām vajadzībām. 8) Palielināts speciālās izglītības pedagogu skaits izglītības iestādēs, kas īsteno speciālās izglītības programmas.							
R-1-6	PMP	Nodrošināt ilgtspējīgu atbalstu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai.	1) Pašvaldības līmenī ir izveidota ilgtspējīga un datos balstīta <u>priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (PMP) prevencijas sistēma</u> un ir izstrādāts <u>PMP prevencijas ieviešanas plāns</u> ESF projekta Nr. 8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" ietvaros un pēc tā beigām. 2) Tiek īstenoti <u>preventīvi un intervences pasākumi</u> mācību pārtraukšanas riska mazināšanai (t.sk. profesionālās	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			ievirzes un interešu izglītībā) - izglītojamie ar PMP risku saņem atbilstošus atbalsta pakalpojumus. 3) Tiek veikts sistemātisks <u>PMP rādītāju monitorings</u> .							
R-1-7	vide; atbalsts izglītojamajiem	Nodrošināt emocionālās drošības un labsajūtas veicināšanas pasākumus izglītības iestādēs.	1) Ieviesti regulāri emocionālās drošības un labsajūtas monitoringa pasākumi izglītības iestādēs, t.sk. mobinga izskaušanai. 2) Izglītības iestādēs tiek veidots pasākumu plāns emocionālās drošības un labsajūtas veicināšanai. 3) Mazināts mobings (ņirgāšanās) izglītības vidē, veicinot iesaistīto pušu izpratni par preventīvajiem pasākumiem mobinga novēršanai.	Izglītības iestādes						
R-1-8	STEM	Popularizēt STEM jomas priekšmetu apguvi un celt izglītojamo iesaisti un sniegumu STEM jomā.	1) Pašvaldības izglītības iestādēs (pirmsskolas, pamatzglītības un vidējās izglītības pakāpēs) tiek organizētas STEM priekšmetu fakultatīvās nodarbības. 2) Izglītības iestādēs regulāri organizē izglītojošas nodarbības, mācību ekskursijas u.c. pasākumus intereses un izpratnes veicināšanai par STEM (zinātnes un inovāciju centru apmeklējumi, STEM tiešsaistes nodarbības, u.c.). 3) Arvien palielinās to izglītojamo skaits, kas izvēlas vispārējās vidējās izglītības posmā padziļināti apgūt STEM jomas kursus.	Izglītības iestādes, Izglītības pārvalde						
R-1-9	atbalsts izglītojamajiem; iekļaujošā izglītība	Palielināt atbalsta speciālistu pieejamību vispārējās izglītības iestādēs kvalitatīvu izglītojamo atbalsta pasākumu un iekļaujošās izglītības īstenošanai.	1) Vispārējās izglītības iestādēs, t.sk. pirmsskolas izglītībā, tiek nodrošināti <u>atbalsta speciālisti un pasākumi atbilstoši izglītojamo vajadzībām</u> . 2) Izvērtētas <u>atbalsta speciālistu dienesta/štata vietu izveides iespējas Izglītības pārvaldē</u> ar mērķi nodrošināt kvalitatīvus atbalsta pasākumus izglītojamajiem mazajās lauku skolās.	Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
R-1-10	infrastruktūra	Attīstīt un efektīvizēt vispārējo izglītības iestāžu infrastruktūru mūsdienīgu, drošu un pieejamu izglītības pakalpojumu sniegšanai.	1) Katrai vispārējās izglītības iestādei sadarbībā ar Izglītības pārvaldi ir izstrādāts <u>infrastruktūras attīstības un efektīvizācijas plāns</u> (t.sk. iekštelpu remontdarbi, fasāžu atjaunošana, u.tml.) trīs gadu periodam. 2) Vispārējās izglītības iestāžu ēku infrastruktūras attīstības pasākumi tiek īstenoti atbilstoši <u>izglītības iestāžu tīkla attīstības plānam</u>. 3) Vispārējās izglītības iestāžu ēkās ir pārskatīti un ieviesti <u>energoefektivitātes nodrošināšanas pasākumi</u>. 4) Visās vispārējās izglītības iestāžu ēkās ir pārbaudīta un tiek nodrošināta optimāla <u>gaisa kvalitāte</u>, veicot nepieciešamos uzlabojumus ventilācijas sistēmās. 5) Pilnveidot vispārējās izglītības <u>sporta infrastruktūru</u>, t.sk. āra sporta laukumus.	Izglītības pārvalde, pagastu/pilsētu pārvaldes, izglītības iestādes						
R-1-11	infrastruktūra	Attīstīt un labiekārtot āra teritoriju pie vispārējās izglītības iestādēm, atbalstot mācību un brīvā laika aktivitāšu norisi ārpus telpām.	1) Vispārējās izglītības iestādēs atbilstoši iestāžu vajadzībām ir <u>labiekārtota āra teritorija</u>, t.sk. rotaļu laukumi, āra nojumes, teritorijas nožogojums u.tml. 2) Visiem āra rotaļu laukumiem regulāri tiek pārbaudīta un nodrošināta <u>atbilstība drošības prasībām</u>.	Izglītības pārvalde, pagastu/pilsētu pārvaldes, izglītības iestādes, Attīstības plānošanas un projektu vadības nodaļa						
R-1-12	MTB	Pilnveidot mācību vides materiāltechnisko nodrošinājumu un tehnoloģiju aprīkojumu atbilstoši mūsdienīga izglītības procesa,	1) Katrai vispārējās izglītības iestādei sadarbībā ar Izglītības pārvaldi ir izstrādāts <u>materiāltechniskā nodrošinājuma un tehnoloģiju aprīkojuma attīstības plāns</u> (t.sk. mēbeles, mācību inventārs, IKT ierīces, u.tml.).	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		kompetencēs balstīta mācību satura īstenošanas vajadzībām vispārējā izglītībā.	2) Pašvaldībā ir ieviesta prakse specifisku (t.i. lietošana nav nepieciešama ikdienas mācību procesa nodrošināšanā) mācību līdzekļu un iekārtu koplietošanā. 3) Vispārējo izglītības iestāžu <u>pedagogi</u> tiek nodrošināti ar mūsdienīgām un veiktspējīgām <u>IKT ierīcēm</u> (1 ierīce uz 1 pedagogu). 4) Vispārējo izglītības iestāžu <u>izglītojamie</u> tiek nodrošināti ar mūsdienīgām un veiktspējīgām <u>IKT ierīcēm</u> (1.-3. klašu grupā 0,3 ierīces uz 1 izglītojamo; 4.-6. klašu grupā 0,5 ierīces uz 1 izglītojamo; 7.-12. klašu grupā 1 ierīce uz 1 izglītojamo). 5) Vispārējās izglītības iestādes ir nodrošinātas ar nepieciešamo <u>aprīkojumu specializētajiem mācību kabinetiem</u> (dabaszinību, dizaina un tehnoloģiju, datorzinību). 6) Nodrošināt vispārējo izglītības iestāžu pedagogu <u>piekļuvi digitālajiem mācību resursiem, rīkiem un programmatūrai</u> atbilstoši mācību procesa vajadzībām. 7) STEM jomas attīstībai izglītības iestādēs tiek nodrošināti <u>robotikas komplekti</u>.							
RV-2: Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu interešu un profesionālās ievirzes izglītību.										
R-2-1	profesionālās ievirzes kultūrizglītība; pakalpojumi	Nodrošināt un attīstīt kvalitatīvu profesionālās ievirzes kultūrizglītību pašvaldībā.	1) Pašvaldībā tiek nodrošināta <u>kvalitatīva profesionālās ievirzes kultūrizglītība</u> , saglabājot un pilnveidojot <u>esošo programmu piedāvājumu un pieejamību (pakalpojuma īstenošanas vietas).</u>	Izglītības pārvalde, mākslas un mūzikas profesionālās ievirzes izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			2) Atbalstīta <u>meistarklašu, radošo u.c. pasākumu</u> organizēšana mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, t.sk. novada, reģiona un valsts mērogā. 3) Regulāri (1x gadā) tiek izzinātas pedagogu profesionālās pilnveides un atbalsta vajadzības un īstenota regulāra profesionālās ievirzes kultūrizglītībā <u>pedagogu profesionālā pilnveide, tālākizglītība un pieredzes apmaiņa</u> (novada, reģiona un valsts mērogā). 4) Nodrošināts <u>mentoring</u>s jaunajiem mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes izglītības iestāžu darbiniekiem (pedagoģiskajam, administratīvajam personālam). 5) Stiprināta Talsu novada mākslas un mūzikas profesionālās ievirzes izglītības iestāžu <u>savstarpējā sadarbība</u>, īstenojot regulāras iestāžu vadības tikšanās, kopīgus mācību un sadarbības pasākumus pedagogiem un izglītojamajiem. 6) Pašvaldībā, t.sk. vispārējās izglītības iestādēs, notiek regulāri profesionālās ievirzes kultūrizglītībā <u>popularizēšanas pasākumi</u>, t.sk. koncerti, izstādes, pasākumi vecākiem un bērniem.							
R-2-2	profesionālās ievirzes kultūrizglītība; pakalpojumi; pārvaldība	Nodrošināt profesionālās ievirzes kultūrizglītībā pakalpojumu īstenošanas un attīstības koordinēšanu un efektīvu resursu pārvaldību.	1) Veikta padziļināta analīze par mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes izglītības iestāžu administratīvo, saimniecisko un uzturēšanas <u>izmaksu optimizācijas iespējām</u>. 2) Izvērtētas <u>telpu koplietošanas iespējas</u> mākslas un mūzikas profesionālās izglītības iestādēm ar vispārējās izglītības iestādēm un/vai citām pašvaldības iestādēm ar mērķi sekmēt optimālu telpu piepildījumu un iestāžu uzturēšanas izmaksu ekonomiju.	Izglītības pārvalde, mākslas un mūzikas profesionālās ievirzes izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			3) Izvērtētas <u>mūzikas un mākslas pamatskolu izveides iespējas (piemēram, Mērsragā un Valdemārpilī).</u> 4) Pārskatītas, pilnveidotas <u>profesionālās ievirzes izglītības koordinatora funkcijas</u> profesionālās ievirzes kultūrizglītības jomas attīstības un sadarbības veicināšanā un metodiskā atbalsta sniegšanā.							
R-2-3	infrastruktūra; MTB	Pilnveidot mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi.	1) Profesionālās ievirzes izglītības iestādēm ir izstrādāti un ar Izglītības pārvaldi saskaņoti iestāžu <u>infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes attīstības plāni.</u> 2) Profesionālās ievirzes izglītības iestādēs ir <u>mūsdienīgs un kvalitatīvs aprīkojums</u>, kas atbalsta kvalitatīvu programmu satura īstenošanu un attīstību saskaņā ar aktuālajām nozaru attīstības tendencēm, t.sk. digitālais un tehnoloģiju aprīkojums (digitālās klaviatūras, grafiskās planšetes, nošu rakstīšanas programmas, grafiskās programmas, u.tml.).	Izglītības pārvalde, mākslas un mūzikas profesionālās ievirzes izglītības iestādes						
R-2-4	profesionālās ievirzes sporta izglītība; pakalpojumi; pārvaldība; cilvēkresursi	Nodrošināt un attīstīt kvalitatīvu profesionālās ievirzes sporta izglītību pašvaldībā.	1) Pašvaldībā tiek nodrošināta <u>kvalitatīva profesionālās ievirzes sporta izglītība</u>, attīstot programmu piedāvājumu un paplašinot pakalpojuma pieejamību. 2) Tiek īstenoti regulāri profesionālās ievirzes sportā <u>popularizēšanas pasākumi</u>, informācijas izplatīšana ar mērķi piesaistīt jaunus audzēkņus, popularizēt sportu un veselīgu dzīvesveidu vietējiem iedzīvotājiem, kā arī veicināt novada atpazīstamību plašākā sabiedrībā. 3) Regulāri (1x gadā) tiek izzinātas pedagogu profesionālās pilnveides un atbalsta vajadzības un īstenota regulāra profesionālās ievirzes kultūrizglītībā pedagogu <u>profesionālā pilnveide, tālākizglītība un pieredzes apmaiņa</u> (novada, reģiona un valsts mērogā).	profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes, Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			4) Atbalstīta <u>sporta tehnoloģiju izmantošana</u> profesionālās izglītības iestāžu treniņnodarbību plānošanā un norisē, attīstīt pedagogu un audzēkņu izpratni par sporta tehnoloģiju pielietošanu mūsdienīgu sportā.							
R-2-5	profesionālās ievirzes sporta izglītība; pārvaldība; pieejamība; cilvēkresursi	Nodrošināt efektīvu resursu pārvaldību profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu tīklā un sporta nozarē kopumā.	1) Apvienotas TNSS un RSS, izveidojot <u>vienotu, spēcīgu reģionālo sporta izglītības centru</u> (Talsu novada Sporta skola) ar programmu īstenošanas vietām Talsos, Sabilē, Stendē, Valdemārpilī, Dundagā, Rojā, Mērsragā. 2) Stiprināta TNSS kā <u>reģionāla sporta izglītības centra attīstība</u>, atbalstot TNSS pārvaldības kapacitāti un cilvēkresursu attīstību. 3) Pilnveidoti pašvaldības saistošie <u>noteikumi par līdzfinansējuma samaksas kārtību</u> pašvaldības izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās ievirzes programmas. 4) TNSS nodrošina <u>regulāru un kvalitatīvu metodisko atbalstu</u> sporta pedagogiem pašvaldībā. 5) Izstrādāts Talsu novada <u>Sporta nozares attīstības plāns</u>. 6) Noslēgti <u>trīspusējās sadarbības līgumi</u> starp pašvaldību, TNSS un sporta klubiem par racionālu resursu koplietošanu sporta nozarē Talsu novadā.	profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes, izglītības pārvalde						
R-2-6	profesionālās ievirzes sporta izglītība; infrastruktūra; MTB	Pilnveidot profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi .	1) TNSS ir izstrādāts un ar Izglītības pārvaldi saskaņots iestādes <u>infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes attīstības plāns</u>. 2) Pilnveidota mūsdienīgu, daudzfunkcionālu <u>āra sporta laukumu pieejamība apdzīvotās vietās</u>. 3) Nodrošināta TNSS <u>digitālo rīku abonēšana</u> un mācību treniņu <u>materiālu digitālās bāzes izveide</u>.	profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes, izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			4) Noslēgts sadarbības <u>līgums ar preču piegādātāju</u> par personalizētu, ar sporta skolas simbolikas apdruku sporta formu un aprīkojuma iegādi.							
R-2-7	profesionālās ievirzes izglītība; atbalsts izglītojamajiem	Pilnveidot un nodrošināt atbalsta pasākumus profesionālās ievirzes izglītības iestāžu audzēkņiem.	1) Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu audzēkņiem ir pieejami <u>fizioterapeita</u> pakalpojumi pēc vajadzības. 2) Pašvaldībā ir ieviesta <u>atbalsta programma izglītojamajiem ar augstiem sasniegumiem</u> profesionālās ievirzes izglītības programmās. 3) Nodrošināts atbalsts profesionālās ievirzes izglītojamo dalībai <u>sacensībās, konkursos, skatēs</u> , u.tml.	profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes, Izglītības pārvalde						
R-2-8	interese izglītība; piedāvājums	Nodrošināt kvalitatīvus, daudzveidīgus un mūsdienīgus interešu izglītības pakalpojumus , kuru attīstība balstās tradīciju saglabāšanā un apvienošanā ar aktuālajām izglītības un sabiedrības attīstības tendencēm.	1) Reizi gadā tiek <u>pārskatīts interešu izglītības piedāvājums</u> un apzinātas aktuālās izglītības un sabiedrības attīstības tendences, darba tirgū pieprasītās prasmes, izglītojamo un vecāku intereses un izvirzītas interešu izglītībā prioritāri attīstāmās jomas un rīcības to attīstīšanai. 2) Īstenotas daudzveidīgas interešu, brīvā laika un neformālās izglītības <u>programmas un aktivitātes</u> radošo spēju, talantu pamanīšanai un attīstīšanai. 3) Pilnveidota interešu izglītības, audzināšanas un darba ar jaunatni <u>pārraudzība, organizatoriski metodiskā un informatīvā darbība novadā</u> , t.sk. pedagogu profesionālās pilnveide, pieredzes apmaiņa un tīklošanās, 4) metodiskais atbalsts, u.c. 4) Nodrošināta <u>vienota interešu izglītības, audzināšanas un jaunatnes jomas attīstība</u> Talsu novadā, t.sk. vienota interešu izglītības un darba ar jaunatni pasākumu kalendāra izveide, informācijas aprīte, publicitāte, u.tml.	Izglītības pārvalde, TN BJC, vispārējās izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			5) Atbalstīta <u>kultūrvēsturiskā mantojuma apguve</u>, t.sk. gatavošanās un dalība Latvijas skolu un jaunatnes dziesmu un deju svētkos, Dziesmu svētku kustība, u.c. 6) Īstenots <u>interesešu izglītības un audzināšanas darba kvalitātes monitorings</u>. 7) Regulāri organizēts interesešu izglītības un audzināšanas darba speciālistu <u>forums</u> pašvaldībā.							
R-2-9	interesešu izglītība; piedāvājums	Paplašināt un popularizēt interesešu izglītības piedāvājumu STEM un tehniskās jaunrades jomās .	1) Pašvaldībā tiek plānota mērķtiecīga <u>interesešu izglītības STEM un tehniskās jaunrades jomās attīstība</u>, proaktīvi piesaistot resursus, t.sk. cilvēkresursus, programmu īstenošanai, bērnu un jauniešu ieinteresēšanai, interesešu izglītības popularizēšanai STEM un tehniskās jaunrades jomās. 2) Izveidotas <u>jaunas interesešu programmas</u> STEM un tehniskās jaunrades jomās un nodrošināta to <u>pieejamība visiem</u> novada izglītojamajiem.	Izglītības pārvalde, TN BJC, vispārējās izglītības iestādes						
R-2-10	interesešu izglītība; piedāvājums	Paplašināt sporta interesešu izglītības programmu piedāvājumu un pieejamību.	1) Paplašināts sporta interesešu izglītības piedāvājums un pieejamība visā Talsu novadā, veicinot Talsu novada bērnu un jauniešu fizisko sagatavotību un attīstību, t.sk. attīstot slidošanas, slēpošanas, peldēšanas prasmes. 2) Popularizētas <u>sporta interesešu programmas vispārējās izglītības iestādēs</u>. 3) Nodrošināti cilvēkresursi sporta interesešu programmu realizācijai vispārējās izglītības iestādēs.	Izglītības pārvalde, TNSS, vispārējās izglītības iestādes						
R-2-11	interesešu izglītība; piedāvājums; pieejamība	Paplašināt interesešu izglītības pieejamību 4 –6 g.v. bērniem pirmsskolas	1) Apzinātas <u>izglītojamo vecāku intereses</u> 4-6 g.v. bērnu interesešu izglītības programmu īstenošanai pirmsskolas izglītības pakalpojumos.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		izglītības iestādēs/grupās.	2) Ieviestas <u>interesešu izglītības programmas</u> 4–6 gadus veciem bērniem pirmskolas izglītības iestādēs vai grupās.							
R-2-12	interesešu izglītība; infrastruktūra; MTB	Pilnveidot interesešu izglītības īstenošanas infrastruktūru, vidi un materiāltehnisko nodrošinājumu.	1) TN BJC ir izstrādāts un ar Izglītības pārvaldi saskaņots iestādes <u>infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes attīstības plāns.</u> 2) Visās profesionālās ievirzes izglītības iestādēs ir nodrošināts aprīkojums drošībai, t.sk. durvju kodi, video novērošanas sistēmas, signalizācija, u.c. 3) Nodrošināts <u>aprīkojums u.c. resursi STEM un tehniskās jaunrades</u> interesešu izglītības programmu īstenošanai TN BJC un vispārējās izglītības iestādēs. 4) Nodrošināts <u>sporta inventārs</u> sporta interesešu programmu realizācijai vispārējās izglītības iestādēs.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-2-13	profesionālās ievirzes izglītība; interesešu izglītība; vispārējās izglītības iestādes; sadarbība	Veicināt profesionālās ievirzes un interesešu izglītības iestāžu sadarbību ar vispārējās izglītības iestādēm pakalpojumu savstarpējas papildinātības un saskaņotības nodrošināšanai.	1) Profesionālās ievirzes un interesešu izglītības iestādes īsteno savas izglītības programmas <u>popularizējošus pasākumus</u> vispārējās izglītības iestādēs. 2) Profesionālās ievirzes un interesešu izglītības iestādes sadarbojas, <u>koordinējot nodarbību laika grafikus</u> , ņemot vērā arī sabiedriskā transporta pakalpojumu grafikus.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-2-14	nometnes	Atbalstīt nometņu organizēšanu un īstenošanu.	1) Katru vasaru tiek īstenotas <u>bērnu un jauniešu vasaras nometnes</u> , t.sk. prioritārajās izglītības attīstības jomās - STEM, tehniskā jaunrade, digitālās prasmes, sports, veselīgs dzīvesveids, radošums, u.c.	TN BJC, Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			2) Atbalstīta <u>talantīgo profesionālās ievirzes izglītības audzēkņu dalība</u> izglītojošās, attīstošās nometnēs Latvijā un ārvalstīs.							
R-2-15	iekļaujošā izglītība	Uzlabot profesionālās ievirzes, interesu un ārpus formālās izglītības pasākumu pieejamību bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām , kā arī sociālā riska grupas bērniem un jauniešiem.	1) Bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām, kā arī sociālā riska grupas bērniem un jauniešiem tiek nodrošināts atbalsts dalībai veselību veicinošās (piem., peldētapmācība, mākslas/mūzikas terapija) aktivitātēs. 2) Ir nodrošinātas <u>vienlīdzīgas interešu izglītības iespējas</u> visiem novada izglītojamiem, t.i., ir paplašināta nodarbību daudzveidība/pieejamība visos novada pagastos/pilsētās un/vai pilnveidots transporta nodrošinājums lauku teritorijās izglītojamiem saskaņā ar interešu izglītības nodarbībām citviet novadā. 3) Tiek nodrošināts atbalsts (informatīvs, finansiāls - transporta nodrošināšanai, biļešu iegādei) <u>kultūras un izzinošu pasākumu apmeklējumiem un mācību ekskursijām</u> ārpus pagasta/pilsētas vai novada teritorijas, paredzot daudzveidīgu un iekļaujošu mērķa grupu dalību. 4) Profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes īsteno <u>preventīvus un intervences pasākumus mācību pārtraukšanas riska mazināšanai</u>. 5) Profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādēs tiek nodrošināta <u>vides pieejamība</u> pēc nepieciešamības.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
RV-3: Attīstīt mūžizglītību un darba tirgum atbilstošu izglītības piedāvājumu.										
R-3-1	pieaugušo izglītība	Izveidot un ieviest pieaugušo izglītības sistēmu , attīstot pašvaldības funkcijas	1) Izstrādāts <u>PI rīcības plāns</u> , kurā noteikts PI īstenošanas modelis, apzinātas iesaistītās puses un to lomas, veikta izpēte par iedzīvotājiem pieejamo PI piedāvājumu, pieprasījumu, izvirzītas prioritārās PI mērķa grupas un	Izglītības pārvalde,						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		pieaugušo izglītības politikas īstenošanā.	tematiskās jomas, noteiktas rīcības un pasākumi PI īstenošanai pašvaldībā. 2) Ieviesta <u>sistemātiska sadarbības prakse</u> starp pašvaldības dienestiem (Izglītības pārvalde, uzņēmējdarbības speciālistu, u.c.) un PI īstenotājiem PI attīstības jautājumos.	Uzņēmējdarbības koordinators						
R-3-2	pieaugušo izglītība	Īstenot iedzīvotāju un darba devēju informēšanas pasākumus par PI un atbalstīt mūžizglītības kultūras veidošanos pašvaldībā.	1) Izveidots un ieviests <u>PI informācijas komunikācijas plāns</u> , kurā noteikti PI informācijas izplatīšanas kanāli, t.sk. internetā, pasākumi, informācijas aprites kārtība, regularitāte. 2) Izveidots un regulāri atjaunots <u>PI informatīvais resurss internetā</u> , piem. PI sadaļa pašvaldības mājas lapā. 3) Īstenoti <u>informatīvi pasākumi iedzīvotājiem un darba devējiem</u> par PI iespējām, mūžizglītības nozīmi u.c. mūžizglītības kultūru veicinoši pasākumi.	Izglītības pārvalde, Uzņēmējdarbības koordinators						
R-3-3	pieaugušo izglītība	Nodrošināt cilvēkresursus pašvaldības funkciju pieaugušo izglītībā īstenošanai, paredzot pieaugušo izglītības speciālistu tīklojumu pašvaldības teritorijā un atbalstot to pilnveidi.	1) Ieviesta <u>PI speciālista</u> štata vieta (vienas slodzes apmērā) un <u>PI koordinatoru</u> štata vietas atsevišķos novada nozīmes attīstības centros. 2) Izstrādāts <u>PI īstenošanas modelis</u> , nosakot PI speciālistu un koordinatoru lomu dalījumu, pienākumus un sadarbības principus. 3) Nodrošināts <u>metodiskais atbalsts</u> un profesionālās pilnveides iespējas PI speciālistam un koordinatoriem. 4) Atbalstīti <u>pieredzes apmaiņas pasākumi</u> PI jomā citās pašvaldībās un/vai starptautiski.	Izglītības pārvalde						
R-3-4	pieaugušo izglītība	Nodrošināt kvalitatīvus un iedzīvotāju konkurētspēju darba tirgū veicinošus	1) Saskaņā ar apzinātajām darba tirgus vajadzībām un izvirzītajām prioritārajām PI mērķa grupām un tematiskajām jomām pašvaldībā reizi gadā tiek organizēts <u>PI pasākumu</u>	Izglītības pārvalde,						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		pieaugušo izglītības pasākumus pašvaldībā.	konkurss ārējiem pakalpojumu sniedzējiem vai īstenotājiem, t.sk. sabiedrības iniciatīvu grupām, NVO, PI izglītības īstenotājiem, u.c. 2) Īstenoti <u>PI pasākumi</u> prioritārajās PI tematiskajās jomās. 3) Organizēti izglītojoši pasākumi, kas veicina <u>iedzīvotāju zināšanas un aktivitāti uzņēmējdarbībā</u>, t.sk. par uzņēmējdarbības uzsākšanu, attīstīšanu, uzņēmumu vadību, produktu un pakalpojumu attīstību u.c. 4) Organizēti izglītojoši pasākumi iedzīvotāju <u>digitālo prasmju attīstīšanai</u>.	Uzņēmējdarbības koordinators						
R-3-5	pieaugušo izglītība	Izveidot izglītības, uzņēmējdarbības un tehnoloģiju centru pašvaldības iedzīvotājiem.	1) Izveidot pieaugušo izglītības un uzņēmējdarbības atbalsta <u>vietu (piem., koprades telpu)</u> pašvaldībā. 2) Nodrošināt <u>tehnoloģiju u.c. nepieciešamo aprīkojumu</u> koprades telpai, kas atbalstītu pašvaldības iedzīvotāju digitālo prasmju pilnveidi. 3) Sekmēt PI telpu un aprīkojuma <u>koplietošanu</u> ar citām iedzīvotāju grupām un izglītības pakalpojumiem, piem. interešu izglītība, darbs ar jaunatni, mūžizglītība, u.c.	Izglītības pārvalde, Uzņēmējdarbības koordinators						
R-3-6	mūžizglītība	Atbalstīt formālās un neformālās mūžizglītības iniciatīvas visā novada teritorijā.	1) Nodrošināt <u>telpas u.c. nepieciešamos resursus</u> mūžizglītības pasākumu, t.sk. iedzīvotāju hobijizglītības, īstenošanai visā novada teritorijā. 2) Atbalstīt <u>mūžizglītības iespēju attīstību un teritoriālo pārklājumu</u> novadā.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-3-7	karjeras izglītība	Nodrošināt karjeras izglītības pieejamību un attīstību pašvaldības izglītības iestādēs.	1) <u>Karjeras izglītības pasākumi</u> tiek īstenoti visās pašvaldības izglītības iestādēs. 2) Visās pašvaldības izglītības iestādēs ir izstrādāts <u>plāns karjeras izglītības integrēšanai</u> izglītības procesā.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			3) Pilnveidota <u>sadarbība</u> ar profesionālās un augstākās izglītības iestādēm, īstenojot sadarbības projektus (t.sk. ar Biznesa augstskolas "Turība" Talsu filiāli). 4) Attīstīti atbalsta mehānismi tiem novadā deklarētajiem jauniešiem, kuri pēc 9. klases absolvēšanas izvēlas turpināt mācības profesionālajā izglītībā. 5) Izglītības iestādēs ikgadēji notiek <u>Karjeras dienas</u>, t.sk. iesaistot uzņēmējus, NVO, pieaugušo izglītotājus, u.c.							
R-3-8	karjeras izglītība, sadarbība	Attīstīt izglītības iestāžu sadarbību ar uzņēmumiem.	Pašvaldības līmenī tiek veidota sadarbība ar uzņēmumiem, lai sekmētu izglītojamo (t.sk. speciālās izglītības un profesionālas pamatizglītības audzēkņu) prakses iespējas, vasaras nodarbinātību, viesošanās uzņēmumos karjeras dienu ietvaros, u.tml.	Izglītības pārvalde, Uzņēmējdarbības koordinators, izglītības iestādes						
RV-4: Attīstīt mērķtiecīgus atbalsta pasākumus izglītībā iesaistītajām pusēm un nodrošināt efektīvu nozares pārvaldību.										
R-4-1	tīkls, pārvaldība	Attīstīt līdzsvarotu un paredzamu izglītības iestāžu pakalpojumu pieejamību (izglītības iestāžu tīkls) novada teritorijā	1) Tiek veikts regulārs izglītības iestāžu snieguma monitorings un citu nozares datu apkopošanas un analīzes darbs. 2) Izglītības iestādes tiek iesaistītas snieguma izvērtējumā (tiek sniegta atgriezeniskā saite par izvērtēšanu), tiek īstenotas plānveida un strukturētas klātienēs vizītes (iestādes apmeklējums) un darba sanāksmes, izglītības iestādēm tiek sniegts regulārs stratēģiskās plānošanas atbalsts un konsultācijas problēmsituāciju risināšanā, t.sk. Izglītības pārvaldes speciālistu dalība iestādes darba izvērtēšanas un akreditācijas procesā.	Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			3) Izglītības iestāžu tīkla attīstība, optimizācija tiek īstenota ar Stratēģijā izstrādāto izglītības iestāžu tīkla attīstības modeli, t.sk. primārie un sekundārie kritēriji. 4) Pirmsskolas un sākumskolas 1.posma (1.-3.kl.) izglītība tiek nodrošināta pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai. 5) Kopumā izglītības iestāžu infrastruktūras resursi (ēku komplekss, apsaimniekojamā teritorija) ir samērīgi izglītojamo skaitam izglītības iestādē.							
R-4-2	cilvēkresursi	Attīstīt izglītības iestāžu stratēģiskās un pārmaiņu vadības kapacitāti.	Novada līmenī ir izveidota izglītības vadības izcilības programma, kā ietvaros, cita starpā, izglītības iestāžu vadītājiem saskaņā ar vadītāja novērtējumu 1) tiek finansēta dalība profesionālajā pilnveidē, 2) tiek sniegts atbalsts dalībai konferencēs un pieredzes apmaiņā (t.sk. sekmējot pieredzes apmaiņu starp izglītības iestāžu vadītājiem un pašvaldību lokāli, t.i., novada līmenī, kā arī ar valsts iestāžu vadītājiem un nevalstisko organizāciju vadītājiem, tādējādi rosinot apgūt citu iestāžu un valstu pieredzi un praksi), 3) tiek sniegts konsultatīvs Izglītības pārvaldes atbalsts iestādes stratēģiskās attīstības plānošanā, t.sk. budžeta plānošanā un prioritāšu noteikšanā, 4) tiek organizēti saliedēšanās pasākumi.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-4-3	cilvēkresursi	leviest un turpināt pilnveidot izglītības iestāžu vadītāju profesionālās izaugsmes vērtēšanas modeli pašvaldībā.	leviests un pilnveidots izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības izvērtēšanas modelis.	Izglītības pārvalde						
R-4-4	pedagogi	Veidot un attīstīt kvalitatīvu un izglītības nozares vajadzībās balstītu	1) Izveidota novada līmeņa metodiskā atbalsta sistēma vai centrs - ir definētas iesaistītās puses un to funkcijas/lomas metodiskā darba nodrošināšanai, ir definēts iesaistīto pušu	Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		metodiskā atbalsta sistēmu , kas sniedz regulāru un sistemātisku metodisko atbalstu un nodrošina mērķtiecīgu, kvalitatīvu un regulāru pedagogu profesionālo pilnveidi visu izglītības pakāpju un jomu izglītības darbiniekiem.	sadarbības modelis, ir noteikti darbības principi un pieeja metodiskā atbalsta nodrošināšanai un sistēmiskai attīstībai novada līmenī. 2) Regulāri (1x gadā) tiek apkopotas izglītības iestāžu un pedagogu profesionālās pilnveides un metodiskā atbalsta vajadzības. 3) Definētas īstermiņa (1 gads) un vidēja termiņa (3-5 gadi) pedagogu profesionālās pilnveides vajadzības un izstrādāts novada līmeņa pedagogu profesionālās pilnveides plāns. 4) Īstenots regulārs metodiskais atbalsts visu izglītības pakāpju un jomu izglītības darbiniekiem. 5) Īstenota regulāra pedagogu profesionālā pilnveide, t.sk. novada līmenī piesaistot kompetentus lektorus, organizējot un finansējot profesionālās pilnveides kursus, organizējot mācīšanās vai sadarbības grupas pedagogiem novadā no dažādām izglītības iestādēm, izmantojot un vairojot vietējo pedagogu pieredzi un labās prakses piemērus. 6) Nodrošināts vajadzībās balstīts konsultatīvs un psihoemocionāls atbalsts, supervīzijas, u.c. atbalsta pasākumi pedagogiem, atbalsta speciālistiem. 7) Stiprināt TVĢ reģionālā metodiskā centra funkcijas un metodiskā darba īstenošanu pašvaldības interesēs. 8) Ieviesta pedagogu tīklošanās un pieredzes apmaiņas prakse novada, reģiona un nacionālā mērogā.							
R-4-5	sadarbība	Nodrošināt un turpināt pilnveidot dažāda veida saziņas un sadarbības mehānismus , vairojot efektīvu informācijas apriti	1) Tiek turpināta pozitīvi novērtētā iknedēļas informatīvā apmaiņas prakse ar visu izglītības iestāžu dalību (sanāksmes attālinātā režīmā, kuras vada Izglītības pārvalde).	Izglītības pārvalde, pagastu / pilsētu pārvaldes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		un veiksmīgu sadarbības platformu iesaistītajām pusēm.	2) Ir pilnveidota izglītības iestāžu un pagasta pārvalžu saziņa, nodrošinot vajadzībām atbilstošu un savlaicīgu informācijas apriti. 3) Pašvaldības mājas lapā tiek regulāri atjaunots un bagātināta informācija par izglītības nozari un saistītajiem pakalpojumiem. 4) Pēc nepieciešamības tiek organizētas papildu sanāksmes, kurās Izglītības pārvalde informē un detalizēti skaidro nozares aktualitātes vietējā un nacionālā līmenī (piem., jauni MK noteikumi, jauni rīkojumi - to izdošanas skaidrojums un pamatojums). 5) Ir pilnveidota dokumentu aprīte (savlaicīgums), mazināts birokrātiskais slogs. 6) Ieviesti tīklošanās pasākumi sadraudzības un pieredzes apmaiņas veicināšanai pašvaldības izglītības iestāžu starpā, kā arī reģiona un valsts mērogā.							
R-4-6	infrastruktūra	Sniegt atbalstu izglītības iestādēm infrastruktūras uzturēšanas un attīstības nodrošināšanā.	1) Izglītības iestāžu vides un infrastruktūras sakārtošana un attīstība tiek īstenota paredzami, plānveidīgi un izglītības iestādēm sadarbojoties ar Izglītības pārvaldi - katrai iestādei ir izstrādāts infrastruktūras attīstības un efektivizācijas, materiāltehniskā nodrošinājuma un tehnoloģiju aprīkojuma attīstības plāns (katram 3 gadu periodam (piem., 2023.-2025.g.), tādējādi nodrošinot skaidru redzējumu par finansiālu nozīmīgu ieguldījumu plānošanu. 2) Finansējuma piešķiršanas kārtība izglītības iestāžu remontdarbu veikšanai ir balstīta vajadzību analīzē, ir efektīva, plānveidīga un skaidri komunicēta.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			3) Tiek nodrošināta pašvaldības pilsētu/pagastu pārvaldes līdzdalība izglītības iestāžu uzturēšanā un apsaimniekošanā.							
R-4-7	cilvēkresursi	Stiprināt izglītības nozares pārvaldības kapacitāti , lai pašvaldības līmenī nodrošinātu augstas kvalitātes, specializētas un efektīvas atbalsta funkcijas .	Pašvaldības līmenī ir paaugstināta speciālistu kapacitāte ar izglītības nozari saistītai datu analīzei, juridisko un ekonomisko jautājumu risināšanai, personāla atlasei un attīstībai, kā arī sabiedrisko attiecību jomā.	Izglītības pārvalde						
R-4-8	sadarbība	Attīstīt izglītības iestāžu kapacitāti starptautisko projektu īstenošanā .	1) Pašvaldība nodrošina nepieciešamo priekšfinansējumu starptautisko projektu īstenošanai. 2) Izglītības iestāžu starpā tiek organizēti pieredzes apmaiņas semināri par starptautisku projektu īstenošanu (finansējuma piesaiste, projekta pieteikuma izstrāde, partneru tīkla veidošana, u.c.). 3) Pašvaldība organizē centralizētu atbalsta sistēmu vietēju un starptautisku projektu īstenošanai (piem., kvalitātes kontrole pieteikumu izstrādē, atbalsts partneru piesaistē).	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-4-9	resursi - transports	Attīstīt izglītojamo pārvadājumu pakalpojumus (visā novada teritorijā).	1) Optimizēts sabiedriskā transporta un skolēnu pārvadājumu maršrutu tīkls, t.sk. ņemot vērā izglītojamo pārvadājumu vajadzības interešu un profesionālās ievirzes izglītības apgūvē un tādējādi nodrošinot vienlīdzīgas izglītības iespējas arī pagastu iedzīvotājiem. 2) Transporta nodrošināšana vai transporta izdevumu pilnīga vai daļēja kompensēšana (vienotas finansēšanas kārtības izstrāde un saskaņošana) mācību ekskursijām, klases saliedēšanas pasākumiem, dalībai konkursos, kā arī	Izglītības pārvalde, pagastu / pilsētu pārvaldes, Saimnieciskā nodrošinājuma nodaļa						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			dalībai interešu izglītības pasākumos un projektos, t.sk. ārpus novada teritorijas. 3) Izveidotas drošas un pieejamas sabiedriskā transporta pieturas pie izglītības iestādēm.							
R-4-10	resursi - izmitināšana	Izveidot dienesta viesnīcu Talsu novada pašvaldības izglītības iestāžu audzēkņu izmitināšanai (t.sk. kontekstā ar iestāžu tīkla reorganizāciju un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumu attīstības vajadzībām).	Izvērtēti dažādi dienesta viesnīcas attīstības scenāriji (jaunas ēkas būve; esošo izglītības iestāžu infrastruktūras izmantošana; u.tml.); izzināti iespējamie finansējuma avoti; precizēts izmaksu apjoms; uzsākti dienesta viesnīcas būvniecības darbi (iepirkumi, tehniskie projekti u.c. darbi).	Izglītības pārvalde						
R-4-11	pārvaldība, sadarbība	Stiprināt izglītības iestāžu padomju lomu institucionālajā attīstībā un kopējo mērķu sasniegšanā.	1) Nostiprināta izglītības iestādes dibinātāja pārstāvība visu pašvaldības izglītības iestāžu padomēs. 2) Sadarbībā ar izglītības iestādēm ir apzināti un popularizēti labās prakses piemēri (t.sk. ārpus novada) iestāžu padomju (t.sk. vecāku) līdzdalībai pārvaldībā, attīstības plānošanā, finansējuma plānošanā un piesaistē. 3) Uzlabota izglītības iestāžu padomju savstarpējā sadarbība. 4) Tiek organizētas regulāras izglītības iestāžu padomju tikšanās ar Izglītības pārvaldes un/vai pašvaldības atbildīgajiem darbiniekiem.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-4-12	sadarbība	Stiprināt vecāku/aizbildņu līdzdalību bērnu un jauniešu izglītošanās procesā	1) Saturiski augstvērtīgi un izglītojoši pasākumi vecākiem, ko regulāri organizē pašvaldība visa novada līmenī un sadarbībā ar izglītības iestādēm nodrošina visa novada teritorijā ar mērķi vairojot vecāku līdzdalību un līdzatbildību bērnu un jauniešu izglītošanās procesā, t.sk. iekļaujošās	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			izglītības izpratnes veicināšana, un atbalstīt vecākus bērnu audzināšanā (bērnu/jauniešu psiholoģija, personības izaugsme, motivācija, u.c.) (lekcijas, semināri, meistarklases ar apmaksātiem lektoriem, potenciāli nodrošinot arī individuālas konsultācijas). 2) Vecāku iesaistes aktivizēšana novada līmenī (piem., akcija un/vai pašvaldības līmeņa ikgadēja nominācija "VECĀKI VAR"). 3) Vecāku iesaistes pasākumu norise ģimenēm, kur piedalās bērni, vecāki, izglītības darbinieki (radošās darbnīcas, ekskursijas, saliedēšanās pasākumi, sporta spēles, sporta turnīri, koncerti, izstādes, u.c.), kas tiek organizēti gan pašvaldības, gan iestāžu līmenī. 4) Vecāku dienas norise katrā izglītības iestādē (~1x gadā) – atvērtās stundas, talkas diena, pārgājieni, u.tml. 5) Karjeras izglītībā nodrošinātas iepazīšanās ar vecāku darba vietām un uzņēmumiem.							
R-4-13	iekļaujošā un speciālā izglītība	Veidot vienotu sabiedrības izpratni un iesaistīto pušu zināšanas par iekļaujošās izglītības mērķiem un īstenošanu.	1) Iekļaujošā izglītība kā tēma ir aktualizēta Izglītības pārvaldes ikgadējā pasākumu plānā ar mērķi veicināt vienotu izpratni par iekļaujošās izglītības jēdzienu un mērķiem starp visām iesaistītajām pusēm – izglītības iestāžu vadība, pedagogi, atbalsta speciālisti, izglītojamo vecāki/pārstāvji, plašāka sabiedrība, kā rezultātā tiek organizēti informatīvi, izglītojoši un iesaistoši pasākumi dažādām mērķa grupām, sabiedrība kļūst pieņemošāka pret dažādību. 2) Pašvaldības līmenī tiek attīstīta kapacitāte iekļaujošās izglītības nodrošināšanai (iekļaujošās izglītības metodiskās	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			jomas vadība, metodisko un mācību līdzekļu mērķtiecīga papildināšana). 3) Tiek organizēta pedagogu (t.sk. pirmsskolas pedagogu, interešu un profesionālās ievirzes izglītības pedagogu) profesionālā pilnveide par iekļaujošo izglītību. 4) Tiek stiprināta gan pedagogu, gan vecāku kapacitāte izglītojamo vajadzību diagnostikai, t.sk. agrīnai.							
R-4-14	pārvaldība	leģiest novada līmeņa izglītības kvalitātes vadības sistēmu .	1) leģiest izglītības kvalitātes vadības un monitoringa rīki atbilstoši valstiski noteiktajām vadlīnijām un izmantojot KMS sniegtās iespējas. 2) leģiesta atgriezeniskās saites prakse regulārai izglītojamo, vecāku un izglītības darbinieku viedokļu izziņāšanai (e-aptauju rīkošanai) visās pašvaldības izglītības iestādēs.	Izglītības pārvalde						
R-4-15	cilvēkresursi	Nodrošināt izcilāko izglītojamo un pedagogu godināšanu vispārējā, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā.	Turpināt īstenot un pilnveidot apbalvojumu konkursu par augstiem sasniegumiem konkursos, olimpiādēs un eksāmenos izglītojamajiem un pedagogiem.	Izglītības pārvalde, BJC						
R-4-16	atbalsts pedagogiem	Īstenot mērķtiecīgus pašvaldības līmeņa pasākumus jaunu pedagogu piesaistei un pedagoģiskā personāla ataudzei vispārējā, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā.	1) Stiprināt sadarbību ar nodibinājumu " <u>Iespējamā misija</u> " jaunu pedagogu piesaistei vispārējās izglītības iestādēs. 2) Attīstīt sadarbību ar <u>augstākās izglītības iestādēm</u> , kas sagatavo jaunus pedagogus un atbalsta speciālistus vispārējās un profesionālās ievirzes izglītības iestādēs. 3) Popularizēt <u>pašvaldības atbalsta programmas</u> pedagogu un atbalsta speciālistu piesaistei (studējošo stipendijas, atbalsts mājokļa jautājuma risināšanā).	Izglītības pārvalde						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			4) Popularizēt pedagoga un atbalsta speciālistu profesiju izvēli <u>karjeras izglītības pasākumos</u>. 5) Izglītības pārvalde regulāri (vismaz 1x gadā) apkopo izglītības iestāžu <u>pedagoģiskā personāla piesaistes vajadzības</u> un monitorē <u>pedagoģu vecuma struktūru</u> izglītības iestādēs.							
R-4-17	atbalsts pedagogiem	Pilnveidot pedagogu motivācijas sistēmu un celt pedagogu profesijas prestižu.	1) Nodrošināta <u>veselības apdrošināšana</u> visiem vispārējās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības pedagogiem. 2) Izskatīt un ieviest risinājumus transporta pakalpojumu nodrošināšanai un/vai <u>ceļa izdevumu kompensēšanai</u> pedagogiem. 3) Regulāra publicitāte vietēja, reģionāla un valsts mēroga plašsaziņas līdzekļos par pedagogiem, sasniegumiem un īpašiem notikumiem izglītības nozarē.	Izglītības pārvalde, pašvaldības administrācija						
R-4-18	atbalsts pedagogiem	Nodrošināt atbalstu mērķtiecīgai pedagogu digitālo prasmju paaugstināšanai.	1) Īstenots <u>izvērtējums</u> par visu izglītības pakalpojumu un pakāpju pedagogu digitālajām prasmēm. 2) Īstenotas <u>apmācības</u> pedagogu digitālo prasmju pilnveidei, t.sk. digitālo resursu, programmu izmantošanas prasmes mācību materiālu, pārbaudes darbu un testu veidošanā, interaktīvo ierīču izmantošanas prasmes, u.c. 3) Tiek veikts pedagogu digitālo prasmju un digitālo resursu mācību procesā izmantošanas <u>monitorings</u> (aptaujas, stundu vērošanas vai citi mērījumi).	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						
R-4-19	infrastruktūra	Nodrošināt drošu un mūsdienīgu izglītības vidi visās pašvaldības izglītības iestādēs.	1) Visās pašvaldības izglītības iestādēs ir nodrošināts kvalitatīvs, pietiekamas jaudas <u>interneta pieslēgums</u>. 2) Visās pašvaldības izglītības iestādēs ir nodrošināts <u>aprīkojums drošībai</u>, t.sk. durvju kodi, video novērošanas sistēmas, signalizācija, u.c.	Izglītības pārvalde, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			3) Visās pašvaldības izglītības iestādēs ir izveidota <u>vides pieejamība</u> atbilstoši izglītojamo vajadzībām.							
R-4-20	darbs ar jaunatni	Nodrošināt jaunatnes politikas īstenošanu Talsu novadā.	1) Nodrošināta darbā ar jaunatni, plašākas skolēnu izglītības skolēnu pieredzes jomas īstenošana, metodiskā vadība un koordinēšana novadā. 2) Nodrošināts jauniešu un brīvā laika centru, jauniešu organizāciju, skolēnu pašpārvalžu sadarbības un informācijas apmaiņas tīkls. 3) Nodrošināta bērnu un jauniešu socializēšanās, iekļaušana sabiedrībā. 4) Nodrošinātas kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem. 5) Nodrošināta jauniešiem vieglāka pāreja no bērna uz pieaugušā statusu, īstenojot pasākumu kopumu prasmju un spēju attīstīšanai, atbilstoši viņu vecumam, interesēm un vajadzībām. 6) Izstrādāts izglītojoši metodisko pasākumu plāns jaunatnes, audzināšanas un interešu izglītības jomās sadarbībā ar kultūras iestādēm, IZM, VISC. 7) Veicināta jauniešu līdztalība lēmumu pieņemšanas procesā. 8) Nodrošināta Talsu novada Jauniešu iniciatīvu projektu konkursa norise. 9) Radīta labvēlīga vide jauniešu iniciatīvu atbalsta veicināšanai Talsu novada pārvaldēs. 10) Nodrošināta skolēnu pašpārvalžu un jauniešu organizāciju apvienības "TAS.ES" darbība.	TN BJC, Izglītības pārvalde, pagastu/ pilsētu pārvaldes, izglītības iestādes						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			11) Atbalstīta jauniešu uzņēmumu darbība (sadarbībā ar izglītības iestādēm). 12) Īstenoti pasākumi un nodrošināta dalība un iesaistes iespējas novada un nacionālā līmeņa pilsoniskās un nacionālās identitātes apziņas stiprināšanas aktivitātēs. 13) Veicināta jauniešu izpratne un līdzdalība vides un klimata jautājumos un atbalstītas videi draudzīgas izvēles ikdienas paradumos. 14) Stiprināta starpnozaru sadarbība – Jaunatnes lietu konsultatīvās padomes darbība. 15) Iegūti dati par jauniešu interesēm, apzinātas jauniešu vēlmes un vajadzības darba ar jaunatni kvalitātes uzlabošanai novadā. 16) Veicināta sadarbība formālās, neformālās un interešu izglītības speciālistu starpā. 17) Izstrādāts atbalsta mehānisms jauniešu iesaistei brīvprātīgajā darbā, veicinot darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguvi. 18) Nodrošināta sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu iesaistīšana ārpus formālās izglītības – interešu un neformālās izglītības pasākumos, brīvā laika aktivitātēs. 19) Nodrošināta jauniešiem draudzīga, kvalitatīva un piekļūstama satura veidošana un ieguves iespējas. 20) Organizētas aktivitātes un pasākumi jauniešu fiziskās un mentālās veselības uzlabošanai.							
R-4-21	darbs ar jaunatni	Pilnveidot infrastruktūru darbam ar jaunatni novadā.	1) Nodrošināta moderna, bērniem un jauniešiem draudzīga vide jauniešu un brīvā laika pavadīšanas centros (t.sk. jauniešu centru telpas, materiāltehniskais nodrošinājums).	TN BJC, Izglītības						

ID NR.	TĒMA / JOMA	RĪCĪBAS (UZDEVUMA) NOSAUKUMS	PLĀNOTIE RĪCĪBAS (UZDEVUMA) REZULTĀTI	ATBILDĪGĀ IESTĀDE	ISTENOŠANAS PERIODS					
					2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			2) Mērķtiecīgi īstenoti pasākumi bērniem un jauniešiem draudzīgas vides attīstībai. 3) Pieejamas telpas, materiāli un materiāltehniskais nodrošinājums jauniešu organizācijām. 4) Pieejamas sakārtotas āra aktivitātes un bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas vietas un iespējas (t.sk. sporta laukumi un atpūtas vietas brīvā dabā).	pārvalde, pagastu/ pilsētu pārvaldes						

8. STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAS, UZRAUDZĪBAS UN AKTUALIZĒŠANAS KĀRTĪBA

Stratēģijas ieviešanas uzraudzības sistēmas pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu Talsu novada izglītības nozares attīstības stratēģijas 2023.-2028. gadam ieviešanu un analīzi. Par stratēģijas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu rīcības plānā noteikto darbību īstenošanai atbildīga ir Talsu novada pašvaldības dome. Par stratēģijas ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību atbildīga ir Talsu novada pašvaldības Izglītības pārvalde. Par stratēģijas īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas rīcības plānā.

Stratēģijas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības plānā noteiktās darbības. Izglītības pārvaldes uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi, cita starpā, organizējot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī regulāru izglītojamo, vecāku un pedagogu viedokļa izziņāšanu; arī šie dati var tikt izmantoti izglītības attīstības stratēģijas ieviešanas uzraudzībai.

Izglītības pārvalde sagatavo ikgadēju pārskatu par stratēģijas ieviešanu, kas tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem rīcību virzieniem, rīcībām un rīcību rezultātiem, un, ja nepieciešams, tas kalpo kā pamats rīcības plāna aktualizācijai, ko ieteicams veikt katru gadu. Rīcības plāna aktualizēšana ietver informācijas apkopošanu par izpildītajiem uzdevumiem un/vai to izpildes statusu. Aktualizētā rīcības plāna redakcijā ir jāiekļauj plānotās izmaiņas – jaunie pasākumi un izmaiņas plānotajās darbībās. Ikgadējo stratēģijas ieviešanas uzraudzības pārskatu un, ja attiecināms, aktualizētu rīcības plānu, Talsu novada pašvaldības Izglītības pārvalde izstrādā pirms katra mācību gada sākuma (orientējoši augusta mēnesī) vienlaikus ar pārvaldes ikgadējo darbības mērķu un uzdevumu formulēšanu un prezentē to pašvaldības vadībai.

Stratēģijas un rīcības plāna aktualizēšanu un, ja attiecināms, papildināšanu ieteicams veikt ne vēlāk kā 2025. gadā, nemainot Stratēģijā izvirzītos stratēģiskos uzstādījumus, bet pārskatot plānoto darbību aktualitāti, kā arī veicot stratēģijā izvirzīto rezultātīvo rādītāju starpposma izvērtējumu. Stratēģija un rīcības plāns ir papildināmi atbilstoši ES, valsts un reģionāla mēroga aktualitātēm izglītības politikā, cita starpā, ņemot vērā informāciju par nākamajā plānošanas periodā pieejamajiem ES u.c. finanšu resursiem. Tā piemēram, ESF projekts NR. 8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" paredz atbalstu pašvaldībām priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmas izveidē, paredzot PMP prevencijas ieviešanas plāna izstrādi un integrēšanu pašvaldības izglītības nozares politikas plānošanas dokumentos.

**TALSU
NOVADS**

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBA

TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2023.-2028. GADAM

I DAĻA: IZGLĪTĪBAS NOZARES IZVĒRTĒJUMS TALSU NOVADĀ

SATURA RĀDĪTĀJS

Satura rādītājs.....	3
Saistību atruna.....	5
Saīsinājumi.....	6
1. Izglītības nozares telpa Talsu novadā	9
1.1. Izglītības ekosistēma un tās pārvaldība Talsu novadā	9
1.2. Nozīmīgākie ieguldījumi, atbalsta mehānismi un sadarbības partneri Talsu novada izglītības ekosistēmā	11
1.3. Rīcībpolitikas mērķi izglītībā	14
2. Demogrāfijas tendences un nākotnes prognozes.....	18
2.1. Demogrāfiskās situācijas raksturojums.....	18
2.2. Demogrāfiskās situācijas nākotnes perspektīva	22
3. Izglītojamo skaita tendences.....	32
3.1. Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs.....	32
3.2. Pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaits	36
3.3. Audzēkņu skaita prognozes novada vidusskolās	40
4. Izglītības pakalpojumu raksturojums	47
4.1. Izglītības iestāžu darbība un īstenotās programmas	47
4.2. Iesaistīto pušu apmierinātība ar izglītības vidi un pakalpojumiem	72
5. Izglītojamo sasniegumi.....	81
5.1. Obligāto centralizēto eksāmenu rezultāti 12. klasēm.....	81
5.2. Valsts pārbaudes darbu rezultāti 9. klasēm	86
5.3. Olimpiāžu rezultāti un zinātniski pētnieciskā darbība.....	87
5.4. Skolēnu mācību uzņēmumi	88
5.5. Priekšlaicīga mācību pamešana	88
6. Pedagoģiskais personāls	91
6.1. Pedagoģiskā personāla nodrošinājums un kapacitāte.....	91
6.2. Pedagogu vecuma struktūra	94
6.3. Atbalsta speciālistu nodrošinājums un kapacitāte	97
6.4. Pedagogu motivācijas sistēma	100
7. Citu resursu apskats.....	102
7.1. Finanšu resursi	102
7.2. Izglītības infrastruktūra	107
7.3. Sporta infrastruktūra	111
7.4. Specializētie mācību kabineti	112
7.5. Informācijas komunikāciju tehnoloģiju aprīkojums	113
8. Profesionālās ievirzes, interešu, profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi....	117
8.1. Profesionālās ievirzes izglītība	117

8.2.	Interesešu izglītība	123
8.3.	Profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi	126
Pielikumi.....		134
1.	pielikums: Nozīmīgākie ieguldījumi Talsu novada izglītības iestāžu infrastruktūrā un materiāltehniskajā nodrošinājumā	134
2.	pielikums: Aptaujas response	142
3.	pielikums: Valsts pārbaudes darbu 9. klasēm rezultāti Talsu novada izglītības iestādēs	144
4.	pielikums: Interesešu izglītības īstenotāji, programmu piedāvājums un dalībnieku skaits Talsu novadā ...	147
5.	pielikums: Izglītības pakalpojumu piedāvājums Talsu novadam piegulošajās pašvaldībās.....	149

SAISTĪBU ATRUNA

“IZGLĪTĪBAS NOZARES IZVĒRTĒJUMS TALSU NOVADĀ” (turpmāk – Izvērtējums) ir sagatavots saskaņā ar Talsu novada pašvaldības doto uzdevumu un 2022. gada 12. maijā noslēgto pakalpojuma līgumu Nr. TNPCA/22/9-23/201/PAKL.

Izvērtējumu laika posmā no 2022. gada maija līdz 2022. gada augustam ir izstrādājusi un 2022. gada decembrī īstenotās sabiedriskās apspriedes rezultātā precizējusi SIA “Dynamic University”.

Informācijas apkopojums, situācijas izvērtējums un secinājumi, kas minēti Izvērtējumā, ir balstīti uz dokumentāciju un sekundāro datu izpēti, kā arī aptaujās un intervijās iegūto informāciju. Par minēto dokumentu, datu, informācijas un paziņojumu precizitāti, pilnību un atbilstību dokumentu oriģināliem, ir atbildīgi attiecīgās informācijas sniedzēji, un Pētījuma autori nesniedz garantijas vai saistības šajā sakarā. SIA „Dynamic University” neatbild par sekām, kas izriet no šī dokumenta vai kādas tā daļas izmantošanas.

Pasūtītājs: Talsu novada pašvaldība

Izpildītājs: SIA “Dynamic University”

Pamatojums: 2022. gada 12. maijā noslēgtais pakalpojuma līgums Nr. TNPCA/22/9-23/201/PAKL

Izstrādes periods: 2022. gada maijs – 2022. gada augusts (ar sabiedriskās apspriedes precizējumiem 2022. gada decembrī)

SAĪSINĀJUMI

SAĪSINĀJUMS	ATŠIFRĒJUMS, SKAIDROJUMS
1	2
BLPC	brīvā laika pavadīšanas centrs
CE	centralizētie eksāmeni
CSB	Centrālā statistikas birojs
AP2028	Talsu novada attīstības programma 2022.-2028. gadam
ESF	Eiropas Sociālais fonds
g.	gads vai gadi
g.v.	gadu vecumā
IAS2040	Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2040. gadam
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests
m.g.	mācību gads
MMS	mākslas un mūzikas skola
n.d.	nav datu
OCE	obligātie centralizētie eksāmeni
NVO	Nevalstiskā organizācija
OL	optimālais līmenis
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PIKC	profesionālās izglītības kompetences centrs
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
psk.	pamatskola
SAM	specifiskā atbalsta mērķis
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SII	speciālās izglītības iestāde
ssk.	sākumskola
STEM	zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (no angļu valodas – Science, Technology, Engineering and Mathematics)
SS	sporta skola
TN	Talsu novads
TN IP	Talsu novada izglītības pārvalde
VĢ	valsts ģimnāzija
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VII	vispārējās izglītības iestādes
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VISC	Valsts izglītības satura centrs
VPD	valsts pārbaudes darbs
vsk.	vidusskola
ZPD	zinātniski pētnieciskais darbs

SAĪSINĀJUMS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS
1	2
VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES	
Dundagas PII "Kurzemīte"	Dundagas pirmsskolas izglītības iestāde "Kurzemīte"
Dundagas vsk.	Dundagas vidusskola
Kolkas psk.	Kolkas pamatskola
Laidzes PII "Papardīte"	Laidzes pirmsskolas izglītības iestāde "Papardīte"
Laucienes PII "Bitīte"	Laucienes pirmsskolas izglītības iestāde "Bitīte"
Laucienes psk.	Laucienes pamatskola
Lībagu ssk.	Lībagu sākumskola
Mērsraga PII "Dārta"	Mērsraga pirmsskolas izglītības iestāde "Dārta"
Mērsraga vsk.	Mērsraga vidusskola
Pastendes PII "Ķipars"	Pastendes pirmsskolas izglītības iestāde "Ķipars"
Pastendes psk.	Pastendes pamatskola
Pūņu psk.	Pūņu pamatskola
Rojas PII "Zelta zivtiņa"	Rojas pirmsskolas izglītības iestāde "Zelta zivtiņa"
Rojas vsk.	Rojas vidusskola
Rudes PII "Saulespuķe"	Rudes pirmsskolas izglītības iestāde "Saulespuķe"
Sabiles PII "Vīnodziņa"	Sabiles pirmsskolas izglītības iestāde "Vīnodziņa"
Sabiles psk.	Sabiles pamatskola
Stendes psk.	Stendes pamatskola
T2V	Talsu 2. vidusskola
Talsu PII "Kastanītis"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Kastanītis"
Talsu PII "Pīlādzītis"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Pīlādzītis"
Talsu PII "Saulīte"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Saulīte"
Talsu PII "Sprīdītis"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Sprīdītis"
Talsu PII "Zvaniņš"	Talsu pirmsskolas izglītības iestāde "Zvaniņš"
Talsu psk.	Talsu pamatskola
TKV	Talsu Kristīgā vidusskola
TNV	Talsu novada vidusskola
TVĢ	Talsu Valsts ģimnāzija
Upesgrīvas psk.	Upesgrīvas pamatskola
Valdemārpils PII "Saulstariņš"	Valdemārpils pirmsskolas izglītības iestāde "Saulstariņš"
Valdemārpils vsk.	Valdemārpils vidusskola
Vandzenes PII "Zīlīte"	Vandzenes pirmsskolas izglītības iestāde "Zīlīte"
Virbu ssk.	Virbu sākumskola
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES UN INTEREŠU IZGLĪTĪBAS IESTĀDES	
Dundagas MMS	Dundagas Mākslas un mūzikas skola
Mērsraga MMS	Mērsraga Mūzikas un mākslas skola
Rojas MMS	Rojas Mūzikas un mākslas skola

SAĪSINĀJUMS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS
1	2
RSS	Rojas Sporta skola
Sabiles MMS	Sabiles Mūzikas un mākslas skola
TNBJC	Talsu novada Bērnu un jauniešu centrs
TNSS	Talsu novada Sporta skola
Valdemārpils MMS	Valdemārpils Mūzikas un mākslas skola

1. IZGLĪTĪBAS NOZARES TELPA TALSU NOVADĀ

Izglītības nozares izvērtējums Talsu novadā balstīts uz visaptverošu ekosistēmas izpēti, analizējot nozari raksturojošos un ietekmējošos rādītājus, izglītības programmu un pakalpojumu nodrošinājumu, izglītības vidi, pārvaldību, kā arī ņemot vērā nacionālā līmenī definētās prioritātes izglītības nozares turpmākajai attīstībai. Talsu novada izglītības nozares izvērtējumā analizētie izglītības pakalpojumi ietver pirmsskolas izglītību, pamata un vidējo, profesionālās ievirzes un interešu izglītību, speciālo izglītību, profesionālo, augstāko un pieaugušo izglītību, tādējādi aptverot visas izglītības pakāpes.

1.1. Izglītības ekosistēma un tās pārvaldība Talsu novadā

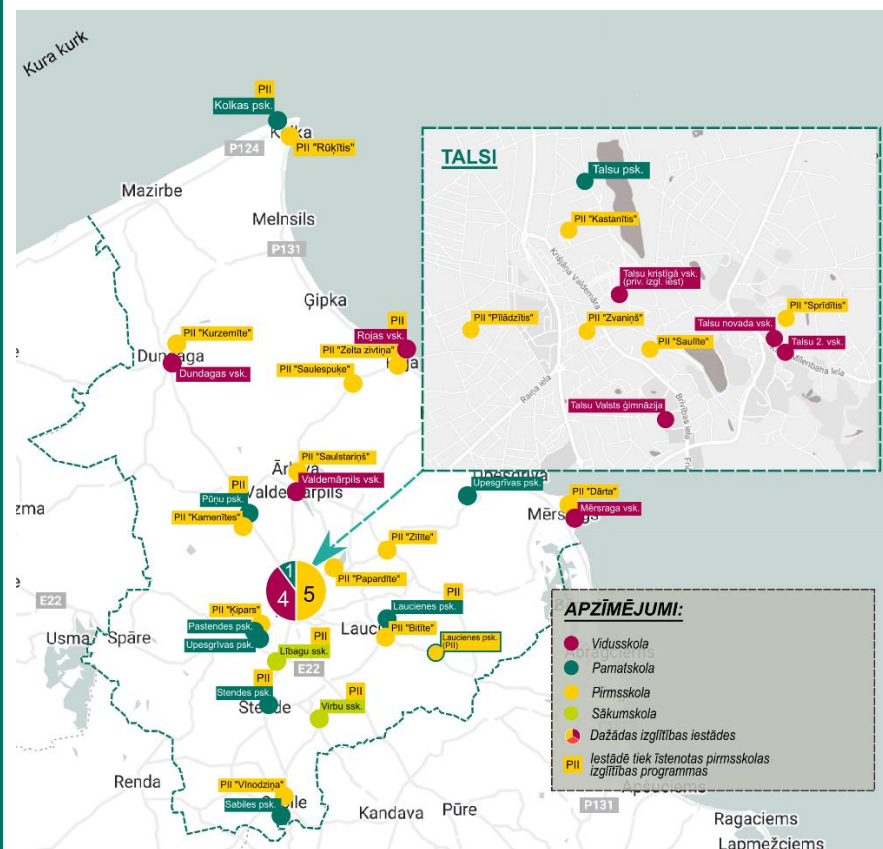
Talsu novads atrodas Latvijas ziemeļrietumos Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krastā, Kurzemes plānošanas reģionā un pēc 2021. gadā īstenotās administratīvi teritoriālās reformas iedzīvotāju skaita ziņā ieņem divpadsmito vietu pašvaldību starpā Latvijā un ir sestā lielākā pašvaldības teritorija Latvijā. Administratīvajā teritorijā ietilpst četras pilsētas – Talsi (novada administratīvais centrs), Sabilē, Stendē un Valdemārpils, un 18 pagasti – Abavas, Ārlavas, Balgales, Dundagas, Ģibuļu, Īves, Kolkas, Kūļciema, Laidzes, Laucienes, Lībagu, Lubes, Mērsraga, Rojas, Strazdes, Valdgales, Vandzenes, Virbu. Novads robežojas ar Ventspils novadu, Kuldīgas novadu un Tukuma novadu.

Uzsākot 2021./2022. m.g., Talsu novadā darbojas kopskaitā 45 izglītības iestādes (skat. 1.1.attēls), t.sk.:

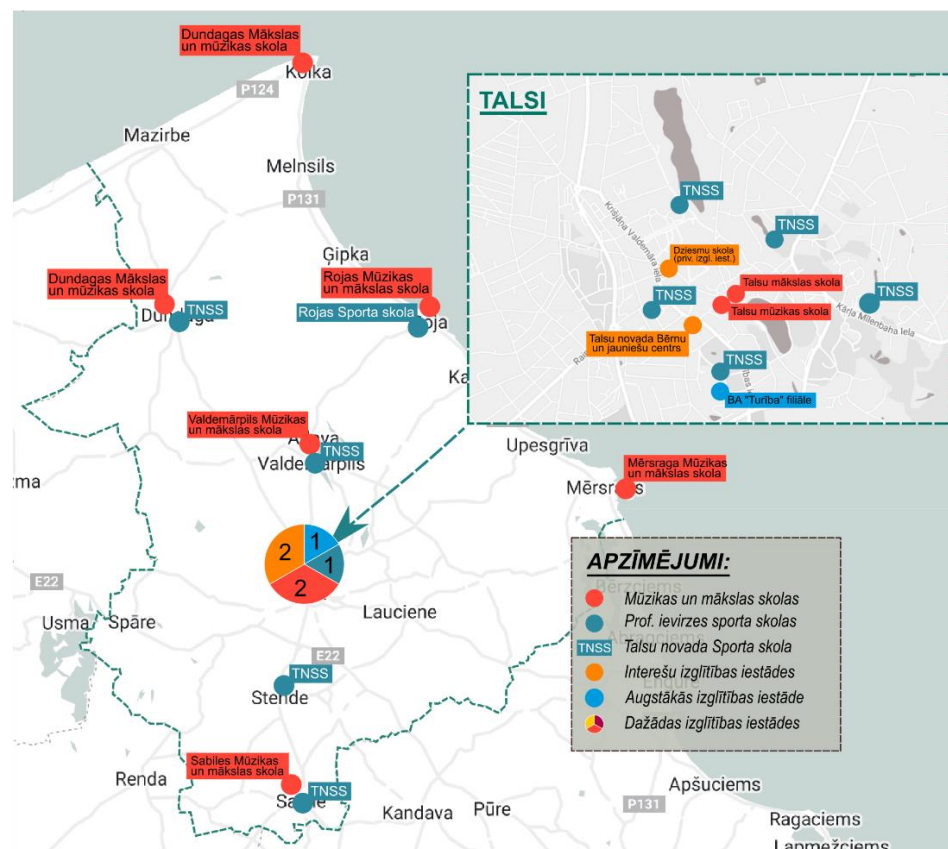
- **15 pirmsskolas izglītības iestādes**, no kurām piecas atrodas Talsu pilsētā, viena – Sabilē, viena – Valdemārpilī, un pārējās astoņas novada pagastos – Dundagas pagastā, Laidzes pagastā, Laucienes pagastā, Mērsraga pagastā, Ģibuļu pagastā, Rojas pagastā (divas PII), Vandzenes pagastā; divas no tām, cita starpā, īsteno arī speciālās pirmsskolas izglītības programmas;
- **2 sākumskolas**, no kurām viena atrodas Lībagu pagastā un cita starpā īsteno arī speciālās pamatzglītības 1.posma izglītības programmu izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem, otra – Virbu pagastā; abas sākumskolas, cita starpā, īsteno arī pirmsskolas izglītības programmas;
- **8 pamatskolas**, tai skaitā, 1 speciālās izglītības pamatskola, kas atrodas Vandzenes pagastā (vienu no speciālās pamatzglītības programmām īsteno arī Ģibuļu pagastā) un, cita starpā, īsteno arī profesionālās pamatzglītības programmas, savukārt pārējās 7 pamatskolas atrodas sekojošās Talsu novada teritorijās – Talsos, Sabilē, Stendē, Kolkā, Laucienē, Pastendē un Pūnās; visas no tām īsteno arī speciālās pamatzglītības programmas un 4 no tām īsteno arī pirmsskolas izglītības programmas;
- **7 vidusskolas**, no kurām trīs atrodas Talsu pilsētā un viena no tām ir privātā izglītības iestāde, viena – Dundagā, viena – Mērsragā, viena – Rojā (īsteno arī pirmsskolas izglītības programmu) un viena Valdemārpilī; piecas no tām, cita starpā, īsteno arī speciālās pamatzglītības programmas izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem, ar valodas traucējumiem, ar garīgās attīstības traucējumiem;
- **1 valsts ģimnāzija**, kura atrodas Talsu pilsētā un nodrošina izglītības programmas sākot no pamatskolas 1.posma, un, cita starpā, īsteno arī speciālās pamatzglītības 1.posma programmas izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem un ar garīgās attīstības traucējumiem;
- **9 profesionālās ievirzes izglītības iestādes**, no kurām piecas ir mākslas un mūzikas skolas (īsteno programmas Kolkas pagastā, Dundagas pagastā, Mērsraga pagastā, Rojas pagastā, Sabilē, Valdemārpilī), viena – mākslas skola (īsteno programmas Talsu pilsētā), un divas – sporta skolas (īsteno izglītības programmas Talsos, Stendē, Sabilē, Valdemārpilī, Rojā, Dundagā);
- **2 interešu izglītības iestādes**, no kurām viena Talsu novada Bērnu Talsu novada Bērnu un jauniešu centrs, un otra privātā interešu izglītības iestāde “Dziesmu skola”;
- **1 augstākās izglītības iestādes filiāle** – Biznesa augstskolas “Turība” Talsu filiāle.

1.1.attēls: Izglītības iestādes Talsu novadā, 2021./2022. m.g.
(Avots: autoru izstrādāts)

VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

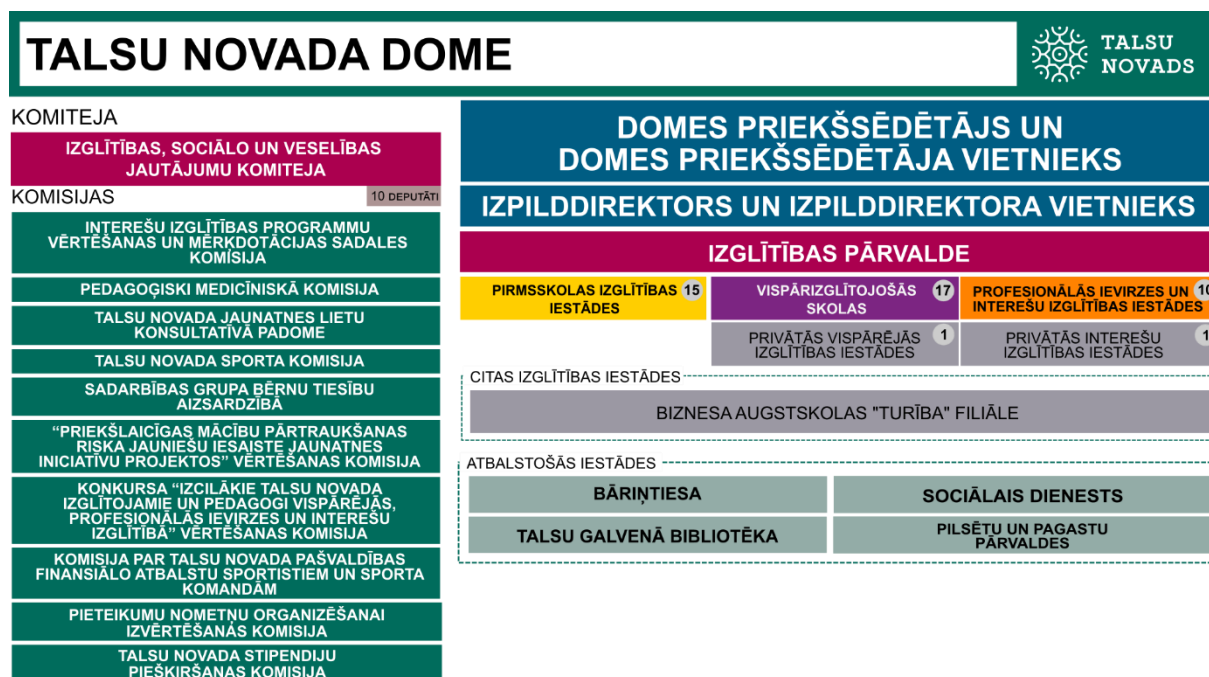
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS, INTEREŠU IZGLĪTĪBAS UN AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

Izglītības jomas pārvaldība Talsu novadā tiek īstenota atbilstoši nacionāla līmeņa normatīvajos aktos un vietēja mēroga normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Pašvaldības funkcijas un kompetences izglītības jomā 7 amatu vienību sastāvā (neskaitot izglītības metodiskus, kas ir praktizējoši pedagogi) īsteno Talsu novada pašvaldības izveidota pastarpinātās pārvaldes iestāde – Talsu novada Izglītības pārvalde (Izglītības pārvalde vai TN IP), kas ir tieši pakļauta Talsu novada pašvaldības izpilddirektoram.

Vienlaikus jāmin, ka iesaistīto pušu loks izglītības jomas pārvaldībā ir plašāks kā tas atspoguļots attēlā zemāk.

1.2.attēls: Nozīmīgākās izglītības jomas pārvaldībā iesaistītās puses Talsu novadā.
(Avots: autoru izstrādāts)

Izglītības pārvalde īsteno Talsu novada domes politiku un līdzsvarotas attīstības stratēģiju kvalitatīvas izglītības pieejamībai novada administratīvajā teritorijā. Saskaņā ar 2021. gada 26. augustā Talsu novada domes apstiprināto Talsu novada izglītības pārvaldes nolikumu TN IP ir atbildīga par dažādiem izglītības jomas attīstības jautājumiem, tajā skaitā, izstrādāt priekšlikumus izglītības iestāžu tīkla attīstībai, nodrošināt izglītības programmu pieprasījuma un piedāvājuma sabalansētību izglītības iestādēs, sekmēt izglītības satura un programmu kvalitatīvu īstenošanu izglītības iestādēs, sekmēt profesionālās ievirzes, interešu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības pieejamību, nodrošināt efektīvu Izglītības pārvaldes finanšu resursu izmantošanu, kā arī sekmēt efektīvu pašvaldības dibināto izglītības iestāžu finanšu resursu izmantošanu, sniegt metodisko atbalstu izglītības iestādēm, īstenojot izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu un īstenojot citus TN IP kompetencē esošos uzdevumus. Lai sekmētu politisko un vidēja termiņa mērķu sasniegšanu, katram mācību gadam TN IP definē prioritātes, mērķus un uzdevumus, kā arī sniedz rakstisku pārskatu Talsu novada domes Izglītības, sporta un veselības jautājumu komitejai par veikto darbu. Papildus tam minams, ka sākot ar 2022. gadu ir pieņemts lēmums deleģēt pašvaldības pārstāvju dalību visu pašvaldības dibināto izglītības iestāžu padomēs.

1.2. Nozīmīgākie ieguldījumi, atbalsta mehānismi un sadarbības partneri Talsu novada izglītības ekosistēmā

NOZĪMĪGĀKIE IEGULDĪJUMI IZGLĪTĪBĀ

Talsu novada izglītības iestādēs pēdējo gadu laikā ieviesti dažādi projekti – gan infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveidē, gan veselīga dzīvesveida, zināšanu, personības un profesionālo prasmju attīstībā un pieredzes apmaiņā. Izglītības iestāžu dalība dažādos ES un citu avotu finansētos projektos ar mērķi attīstīt prasmes un gūt zināšanas apskatīta šī ziņojuma 4.1.3. nodaļā, savukārt ziņojuma 1.pielikumā sniegts kopsavilkums par būtiskākajiem ieguldījumiem, kas saistīti ar izglītības iestāžu infrastruktūras attīstību un materiāltehniskā nodrošinājuma pilnveidi.

Iepriekšējo trīs gadu periodā (2019.-2021. gads) Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs veiktos ieguldījumus veido kapitālie izdevumi 33,8 milj. eiro vērtībā un vidēji tas ir 12% no visām pašvaldības izglītības iestāžu izdevumu pozīcijām:

- pirmsskolās ievērojami lielākie kapitālie izdevumi bijuši saistīti ar ieguldījumiem četrās no piecpadsmit pašvaldības PII – Talsu PII "Pīlādzītis" (2020.gads), Pastendes PII "Ķipars" (2020-2021.gads), Dundagas PII "Kurzemīte" (2019.-2020.gads), Valdemārpils PII "Saulstariņš" (2020.gads);
- vispārizglītojošajās skolās lielākie kapitālie izdevumi bijuši saistīti ar ieguldījumiem Talsu Valsts ģimnāzijā (2020.-2021.gads), Talsu 2. vidusskolā (2020-2021.gads), Dundagas vidusskolā (2020.gads), Talsu pamatskolā (2021.gads), Pūņu pamatskolā (2020.-2021.gads) un Virbu sākumskolā (2020.gads);
- profesionālās ievirzes izglītības iestādēs lielākie kapitālie izdevumi bijuši saistīti ar ieguldījumiem Talsu novada sporta skolā (2020.-2021.gads) un Dundagas Mākslas un mūzikas skolā (2020.gads).

Savukārt turpmākā periodā plānotās investīcijas tiek noteiktas investīciju plānā, kas ietilpst attīstības programmā. Talsu novada Attīstības programmas 2022. – 2028. gadam Investīciju plānā 2022. – 2024. gadam¹, kas apstiprināts ar Talsu novada domes 2022. gada 31. marta lēmumu Nr.108 izglītības jomā tiek paredzēti kopskaitā 24 investīciju projekti par kopējo indikatīvo summu 14,62 milj. EUR apmērā, no kuriem indikatīvi 80% sastāda pašvaldības budžets:

- Lībagu sākumskolas teritorijas labiekārtošana;
- Pastendes PII "Ķipars" teritorijas labiekārtošana;
- Pastendes PII "Ķipars" infrastruktūras atjaunošana;
- Pastendes pamatskolas infrastruktūras atjaunošana;
- Laidzes PII "Papardīte" teritorijas labiekārtošana un infrastruktūras atjaunošana;
- Talsu PII "Pīlādzītis" teritorijas labiekārtošana;
- Pūņu PSK pirmsskolas izglītības iestādes infrastruktūras atjaunošana;
- Valdemārpils PII "Saulstariņš" infrastruktūras atjaunošana, teritorijas labiekārtošana;
- Pirmsskolas izglītības iestādes būvniecība Sabilē;
- Pirmsskolas izglītības iestādes "Zīlīte" būvniecība Vandzenē;
- Publisko teritoriju labiekārtošana Laucienes pagastā;
- Sabiles pamatskolas infrastruktūras atjaunošana;
- Talsu pamatskolas pārbūve;
- Talsu novada sporta skolas infrastruktūras uzlabošana;
- Valdemārpils mūzikas un mākslas skolas infrastruktūras atjaunošana;
- Talsu 2.vidusskolas energoefektivitāte un pārbūve;
- Virtuves bloka atjaunošana Talsu Valsts ģimnāzijā;
- PII "Kurzemīte" infrastruktūras atjaunošana;
- Rojas vidusskolas mācību vides uzlabošana, infrastruktūras atjaunošana;
- PII "Rudes saulespuķe" jumta pārbūve;
- PII "Zelta zivtiņa" infrastruktūras atjaunošana;
- Dundagas vidusskolas infrastruktūras atjaunošana;
- Infrastruktūras atjaunošana mūzikas un mākslas skolām;
- Valdemārpils vidusskolas infrastruktūras atjaunošana;
- Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana Talsu novadā – inventāra iegāde Talsu Valsts ģimnāzijai, Talsu 2.vidusskolai un Talsu pamatskolai.

¹ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/142003>

ATBALSTA MEHĀNISMI IZGLĪTOJAMIEM, VECĀKIEM UN PEDAGOGIEM TALSU NOVADĀ

Stiprinot izglītības nozares kopējo telpu un vidi, Talsu novada pašvaldība nodrošina dažādus atbalsta mehānismus un priekšrocības izglītības procesos iesaistītajām pusēm.

Atbalsts un priekšrocības izglītojamiem:

- Pašvaldība sedz braukšanas izdevumus vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu izglītojamajiem un nodrošina izglītojamo pārvadājumus novada pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- Tiek nodrošināta bezmaksas interešu izglītības programmu apguve;
- Tiek nodrošināts finansiālais atbalsts bērnu un jauniešu nometņu norisei;
- Apbalvojumi un naudas balvas izglītojamiem par izciliem sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, mācību priekšmetu centralizētajos eksāmenos, skolēnu zinātniskajās konferencēs, profesionālās ievirzes un interešu izglītības konkursos un sacensībās;
- Talsu novadā deklarētiem jauniešiem ir iespēja pretendēt uz pašvaldības stipendiju Latvijas valsts akreditētas bakalaura studiju programmas vai profesionālās augstākās izglītības programmas iegūšanai, kā arī uz ārstniecības speciālista stipendiju, apgūstot noteiktas izglītības programmas medicīnā;
- Papildus valsts mērķdotācijām (1.-4. klašu ēdināšana), pašvaldība nodrošina brīvpusdienas pirmsskolas izglītības audzēkņiem (brokastis, pusdienas, launags), kuri apgūst 6-gadīgo apmācību, bērniem, kuriem nepieciešama uztura korekcija, bērniem, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, bērniem no daudzbērnu, maznodrošinātām un trūcīgām ģimenēm, kā arī brīvpusdienas izglītojamiem no 5. līdz 7. klasei.

Atbalsts un priekšrocības vecākiem:

- Pirmsskolas izglītības pakalpojums faktiski ir pieejams ikvienam novadā deklarētam bērnam (t.i. Talsu novadā kopumā nav rindas uz pirmsskolas izglītības pakalpojumiem);
- Talsu novadā deklarētajiem iedzīvotājiem pašvaldība sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas, ja bērns apmeklē privātu izglītības iestādi vai izmanto privātu bērnu uzraudzības pakalpojumu gadījumos, ja bērnam nav piedāvāta vieta novada PII;
- Pašvaldība sedz braukšanas izdevumus vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu izglītojamajiem un nodrošina izglītojamo pārvadājumus novada pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- Papildus valsts mērķdotācijām (1.-4. klašu ēdināšana), pašvaldība nodrošina brīvpusdienas pirmsskolas izglītības audzēkņiem (brokastis, pusdienas, launags), kuri apgūst 6-gadīgo apmācību, bērniem, kuriem nepieciešama uztura korekcija, un bērniem, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, kā arī brīvpusdienas izglītojamiem no 5. līdz 7. klasei;
- Tiek nodrošināta bezmaksas interešu izglītības programmu apguve;
- Tiek nodrošināts finansiālais atbalsts bērnu un jauniešu nometņu norisei;
- Pabalsts bērnu ēdināšanas izglītības iestādēs izdevumu apmaksai daudzbērnu ģimenēm, ja daudzbērnu ģimene nesaņem valsts vai pašvaldības apmaksātas brīvpusdienas;
- Trūcīgām un maznodrošinātām māsaimniecībām iespēja saņemt pabalstu individuālo mācību piederumu iegādei, bērnu ēdināšanas izdevumu apmaksai, profesionālās izglītības apguvei;
- Pabalsts individuālo mācību piederumu iegādei bērnam ar invaliditāti vai ar funkcionāliem traucējumiem.

Atbalsts un priekšrocības pedagogiem:

- Apbalvojumi un naudas balvas Talsu novada izglītības iestāžu pedagogiem par izciliem izglītojamo sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, mācību priekšmetu centralizētajos eksāmenos, skolēnu zinātniskajās konferencēs, profesionālās ievirzes un interešu izglītības konkursos un sacensībās;
- Apbalvojumi un naudas balvas Talsu novada izglītības iestāžu pedagogiem par izcilu pedagoģisko darbu attiecīgajā mācību gadā;
- Ikgadēji valsts svētku ietvaros tiek nominēti un godināti labākie novada pedagogi par nozīmīgu ieguldījumu (t.sk. pagastu līmenī);

- Izglītības pārvaldes organizētie un finansētie profesionālās kompetences pilnveides kursi un semināri;
- Pašvaldības atbalsts kvalificētiem speciālistiem, t.sk. izglītības speciālistiem un pedagogiem, nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu ar mērķi veicināt kvalificētu speciālistu piesaisti darbam pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- Paaugstinātas mēneša darba algas likmes, piemaksas un naudas balvas, t.sk. izglītības iestāžu pedagogiskajiem darbiniekiem vienu reizi gadā saskaņā ar novērtējumu var tikt piešķirta prēmija līdz 75% apmērā no pedagoga mēnešalgas.

NOZĪMĪGĀKIE PARTNERI TALSU NOVADA IZGLĪTĪBAS TELPĀ

Mācīšanas un mācīšanās procesā iesaistās arvien plašāks dažādu ieinteresēto un atbildīgo pušu loks, veidojot jaunas partnerības, tīklus, formas, resursus gan publiskajā, gan privātajā sektorā. Izglītības pārvaldībai nākotnes kontekstā būtiska ir dalīta atbildība, tādēļ attiecības starp izglītībā iesaistītajiem sociālajiem un sadarbības partneriem ir nepārtrauktā transformācijas procesā.²

Kā līdzšinēji nozīmīgākie sadarbības partneri izglītības nozares attīstībā Talsu novadā minamas gan valsts un pašvaldību iestādes, gan nevalstiskā sektora pārstāvji, nozares speciālisti un komersanti:

- Biznesa augstskola "Turība" – uzņēmējdarbības skolas vidusskolēniem īstenošana;
- Latvijas Universitāte – sadarbības līgums par Talsu novada iedzīvotāju izglītības līmeņa paaugstināšanu, mūžizglītības koncepcijas īstenošanu un novada ekonomikas straujāku attīstību;
- Ziemeļkurzemes reģiona (Ventspils valstspilsēta, Ventspils novads, Talsu novads, Kuldīgas novads) Izglītības pārvaldes, starp kurām tiek veidota kopīga sadarbība izglītības pārvaldības jomā;
- SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" – Jauno mediķu skolas īstenošana Talsu Valsts ģimnāzijā, kur iespēja piedalīties arī citu novadu izglītojamiem;
- Biedrība "Talsu Komersantu klubs" – uzņēmējdarbības veicināšanā, uzņēmēju neformālā izglītošana;
- Sadarbība ar vadošiem izglītības nozares speciālistiem (piem., Inga Pāvula) metodiskās sistēmas pilnveidei, skolu un pirmsskolu mācīšanās konsultantu izglītošanai un tml.;
- Latvijas pašvaldību savienība;
- Kurzemes plānošanas reģions – sadarbība galvenokārt pieaugušo izglītības jomā;
- Latvijas Nacionālais kultūras centrs – sadarbība profesionālā ievirzes izglītības nodrošināšanā un attīstībā;
- Izglītības un zinātnes ministrija;
- Valsts izglītības satura centrs;
- Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība;
- Latvijas izglītības vadītāju asociācija.

1.3. Rīcībpolitikas mērķi izglītībā

Talsu novada ilgtermiņīgas attīstības stratēģijā 2022.-2040. gadam (IAS2040) ilgtermiņa prioritāte IP1 "Pieejama un kvalitatīva izglītība visos vecumos" izvirza apņemību nodrošināt Talsu novada iedzīvotājiem izglītības pieejamību visa mūža garumā. Papildus pirmsskolas, pamata, vidējai, interešu un profesionālās ievirzes izglītībai, kvalitatīvas un mūsdienām atbilstošas mūžizglītības nodrošinājums un regulāra prasmju pilnveide veicina sabiedrības attīstību un labklājību. Kvalitatīvas izglītības pieejamība ir viens no pamatnosacījumiem dzīves vietas izvēlei īpaši ģimenēm ar bērniem.³ Ilgtermiņa vīzijas un prioritāšu īstenošanai Talsu novada attīstības programmā 2022.-2028. gadam (AP2028) tiek izvirzītas vidēja termiņa prioritātes un rīcību virzieni, tostarp vidēja termiņa prioritāte "PILSONISKI AKTĪVA, IEKĻAUJOŠA, ĢIMENISKA UN IZGLĪTOTA KOPIENA" ar rīcības virzienu RV2 "IZGLĪTĪBA UN PRASMES" un attiecīgi izrietošiem trīs uzdevumiem un vairākām rīcībām vidēja termiņa politikas īstenošanai no 2022. līdz 2028. gadam, kā tas atspoguļots attēlā zemāk.⁴

² *Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam*

³ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136653> (20.lpp.)

⁴ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136751>; <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136764> (5.lpp.; 19.-26.lpp.)

1.3.attēls: Ilgtermiņa un vidēja termiņa izglītības nozares attīstības konteksts Talsu novadā.
(Avots: autoru izstrādāts, izmantojot IAS2040 un AP2028)

Talsu novada ilgspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2040. gadam (IAS2040)	stratēģiskais mērķis SM1	IZGLĪTOTA, AKTĪVA, VESELĪGA UN RADOŠA SABIEDRĪBA
	ilgtermiņa prioritāte IP1	PIEEJAMA UN KVALITATĪVA IZGLĪTĪBA VISOS VECUMOS
Talsu novada attīstības programma 2022.-2028. gadam (AP2028)	vidēja termiņa prioritāte VTP1	PILSONISKI AKTĪVA, IEKĻAUJOŠA, ĢIMENISKA UN IZGLĪTOTA KOPIENA
	rīcības virziens RV2	IZGLĪTĪBA UN PRASMES
UZDEVUMI		RĪCĪBAS
U6. Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību.	→ R6.1. Attīstīt rotaļu laukumus pie izglītības iestādēm → R6.2. Nodrošināt drošu vidi izglītības iestāžu teritorijā un to apkārtnē → R6.3. Modernizēt esošo izglītības iestāžu infrastruktūru → R6.4. Attīstīt jaunu izglītības iestāžu infrastruktūru → R6.5. Pilnveidot izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi → R6.6. Palielināt speciālās izglītības pedagogu pieejamību → R6.7. Ieviest vienotu izglītības iestāžu personāla vadību un metodisko vadību → R6.8. Ieviest vienotu pieteikšanos izglītības iestādēm → R6.9. Paplašināt atbalsta personāla pieejamību izglītības iestādēs → R6.10. Attīstīt esošo izglītības iestāžu tīklu un pieejamās izglītības kvalitāti novada teritorijā → R6.11. Nodrošināt izcilāko izglītojamo un pedagogu godināšanu vispārējā, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā	
UZDEVUMI		RĪCĪBAS
U7. Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu interešu un profesionālās ievirzes izglītību	→ R7.1. Pilnveidot profesionālās ievirzes izglītības koordinēšanu → R7.2. Attīstīt interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības materiāli tehnisko nodrošinājumu → R7.3. Pilnveidot interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu infrastruktūru un drošību → R7.4. Organizēt profesionāļu diskusijas par profesionālās ievirzes izglītības programmām → R7.5. Atbalstīt skolēnu dalību dažādās sacensībās, konkursos, olimpiādēs, skatēs → R7.6. Pilnveidot interešu un profesionālās ievirzes izglītības pieejamību bērniem, kas dzīvo lauku teritorijās → R7.7. Paplašināt interešu izglītības pieejamību bērniem 4 – 6 gadu vecumā → R7.8. Nodrošināt interešu izglītības programmu pārraudzību, metodisko vadību, profesionālo pilnveidi → R7.9. Nodrošināt Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības saglabāšanu un kultūrvēsturiskā mantojuma apguvi → R7.10. Sekmēt radošo spēju un talantu attīstību interešu izglītībā → R7.11. Veikt interešu izglītības un audzināšanas darba monitoringu	

UZDEVUMI	RĪCĪBAS
U8. Attīstīt mūžizglītību un darba tirgum atbilstošu izglītības piedāvājumu	→ R8.1. Apzināt mūžizglītības pieprasījumu un sagatavot mērķgrupas vajadzībām atbilstošu piedāvājumu → R8.2. Īstenot mācības iedzīvotāju uzņēmējspēju apguvei un pilnveidei → R8.3. Sekmēt kvalifikācijas paaugstināšanas un pārkvalifikācijas kursu pieejamību → R8.4. Sekmēt tautskolas attīstību novada teritorijā → R8.5. Attīstīt karjeras izglītību

Kā vēl viena komponente, kas raksturo politikas mērķus, ir rezultātu rādītāji, kas tiek izvirzīti vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentos. Talsu novada pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti izglītības jomā izvirza 5 politikas rezultātu rādītājus un 1 iznākuma rezultātu rādītāju.

1.1.tabula: **Talsu novada pašvaldības izglītības nozares attīstības rādītāji līdz 2028. gadam.**
(Avots: autoru izstrādāts, izmantojot AP2028 īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtību⁵)

Nr.p.k.	RĀDĪTĀJS	BĀZES INDIKATORS 2021. GADĀ	VĒLAMAIS RĀDĪTĀJS 2025. GADĀ	VĒLAMAIS RĀDĪTĀJS 2028. GADĀ
1	2	3	4	5
POLITIKAS REZULTĀTU RĀDĪTĀJI – iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas rezultāti				
1.	Mūžizglītības iespējas pieaugušajiem	47%	>50%	>65%
2.	Profesionālās izglītības pakalpojumi	51%	>55%	>65%
3.	Profesionālās ievirzes izglītība	86%	>=86%	>=86%
4.	Vispārējās izglītības pakalpojumi	89%	>=89%	>=89%
5.	Pirmsskolas izglītības pakalpojumi	91%	>=91%	>=91%
IZNĀKUMA REZULTĀTU RĀDĪTĀJI				
1.	Izglītības iestāžu infrastruktūras attīstības projektu skaits (t.sk. esošās infrastruktūras modernizēšana)	n/a	Vismaz 5	Vismaz 10

KOPSAVILKUMS: Izglītības nozares telpa Talsu novadā

- Talsu novads pēc 2021. gadā īstenotās administratīvi teritoriālās reformas iedzīvotāju skaita ziņā ieņem divpadsmito vietu pašvaldību starpā Latvijā un ir sestā lielākā pašvaldības teritorija Latvijā.
- Uzsākot 2021./2022. m.g., Talsu novadā darbojas kopskaitā 45 izglītības iestādes, t.sk. 15 pirmsskolas izglītības iestādes, 2 sākumskolas, 8 pamatskolas, 7 vidusskolas (viena no tām – privātā izglītības iestāde), 1 valsts ģimnāzija, 9 profesionālās ievirzes izglītības iestādes, 2 interešu izglītības iestādes (viena no tām – privātā izglītības iestāde) un 1 augstākās izglītības iestādes filiāle.
- Izglītības jomas pārvaldība Talsu novadā tiek īstenota atbilstoši nacionāla līmeņa normatīvajos aktos un vietēja mēroga normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Iepriekšējo trīs gadu periodā (2019.-2021. gads) Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs veikto ieguldījumu veido kapitālie izdevumi 33,8 milj. eiro vērtībā un vidēji tas ir 12% no visām pašvaldības izglītības iestāžu izdevumu pozīcijām.

⁵ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136752> (6.-8. lpp.)

KOPSAVILKUMS: Izglītības nozares telpa Talsu novadā

- Turpmāko trīs gadu periodā (2022.-2024. gads) pašvaldības investīciju plānā tiek paredzēti kopskaitā 24 investīciju projekti par kopējo indikatīvo summu 14,62 milj. EUR apmērā, no kuriem indikatīvi 80% sastāda pašvaldības budžets.
- Stiprinot izglītības nozares kopējo telpu un vidi, Talsu novada pašvaldība nodrošina dažādus atbalsta mehānismus un priekšrocības izglītības procesos iesaistītajām pusēm, tostarp, izglītojamo pārvadājumi un braukšanas izdevumu finansēšana, bezmaksas interešu izglītības programmu apguve, finansiāls atbalsts bērnu un jauniešu nometņu norisei, brīvpusdienas 6-gadīgajiem pirmsskolas izglītības audzēkņiem un izglītojamiem no 5. līdz 7. klasei, stipendijas studijām augstskolās, apbalvojumi un finansiāli stimuli gan izglītojamiem, gan pedagogiem par augstiem mācību sasniegumiem, atbalsta mehānismi daudzbērnu ģimenēm, kā arī trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām un bērniem ar invaliditāti vai ar funkcionāliem traucējumiem, atbalsts dzīvojamo telpu nodrošināšanā izglītības speciālistiem un pedagogiem, paaugstinātas mēneša darba algas likmes un piemaksas, u.c.
- Esošais pašvaldības līmeņa sadarbības partneru loks izglītības nozarē raksturojams kā institucionāla rakstura sadarbība ar valsts un pašvaldības iestādēm, to struktūrvienībām, tajā skaitā ar blakus esošajām pašvaldībām izglītības pārvaldības un izglītības pakalpojumu attīstībā, kā arī ar nevalstiskā sektora pārstāvjiem, darba devējiem, augstākās izglītības iestādēm.
- Novada līmenī definētie izglītības nozares vidēja termiņa politikas rezultātu rādītāji periodam līdz 2028. gadam ir saistīti ar iedzīvotāju apmierinātību par mūžizglītības iespējām pieaugušajiem, profesionālās izglītības pakalpojumiem, profesionālās ievirzes izglītību, vispārējās izglītības pakalpojumiem un pirmsskolas izglītības pakalpojumiem.

2. DEMOGRĀFIJAS TENDENCES UN NĀKOTNES PROGNOZES

2.1. Demogrāfiskās situācijas raksturojums

Demogrāfiskā situācija Talsu novadā ir līdzīga kopējai Latvijas demogrāfiskajai situācijai. Līdzīgi, kā valstī kopumā, iedzīvotāju skaits novadā samazinās dabiskās kustības (dzimstības pārsvars pār mirstību) rezultātā. Salīdzinot ar kopējo Latvijas demogrāfisko situāciju, novadā ir salīdzinoši nedaudz mazāk bērnu, jauniešu un darbspējīgā vecuma iedzīvotāju un nedaudz vairāk senioru.

Pēdējo desmit gadu laikā novadā izteikti visstraujāk samazinājās tieši bērnu un jauniešu skaits.

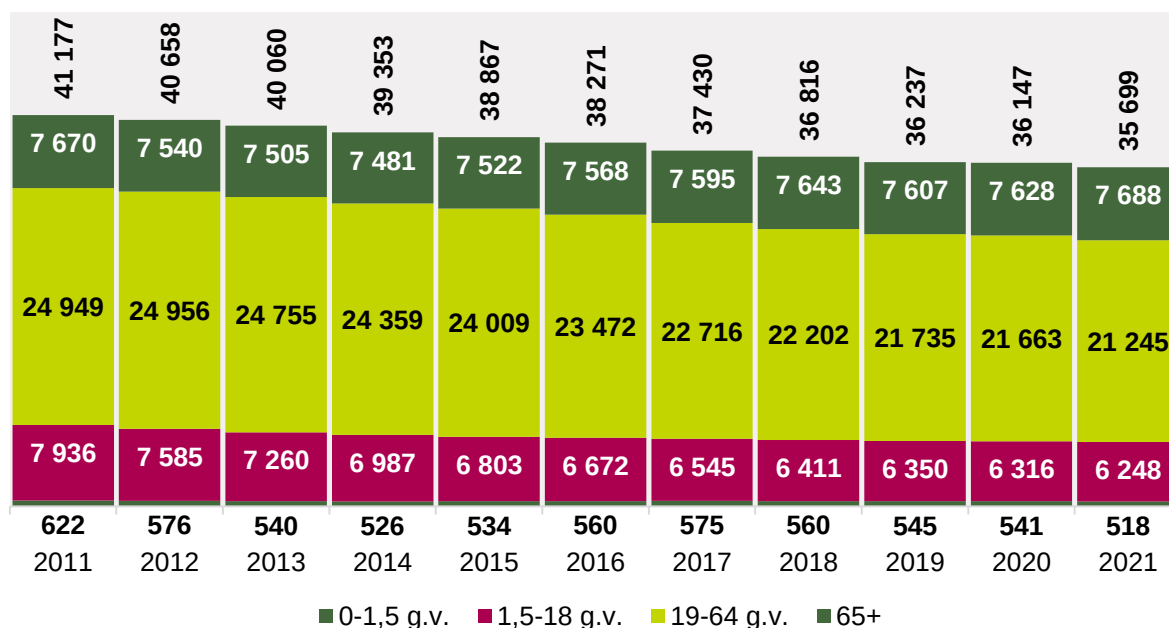
2.1.1. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas

Atbilstoši Centrālā statistikas biroja (turpmāk – CSB) datiem 2021. gada sākumā Talsu novadā (novada tagadējās robežās) dzīvoja 35 699 iedzīvotāji⁶ – 1,89% no Latvijas kopējā iedzīvotāju skaita.

Pēc iedzīvotāju skaita 2021. gada sākumā no 42 Latvijas pašvaldībām (atbilstoši 2021. gada administratīvi teritoriālajai reformai) Talsu novads bija 12 lielākā pašvaldība.

Laika posmā no 2011. gada līdz 2021. gadam iedzīvotāju skaits Talsu novada (tagadējās robežās) teritorijā ik gadu ir krities, kopumā samazinoties par 5 478 cilvēkiem (13,3%), kas ir uzskatāms par ļoti strauju kritumu (2.1. attēls).

2.1.attēls: Iedzīvotāju skaita izmaiņas Talsu novadā, 2011.-2021. gads.
(Avots: CSB)

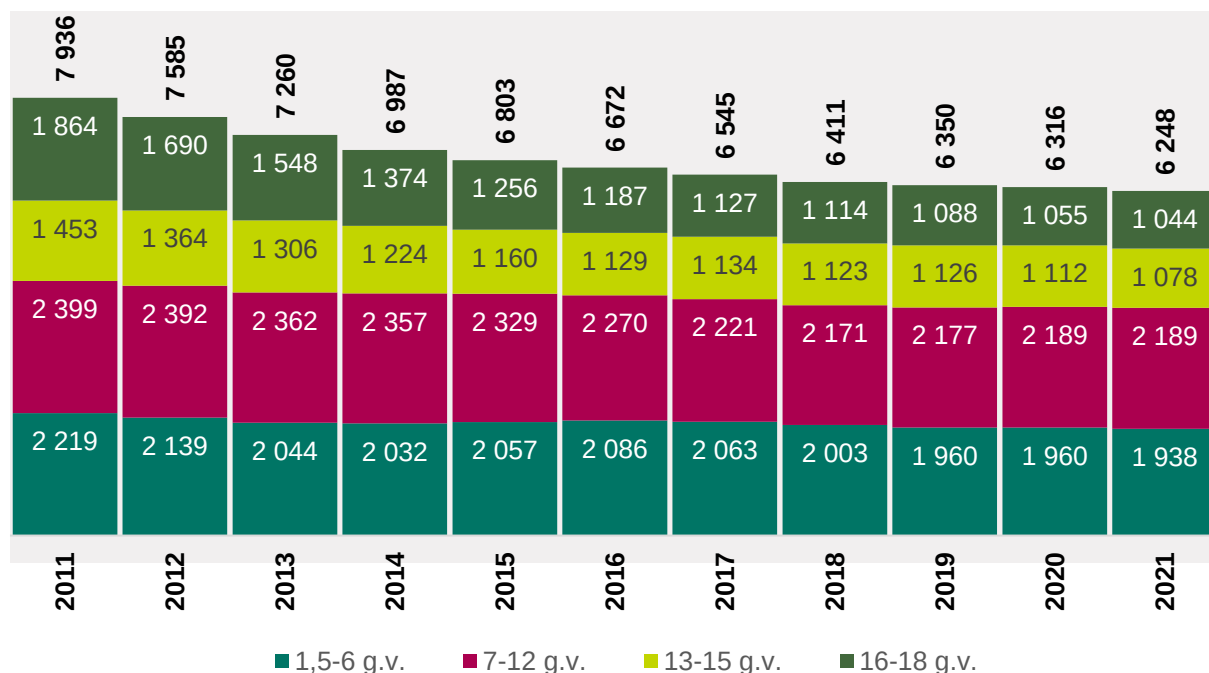
Dalījumā pa galvenajām vecuma grupām aina ir bijusi niansētāka. Piemēram, **senioru** skaits (65 un vairāk gadi) ir bijis mainīgs un salīdzinot 2011. gadu ar 2021. gadu tas ir pieaudzis tikai par 0,2%. Rezultātā senioru īpatsvars Talsu novadā šajā laika periodā pieauga no 18,6% līdz 21,5%. **Darbspējīgā vecuma** (šeit: 19-64 gadus veci cilvēki) iedzīvotāju skaits katru gadu (izņemot 2012. gadu) ir krities. 2011. gadā šie cilvēki sastādīja 60,59% no kopējā iedzīvotāju skaita novadā, bet 2021. gadā – 59,51%.

⁶ Šeit un turpmāk demogrāfiskās situācijas analīzei ir izmantoti Centrālā statistikas biroja dati.

2.1.2. Pirmsskolas un skolas vecuma bērnu skaits

Bērnu un jauniešu (šeit: 1,5-18 gadus veci cilvēki) skaits novadā ik gadu kritās, viņu īpatsvaram kopējā iedzīvotāju skaitā samazinoties no 19,27% līdz 17,5%. Tomēr šajā vecuma grupā kritums ir samazinājies no 350 2012. gadā līdz 68 2021. gadā. Septiņos no pēdējiem desmit gadiem kritās arī **jaundzimušo un mazo bērnu** skaits (līdz 1,5 gadu vecumam). Šo Talsu novada iedzīvotāju īpatsvars kopējā novada iedzīvotāju skaitā samazinājās no 1,51% līdz 1,45%.

2.2.attēls: 1,5-18 gadus veco iedzīvotāju skaita izmaiņas Talsu novadā, 2011.-2021. gads.
(Avots: CSB)

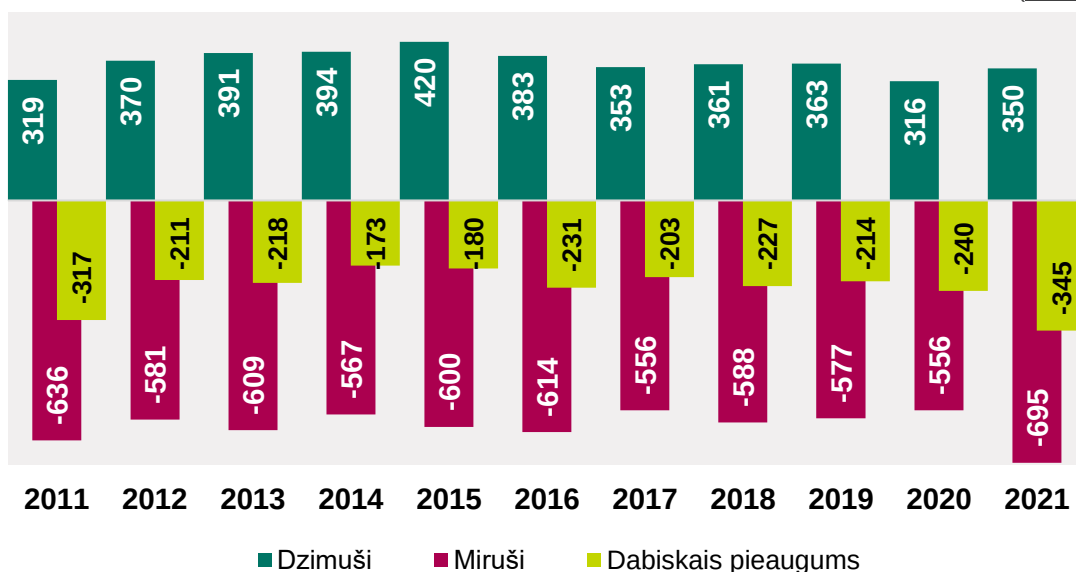
Detālāks 1,5-18 gadus veco novada iedzīvotāju sastāva (2.2. attēls) izvērtējums liecina, ka skaits kritās visās galvenajās vispārējās izglītības posmu (bērnudārzs, sākumskola, pamatskola, vidusskola) vecumu grupās:

- **Pirmsskolas vecuma bērnu**, kuri var apmeklēt bērnudārzu (1,5-6 gadus veci cilvēki) skaits kritās par 281 (12,7%). Viņu īpatsvars kopējā novada iedzīvotāju skaitā tomēr pieauga no 5,39% (2011. gads) līdz 5,43% (2021. gads), kamēr vairākās citās vecuma grupās iedzīvotāju skaits kritās vēl straujāk.
- **Sākumskolas vecumam** atbilstošu bērnu (7-12 g.v.) skaits kritās salīdzinoši lēnāk – par 211 (8,8%). Viņu īpatsvars kopējā novada iedzīvotāju skaitā pieauga no 5,83% (2011. gads) līdz 6,13% (2021. gads). Kopš 2018. gada šo bērnu skaits ik gadu nedaudz pieauga.
- **Pamatskolas vecumam** atbilstošu bērnu (13-15 g.v.) skaits kritās par 375 (25,8%). Viņu īpatsvars kopējā novada iedzīvotāju skaitā kritās no 3,53% līdz 3,02%. Šajā ziņā Talsu novadā ir sliktāka situācija, nekā lielā daļā Latvijas (lielās pilsētas un Pierīga), kur šī vecuma grupas iedzīvotāju skaits pēdējā desmitgadē stabilizējās vai pat pieauga. Talsu novadā šīs vecuma grupas bērnu skaits stabilizējās 2016.-2019. gados un tad atsāka kristies.
- Ļoti strauji samazinājās **vidusskolas vecumam** atbilstošu jauniešu (16-18 g.v.) skaits: par 820 cilvēkiem (44,0%). Viņu īpatsvars kopējā novada iedzīvotāju skaitā kritās no 4,53 līdz 2,92%. Šīs vecuma grupas jauniešu skaits pēdējā desmitgadē strauji kritās visā Latvijā, lai arī ne tik strauji, kā Talsu novadā.

2.1.3. Iedzīvotāju dabiskā kustība

Laika posmā no 2011. līdz 2020.gadam Talsu novadā iedzīvotāju dabiskais pieaugums ir bijis izteikti negatīvs – ik gadu nomira ievērojami vairāk novada iedzīvotāju, nekā piedzima, šādi ik gadu iedzīvotāju skaitam samazinoties par vidēji 230 iedzīvotājiem.

2.3.attēls: Talsu novada iedzīvotāju dabiskā kustība, 2011.-2020. gads.⁷
(Avots: CSB)

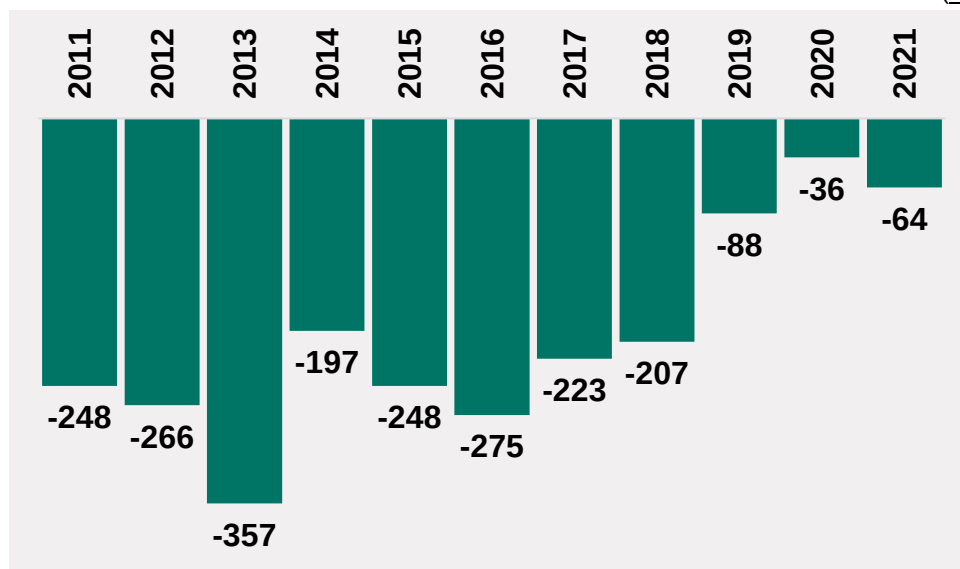

Šī procesa rezultātā novads no 2011. gada sākuma līdz 2021. gada beigām zaudēja 2 242 iedzīvotājus, t.i. 41% no kopējā iedzīvotāju skaita krituma šajā periodā.

2.1.4. Iedzīvotāju migrācija

Talsu novadu pēdējo desmit gadu laikā atstāja izteikti lielāks skaits iedzīvotāju nekā tajā ieradās. No 2011. gada sākuma līdz 2021. gada beigām migrācijas rezultātā Talsu novada iedzīvotāju skaits samazinājās par 2 209 cilvēkiem (59% no kopējā iedzīvotāju skaita zuduma). Kopš 2016. gada bija vērojams aizbraucēju skaita samazinājums, tomēr 2021. gadā šis skaitlis atkal pieauga.

2.4.attēls: Migrācijas saldo Talsu novadā, 2011.-2020. gads.
(Avots: CSB)

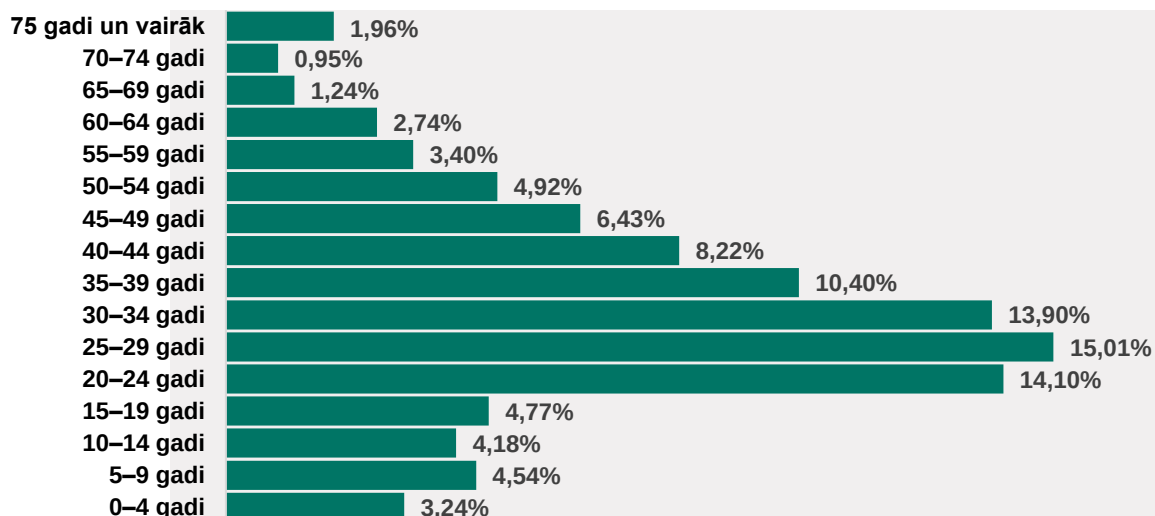

Raksturīga migrācijas procesa iezīme ir tā, migrācijas aktivitāte nav vienmērīgi sadalīta visās vecuma grupās. Piemēram, vairāk nekā puse no tiem, kuri no Latvijas 2021. gadā pārcēlās uz ārvalstīm, bija 20-39 gadus veci (2.5. attēls).

⁷ Izmantoti CSP dati, situācija 2021. gada 1. janvārī.

2.5.attēls: Aizbraucēju sadalījums pa vecuma grupām, starptautiskā migrācija Latvijā, 2021. gads, % no visiem aizbraucējiem.

(Avots: CSB)

Iekšējās migrācijas (valsts robežu ietvaros) statistika dažādām vecuma grupām ir atšķirīga – kopumā ir raksturīgi, ka valsts iekšienē biežāk migrē jaunas ģimenes ar maziem bērniem, kā arī jaunieši, kuri pabeiguši pamatskolu un vidusskolu. Arī Talsu novadu, visdrīzāk, atstāj tieši jaunākā darbspējas vecuma iedzīvotāji.

Līdz ar to, jau ilgu laiku vērojamais negatīvais migrācijas saldo nosaka to, ka Talsu novadā straujāk sarūk tieši bērnu un jauniešu skaits, jo cilvēki, kuri veido jaunās ģimenes, kurās šie bērni būtu dzimuši, jau gadu desmitiem atstāj novadu.

2.1.5. Iedzīvotāju vecuma struktūra

Talsu novadā iedzīvotāju vecuma struktūra kopumā ir līdzīga Latvijas vidējai iedzīvotāju vecuma struktūrai (2.6. attēls).

Salīdzinot ar situāciju valstī, Talsu novadā ir nedaudz lielāks jauniešu (20-29 gadi) un gados vecāku darbspējas vecuma iedzīvotāju (55-64 gadi) un daļas senioru īpatsvars. Novadā ir nedaudz mazāks bērnu (0-9 gadi) un jaunākā vecuma darbspējīgo iedzīvotāju (30-44 gadi) īpatsvars nekā vidēji Latvijā.

2.6.attēls: Talsu novada iedzīvotāju vecuma struktūra salīdzinājumā ar Latvijas iedzīvotāju vecuma struktūru (pelēkā krāsā), 2021. gads, % no kopējā iedzīvotāju skaita.

(Avots: CSB)

Gan valstī kopumā, gan arī Talsu novada iedzīvotāju vecuma struktūra šobrīd iezīmē krasu par 25 gadiem jaunāku iedzīvotāju skaita kritumu. Tas liecina, ka novadā (tāpat kā valstī kopumā) turpmāk ir gaidāms vēl izteiktāks iedzīvotāju skaita sarukums dabiskās kustības rezultātā, jo strauji samazināsies auglīgajā vecumā esošu sieviešu skaits un attiecīgi, dzims mazāk bērnu. Prognozējama pakāpeniska migrācijas situācijas uzlabošanās, kas, iespējams, daļēji kompensēs šos zaudējumus.

2.2. Demogrāfiskās situācijas nākotnes perspektīva

Talsu novada iedzīvotāju skaita nākotnes prognozēm ir izmantots īpašs matemātiskais modelis, kas balstīts uz populācijas **kohortas analīzes metodi**. Apzinoties šī matemātiskā modeļa limitētās iespējas, prognozes ir papildinātas ar citu, t.s. **paredzējuma metodi** – trim scenārijiem, katram no tiem atsevišķi piemērojot kohortas analīzes metodi. Paredzējuma metode sniedza iespēju veikt kohortas analīzes metodes prognožu jūtīguma analīzi – t.i. pārbaudīt, cik lielā mērā dažādu demogrāfisko procesu atšķirības ietekmē dažādas vecuma grupas.

2.2.1. Dati un to avots

Nozīmīga sastāvdaļa kohortas analīzes veikšanai ir pētāmās iedzīvotāju kopas vēsturiskie dati vismaz pēdējo 10 gadu ilgumā, kas ļauj secināt, kādas ir šīs kopas raksturīgās iezīmes un, līdz ar to, ļauj precīzāk noteikt arī nākotnes tendences. Uzkrātā prognozēšanas pieredze liecina, ka vairums tendenču iedzīvotāju kopās mainās lēni un pakāpeniski. Izņēmums ir migrācijas procesi, kurus nav iespējams precīzi prognozēt, jo tos nosaka iepriekš neprognozējamo faktoru kopa, pie kam vairums šo faktoru ir ārpus analizējamās iedzīvotāju kopas.

Talsu novada iedzīvotāju nākotnes skaita un vecuma sastāva prognozēšanai ir izmantoti šādi dati:

- Novada (t.i. bijušo Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu) iedzīvotāju skaits dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām un dzimumiem pēdējo 10 gadu laikā;
- Kurzemes reģiona dzimstības koeficienti dalījumā pa sieviešu 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- Kurzemes reģiona mirstības koeficienti dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām pēdējo 10 gadu laikā;
- Talsu novada (tagadējās robežās) migrācijas saldo dati pēdējo 10 gadu laikā;
- Latvijai tipiskā migrācijas vecuma struktūras līkne.

Kohortas analīzes ietvaros tika izmantoti Centrālā statistikas biroja (CSB) dati, jo tikai šie dati sniedz salīdzinoši pilnvērtīgāku ainu, tajā skaitā ilgtermiņa datus, datus dalījumā pa 5 gadu vecuma grupām, dzimstības un mirstības

koeficientus dalījumā pa 5 gadu grupām, migrāciju utt. Šie dati ir iegūti ar savstarpēji saskaņotu metodoloģiju. Cits nozīmīgs un bieži izmantots iedzīvotāju statistikas datu avots Latvijā ir Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) rīcībā esošie dati par pašvaldībās deklarētajiem iedzīvotājiem. Jebkurā Latvijas pašvaldībā šie dati atšķiras no CSB datiem un šīm atšķirībām ir daudzveidīgi iemesli, piemēram:

- PMLP datos kļūdas rada fakts, ka iedzīvotāji deklarējas (savu iespēju robežās) tajās pašvaldībās, kur dažādu iemeslu dēļ viņiem tas ir izdevīgāk, nevis tur, kur viņi faktiski dzīvo;
- CSB datos kļūdas agrāk radīja fakts, ka tautas skaitīšana tiek veikta reizi 10 gados un laika gaitā līdz nākamajai skaitīšanai uzkrājas datu kļūdas, kā arī pati skaitīšana ne vienmēr sniedza pilnībā uzticamus datus. Jaunā tautas skaitīšana norisinās 2021.gadā pēc jaunas metodoloģijas, Centrālajai statistikas pārvaldei iegūstot datus no dažādām valsts iestādēm, tajā skaitā arī no PMLP. Šī darba ietvaros sagatavotie jaunie dati ir pieejami daļēji, CSB pakāpeniski pārveidojot pagātnes datus. Tomēr arī pirms 2021.gada datu atjaunināšanas PMLP dati jau veidoja daļu no CSB rīcībā esošās informācijas. Matemātiskās apstrādes ietvaros šie dati tiek precizēti un saskaņoti ar citiem datu avotiem, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un citu iestāžu datiem. Rezultātā CSB dati kopumā ir uzskatāmi par salīdzinoši uzticamāku datu avotu.

Kohortas analīzē ir ietverta arī pašlaik notiekošās **Covid-19 pandēmijas** ietekme – tās ietvaros 2021. gadā ir ievērojami augstāki mirstības rādītāji, jo īpaši vecāko iedzīvotāju grupās. Tā kā pandēmija pašlaik turpinās, ir veikti aptuveni pieņēmumi gan par 2022. gada situāciju, gan arī par situāciju turpmākajos gados. Analīzē ietverta arī varbūtējā **Ukrainas** iedzīvotāju apmešanās novadā, galvenokārt palielinot gan skolu audzēkņu skaitu, gan gados jaunāku sieviešu skaitu. Arī šajā jomā turpmākie notikumi ir grūti prognozējami, tomēr, visdrīzāk, būtisku efektu tie neradīs.

2.2.2. Paredzēšanas metode – trīs scenāriji

Ņemot vērā, ka viens no nozīmīgākajiem iedzīvotāju skaita izmaiņu faktoriem – migrācija – ir grūti prognozējams, matemātiskā prognoze (*forecast*) šī darba ietvaros ir papildināta ar vēl vienu metodi: t.s. paredzēšanas (*foresight*) metodi – trim atšķirīgiem scenārijiem, kuros subjektīvi tiek ieskicētas atšķirīgas migrācijas un sociālās situācijas ainas, lai izvērtētu, pie cik lielām atšķirībām dažāda vecuma iedzīvotāju grupās tās var novest.

Darba ietvaros tika sagatavota kohortas analīze trim scenārijiem laika posmam līdz 2040. gadam:

- Pirmais scenārijs – **BĀZES SCENĀRIJS** – paredz situāciju, kurā sociālekonomiskā situācija Talsu novadā pakāpeniski uzlabojas. Šī scenārija ietvaros iedzīvotāju aizbraukšana no Talsu novada pakāpeniski tiek aizstāta ar iebrukšanu, 2040. gadā šī iemesla dēļ novada iedzīvotāju skaitam pieaugot par 40 cilvēkiem. Jāatzīmē, ka šāda labvēlīga ilgtermiņa tendence novadā pēdējo 25 gadu laikā nav pieredzēta. Tomēr Latvijā kopumā ir vērojama pakāpeniska aizbraucēju skaita krišanās, 2021. gadā sasniedzot viszemāko aizbraucēju skaitu kopš 1990. gada. 2021. gadā migrācijas rezultātā valsts zaudēja 286 cilvēkus, pretstatā, piemēram, 35 640 cilvēkiem 2010. gadā. Šī tendence izpaužas arī Talsu novadā.
- Otrais scenārijs – **IEDZĪVOTĀJU PIESAISTES SCENĀRIJS** – paredz situāciju, kurā Talsu novadā notiek ievērojami straujāka attīstība, t.sk. jaunu darba vietu attīstība un, līdz ar to, arī aktīvāka mājokļu būvniecība, piesaistot gan Latvijas, gan arī ārvalstu imigrantus. Šī scenārija ietvaros kopš 2025. gada novadā ik gadu ienāktu vairāk iedzīvotāju, nekā to atstātu. Tā kā šī scenārija ietvaros būs nedaudz atšķirīgs iedzīvotāju vecuma sastāvs un sociālie procesi, būs nedaudz augstāki dzimstības rādītāji.
- Trešais scenārijs – **KRĪZES SCENĀRIJS** – paredz situāciju, kurā Talsu novadā sākas un ilgstoši turpinās demogrāfiskā krīze, t.i. jau ap 2023. gadu atsākas novada iedzīvotāju aizbraukšana, ik gadu no novada aizbraucot ap 150-230 cilvēkiem. Faktiski šī situācija atbilst tai situācijai, kāda Talsu novadā bijusi 21. gadsimta pirmajā desmitgadē, tikai aizbraucēju skaits ir mazāks – jo novadā nu ir mazāk cilvēku. Šī scenārija ietvaros notiek ne tikai iedzīvotāju aizbraukšana, bet arī palicējiem ir zemāki dzimstības rādītāji, perioda beigās nedaudz pasliktinās arī mirstības rādītāji.

2.2.3. Bāzes scenārijs

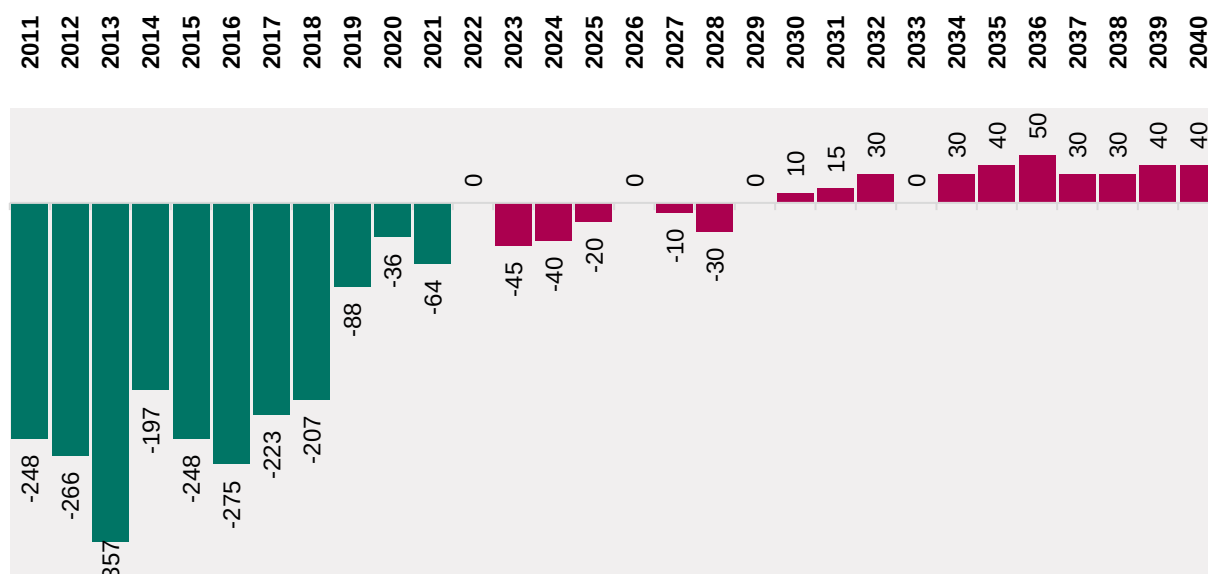
Šī scenārija ietvaros, kā jau augstāk aprakstīts, Talsu novada iedzīvotāju skaits samazinātos arī turpmāk. Pakāpeniski (pēc pandēmijas pārvarēšanas), uzlabojoties kopējai sociālekonomiskajai situācijai, uzlabotos **mirstības** rādītāji.

Dzimstības rādītāji novadā šī scenārija ietvaros pakāpeniski turpinātu pasliktināties ne tikai tādēļ, ka strauji kritīsies auglīgā vecuma sieviešu skaits, bet arī šādu iemeslu dēļ:

- Pēdējās desmitgadēs Latvijā kopumā un arī Talsu novadā ir vērojams, ka pirmais bērns sievietēm piedzimst aizvien vēlāk. Šīs tendences rezultātā Latvijā sāk samazināties arī vidējais vienai sievietei piedzimušo bērnu skaits, jo pēc vēlas pirmā bērna piedzimšanas paliek mazāk laika nākamajiem bērniem.
- Augstāks nodarbinātības līmenis un augstāks vidējais ieņēmumu līmenis aizvien vairāk sievietēm rada iespēju/vēlmi dzīvi lielākā mērā veltīt interesantai profesijai un mazākā mērā – daudzu bērnu audzināšanai. Bez tam, augot sabiedrības vidējiem ieņēmumiem, aug bērnu izaudzināšanas izmaksas un tai veltāmais laiks, līdz ar to vairākus bērnus atļauties kļūst aizvien grūtāk.

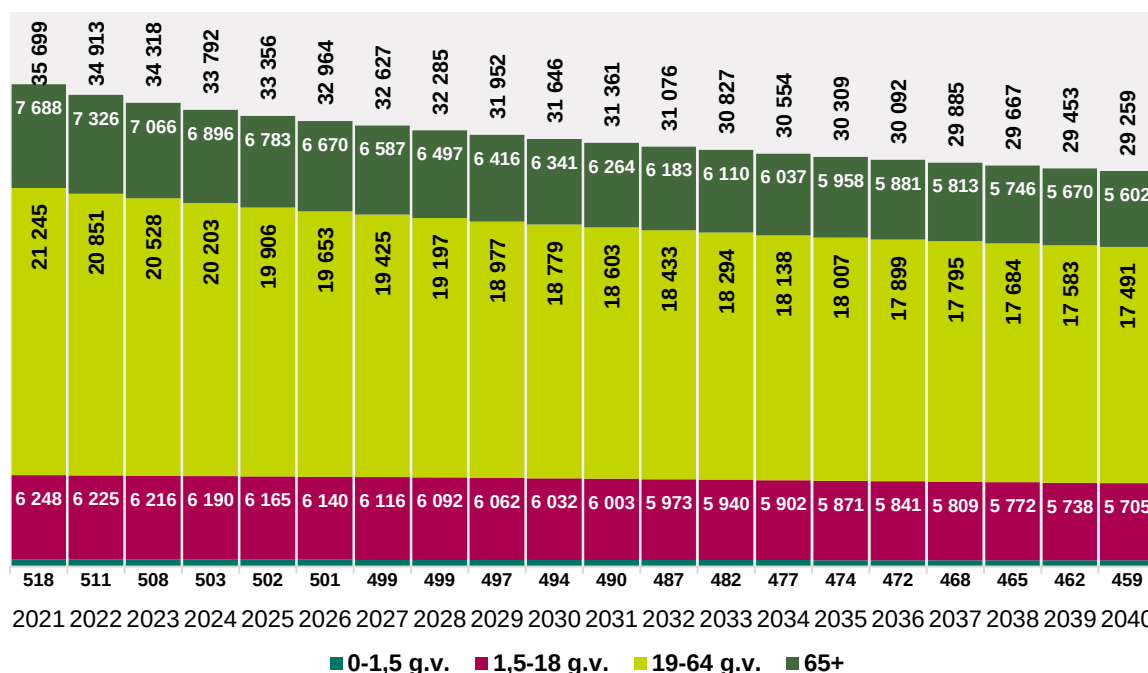
Šī scenārija ietvaros tiek pieņemts, ka iedzīvotāju aizbraukšana no Talsu novada turpmāk stabili samazināsies (2.7. attēls). Šis būtu pozitīvs process, kāds novadā nav pieredzēts kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas, tomēr šāds process ir iespējams, jo vidējais ieņēmumu līmenis Latvijā pieaug un migrācijas saldo uzlabojas. Līdz šim Latvijas iedzīvotāji labāka darba, izglītības un daudzveidīgākas sociālās dzīves meklējumos pārcēlās uz Rīgu un, jo īpaši, uz Pierīgu. Pašlaik, mainoties darba raksturam (nelieli uzņēmumi, attālinātais darbs), uzlabojoties transporta efektivitātei (ekspluatācijā lētākais elektrotransports, labāki ceļi) un augot īpašumu cenai Rīgas metropoles reģionā, pakāpeniski pieaug arī attālāku reģionu pievilcība. Vienlaikus, jaunu iedzīvotāju piesaisti novadam kavē tas, ka novadā ir maza labas kvalitātes brīvu mājokļu pieejamība.

2.7.attēls: Talsu novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze, bāzes scenārijs
(zaļā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Kohortas analīzes rezultāti liecina, ka šī scenārija gadījumā novadā turpināsies iedzīvotāju skaita krišanās.

2.8.attēls: Talsu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, bāzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

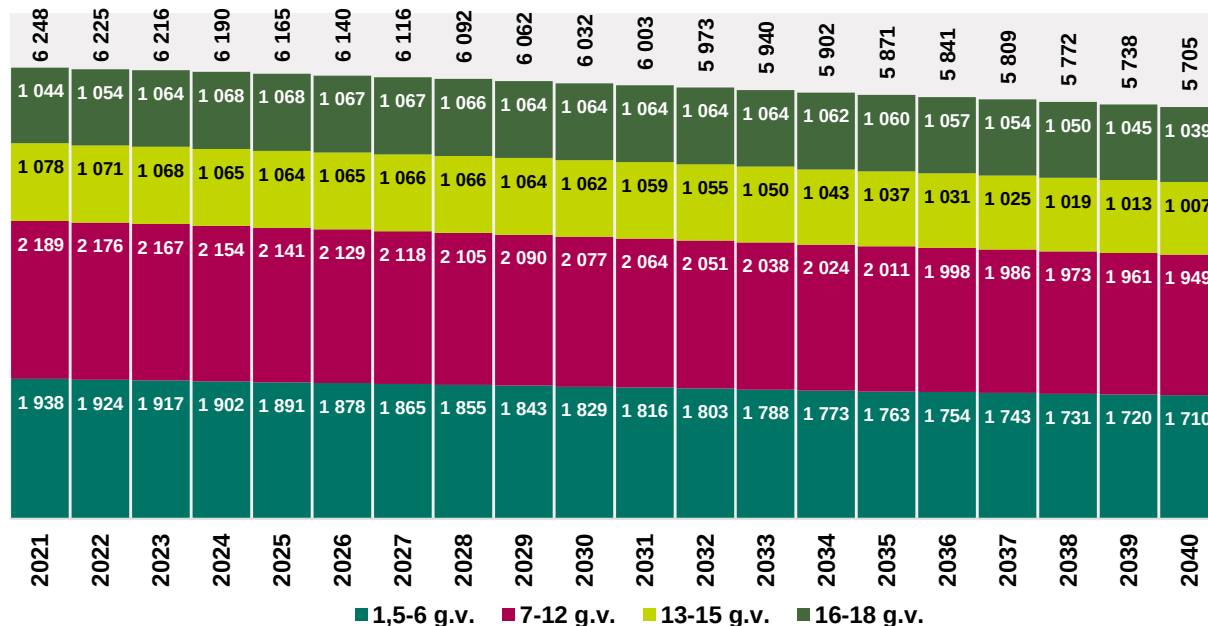
Iedzīvotāju skaita kritumu arī turpmāk sekmēs negatīvais migrācijas saldo, taču par daudz nozīmīgāku faktoru kļūs zemā dzimstība.

Kopējais iedzīvotāju skaits šī scenārija ietvaros no 2021. līdz 2040. gadam kritīsies par 6 440 (18,04%), kas ir līdzīgs līdz šim vērotajam kritumam.

Prognozējams, ka visstraujāk – par 27% – šajā laika posmā kritīsies senioru (65 un vairāk gadi) skaits.

Vērtējot pa dažādu izglītības pakāpju vecumiem, ir gaidāma aina, kā tas atspoguļots 2.9. attēlā.

2.9.attēls: Pirmsskolas un skolas vecuma Talsu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, bāzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Jaunāko bērnu (1,5-6 g.v.) grupā ir prognozējama skaita krišanās līdz prognožu perioda beigām. Šo iedzīvotāju skaits laika posmā līdz 2040. gadam varētu kristies par 227 (11,7%). Šajā grupā ir prognozējams salīdzinoši lielākais kritums.

7-12 gadus vecu bērnu skaits varētu kristies par 240 (11%).

Jau mazāks kritums prognozējams 13-15 vecu bērnu grupā, samazinoties par 70 (6,5%).

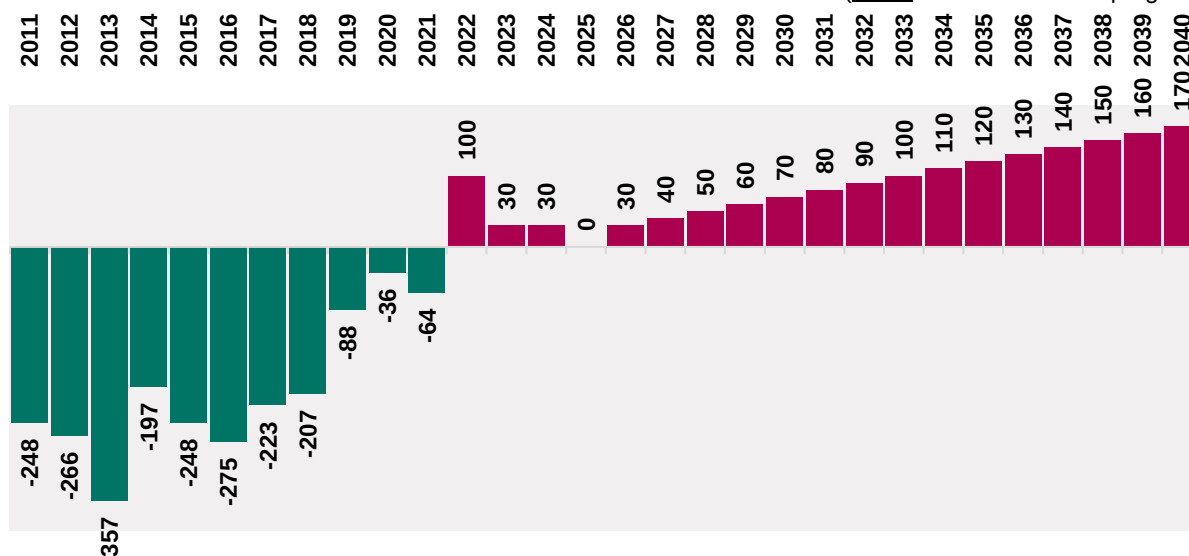
16-18 gadus veco jauniešu skaits, visdrīzāk, būtiski nemainīsies, samazinoties par 5 (0,45%). Perioda vidusdaļā var prognozēt nelielu vidusskolnieku skaita pieaugumu.

2.2.4. Iedzīvotāju piesaistes scenārijs

Iedzīvotāju piesaistes scenārija ietvaros iedzīvotāju aizbraukšana no novada rimstas straujāk, nekā iepriekšējā scenārija ietvaros un ap 2026. gadu novadā ik gadu sāk ierasties vairāk iedzīvotāju, nekā no tā aizbrauc (2.10. attēls).

2.10.attēls: Talsu novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze, iedzīvotāju piesaistes scenārijs (zaļā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).

(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

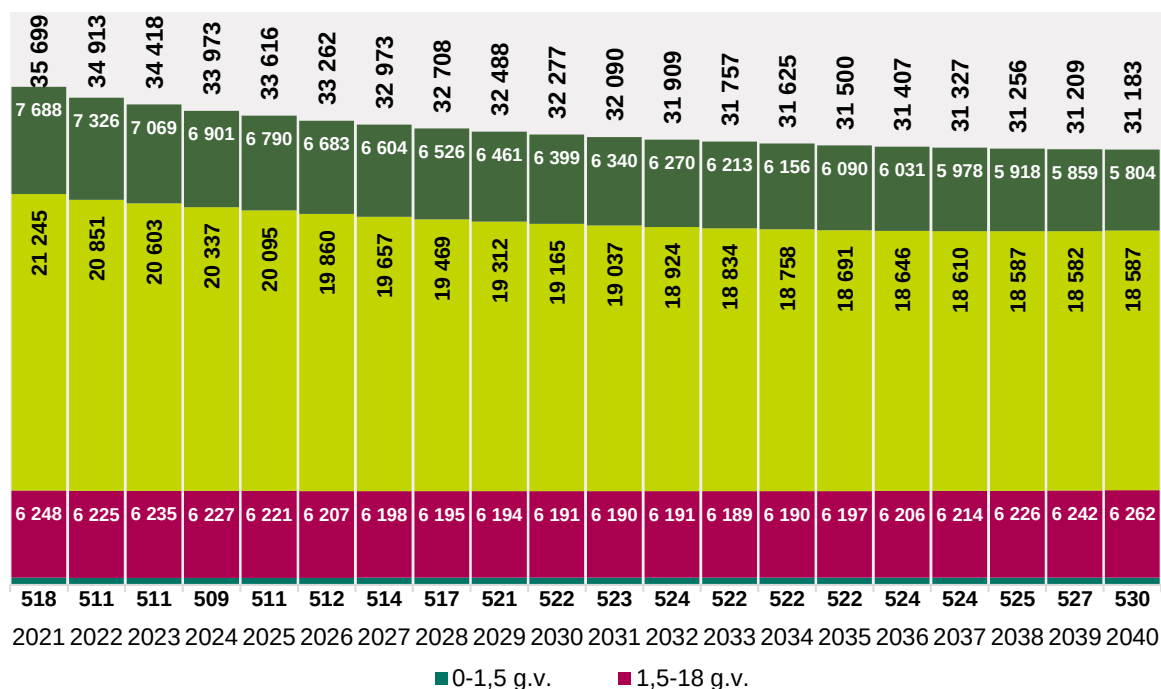
Šāda situācija teorētiski ir iespējama tad, ja:

- Novadā strauji attīstās darba tirgus, tajā skaitā tiek veidots liels skaits ražotņu;
- Valstī pastāv atbalsta mehānisms jaunas dzīvojamās platības būvniecībai, kas ļauj piesaistīt tam finansējumu arī ārpus Rīgas metropoles reģiona;
- Valstī ir atvērta imigrācijas politika, jo demogrāfiskās prognozes liecina, ka esošo Latvijas iedzīvotāju skaits turpmāk strauji samazināsies dēļ tā, ka turpmāk gaidāms ļoti krass mirstības pārsvars pār dzimstību un līdz ar to tikpat ir maz cerību, ka uz Talsu novadu pārvāksies iedzīvotāji no pārējās Latvijas. Līdz ar to pastāvēs jaunu iedzīvotāju pieplūdums Talsu novadā turpmākās paaudzes laikā ir iespējams tikai tad, ja Latvijā ir būtisks imigrantu pieplūdums.

Šī scenārija ietvaros novadā ap 2032.-2034. gadu pakāpeniski uzlabojas arī **dzimstības** rādītāji, jo iebrucēji pārsvarā ir jauni cilvēki, jaunas ģimenes. **Mirstības** rādītāji ir nedaudz labāki, nekā bāzes scenārija gadījumā.

Iedzīvotāju piesaistes scenārija gadījumā iedzīvotāju skaita kritums pakāpeniski izlīdzinātos, tomēr skaits turpinātu samazināties līdz perioda beigām (2.11. attēls). Šis scenārijs ataino demogrāfisko procesu lielo inerci: pat ja dzimstība un migrācijas saldo ir būtiski uzlabojušies, kopējā iedzīvotāju skaitā tas atainojas ar vairāku gadu aizkavēšanos.

2.11.attēls: Talsu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, iedzīvotāju piesaistes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

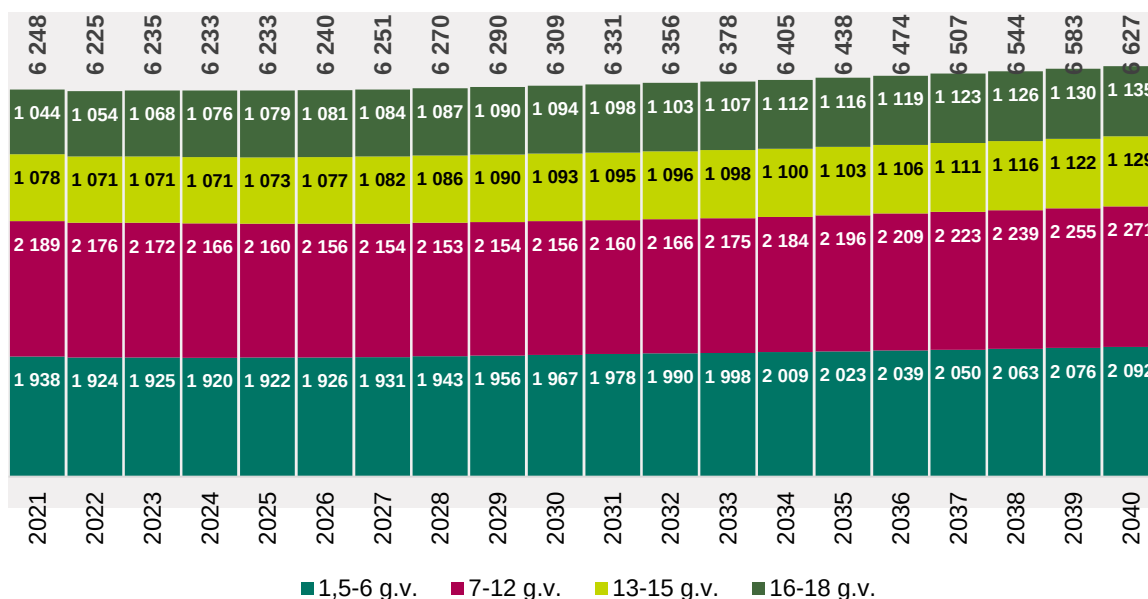
Demogrāfisko procesu inerģe izpaužas pirmsskolas un skolas vecuma grupu iedzīvotāju skaita izmaiņās (2.12. attēls). Jaunākā vecuma (1,5-6 gadus vecu) bērnu skaits sāk nedaudz palielināties 2029. gadā un 2039. gadā pārsniedz šo bērnu 2021. gada skaitu.

Sākumskolas (7-12 g.v.) vecuma bērnu skaita pieaugums sākas 2033. gadā, tā arī nesasniedzot 2021. gada līmeni. Pamatskolas vecuma (13-15 g.v.) bērnu skaits stabilizējas un saglabājas gandrīz nemainīgs. Vidusskolas vecuma jauniešu (16-18 g.v.) skaits nedaudz pieaug 2021.-2025. gados un turpmākajos gados stabilizējas, nedaudz pieaugot.

Šādi rādītāji ir skaidrojami ar to, ka ģimenes, kurās ir pamatskolas un vidusskolas vecuma bērni, daudz retāk pārceļo uz jaunu dzīves vietu. Uzlabotās imigrācijas rezultātā iegūtā nedaudz augstākā dzimstība līdz 2040. gadam vēl nesasnies pamatskolas un vidusskolas vecumu.

2.12.attēls: Pirmsskolas un skolas vecuma Talsu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, iedzīvotāju piesaistes scenārijs, 2021.-2040. gads.

(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

2.2.5. Krīzes scenārijs

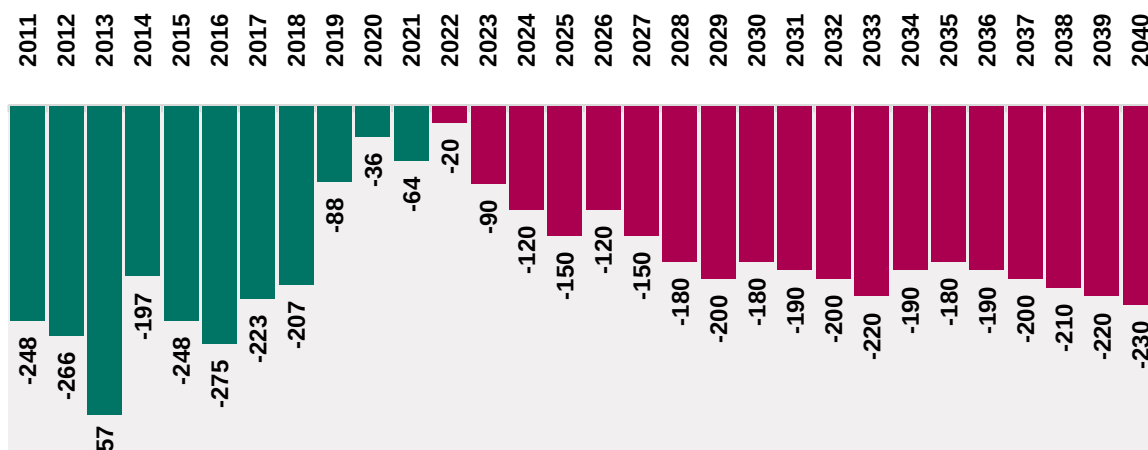
Krīzes scenārija ietvaros atsākas iedzīvotāju aizbraukšana no novada, tuvojoties 2000.-2010. gadu vidējiem rādītājiem (ap 230 iedzīvotāju gadā), bet tos nesasniedzot, jo kopējais iedzīvotāju skaits novadā kopš tā laika ir krities un, līdz ar to, ir arī mazāk cilvēku kam aizbraukt (2.13. attēls).

Nesenā Latvijas vēsture liecina, ka krīzi var izraisīt sociālekonomisko apstākļu pasliktināšanās, darba tirgus pieejamība valstīs ar augstāku ieņēmumu līmeni, iekšējais urbanizācijas process valstī, kā arī politiskā nestabilitāte.

2.13.attēls: Talsu novada iedzīvotāju migrācijas saldo prognoze, krīzes scenārijs

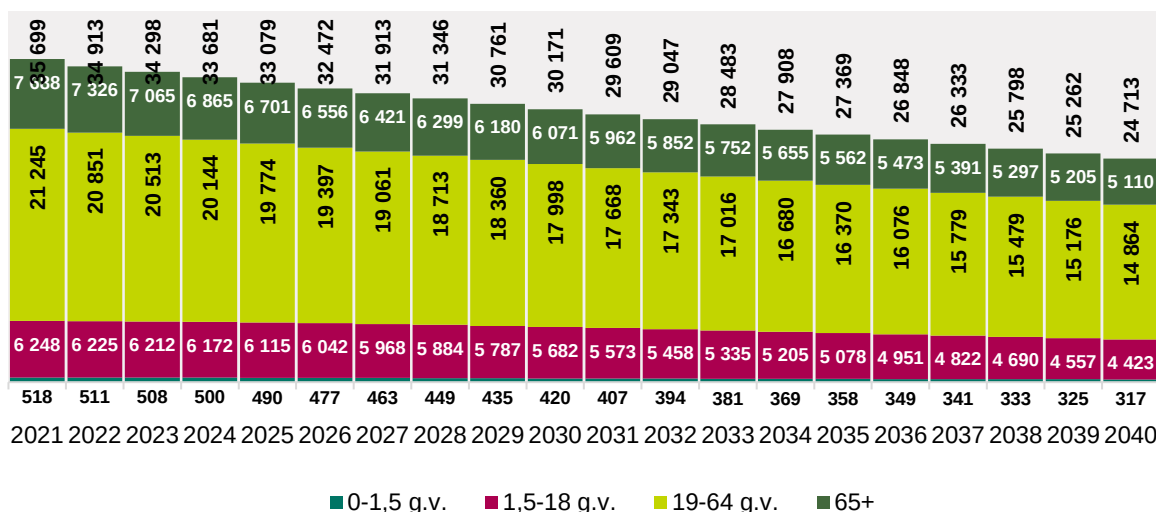
(zaļā krāsā – līdzšinējais saldo, sarkanā krāsā – prognoze).

(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

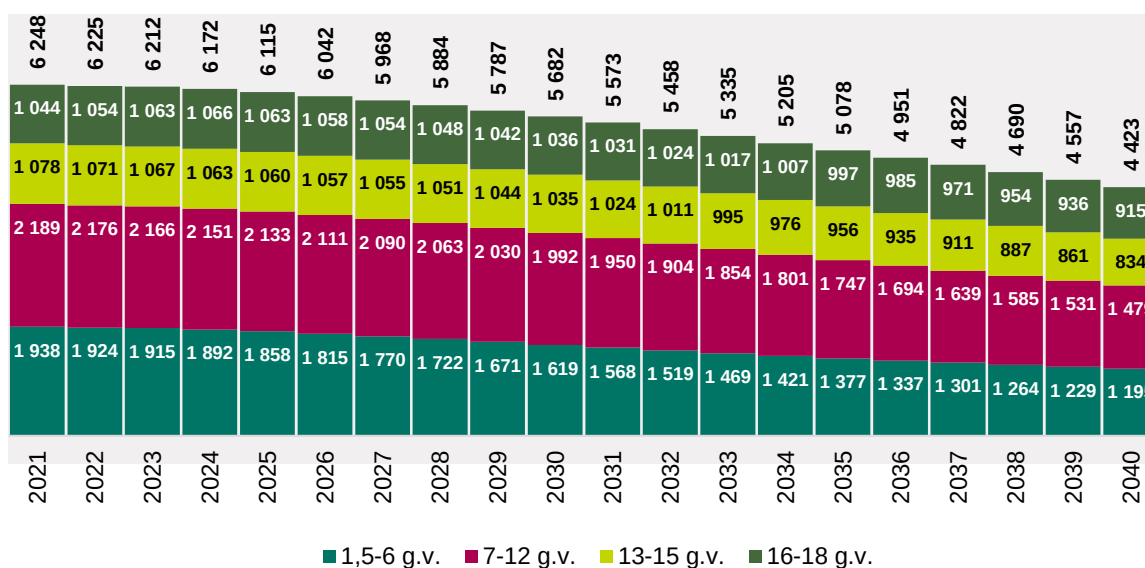
Šāda scenārija ietvaros Talsu novada iedzīvotāju skaits kristos straujāk (2.14. attēls), nekā līdz šim, jo šādā situācijā apvienotos divas nelabvēlīgas tendences – augsts aizbraucēju skaits un tas, ka strauji samazinās auglīgā vecuma sieviešu skaits. Auglīgo vecumu sasniedz jaunieši, kuru skaitu negatīvi ietekmēja iepriekšējā "lielā aizceļošana" 21. gadsimta pirmajā desmitgadē.

2.14.attēls: Talsu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, krīzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Pirmsskolas un skolas vecuma bērnu skaits krīzes scenārija ietvaros krietos mazāk strauji, nekā pārējo vecuma grupu iedzīvotāju skaits – par 30%. Īpaši strauji krietos jaunāko bērnu (1,5-6 g.v.) skaits – par 38% un vismazāk krietos 16-18 gadus veco jauniešu skaits – par 12% (2.15. attēls).

2.15.attēls: Pirmsskolas un skolas vecuma Talsu novada iedzīvotāju skaita izmaiņu prognoze dalījumā pa galvenajām vecuma grupām, krīzes scenārijs, 2021.-2040. gads.
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

KOPSAVILKUMS: Demogrāfijas tendenču analīze un nākotnes prognozes

- No 2011. līdz 2021. gadam Talsu novada (tagadējās robežās) iedzīvotāju skaits kritās ļoti strauji: par 13,3%.
- Ap 41% no šī krituma noteica dzimstības pārsvars pār mirstību un ap 59% – negatīvais migrācijas saldo.
- Šajā laika posmā visstraujāk kritās 16-18 g.v. jauniešu skaits (-44%), bet salīdzinoši lēnāk – sākumskolas vecumam atbilstošu (7-12 g.v.) bērnu skaits (-8,8%).
- Bāzes scenārija ietvaros tiek prognozēts, ka Talsu novada iedzīvotāju skaits turpmāk kritīsies apmēram tikpat strauji, laika posmā līdz 2040. gadam sarūkot par 18,04%.

KOPSAVILKUMS: Demogrāfijas tendenču analīze un nākotnes prognozes

- Migrācijas saldo turpmāk, visdrīzāk, uzlabosies, bet noteicošais iedzīvotāju skaita izmaiņu faktors būs zemā dzimstība, jo auglīgajā vecumā būs ievērojami mazāk sieviešu nekā līdz šim.
- Visstraujāk (-27%) līdz 2040. gadam kritīsies senioru skaits, tomēr kritīsies arī pirmsskolas un skolas vecuma bērnu skaits:
 - 1,5-6 g.v. bērnu skaits kritīsies par aptuveni 11,7%;
 - 7-12 g.v. bērnu skaits kritīsies par aptuveni 11%;
 - 13-15 g.v. bērnu skaits kritīsies par aptuveni 6,5%;
 - 16-18 g.v. jauniešu skaits kritīsies par aptuveni 0,45%.
- Lai prognozētu dažādu scenāriju ietekmi uz pirmsskolas un skolas vecuma bērnu un jauniešu skaitu tika analizēti divi pretēja rakstura scenāriji – iedzīvotāju skaita stabilizācijas (iedzīvotāju piesaistes) un straujāka iedzīvotāju skaita krituma (krīzes) scenāriji. Tie liecina, ka:
 - Scenāriju atšķirības atstāj ietekmi arī uz bērnu un jauniešu skaita prognozēm. Tas nozīmē, ka iepriekš neprognozējamu faktoru ietekmē Talsu novada bērnu un jauniešu skaits var par aptuveni 10-15% atšķirties no bāzes scenārija ietvaros prognozētā skaita.
 - Visaugstākā prognozes kļūda ilgtermiņā ir iespējama jaunāko bērnu vecuma grupās, kamēr kļūdas iespējamība samazinās 16-18 g.v. jauniešu grupā.
- Neatkarīgi no scenārija, turpmāk pieprasījums pēc vispārējās izglītības pakalpojumiem visās vecuma grupās Talsu novadā vai nu pakāpeniski samazināsies vai arī stabilizēsies.

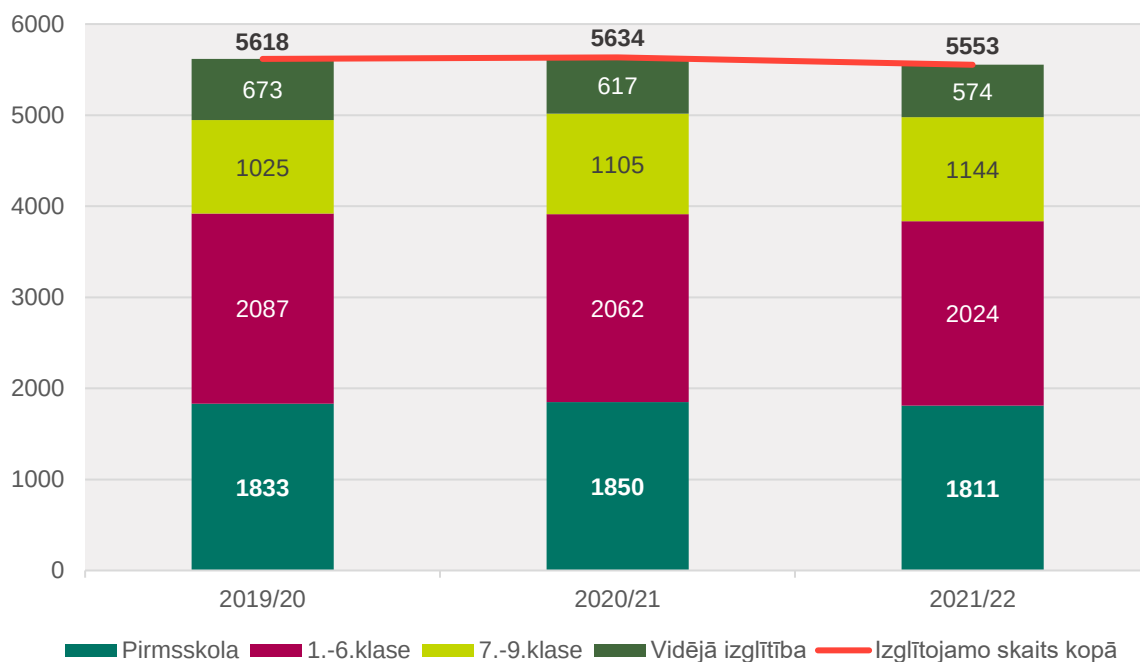
3. IZGLĪTOJAMO SKAITA TENDENCES

Šajā nodaļā analizēta izglītojamo skaita tendences vispārējās izglītības iestādēs Talsu novadā trīs gadu periodā (2019./2020. līdz 2021./2022. m.g.), aplūkojot izglītojamo skaita dinamiku pirmsskolas, pamata un vidējās izglītības pakāpēs. Nodaļā izvērtēta arī Talsu novada pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaita attīstība.

3.1. Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs

2021./2022. m.g. Talsu novadā darbojās 35 vispārējās izglītības iestādēs (18 pašvaldības skolas, viena speciālās izglītības iestāde, viena privātskola, 15 pašvaldības PII) ar kopējo izglītojamo skaitu 5553. No visiem izglītojamajiem 33% ir pirmsskolas vecuma bērni, 36% – pamatzglītības 1. posma izglītojamie (1.-6. klases), 21% – pamatzglītības 2. posma izglītojamie (7.-9. klases) un 10% – vidusskolēnu (skat. 3.1. attēls). Salīdzinot ar 2019./2020. m.g., kopējais izglītojamo skaits ir samazinājies par -1,2%. Minētajā laika posmā pirmsskolēnu skaits ir sarucis par -1,2% (-22 bērni), 1.-6. klašu skolēnu skaits par -3% (-63 skolēni), vidusskolēnu skaits par -15% (-99 skolēni), bet 7.-9. klašu skolēnu skaits – ievērojami pieaudzis (+12% jeb +119 skolēni).

3.1.attēls: Izglītojamo skaits Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs, 2018./2019.-2020./2021. m.g. (Avots: VIIS dati)

3.1.1. Pirmsskola

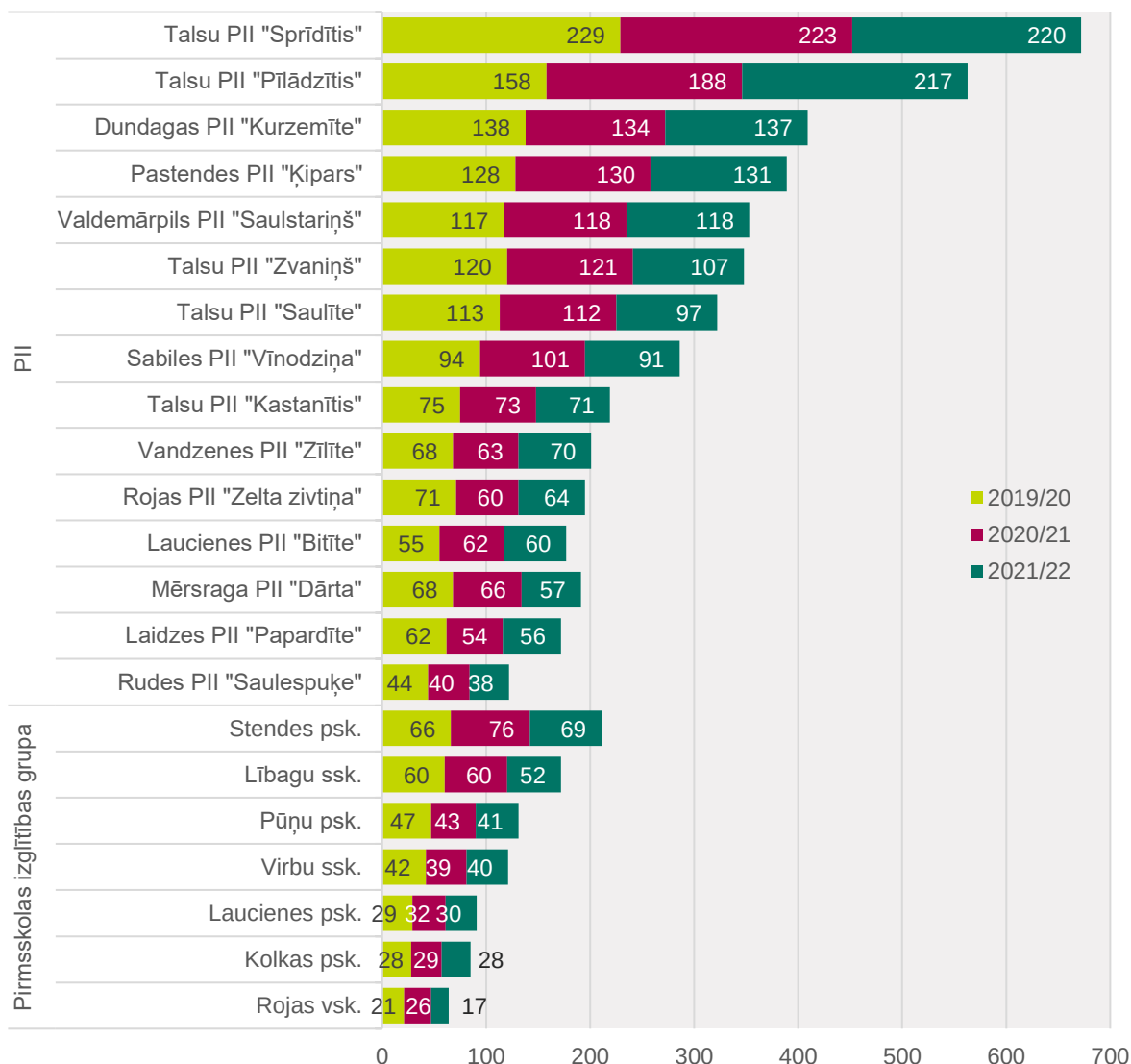
Pirmsskolas izglītības apguvi Talsu novadā nodrošina 22 pašvaldības izglītības iestādes: 15 pašvaldības PII un septiņas pirmsskolas izglītības grupas vispārīzglītojošajās skolās. 2021./2022. m.g. Talsu novadā pirmsskolas izglītības programmas apguva 1811 bērns, no kuriem 85% pirmsskolēnu apmeklēja PII, bet 15% – kādu no pirmsskolas izglītības grupām.

Visās izglītības iestādēs, kuras realizē pirmsskolas izglītības programmas, tiek uzņemti bērni vecumā no 1,5 g. (izņemot ir Rojas vsk., kuru apmeklē tikai 6 g.v. bērni jeb obligātās pirmsskolas izglītības programmas otrajā gadā). 43% no visiem Talsu novada pirmsskolēniem ir 5-6 g.v. bērni, kas apgūst obligāto pirmsskolas izglītību. Talsu pilsētā darbojas piecas PII, kuras 2021./22. m.g. apmeklēja kopskaitā 712 bērni jeb 39% no visiem Talsu novada pirmsskolēniem. Pēdējos pāris gados Talsu pilsētas PII ir atvērtas jaunas grupas, kā rezultātā 2022. g. Talsu pilsētā un arī Talsu novadā kopumā neveidojas rindas uz pirmsskolas izglītības pakalpojumiem, tomēr izņēmums ir Sabiles pilsēta, kur rindā uz pirmsskolas izglītības pakalpojumu ir pieci bērni (uz 01.07.2022.).

2020./2021. m.g. izglītojamo skaita amplitūda Talsu novada PII bija no 38 līdz 220 bērniem, bet pirmsskolas izglītības grupās vispārīzglītojošās skolās – no 20 līdz 70 audzēkņiem (skat. 3.2. attēls). Izmaiņas izglītojamo skaitā

pēdējo trīs gadu laikā ir visnotaļ atšķirīgas. Starp PII salīdzinoši lielāks izglītojamo skaita kritums vērojams Talsu PII "Saulīte" (-16 bērni), Talsu PII "Zvaniņš" (-13 bērni), Mērsraga PII "Dārta" (-11 bērni), savukārt Talsu PII "Pīlādzītis", kurā atvērtas jaunas pirmsskolas grupas, audzēkņu skaits ir pieaudzis par +59 bērniem. Starp pirmsskolas izglītības grupām vispārīzglītojošās skolās salīdzinoši lielākais izglītojamo skaita samazinājums vērojams Lībagu ssk. (-8 bērni) un Pūņu psk. (-6 bērni).

3.2.attēls: Pirmsskolēnu skaits Talsu novada izglītības iestādēs, 2019./2020.-2021./2022. m.g.
(Avots: VIIS dati)

3.1.2. Pamatizglītības pirmais posms: 1.-6. klase

Kopš 2020./2021. m.g. pamatzglītības pirmā posma izglītību Talsu novadā nodrošina 17 izglītības iestādes: divas sākumskolas, septiņas pamatskolas, sešas vidusskolas, viena valsts ģimnāzija un viena speciālās izglītības iestāde⁸. 2021./2022. m.g. kopējais 1.-6. klašu skolēnu skaits Talsu novadā bija 2024 skolēni, no kuriem 69% mācījās vidusskolās un TVĢ. Talsu pilsētā pamatzglītības 1. posma izglītību var iegūt četrās dažādās izglītības iestādēs, kurās kopā 2021./2022. m.g. mācījās 64% no visiem 1.-6. klašu skolēniem Talsu novadā.

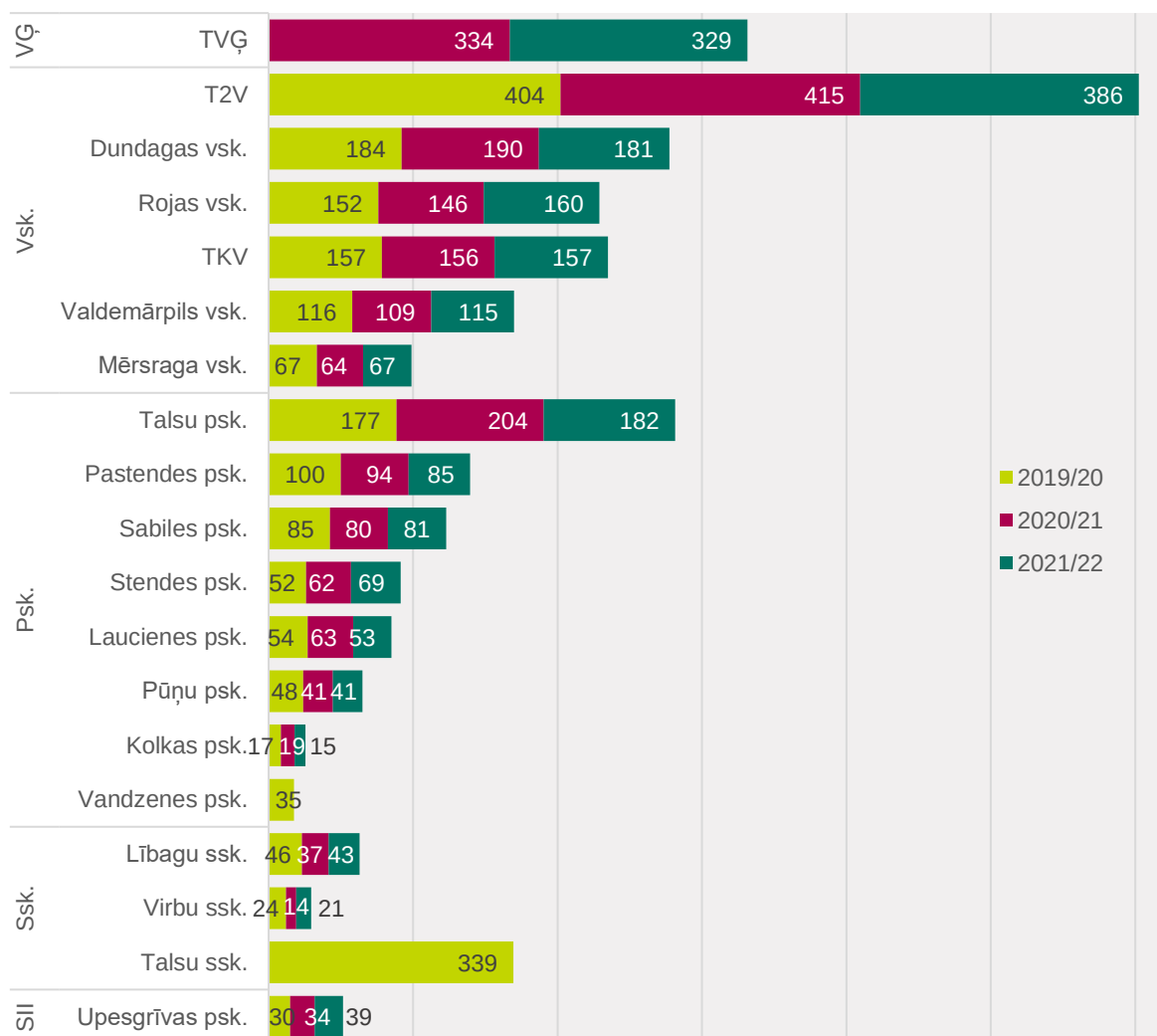
Kopējais 1.-6. klašu skolēnu skaits pēdējo trīs mācību gadu laikā ir samazinājies par -3% (-63 skolēni), bet Izglītības iestāžu griezumā izmaiņas izglītojamo skaitā ir atšķirīgas. Salīdzinoši lielākais 1.-6. klašu skolēnu skaita kritums

⁸ 2020./21. m.g. tika likvidēta Vandzenes psk. un Talsu ssk. apvienota ar TVĢ.

vērojams T2V (-18 skolēni) un Pastendes psk. (-15 skolēni), bet pieaugums – Stendes psk. (+17 skolēni), Upesgrīvas (+9 skolēni) un Rojas vsk. (+8 skolēni) (skat. 3.3. attēls).

Sešās izglītības iestādēs izglītojamo skaits 1.-6. klasēs nerasniedz 60 skolēnus: Kolkas psk. (15 skolēni), Virbu ssk. (21 skolēns), Pūņu psk. (41 skolēns), Lībagu ssk. (43 skolēni), Laucienes psk. (53 skolēni) un Upesgrīvas psk. (39 skolēni). Kolkas psk., Virbu ssk., Pūņu psk. un Lībagu ssk. pēdējo trīs mācību gadu laikā ir samazināties ne vien 1.-6. klašu izglītojamo, bet arī kopējais skolēnu skaits. 2021./22. m.g. Virbu ssk. pamatzglītības posmā bija atvērtas tikai 1.-3. klases, savukārt Kolkas psk. 2021./2022. m.g. netika uzņemti skolēni 1. klasē.

3.3.attēls: 1.-6. klašu skolēnu skaits Talsu novada izglītības iestādēs, 2019./2020.-2021./2022. m.g.
(Avots: VIIS dati)

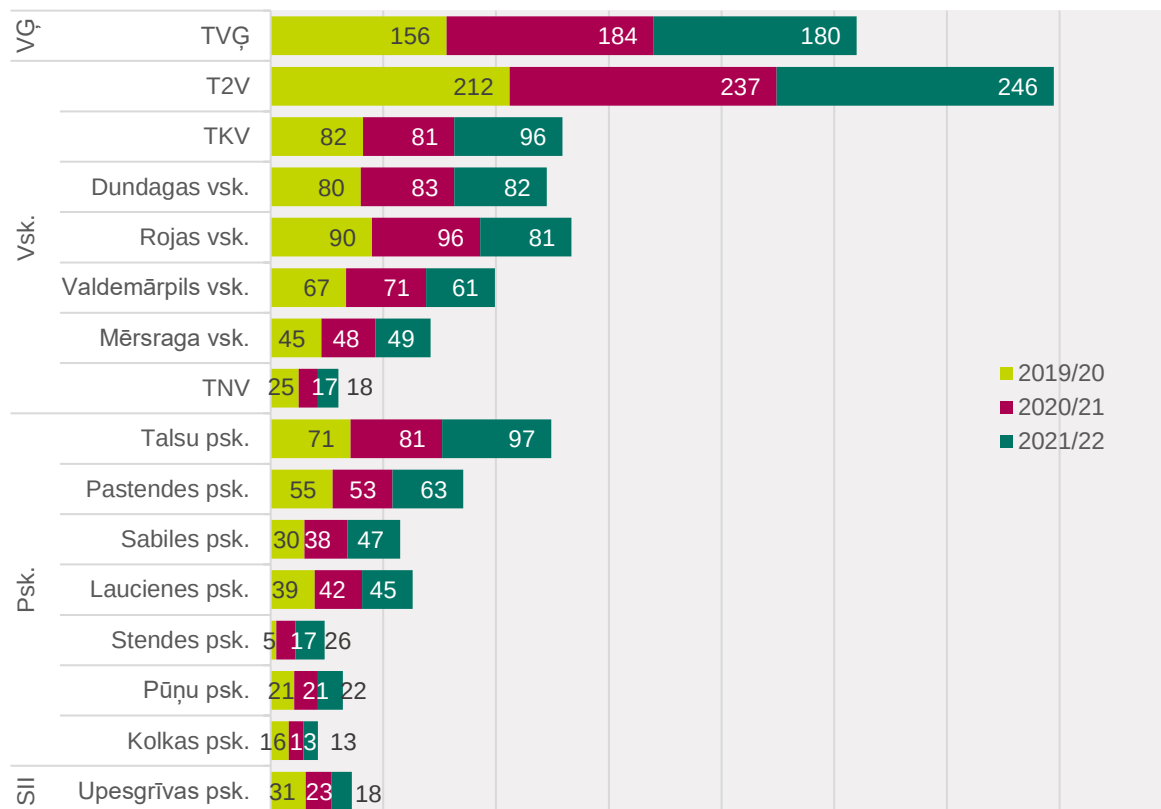
3.1.3. Pamatzglītības otrais posms: 7.-9. klase

Pamatzglītības otrā posma izglītību Talsu novadā piedāvā 16 izglītības iestādes: septiņas pamatskolas, septiņas vidusskolas, viena valsts ģimnāzija, viena speciālās izglītības iestāde. 2021./2022. m.g. Talsu novada vispārējo izglītības iestāžu 7.-9. klasēs mācījās 1144 skolēni, no kuriem vidusskolās un TVĢ kopā mācās 71% no visiem pamatzglītības 2. posma izglītojamajiem.

Pēdējo trīs gadu laikā kopējais 7.-9. klasēs izglītojamo skaits Talsu novada izglītības iestādēs 2021./2022. m.g. ir pieaudzis par 12% jeb 119 skolēniem (skat. 3.4. attēls). Iestāžu griezumā skaitliski lielākais izglītojamo pieaugums ir T2V (+34 skolēni), Talsu psk. (+26 skolēni), TVĢ (+24 skolēni), Stendes psk. (+21 skolēns), TKV (+14 skolēni), bet dažās iestādēs 7.-9. klašu skolēnu skaits ir arī samazinājies, piemēram, Upesgrīvas psk. (-13 skolēni), Rojas vsk. (-9 skolēni), TNV (-7 skolēni).

Piecās izglītības iestādēs 7.-9. klasēs izglītojamo skaits nepārsniedz 30 skolēnus: Kolkas psk. (13 skolēni), Upesgrīvas psk. (18 skolēni), TNV (18), Pūņu psk. (22 skolēni) un Stendes psk. (26 skolēni). Visās uzskaitītajās skolās (izņemot Stendes psk.) izglītojamo skaits 7.-9. klašu grupā pēdējo trīs mācību gadu laikā ir samazinājies.

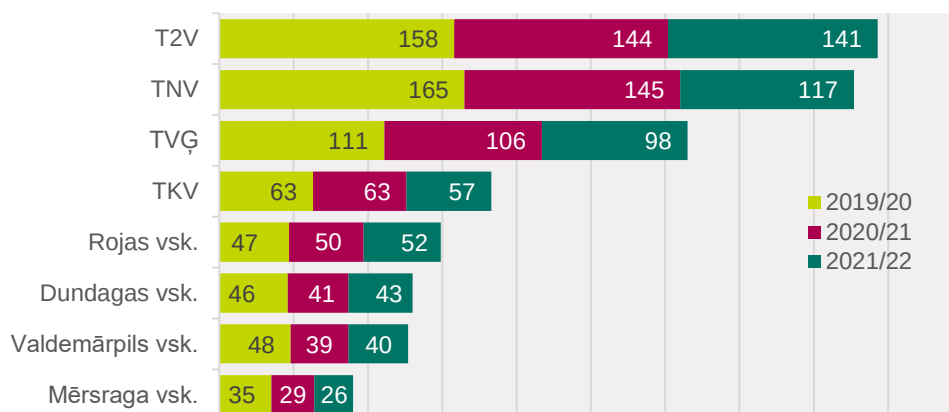
3.4.attēls: 7.-9. klašu skolēnu skaits Talsu novada izglītības iestādēs, 2019./2020.-2021./2022. m.g.
(Avots: VIIS dati)

3.1.4. Vidējā vispārējā izglītība

Vidējo vispārējo izglītību Talsu novadā var apgūt septiņās vidusskolās un TVĢ (skat. 3.5. attēls). Četras no izglītības iestādēm, kas realizē vidējās vispārējās izglītības programmas, atrodas Talsu pilsētā un tajās mācās 72% no visiem Talsu novada vidusskolēniem. Kopējais vidusskolēnu skaits Talsu novada izglītības iestādēs trīs mācību gadu laikā ir samazinājies par 15% jeb 99 skolēniem, 2021./2022. m.g. sasniedzot 574. Izglītojamo skaits vidējās izglītības posmā ir samazinājies teju visās izglītības iestādēs, izņemot Rojas vsk. (+5 skolēni). Nozīmīgākais skolēnu skaita kritums vērojams TNV (-48 skolēni), bet pārējās iestādēs izmaiņas vidusskolēnu skaitā ir mērenākas: T2V (-17 skolēni), TVĢ (-13 skolēni), Mērsraga vsk. (-9 skolēni), Valdemārpils vsk. (-8 skolēni), TKV (-6 skolēni), Dundagas vsk. (-3 skolēni). Trīs izglītības iestādēs ir zems kopējais vidusskolēnu skaits: Dundagas vsk. (43 skolēni), Valdemārpils vsk. (40 skolēni), Mērsraga vsk. (26 skolēni) un pēdējo trīs mācību gadu laikā tas ir samazinājies.

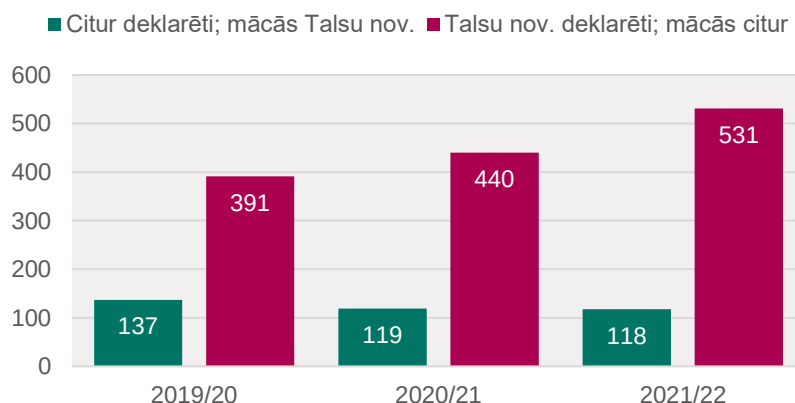
3.5.attēls: 10.-12. klašu skolēnu skaits Talsu novada izglītības iestādēs, 2019./2020.-2021./2022. m.g.
(Avots: VIIS dati)

3.2. Pašvaldībā deklarēto un nedeklarēto izglītojamo skaits

2021./2022. m.g. Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes citās pašvaldībās, skaits 3,7 reizes pārsniedza citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo, kas mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, skaitu (skat. 3.6. attēls). Pēdējo trīs mācību gadu laikā Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās citviet, skaita pārsvars ir palielinājies. Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās vispārējās izglītības iestādēs citās pašvaldībās, skaits minētajā laika posmā ir pieaudzis par 36%, savukārt izglītojamo, kas nav deklarēti Talsu novadā, bet iegūst izglītību Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, skaits ir samazinājies par -14%.

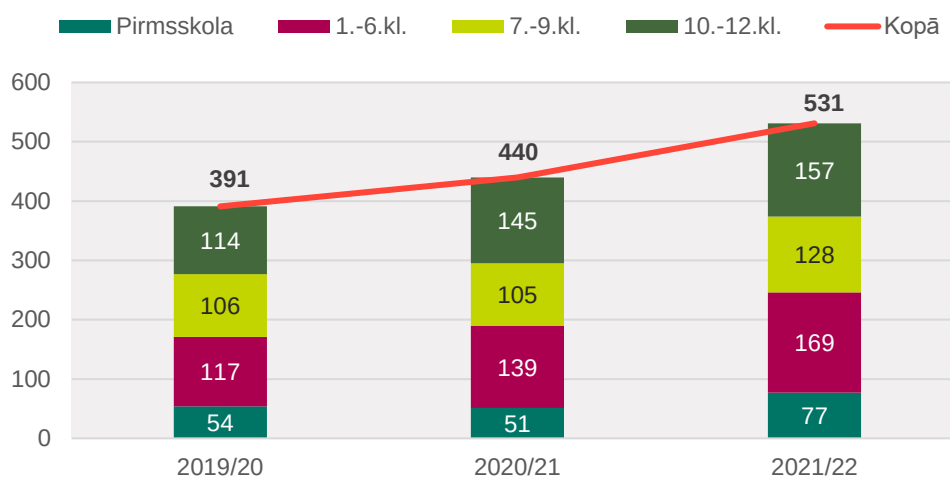
3.6.attēls: Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās citās pašvaldībās, un nedeklarēto, kas mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, skaits, 2019./2020. – 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

3.2.1. Pašvaldībā deklarētie izglītojamie, kas mācās vispārējās izglītības iestādēs citās pašvaldībās

Kopš 2019./2020. m.g. Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās vispārējās izglītības iestādēs citās pašvaldībās, skaits ir pieaudzis visās izglītības pakāpēs (skat. 3.7. attēls).

3.7.attēls: Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās citās pašvaldībās, skaits, 2019./2020. – 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

3.1. tabulā ir apkopoti 2021./2022. m.g. dati par Talsu novadā deklarētajiem izglītojamajiem, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes citās pašvaldībās. Izglītojamo izvēles lielākoties ir individuālas, ko apliecina gan augstais izvēlēto izglītības iestāžu, gan pašvaldību skaits, tomēr, datus atspoguļojas arī vairākas tendences. Pirmsskolas un pamatzglītības posmā 40-45% minētās grupas izglītojamo apmeklē izglītības iestādes Talsu novada robežojošajos novados – Tukuma, Kuldīgas, Ventspils novados un Ventspils valstspilsētā. Arī Rīgas pašvaldības izglītības iestādes salīdzinoši biežāk izvēlas Talsos deklarēti izglītojamie, kas neiegūst izglītību deklarētās dzīvesvietas pašvaldībā.

Rīgas izglītības iestādēs mācās 13% no Talsu novadā deklarētajiem 1.-9. klases skolēniem un 21% no Talsu novadā deklarētajiem vidusskolēniem, kas izglītību neiegūst deklarētās dzīvesvietas pašvaldībā. Treškārt, aizvien pieaug izglītojamo skaits tālmācības izglītības programmās. 22% no visiem 1.-9. klašu skolēniem, kas deklarēti Talsu pašvaldībā, bet mācās citviet, apgūst tālmācības izglītības programmas (1.-6. klašu posmā – 19%, 7.-9. klašu posmā – 26%). Vidējās izglītības pakāpē tālmācības programmas izvēlējušies 62% Talsu novadā deklarētie vidusskolēni, kas izglītību neiegūst deklarētās dzīvesvietas pašvaldībā. 8% no visiem Talsu novadā deklarētajiem skolēniem, kas mācās citās pašvaldībās, apmeklē speciālās izglītības iestādes, no kurām visbiežāk izvēlētas ir Viduskurzemes pamatskola – attīstības centrs un Tukuma novada speciālās izglītības iestāde.

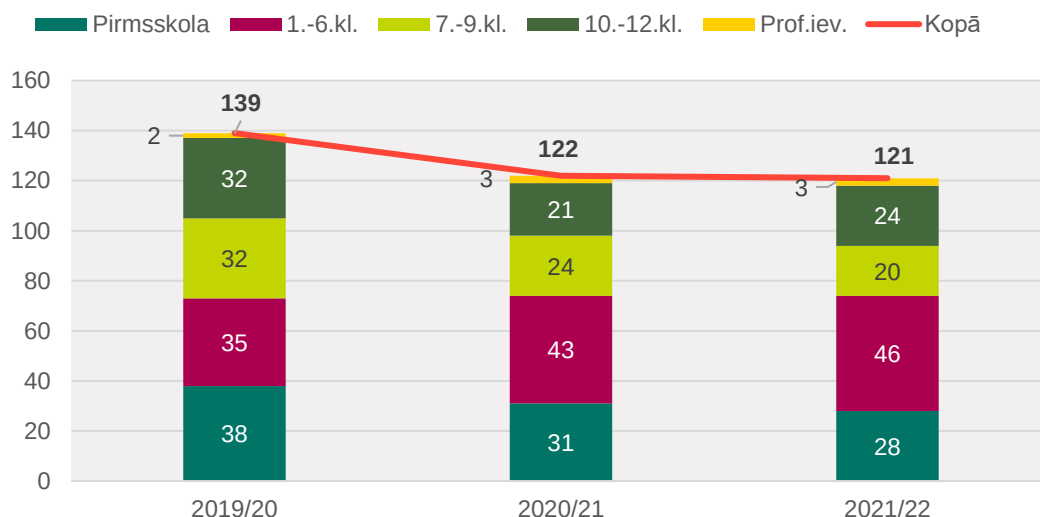
3.1.tabula: Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās citās pašvaldībās, skaits un to izvēlētas izglītības iestādes, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

RĀDĪTĀJS	PIRMSSKOLA	1.-6. KLAŠE	7.-9. KLAŠE	10.-12. KLAŠE	SPECIĀLĀ PAMATIZGLĪTĪBA
1	2	3	4	5	6
Izglītojamo skaits	77	169	128	157	32
Izglītības iestāžu skaits	43	77	65	49	9
Pašvaldību skaits	18	22	20	14	8
Izglītojamie tālmācībā (%)	n/a	19%	26%	54%	n/a
Izvēlēto izglītības iestāžu TOP	1. Vilgāles ssk. 2. Ventspils PII "Saulīte" 3. Ventspils PII "Margrieta" 4. Rīgas PII "Annele" 5. Ventspils PII "Vāverīte" 6. Liepājas PII "Prātnieks" 7. Ventspils PII "Zvaigznīte" 8. Ventspils PII "Rūķītis" 9. Rīgas 11. PII 10. Ziemeļu psk.	1. Brīvdabas vsk. 2. Kandavas K. Mīlenbaha vsk. 3. Kandavas Reģionālā psk. 4. Privātā psk. Zaļā skola 5. Vilgāles ssk. 6. Ventspils 2. psk. 7. Universum mūzikas un mākslas vsk. 8. Ogresgala psk. 9. Ventspils 6. vsk. 10. Ventspils Pārventas psk.	1. Brīvdabas vsk. 2. Kandavas K. Mīlenbaha vsk. 3. Rīgas 1. tālmācības vsk. 4. Kandavas Reģionālā psk. 5. Latvijas Zinātņu tālmācības vsk. 6. Murjāņu sporta ģimnāzija 7. Ventspils 1. psk. 8. Rīgas Valsts 1. ģimnāzija 9. Cēres psk. 10. Tukuma 3. psk.	1. Rīgas 1. tālmācības vsk. 2. Eiropas Tālmācības vsk. 3. Latvijas Zinātņu tālmācības vsk. 4. Rīgas Tālmācības vsk. 5. Tālmācības vsk. "Rīgas Komercskola" 6. Rīgas 14. vsk. 7. Āgenskalna Valsts ģimnāzija 8. Zemgales vsk. 9. Liepājas 8. vsk. 10. Kandavas K. Mīlenbaha vsk.	1. Viduskurzemes psk.- attīstības centrs 2. Tukuma novada SII 3. A. Bieziņa Raiskuma psk. 4. Gaismas psk. 5. Annahites psk. 6. Padures psk. 7. Valmieras Gaujas krasta vsk. - attīstības centrs 8. Rīgas 4. psk. 9. Rīgas Ēbelmuižas psk.
Izvēlēto pašvaldību TOP	Ventspils valstspilsēta (27%), Rīgas valstspilsēta (16%), Kuldīgas nov. (7%), Saldus nov. (6%), Tukuma nov. (6%)	Tukuma nov. (21%), Rīgas valstspilsēta (14%), Kuldīgas nov. (11%), Ventspils valstspilsēta (9%), Ventspils nov. (5%)	Tukuma nov. (23%), Rīgas valstspilsēta (12%), Kuldīgas nov. (7%), Ventspils valstspilsēta (8%), Ventspils nov. (4%)	Rīgas valstspilsēta (21%), Tukuma nov. (8%), Ventspils valstspilsēta (3%), Liepājas valstspilsēta (3%)	Kuldīgas nov. (31%), Tukuma nov. (22%), Ventspils nov. (9%), Cēsu nov. (9%), Ropažu nov. (9%)

3.2.2. Citās pašvaldībās deklarētie izglītojamie, kas mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs

Kopš 2019./2020. m.g. citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo, kas mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, skaits ir samazinājies teju visās izglītības pakāpēs, izņemot pamatzglītības 1. posmu (skat. 3.8. attēls). 2021./2022. m.g. Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādes apmeklēja 121 citās pašvaldībās deklarēti izglītojamie. 24% no visiem šīs grupas izglītojamajiem saņēma pirmsskolas izglītības pakalpojumu, 56% - pamatzglītības, bet 20% mācījās vidējās izglītības pakāpē.

3.8.attēls: Citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo, kas mācās Talsu novadā, skaits, 2019./2020. – 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

50% citos novados deklarēto izglītojamo, kas mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, ir deklarēti apkārtējos novados – Tukuma (26%), Ventspils (10%) un Kuldīgas (7%) novados, kā arī Ventspils valstspilsētā (7%). 22% izglītojamo, kas mācās Talsu novadā, taču nav tur deklarēti, ir no Rīgas pašvaldības. 3.2. tabulā apkopots izglītojamo skaits no citiem novadiem Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs 2021./2022. m.g. 53% no visiem apmeklē kādu no septiņām Talsu novada vidusskolām, visbiežāk – TNV.

3.2.tabula: Citos novados deklarētu izglītojamo, kas apmeklē Talsu novada izglītības iestādes, skaits dalījumā pa izglītības iestādēm, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS NO CITIEM NOVADIEM		IZGLĪTOJAMO SKAITS NO CITIEM NOVADIEM KOPĀ
		PIRMSSKOLĀ	1.-12.KLASĒ	
1	2	3	4	5
VĢ	1. TVĢ		8	8
Vsk.	2. TNV		19	19
	3. Mērsraga vsk.		10	10
	4. Rojas vsk.		9	9
	5. Dundagas vsk.		7	7
	6. T2V		7	7
	7. Valdemārpils vsk.		4	4
SII	8. Upesgrīvas psk.		8	8
Psk.	9. Talsu psk.		6	6
	10. Laucienes psk.	2	2	4

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS NO CITIEM NOVADIEM		IZGLĪTOJAMO SKAITS NO CITIEM NOVADIEM KOPĀ
		PIRMSSKOLĀ	1.-12.KLASĒ	
1	2	3	4	5
	11. Sabiles psk.		4	4
	12. Virbu ssk.	1	3	4
	13. Stendes psk.	1	2	3
	14. Pastendes psk.		3	3
Ssk.	15. Lībagu ssk.	1	1	2
PII	16. Mērsraga PII "Dārta"	5		5
	17. Pastendes PII "Kipars"	3		3
	18. Talsu PII "Sprīdītis"	3		3
	19. Rojas PII "Zelta zivtiņa"	2		2
	20. Sabiles PII "Vīnodziņa"	2		2
	21. Dundagas PII "Kurzemīte"	2		2
	22. Talsu PII "Pīlādzītis"	2		2
	23. Rudes PII "Saulespuķe"	1		1
	24. Laucienes PII "Bitīte"	1		1
	25. Laidzes PII "Papardīte"	1		1
	26. Valdemārpils PII "Saulstariņš"	1		1
KOPĀ:		28	93	121

3.3. Audzēkņu skaita prognozes novada vidusskolās

3.3.1. Prognozēšanas metode

Prognozējot audzēkņu skaitu Talsu novada vidusskolās, tika izmantota ekstrapolācijas (ekstrapolatīvās prognozēšanas) metode. Šīs metodes pamatā ir pieņēmums, ka līdzšinējās tendences turpināsies arī tuvākajā nākotnē.⁹

Lai iegūtu nepieciešamos datus šīs analīzes veikšanai, tika analizēta šāda informācija:

- Talsu novada vidusskolas klašu (10.-12.klases) **audzēkņu dzīves vietas**. Iegūtā informācija tika sadalīta procentuāli pagastu, pilsētu, Talsu novada kaimiņu pagastu un attālo dzīvesvietu (piemēram, Rīga) robežās. Rezultātā, piemēram, no tiem Rojas pagasta iedzīvotājiem, kuri mācās Talsu novada vidusskolu 10.-12. klasēs, Rojas vidusskolā mācās 73,5%, Talsu Kristīgajā vidusskolā 8,2%, Talsu novada vidusskolā 6,1%, Talsu Valsts ģimnāzijā 8,2% un Valdemārpils vidusskolā 4%.
- Izglītojamo īpatsvars, kuri pēc pamatskolas izvēlas turpināt izglīties Talsu novada pašvaldības vidusskolās** (neiekļaujot privātās vidusskolas). Lēmumu mācīties novada pašvaldības vidusskolās ir pieņēmuši 54,7% pamatskolu audzēkņu. Darba ietvaros tika arī izvērtēts, vai šis lēmums ir atkarīgs no tā, vai pagastā vai pilsētā atrodas vidusskola (t.i. vai tas, ka līdzās atrodas vidusskola, noved pie tā, ka lielāka daļa pamatskolas beidzēju izvēlas turpināt izglīties vidusskolā): šādas atšķirības nebija.

⁹ "Market information in life cycle assessment, [6 Forecasting future processes](#)", Dānijas Vides aizsardzības aģentūras publikācija par nākotnes prognozēšanas metodēm, 2003.

- Talsu novada izglītības iestāžu **pamatskolas klašu (1.-9. klases) audzēkņu skaits** dalījumā pa klasēm un pa pagastiem, pilsētām, Talsu novada kaimiņu pagastiem un attālajām dzīvesvietām.

Talsu novada pašvaldības vidusskolu klašu audzēkņu nākotnes skaits tika aprēķināts, pieņemot, ka:

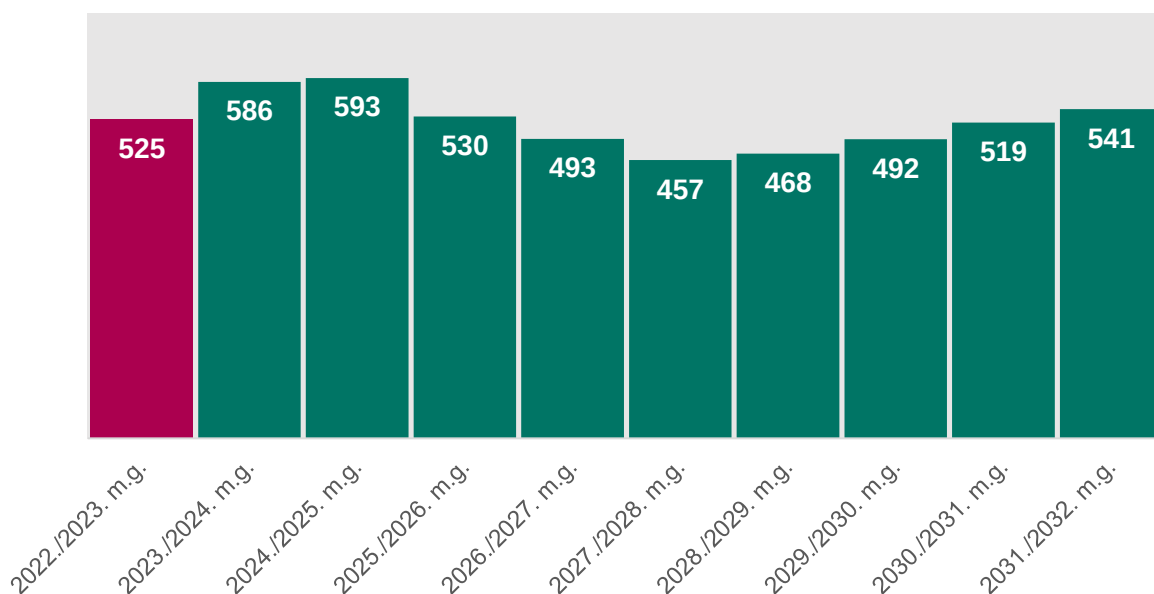
- Mācīties vidusskolās izvēlēsies 54,7% no katras pamatskolas klases absolventiem;
- Katra novada pagasta, pilsētas, kaimiņu pagastu un attālākās pašvaldībās deklarētie pamatskolas absolventi izvēlēsies tās pašas vidusskolas, kuras jau šobrīd ir izvēlējušies pašvaldības vidusskolu klasēs esošie izglītojamie. Piemēram, arī turpmāk Rojas pagastā deklarētie pamatskolu absolventi, kuri izvēlēsies pašvaldības vidusskolas, 73,5% gadījumu mācīsies Rojas vidusskolā, 8,2% gadījumu – Talsu Kristīgajā vidusskolā, 6,1% gadījumu – Talsu novada vidusskolā, 8,2% gadījumu – Talsu Valsts ģimnāzijā, un 4% gadījumu: Valdemārpils vidusskolā;
- Tika pieņemts, ka mācību procesa laikā izglītojamo skaits nemainīsies, piemēram, ja 1. klasē ir 20 izglītojamie, viņu skaits nemainīsies līdz 9. klasei;
- Tika pieņemts, ka neviena no esošajām vidusskolām netiks slēgta.

Šādi sagatavotajai prognozei ir virkne trūkumu, jo tā neņem vērā spontānus, iepriekš neprognozējamus notikumus. Lielākais trūkums ir tas, ka prognoze tiek lietota no statistikas viedokļa nelielam iedzīvotāju skaitam. Piemēram, Ķūļciema pagastā ir deklarēti tikai 20 iedzīvotāji, kuri mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestāžu 1.-9. klasēs. Pie tik neliela cilvēku skaita prognozes kļūst faktiski neiespējamās, jo būtiski ietekmi uz prognozēm atstās, piemēram, pat ģimenes ar trīs bērniem pārcelšanās uz citurieni. Deviņu – desmit gadu ilgā perspektīvā šis ir notikums ar diezgan augstu varbūtības pakāpi. Tomēr, par spīti šīm nepilnībām, ekstrapolācijas metode ir labākā iespējamā prognozēšanas metode, kuras ietvaros var iegūt matemātiski pamatojamus rezultātus.

3.3.2. Prognozētais izglītojamo skaits

Prognozes liecina, ka laika posmā līdz brīdim, kad vidusskolā būs iestājušies 2022./2023. m.g. 1. klases skolēni, t.i. līdz 2031./2032. m.g, kopējais vidusskolu audzēkņu skaits Talsu novadā būs mainīgs, ar mērenu skaita pieauguma tendenci (sk. 3.9. attēlu).

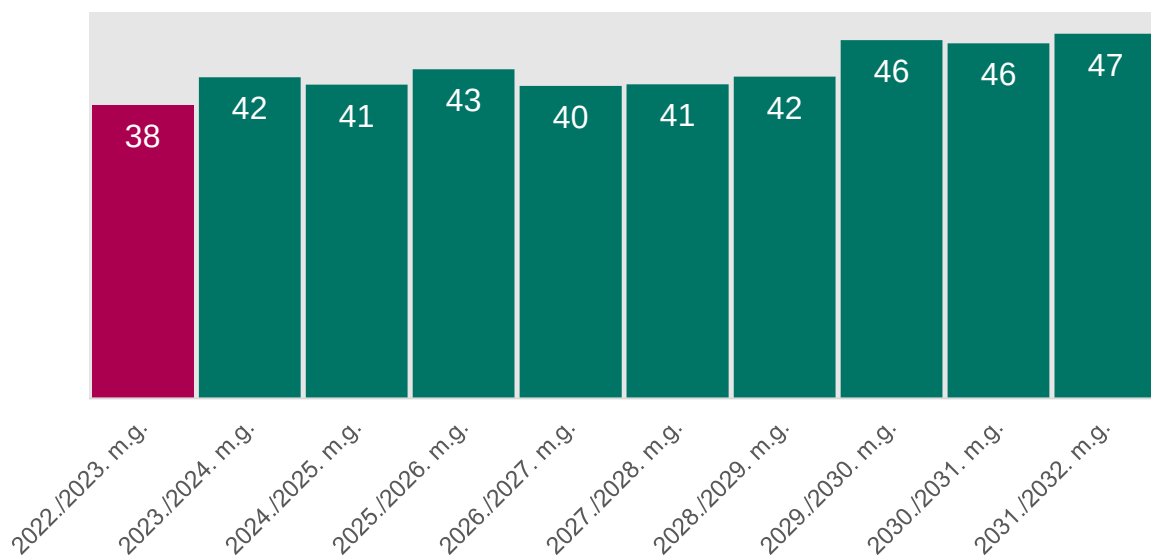
3.9. attēls: **Prognozētais izglītojamo kopskaits Talsu novada pašvaldības dibināto izglītības iestāžu vispārējās vidējās izglītības (10.-12.kl.) posmā,**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031./2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Vērtējumā pa atsevišķām Talsu novada vidusskolām šī aina ir atšķirīga. Zemāk alfabētiskā kārtībā ir sniegta prognozētais summārais vidusskolas klašu (10.-12. klases) izglītojamo skaits katrā no Talsu novada pašvaldības vidusskolām laikā līdz 2031./2032. m.g.

Dundagas vidusskolas 10.-12. klasēs ir prognozējams stabils izglītojamo skaits ar nelielu skaita pieaugumu 2029./2030. m.g.

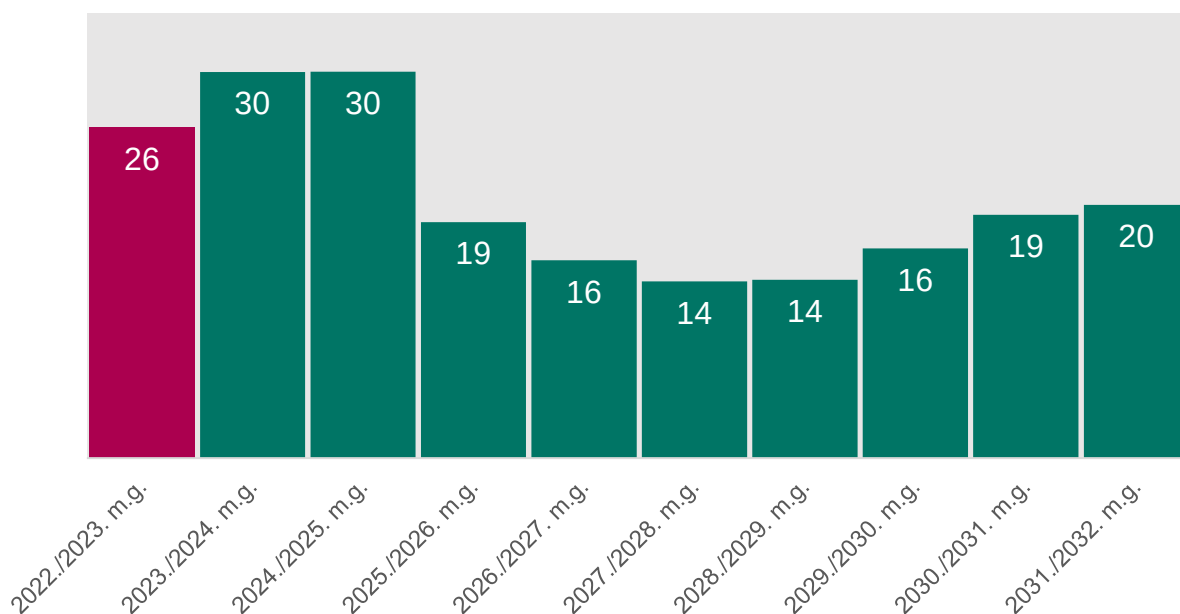
3.10. attēls: **Prognozētais izglītojamo skaits Dundagas vidusskolas 10.-12. klasēs**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031/2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Mērsraga vidusskolas 10.-12. klasēs pēc nebūtiska izglītojamo skaita pieauguma no 2025./2026. m.g. ir prognozējams būtisks vidusskolas klašu izglītojamo skaita kritums, 2027./2028. m.g. krītoties līdz 14 izglītojamiem. Turpmākajos gados izglītojamo skaits atkal pieaugtu, vairs nesasniedzot šī brīža līmeni.

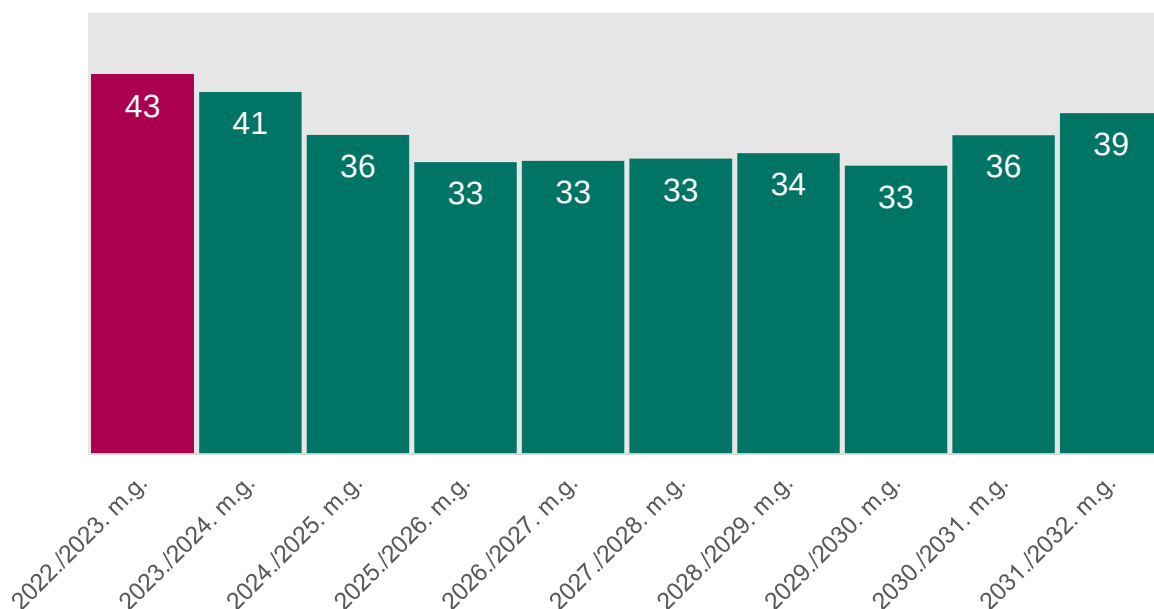
Analīze liecina, ka tie Mērsraga novadā dzīvojošie skolu audzēkņi, kuri mācās Talsu novadā un izvēlas mācīties vidusskolās, 88% gadījumu izvēlas Mērsraga vidusskolu, 4% gadījumu – Talsu 2. vidusskolu un 8% gadījumu – Talsu Kristīgo vidusskolu.

3.11. attēls: **Prognozētais izglītojamo skaits Mērsraga vidusskolas 10.-12. klasēs**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031/2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

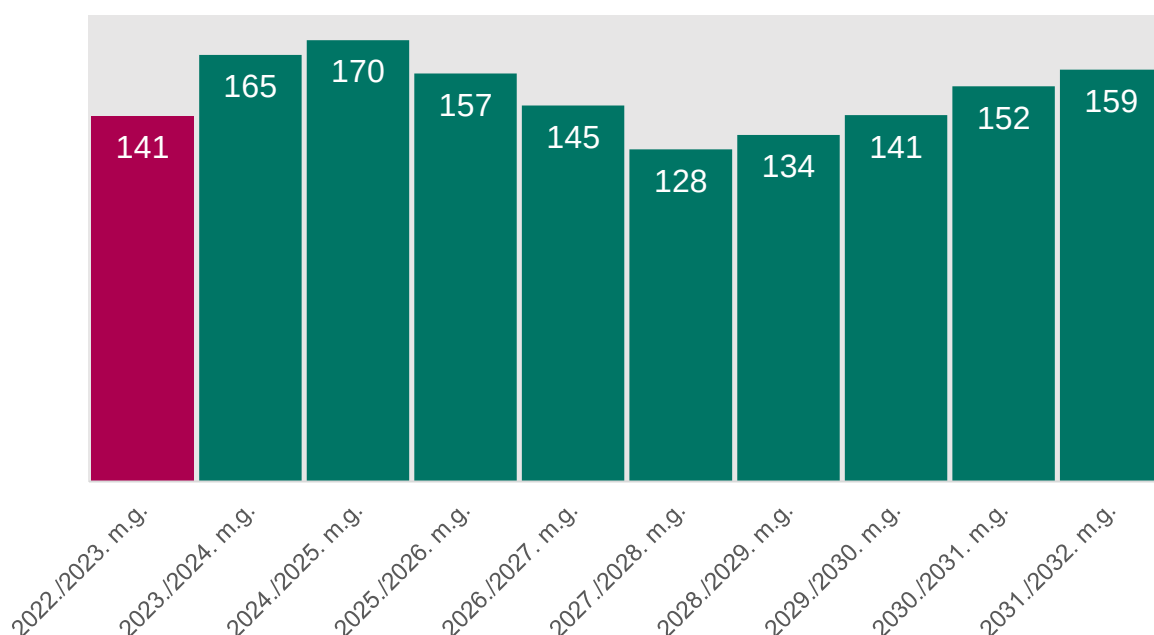
Rojas vidusskolas klasēs tuvākajos gados ir prognozējams izglītojamo skaita kritums, 2025./2026. m.g. krītoties līdz 33 un stabilizējoties līdz 2029./2030. m.g., pēc tam atsākot nelielu pieaugumu, tomēr nepārsniedzot 40 izglītojamo skaitu.

3.12. attēls: **Prognozētais izglītojamo skaits Rojas vidusskolas 10.-12. klasēs**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031/2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

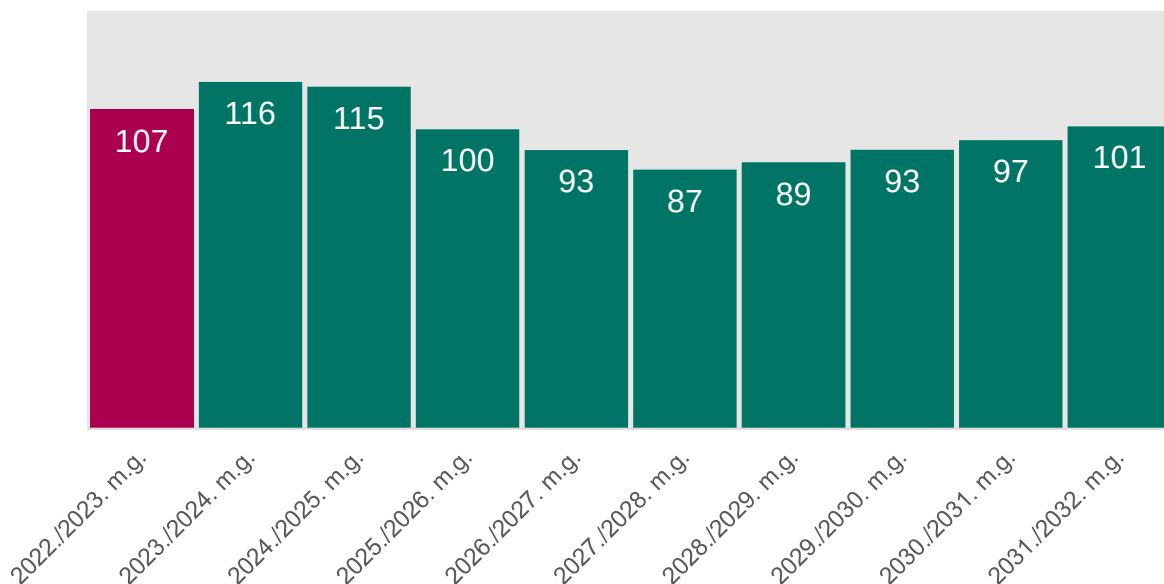
Talsu 2.vidusskola jau šobrīd ir novada lielākā vidusskola pēc izglītojamo skaita 10.-12. klasēs. Turpmāk šajās klasēs ir prognozējams izglītojamo skaita pieaugums, līdz 2024./2025. m.g. pieaugot par aptuveni piekto daļu. Tam sekos būtisks kritums 2028./2029. m.g., pēc kura atkal var prognozēt izglītojamo skaita pieaugumu.

3.13. attēls: **Prognozētais izglītojamo skaits Talsu 2.vidusskolas 10.-12. klasēs**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031/2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

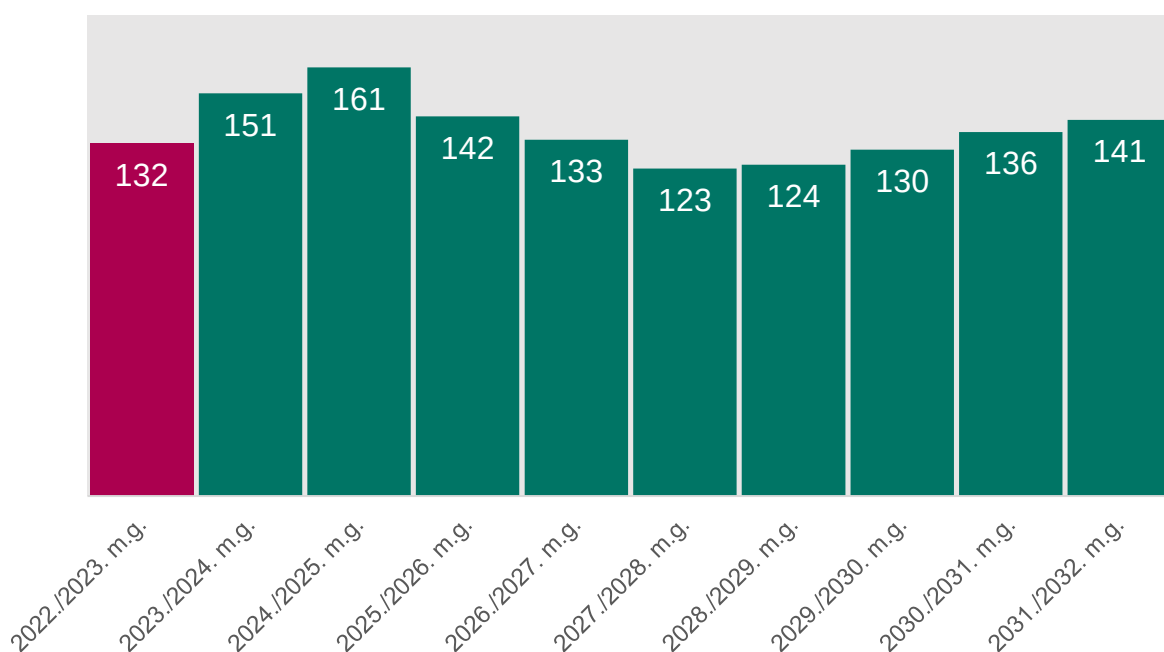
Talsu novada vidusskolas 10.-12. klasēs turpmāk ir prognozējams kopumā stabils izglītojamo skaits ar neizteiktu izglītojamo skaita samazināšanos.

3.14. attēls: **Prognozētais izglītojamo skaits Talsu novada vidusskolas 10.-12. klasēs**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031/2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

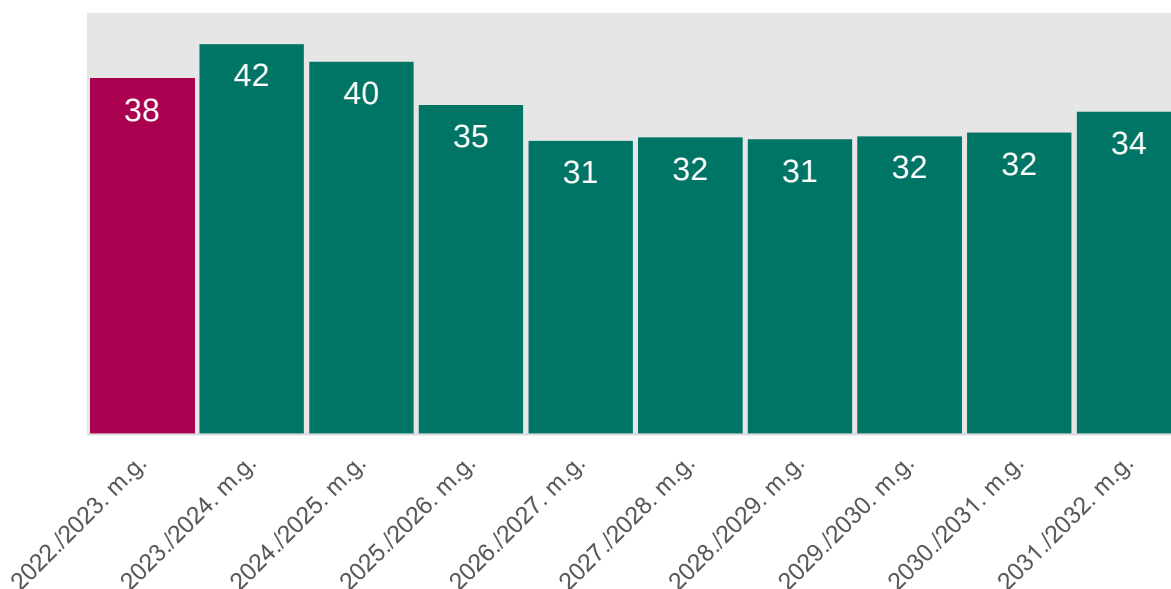
Talsu Valsts ģimnāzijā var prognozēt pakāpenisku 10.-12. klašu izglītojamo skaita pieaugumu līdz 2024./2025. m.g., kam sekos izglītojamo skaita kritums, un, pēc tam, nebūtisks pieaugums.

3.15. attēls: **Prognozētais izglītojamo skaits Talsu Valsts ģimnāzijas 10.-12. klasēs**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031/2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Valdemārpils vidusskolas 10.-12. klasēs ir prognozējams īslaicīgs 40 izglītojamo skaita pārsniegums turpmākajos divos mācību gados, pēc tam krītoties līdz zemākam līmenim, nekā šobrīd un stabilizējoties uz 31-34 izglītojamo skaitu.

3.16. attēls: **Prognozētais izglītojamo skaits Valdemārpils vidusskolas 10.-12. klasēs**
(2022./2023. m.g. – fakts, 2023./2024.-2031./2032.m.g. – prognoze).
(Avots: autoru izstrādāta prognoze)

Katrā no Talsu novada pašvaldības vidusskolām prognozējamās izglītojamo skaita tendences ir nedaudz atšķirīgas, tomēr var atzīmēt sekojošo:

- Talsu pilsētā esošajās pašvaldības vidusskolās ir 2-3 reizes lielāks 10.-12.klašu izglītojamo skaits, nekā ārpus Talsiem esošajās vidusskolās.
- Prognozes liecina, ka šī atšķirība turpmāk pieaugs. Ja 2022./2023. m.g. ārpus Talsiem esošajās pašvaldības vidusskolu 10.-12. klasēs kopā mācījās 145 izglījamais, tad 2031./2032. m.g. prognozējamais skaits ir 140. Savukārt, ja Talsos esošajās pašvaldības vidusskolu 10.-12. klasēs mācījās 380 izglītojamie, tad 2031./2032. m.g. prognozējamais skaits ir 401.
- Zemākais vispārējās vidējās izglītības posma izglītojamo skaits ir prognozējams Mērsraga vidusskolā. Šajā vidusskolā ir sagaidāms periods, kurā 10.-12. klašu izglītojamo kopējais skaits kritīsies zem 20 un nav prognozējams, ka kādā no turpmākajiem deviņiem gadiem skaits tas tuvotos 40.
- Lielākais izglītojamo skaita kritums ārpus Talsu pilsētas esošajās vidusskolās 10.-12. klasēs ir prognozējams Valdemārpils vidusskolā, krītoties no vidēji 40 līdz vidēji 32 izglītojamiem, jūtams kritums ir prognozējams arī Rojas vidusskolā, skaitam samazinoties no 43 līdz vidēji 33 skolēniem.

KOPSAVILKUMS: Izglītojamo skaita tendences

- Laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. m.g. kopējais izglītojamo skaits Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs ir samazinājies par -1,2%, sasniedzot 5333 izglītojamos.
- Pirmsskolas izglītību Talsu novadā nodrošina 22 pašvaldības izglītības iestādes – 15 PII un septiņas pirmsskolas izglītības grupas vispārīzglītojošajās skolās; Talsu pilsētā pirmsskolas izglītība ir pieejama piecās PII.
- Pēdējo gadu laikā mērķtiecīgi ir palielināta pirmsskolas izglītības pakalpojumu kapacitāte Talsu pilsētas PII, kā rezultātā ir novērsta rinda uz pirmsskolas izglītības pakalpojumiem Talsu pilsētā un Talsu novadā kopumā; rinda uz pirmsskolas izglītības pakalpojumiem vēl aizvien veidojas Sabiles pilsētā.

KOPSAVILKUMS: Izglītojamo skaita tendences

- Pamatizglītības programmas Talsu novadā realizē 17 izglītības iestādes. Vairākās no tām ir zems izglītojamo skaits pamatzglītības posmā un četrās izglītības iestādēs (Virbu ssk., Lībagu ssk., Pūņu psk., Kolkas psk.) pēdējo trīs mācību gadu laikā ir samazināties 1.-6. klašu izglītojamo skaits, kā arī kopējais skolēnu skaits.
- Pēdējo trīs gadu laikā bijis straujš 7.-9. klašu skolēnu skaita pieaugums (+11,6% jeb +119 skolēni), bet samazinājums vidējās izglītības pakāpē (-14,7% jeb -99 skolēni).
- 2021./2022. m.g. Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas apmeklē vispārējās izglītības iestādes citās pašvaldībās, skaits 3,7 reizes pārsniedza citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo, kas mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, skaitu. Kopš 2019./2020. m.g. Talsu novadā deklarēto izglītojamo, kas mācās vispārējās izglītības iestādēs citās pašvaldībās, skaits ir pieaudzis visās izglītības pakāpēs.
- 50% citos novados deklarēto izglītojamo, kas mācās Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, ir deklarēti apkārtnējos novados – Tukuma (26%), Ventspils (10%) un Kuldīgas (7%) novados, kā arī Ventspils valstspilsētā (7%).
- Audzēkņu skaita prognozes Talsu novada vispārējās vidējās izglītības posmā liecina, ka turpinās pieaugt izglītojamo skaita koncentrēšanās Talsu pilsētas vidusskolās. Ja 2022./2023. m.g. ārpus Talsiem esošajās pašvaldības vidusskolu 10.-12. klasēs kopā mācījās 145 izglītojamais, tad 2031./2032. m.g. prognozējamais skaits ir 140. Savukārt, ja Talsos esošajās pašvaldības vidusskolu 10.-12. klasēs mācījās 380 izglītojamie, tad 2031./2032. m.g. prognozējamais skaits ir 401.
- Zemākais vispārējās vidējās izglītības posma izglītojamo skaits ir prognozējams Mērsraga vidusskolā, proti, 2025./2026. m.g. 10.-12. klašu izglītojamo skaits kritīsies zem 20 un nav prognozējams, ka kādā no turpmākajiem deviņiem gadiem skaits pārsniegs 30.
- Lielākais izglītojamo skaita kritums ārpus Talsu pilsētas esošajās vidusskolās 10.-12. klasēs ir prognozējams Valdemārpils vidusskolā, krītoties no vidēji 40 līdz vidēji 32 skolēniem, jūtams kritums ir prognozējams arī Rojas vidusskolā, skaitam samazinoties no 43 līdz vidēji 33 skolēniem.

4. IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU RAKSTUROJUMS

Šajā nodaļā sniegts pārskats par pirmsskolas un vispārējās izglītības pakalpojuma nodrošinājumu Talsu novadā, kas atspoguļots, analizējot vairākas izglītības komponentes: pakalpojuma nodrošinājums saturiski un teritoriāli, izglītības iestāžu specializācija, kā arī dalība projektos un iekļaujošās izglītības īstenošana.

4.1. Izglītības iestāžu darbība un īstenotās programmas

Talsu novadā, uzsākot 2021./2022. m.g., darbojas 15 pirmsskolas izglītības iestādes, 2 sākumskolas (tajās darbojas arī pirmsskolas izglītības grupas), 8 pamatskolas (tostarp viena speciālās izglītības iestāde un 4 pamatskolās darbojas arī pirmsskolas izglītības grupas), 8 vidusskolas (1 no tām ir valsts ģimnāzija, 1 – privātās izglītības iestāde, 1 darbojas pirmsskolas izglītības grupa) un 9 profesionālās ievirzes izglītības iestādes.

4.1.tabula: Talsu novada izglītības iestādes, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS 2021./2022.m.g.	KAPACITĀTE (PIEPILDĪJUMS %, 2021./2022.m.g.)	
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA			
1. Dundagas PII "Kurzemīte"	137	162 (85%)	KAPACITĀTE PII KOPĀ: 1645 audzēkņi
2. Laidzes PII "Papardīte"	56	54 (104%)	
3. Laucienes PII "Bītiņe"	60	49 (122%)	
4. Mērsraga PII "Dārta"	57	70 (81%)	
5. Pastendes PII "Ķipars"	131	155 (85%)	
6. Rojas PII "Zelta zivtiņa"	64	70 (91%)	
7. Rudes PII "Saulespuķe"	38	51 (75%)	
8. Sabiles PII "Vīnodziņa"	91	73 (125%)	
9. Talsu PII "Kastanītis"	71	95 (75%)	
10. Talsu PII "Pīlādzītis"	217	235 (92%)	
11. Talsu PII "Saulīte"	97	118 (82%)	
12. Talsu PII "Sprīdītis"	220	197 (112%)	
13. Talsu PII "Zvaniņš"	107	117 (91%)	
14. Valdemārpils PII "Saulstariņš"	118	121 (98%)	
15. Vandzenes PII "Zīlīte"	70	78 (90%)	
16. Kolka psk. pirmsskolas grupas	28	31 (90%)	KAPACITĀTE pirmsskolas izglītības grupās pie skolām KOPĀ: 341 audzēknis
17. Laucienes psk. pirmsskolas grupas	30	38 (79%)	
18. Lībagu ssk. pirmsskolas grupas	52	66 (79%)	
19. Pūņu psk. pirmsskolas grupas	41	56 (73%)	
20. Rojas vsk. pirmsskolas grupas	17	21 (81%)	
21. Stendes psk. pirmsskolas grupas	69	70 (99%)	
22. Virbu ssk. pirmsskolas grupas	40	61 (66%)	

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	IZGLĪTOJAMO SKAITS 2021./2022.m.g.	KAPACITĀTE (PIEPILDĪJUMS %, 2021./2022.m.g.)
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA KOPĀ:	1811	1986 (91%)
SĀKUMSKOLAS UN PAMATSKOLAS – PAMATIZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS		
1. Lībagu sākumskola	43	98 (44%)
2. Virbu sākumskola	21	40 (52,5%)
3. Kolkas pamatskola	28	255 (11%)
4. Laucienes pamatskola	98	140 (70%)
5. Pastendes pamatskola	148	250 (59%)
6. Pūņu pamatskola	63	248 (25%)
7. Sabiles pamatskola	128	342 (37%)
8. Stendes pamatskola	95	302 (31%)
9. Talsu pamatskola	279	324 (86%)
10. Upesgrīvas pamatskola (t.sk. Ģibuļu pagasts): speciālās izglītības programmas profesionālās pamatizglītības programmas	37 20	121 (47%)
SĀKUMSKOLAS UN PAMATSKOLAS KOPĀ:	960	2120 (45%)
VIDUSSKOLAS – PAMATIZGLĪTĪBAS UN VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS		
1. Dundagas vidusskola, Saules iela 8 Dundagas vidusskola, Talsu iela 18	306	Saules iela 8: 140 (89%) Talsu iela 18: 350 (52%)
2. Mērsraga vidusskola	142	350 (41%)
3. Rojas vidusskola	293	851 (34%)
4. Talsu 2. vidusskola	773	800 (97%)
5. Talsu Kristīgā vidusskola	310	nav datu
6. Talsu novada vidusskola	135	211 (64%)
7. Talsu Valsts ģimnāzija	607	700 (87%)
8. Valdemārpils vidusskola	216	600 (36%)
VIDUSSKOLAS KOPĀ:	2782	4002 (62%)* <i>*neskaitot Talsu Kristīgās vsk. datus</i>
SKAIDROJUMI:		
→ Vietu skaits jeb kapacitāte PII un pirmsskolas grupās aprēķināts atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 17.septembrī pieņemtajiem noteikumiem Nr.890 "Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu".		

Kopumā secināms, ka **pirmsskolas izglītības iestādes** (neskaitot pirmsskolas grupas pamatskolās) indikatīvi izmanto 93% no teorētiski iespējamās kapacitātes, un piepildījumu izglītības iestāžu salīdzinājumā var raksturot kā vienmērīgu. Tomēr vērtējot turpmākās attīstības iespējas un izaicinājumus būtiski atzīmēt, ka divās PII – Laucienes PII "Bitīte" un Sabiles PII "Vīnodziņa" – audzēkņu skaits būtiski pārsniedz to kapacitāti, kāda būs jāievēro sākot ar 2023. gada 1. septembri. Pirmsskolas izglītības pakalpojumu īstenošana vispārējās izglītības iestādēs veicina izglītības pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī palīdz pašvaldībai uzturēt efektīvu izglītības iestāžu tīklu. Abās sākumskolās, četrās pamatskolās un vienā vidusskolā esošajās pirmsskolas izglītības grupās 2021./2022. m.g. kopskaitā ir 277 izglītojamie un kopējais vietu skaits – 341, līdz ar to tiek noslogots 81% no kopējās šo grupu kapacitātes. Saglabājot esošo pirmsskolas izglītības pakalpojumu klāstu, Talsu novada iestādes var uzņemt indikatīvi vēl papildus 150-175 izglītojamus.

Kopējais pamatskolas posma izglītojamo skaits sākumskolās un pamatskolās ir 960 izglītojamie (neskaitot audzēkņu skaitu pirmsskolas izglītības grupās), savukārt, iestāžu kapacitāte pieļautu 2120 izglītojamus, kas šobrīd vidēji veido 45% noslodzi.

Vidusskolās un valsts ģimnāzijā kopējais izglītojamo skaits ir 2782 izglītojamie, savukārt neskaitot Talsu Kristīgās vidusskolas datus – 2472 izglītojamie. Pašvaldības dibināto vispārējās vidējās izglītības iestāžu kopējā kapacitāte pieļautu indikatīvi 4000 izglītojamus. Izrietoši šobrīd pašvaldības dibinātās vidusskolas un valsts ģimnāzija noslogo 62% no iespējamās to kapacitātes.

4.1.1. Izglītības iestāžu īstenotās izglītības programmas

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS NODROŠINĀJUMS

Pirmsskolas izglītības programmas 2021./2022. m.g. Talsu novadā tiek īstenotas gan 15 pirmsskolas izglītības iestādēs, gan pirmsskolas grupiņu veidā 7 vispārīzglītojošās skolās, līdz ar to pirmsskolas izglītības pakalpojumi šajā mācību gadā ir pieejami kopskaitā 24 Talsu novada teritorijas vietās (ņemot vērā, ka viena no PII – Sabiles PII "Vīnodziņa" atrodas 3 dažādās adresēs), tādējādi nodrošinot pirmsskolas izglītību pēc iespējas tuvu izglītojamo dzīvesvietai.

Minētajās iestādēs kopskaitā tiek īstenotas 7 dažādas pirmsskolas izglītības programmas (skat. 4.2.tabulu), tādējādi nodrošinot gan vispusīgu attīstību un sagatavošanu pamatzglītības ieguvei, gan daudzveidīgu mācību procesa organizāciju bērniem ar speciālām vajadzībām. Speciālās izglītības programmas 2021./2022. m.g. apgūst nepilni 3% no visiem pirmsskolēniem.

4.2.tabula: **Pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošinājums Talsu novadā 2021./2022. m.g.**
(Avots: TN IP)

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (KODS)	PII		VISPĀRIZGLĪTOJOŠĀS SKOLAS		KOPĀ	
		PII skaits	Izglītojamo skaits	Skolu skaits	Izglītojamo skaits	Iestādes kopā	Izglītojam o skaits
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS							
1.	Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (01011111)	15	1482	7, t.sk.: 2 ssk. 4 psk. 1 vsk.	277, t.sk.: 92 ssk. 168 psk. 17 vsk.	22	1759
2.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar fiziskās attīstības traucējumiem (1015311)	1	8	-	-	1	8
3.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar somatiskām saslimšanām (1015411)	1	1	-	-	1	1
4.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (1015511)	1	21	-	-	1	21
5.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (1015611)	1	18	-	-	1	18
6.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās	1	2	-	-	1	2

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (KODS)	PII		VISPĀRIZGLĪTOJOŠĀS SKOLAS		KOPĀ	
		PII skaits	Izglītojamo skaits	Skolu skaits	Izglītojamo skaits	Iestādes kopā	Izglītojam o skaits
	attīstības traucējumiem (1015811)						
7.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (1015911)	1	2	-	-	1	2
PIRMSSKOLAS PAKALPOJUMI KOPĀ:						22 (24 adreses)	1811

PAMATIZGLĪTĪBAS UN VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS NODROŠINĀJUMS

Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs 2021./2022. m.g. tiek īstenotas kopskaitā 13 dažādas pamatizglītības programmas (t.sk. gan speciālā, gan profesionālā pamatizglītība), nodrošinot izglītības pakalpojuma daudzveidību atbilstoši izglītojamā interesēm, vajadzībām un spējām. Pamatizglītībā 2021./2022. m.g. kopumā iesaistīti 3148 izglītojamie un 6,3% no tiem apgūst kādu no speciālās izglītības programmām.

Pamatskolas 1.posma (1.-6.kl.) izglītība pieejama 17 izglītības iestādēs, kuras atrodas visā novada teritorijā – Dundagā, Kolkā, Laucienē, Mērsragā, Pastendē, Pūnās, Rojā, Sabilē, Stendē, Valdemārpilī, Uguņciemā, Jaunpagastā un Talsu novada administratīvajā centrā – Talsu pilsētā, tādējādi nodrošinot sākumskolas posma izglītību pēc iespējas tuvu izglītojamo dzīvesvietai.

Pamatskolas 2.posma (7.-9.kl.) izglītība pieejama 16 izglītības iestādēs un tās izvietotas Dundagā, Kolkā, Laucienē, Mērsragā, Pastendē, Pūnās, Rojā, Sabilē, Stendē, Valdemārpilī, Uguņciemā un Talsu novada administratīvajā centrā – Talsu pilsētā.

Vispārējās vidējās izglītības posmā Talsu novadā darbojas 8 izglītības iestādes: 4 no tām atrodas Talsu pilsētā un pa vienai – Dundagā, Mērsragā, Rojā un Valdemārpilī. Līdz šim vidējās izglītības posmā tika īstenotas 4 veidu izglītības programmas un 2021./2022. m.g. tās apguva 574 izglītojamie. Ieviešot kompetenču pieejā balstīto mācību saturu (projekts Skola2030), mainās izglītības pakalpojumu nodrošinājums vidējās izglītības posmā, kā tas atspoguļots nākamajā nodaļā.

4.3.tabula: Pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības nodrošinājums Talsu novadā 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (KODS)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SKAITS	IZGLĪTOJAMO SKAITS
VISPĀRĒJĀS PAMATIZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS			
1.	Pamatizglītības programma (21011111)	14	2513
2.	Pamatizglītības humanitārā un sociālā virziena programma (21012111)	1	39
3.	Pamatizglītības profesionāli orientētā virziena programma (21014111)	1	74
4.	Pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) izglītības programma (11011111)	3	96
5.	Pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (11013111)	1	108
6.	Speciālās pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (11015611)	2	7
7.	Pamatizglītības 2.posma (7.-9.klase) izglītības programma (23011111; 23011112; 23011113)	3	121

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (KODS)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU SKAITS	IZGLĪTOJAMO SKAITS
8.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (21015511)	1	11
9.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611)	12	84
10.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811)	11	77
11.	Speciālās izglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagās attīstības traucējumiem (21015911)	1	18
PROFESIONĀLĀS PAMATIZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS			
12.	Profesionālā pamatizglītības programma "Ēdināšanas pakalpojumi" (22811021)	1	8
13.	Profesionālā pamatizglītības programma "Būvdarbi" (22582011)	1	12
Izglītojamo skaits pamatizglītības programmās kopā: 3148			
VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS			
1.	Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011; 31017013)	7	318
2.	Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011; 31011012; 31011013)	8	210
3.	Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011)	3	42
4.	Vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virziena programma (31014011)	1	4
Izglītojamo skaits vispārējās vidējās izglītības programmās kopā: 574			

4.1.2. Izglītības iestāžu specializācijas

Kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešana (projekts Skola2030) paredz, ka vispārējās vidējās izglītības pakāpē izglītojamajiem tiek dotas iespējas vairāk mācīties atbilstoši savām interesēm un nākotnes plāniem, – to nodrošina mazāks mācību priekšmetu skaits un iespēja 30% mācību laika veltīt padziļinātiem un specializētiem kursiem, kas attiecīgi palīdz jauniešiem labāk sagatavoties izglītības turpināšanai augstskolā vai profesionālai darbībai.¹⁰ Jaunais modelis paredz, ka katra vidusskola piedāvā vismaz 4 padziļinātos kursus, veidojot vismaz 2 padziļināto kursu komplektus ar vismaz 3 padziļinātajiem kursiem (ar vismaz vienu atšķirīgu padziļināto kursu katrā komplektā). Papildus tam, izglītības iestāde var īstenot skolēnu interesēm atbilstošus specializētos kursus, tādējādi veidojot un laika gaitā arī attīstot savu īpašo specializācijas portfolio.

Tabulā zemāk ir atspoguļots šobrīd izvēlētais un aktuālais Talsu novada vispārējās vidējās izglītības iestāžu specializācijas diskurss.

4.4.tabula: Talsu novada vispārējās vidējās izglītības iestāžu specializācijas periodā 2022./2023.-2024./2025. m.g.

(Avots: TN IP un atsevišķu iestāžu mājas lapās publicētā informācija)

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	ABSOLVĒŠANAS MĀCĪBU GADS	PADZIĻINĀTIE KURSI	SPECIALIZĒTIE KURSI
1	2	3	4	5
1.	Dundagas vidusskola	2022/2023	- Svešvaloda (angļu) II (C1) - Ķīmija II	Uzņēmējdarbības pamati

¹⁰ <https://www.skola2030.lv/lv/skolotajiem/izglitibas-pakapes/vidusskola> (skatīts 28.07.2022.)

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	ABSOLVĒŠANAS MĀCĪBU GADS	PADZIĻINĀTIE KURSI	SPECIALIZĒTIE KURSI
1	2	3	4	5
			▪ Bioloģija II	▪ Publiskā uzstāšanās
		2023/2024	▪ Latviešu valoda un literatūra II ▪ Svešvaloda (angļu) II (C1) ▪ Sociālās zinātnes II ▪ Ķīmija II ▪ Bioloģija II	
		2024/2025	▪ Latviešu valoda un literatūra II ▪ Svešvaloda (angļu) II (C1) ▪ Sociālās zinātnes II ▪ Ķīmija II ▪ Bioloģija II	
2.	Mērsraga vidusskola	2022/2023	▪ Latviešu valoda un literatūra II* ▪ Svešvaloda II* ▪ Sociālās zinātnes II* ▪ Vēsture II	▪ Publiskā uzstāšanās ▪ Uzņēmējdarbības pamati ▪ Valsts aizsardzības mācība
		2023/2024	▪ Latviešu valoda un literatūra II* ▪ Svešvaloda II* ▪ Sociālās zinātnes II*	
		2024/2025	▪ Latviešu valoda un literatūra II* ▪ Svešvaloda II* ▪ Bioloģija II*	
3.	Rojas vidusskola	2022/2023	▪ Latviešu valoda un literatūra II ▪ Angļu valoda II ▪ Sociālās zinātnes II ▪ Bioloģija II ▪ Matemātika II	
		2023/2024	▪ Latviešu valoda un literatūra II ▪ Angļu valoda II ▪ Sociālās zinātnes II ▪ Bioloģija II ▪ Matemātika II	▪ Valsts aizsardzības mācība ▪ Svešvaloda
		2024/2025	▪ Latviešu valoda un literatūra II ▪ Angļu valoda II ▪ Sociālās zinātnes II ▪ Bioloģija II ▪ Matemātika II	
4.	Talsu 2. vidusskola	2022/2023	▪ Latviešu valoda un literatūra II ▪ Svešvaloda II ▪ Vēsture II ▪ Sociālās zinātnes II ▪ Matemātika II ▪ Dizains un tehnoloģijas II	▪ Uzņēmējdarbības pamati ▪ Publiskā uzstāšanās ▪ Psiholoģija ▪ Sporta menedžments ▪ Valsts aizsardzības mācība
		2023/2024	▪ Latviešu valoda un literatūra II ▪ Svešvaloda II ▪ Vēsture II ▪ Matemātika II ▪ Bioloģija II ▪ Ķīmija II ▪ Fizika II	

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	ABSOLVĒŠANAS MĀCĪBU GADS	PADZIĻINĀTIE KURSI	SPECIALIZĒTIE KURSI
1	2	3	4	5
		2024/2025	- Latviešu valoda un literatūra II - Svešvaloda II - Vēsture II - Matemātika II - Bioloģija II - Ķīmija II - Fizika II - Dizains un tehnoloģijas II - Sociālās zinātnes II	
5.	Talsu novada vidusskola	2022/2023	- Latviešu valoda II - Angļu valoda II - Sociālās zinātnes II - Kultūra un māksla II - Ģeogrāfija II	- Psiholoģija - Uzņēmējdarbības pamati - Politika un tiesības - Radošā rakstīšana (sākot no 2023./2024. m.g.)
		2023/2024	- Latviešu valoda II - Angļu valoda II - Sociālās zinātnes II - Kultūra un māksla II - Ģeogrāfija II	
		2024/2025	- Latviešu valoda II - Angļu valoda II - Sociālās zinātnes II - Kultūra un māksla II - Ģeogrāfija II	
6.	Talsu Valsts ģimnāzija	2022/2023	- Matemātika II - Bioloģija II - Ķīmija II - Fizika II - Sociālās zinātnes II - Latviešu valoda un literatūra II - Angļu valoda II	- Filozofija - Uzņēmējdarbības pamati - Specializētais kurss svešvalodās
		2023/2024 2024/2025	- Matemātika II - Programmēšana II - Dizains un tehnoloģijas II - Bioloģija II - Ķīmija II - Fizika II - Sociālās zinātnes II - Latviešu valoda un literatūra II - Angļu valoda II	
7.	Valdemārpils vidusskola	2022/2023	- Dizains un tehnoloģijas II - Latviešu valoda un literatūra II - Matemātika II - Bioloģija II - Kultūra un māksla II	- Dizaina praktiskie elementi - Uzņēmējdarbības pamati - Publiskā uzstāšanās
		2023/2024	- Dizains un tehnoloģijas II - Latviešu valoda un literatūra II - Matemātika II - Bioloģija II - Kultūra un māksla II	

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	ABSOLVĒŠANAS MĀCĪBU GADS	PADZIĻINĀTIE KURSI	SPECIALIZĒTIE KURSI
1	2	3	4	5
			Vēsture II	
		2024/2025	- Dizains un tehnoloģijas II - Latviešu valoda un literatūra II - Matemātika II - Bioloģija II - Kultūra un māksla II - Vēsture II	

Obligātais mācību saturs tiek strukturēts 7 mācību jomās apvienojot vairākus radniecīgus mācību priekšmetus, tādējādi palīdzot saskatīt šo priekšmetu savstarpējo saistību. Tabulā zemāk atspoguļots mācību jomu pārklājums Talsu novada vidusskolās un valsts ģimnāzijā. Visās izglītības iestādēs ir padziļināto kursu piedāvājums, kas pārklāj valodu mācību jomu un sociālo un pilsonisko mācību jomu. Teju visās tiek nodrošināti kursi arī dabaszinātņu mācību jomā. Mazāks pārklājums ir kultūras, matemātikas un tehnoloģiju mācību jomās, kā arī veselības jomā.

4.5.tabula: Talsu novada vispārējās vidējās izglītības iestāžu specializācijas dalījumā pa mācību jomām.
(Avots: TN IP)

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	MĀCĪBU JOMA						
	Dabas- zinātnes	Kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā	Matemātika	Veselība un fiziskās aktivitātes	Tehnoloģijas	Sociālā un pilsoniskā	Valodas
1	2	3	4	5	6	7	8
Dundagas vidusskola	X (bioloģija, ķīmija)					X (SZ)	X (LV&L, SV)
Mērsraga vidusskola	X (bioloģija)			X (VAM)		X (SZ)	X (LV&L, SV)
Rojas vidusskola	X (bioloģija)		X	X (VAM)		X (SZ)	X (LV&L, SV)
Talsu 2. vidusskola	X (bioloģija, ķīmija, fizika)		X	X (VAM)	X (D&T)	X (SZ, V)	X (LV&L, SV)
Talsu novada vidusskola	X (ģeogrāfija)	X				X (SZ)	X (LV, SV)
Talsu Valsts ģimnāzija	X (bioloģija, ķīmija, fizika)		X		X (D&T, programmēšana)	X (SZ)	X (LV&L, SV)
Valdemārpils vidusskola	X (bioloģija)	X	X		X (D&T)	X (V)	X (LV&L)
SKAIDROJUMI:							
- D&T – Dizains un tehnoloģijas - LV&L – Latviešu valoda un literatūra - LV – Latviešu valoda - SV – Svešvaloda - SZ – Sociālās zinātnes - V – Vēsture - VAM – Valsts aizsardzības mācība							

4.1.3. Izglītības iestāžu īpašie akcenti, iesaiste projektos un citās iniciatīvās

Gadu gaitā izglītības iestādes veido un attīsta savus īpašos akcentus un vērtības, kas atšķir tās vienu no otras, saliedē komandu, sniedz papildu pievienoto vērtību tās izglītojamiem, vecākiem un arī plašākai sabiedrībai. Papildus tam, izglītības iestādes ikdienu bagātina dažādu projektu īstenošana, kā arī dalība citu rīkotās iniciatīvās.

Izglītības iestādēs Talsu novadā pēdējo gadu laikā ieviesti dažādi projekti, piesaistot ārējo finansējumu gan no valsts budžeta līdzekļiem, gan Eiropas Savienības struktūrfondiem, gan starptautiskām programmām. Veiktas investīcijas infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveidē, veselīga dzīvesveida, zināšanu, personības un profesionālo prasmju attīstībā un pieredzes apmaiņā. Īstenoti dažādi projekti, t.sk., ERASMUS+ programmas, eTwinning, Nordplus un citu programmu finansētie projekti.

Kā svarīgākie projekti, kuros visbiežāk iesaistījušas Talsu novada izglītības iestādes pēdējo trīs gadu laikā, minami trīs nacionāla līmeņa Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēti projekti: "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai", "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" un "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs", kā arī Latvijas kultūrizglītības programma "Latvijas skolas soma". Papildus tam izglītības iestādes sniedz datus par dažādām cita veida aktivitātēm un iniciatīvām, kuras ir īstenotas vai kurās ir piedalījušies to izglītojamie vai pedagogi, kā tas atspoguļots tabulā zemāk.

4.6.tabula: Talsu novada izglītības iestāžu īpašie akcenti, īstenotie projekti un citas iniciatīvas laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. mācību gadam.
(Avots: TN IP)

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĪPAŠIE AKCENTI, DALĪBA PROJEKTOS UN CITAS ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS
1	2	3
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES		
1.	Dundagas PII "Kurzemīte"	Dalība Ekoskolu programmā. Ekoskolas statuss.
2.	Laidzes PII "Papardīte"	- Ikgadēja dalība SIA "AAS" "Piejūra" makulatūras vākšanas konkursā "Palīdzēsim kokiem!". - Ikgadēja dzejas svētku "Dzejolēns" organizēšana.
3.	Laucienes PII "Bītiņe"	Dalība valsts, novada līmeņa konkursos, projektos.
4.	Mērsraga PII "Dārta"	- Dalība SIA "AAS" "Piejūra" makulatūras vākšanas konkursā "Palīdzēsim kokiem!". - Dalība dažādos labdarības pasākumos. - Dalība dažādos pagasta, novada un valsts līmeņa pasākumos, piem., dzejas svētkos, sporta dienās, "Olimpiskā diena 2022", jauno vokālistu konkurss. - Mācību ekskursijas un pārgājieni. <u>Citi īpašie akcenti</u>: atrašanās vieta un dabas tuvums, āra vide rotaļnodarbībām.
5.	Pastendes PII "Ķipars"	- Tautas deju kolektīva dalība Talsu novada BJC rīkotos pasākumos ārpus Talsu novada robežām. - Ilggadēja dalība SIA "Piejūra" makulatūras vākšanas konkursā "Palīdzēsim kokiem". - Teātra pulciņš (drāma un mūzika). - Starpnovadu tautisko deju svētku organizēšana "Mazo ķiparēnu sadancis". - Dalība dažādos labdarības pasākumos. 11.novembra Lāpu gājiens (ilggadēja tradīcija). - Atjaunota dalība eTwinning projektos ESEP European School Education Platform.
6.	Rojas PII "Zelta zivtiņa"	Ikgadēja dalība SIA "AAS" "Piejūra" makulatūras vākšanas konkursā "Palīdzēsim kokiem!".

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĪPAŠIE AKCENTI, DALĪBA PROJEKTOS UN CITAS ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS
1	2	3
		- Dalība atbalsta sniegšanai Ukrainai. - Piedalīšanās ar priekšnesumiem pasākumos Rojas pagastā. <u>Citi īpašie akcenti</u>: pastaigas un sporta aktivitātes priežu mežā un vasarā – rūdīšanās strūklakā.
7.	Rudes PII "Saulespuķe"	Tiek īstenoti projekti un aktivitātes ne tikai izglītojamo, bet arī Rudes ciema iedzīvotāju pilnveides vajadzībām.
8.	Sabiles PII "Vīnodziņa"	Ilggadēja dalība SIA "Piejūra" makulatūras vākšanas konkursā "Palīdzēsim kokiem".
9.	Talsu PII "Kastanītis"	Izglītības iestāde ar ilggadēji attīstītu kompetenci darbā ar bērniem ar speciālām vajadzībām.
10.	Talsu PII "Pīlādzītis"	- Dalība Ekoskolu programmā. Ekoskolas statuss. - Dalība A/S "Piejūra" organizētajā makulatūras vākšanas konkursā. - Dziedāšanas svētku "Pīlādzīša" "Mazputniņš" organizēšana.
11.	Talsu PII "Saulīte"	Dalība projektā "Fiziskās aktivitātes", kur tiek nodrošināti vispārattīstoši vingrojumi kopā ar sporta skolotāju.
12.	Talsu PII "Sprīdītis"	- Sekmīga dalība dažādos novada un ārpus novada konkursos. - Iestāde sniedz iespējas apgūt kristīgo mācību. - Mācību procesā tiek integrēti robotikas pamatelementi. - Darbojas ansamblis un deju kolektīvs. - Ir pieejams fizioterapeits un psihologs.
13.	Talsu PII "Zvaniņš"	Dalība Ekoskolu programmā. Ekoskolas statuss.
14.	Valdemārpils PII "Saulstariņš"	Nav datu
15.	Vandzenes PII "Zīlīte"	Nav datu
SĀKUMSSKOLAS		
16.	Lībagu sākumskola	- IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". - Mācību procesā tiek integrēti robotikas pamatelementi. - Dabas zinību un citus mācību priekšmetu īstenošana ārtelpās, dabā. - SIA Latvijas meži programma "Mamma daba". - Daudzveidīgs interešu izglītības nodarbību piedāvājums: tautas deju kolektīvs "Dzītariņš" (no pirmsskolas 3 g.v. līdz 4.klase), teātra pulciņš "Mirklis", mūsdienīgu deju kolektīvs "Solis augšup", mākslas pulciņš "Otiņas", bērnu vokālais ansamblis, JSD "Velo skola". - Dalība dažādos pagasta, novada un valsts līmeņa pasākumos un konkursos, piem., "Jauno satiksmes dalībnieku forums", deju festivāls Tukumā, novada olimpiādes, Ventspils IT izaicinājums u.c. - Projekts "Sporto visa klase". - Projekts "Veselību veicinoša skola". - Dalība SIA "AAS" "Piejūra" makulatūras vākšanas konkursā "Palīdzēsim kokiem!"; godalgotas vietas (1.v., 2v.). - Jauno satiksmes dalībnieku pulciņš, kā rezultātā bērni var kārtot velosipēda tiesības.

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĪPAŠIE AKCENTI, DALĪBA PROJEKTOS UN CITAS ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS
1	2	3
17.	Virbu sākumskola	- Dalība Ekoskolu programmā. Ekoskolas statuss. - Mācību procesā fokuss uz veselības veicināšanu.
PAMATSKOLAS		
18.	Kolkas pamatskola	- VISK projekts "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai". - IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". - Nodrošināts skolotāja palīgs STEM jomas mācību priekšmetos un vides interešu izglītības pulciņš, atalgots pulciņa vadītāja amats. - Dalība Ekoskolu programmā. Ekoskolas statuss. Mācību procesā integrēta vides izglītība. - Sekmīga dalība dažādos vizuālās mākslas un vides ilgtspējas konkursos. - Mācību procesā fokuss uz individuālu, bērncentrētu pieeju, kas nodrošina atbalstu ne tikai izglītības procesā, bet arī sociālajās vajadzībās, kā rezultātā skolu absolvē izglītojamie, kuri nav ieguvuši apliecību par pamatzglītību citā iestādē. <u>Citi īpašie akcenti</u>: lībiskās kultūrvides pieejamība, labiekārtotas internāta telpas.
19.	Laucienes pamatskola	- IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". - Dalība dažādos pagasta, novada un valsts līmeņa pasākumos un konkursos, piem., runas konkursi, sporta svētki, vietēja mēroga dziesmu un deju svētki. - Mācību ekskursijas un pārgājieni, t.sk. PII grupas izglītojamiem. - Sākumskolas klašu izglītojamo dalība Erasmus+KA starptautiskā projektā. - Programma "Latvijas skolas soma". "Zaļās klases" izveide mācību īstenošanai ārtelpās. - Latvijas Olimpiskās komitejas projekts "Sporto visa klase". <u>Citi īpašie akcenti</u>: tiek nodrošinātas trīs ēdienreizes dienā, izmantojot pašu audzētus dārzeņus; aktīva skolēnu pašpārvalde, piemēram, tā organizē aktivitātes pirmsskolas 5-6 g.v. bērnu grupā.
20.	Pastendes pamatskola	- VISK projekts "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai". - IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". - VIAA projekts "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs". - Nordplus Junior projekts "STEM and the Real World" 2019. - Nordplus Junior projekts "Dialects and Old Folk Crafts" 2022. - Programma "Latvijas skolas soma". <u>Citi īpašie akcenti</u>: skolā īsteno speciālās pamatzglītības programmas iekļaujošā un integratīvā vidē. Interese izglītības piedāvājums (tautas dejas, vokālais ansamblis, teātra pulciņš, vizuālās un plastiskās mākslas pulciņš, dabaszinību pulciņš, diskgolfa pulciņš) sniedz vienādas iespējas visiem skolēniem – arī tiem, kuriem izglītības programmu apguvei nepieciešamas īpašas pieejas vai papildu atbalsts.
21.	Pūņu pamatskola	<u>Citi īpašie akcenti</u>: individuālais darbs ar katru skolēnu.

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĪPAŠIE AKCENTI, DALĪBA PROJEKTOS UN CITAS ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS
1	2	3
22.	Sabiles pamatskola	▪ VISC projekts "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai". ▪ VIAA projekts "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs". ▪ Programma "Latvijas skolas soma". ▪ <u>Citi īpašie akcenti</u>: tiek īstenotas speciālās pamatizglītības programmas izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem un izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem; daudzveidīgs interešu izglītības nodarbību piedāvājums: tautas dejas, leļļu teātris, koris, ansamblis.
23.	Stendes pamatskola	▪ Programma "Latvijas skolas soma". ▪ Projekts sākumskolai "Tīri zobi". ▪ Dalība SIA "AAS" Piejūra makulatūras vākšanas konkursā "Palīdzēsim kokiem". ▪ Dalība dažādos pilsētas, novada un valsts līmeņa pasākumos un konkursos.
24.	Talsu pamatskola	▪ VISC projekts "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai". ▪ IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". ▪ VIAA projekts "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs". ▪ ERASMUS KA2 projekts "Māksla ekonomēt, ekonomija mākslā". ▪ SIA Latvijas meži programma "Mamma daba". ▪ SAM 8.1.2. projekts "Vispārējās izglītības iestādes mācību vides uzlabošana". ▪ Sporto visa klase. ▪ Investīciju projekts "Talsu pamatskolas iekšējo inženierkomunikāciju atjaunošana". ▪ Dalība Junior Achievement skolēnu mācību uzņēmumu programmā. ▪ Programma "Latvijas skolas soma". ▪ eTwinning projekts "Be active be healthy", 3.-5. klasei. ▪ eTwinning projekts "Our Courage is Our Language", 5.-7. klasei. ▪ Projekts sākumskolai "Tīri zobi". ▪ Dalība valsts un starptautiska līmeņa olimpiādēs. ▪ Interešu izglītības kolektīvu dalība novada, valsts līmeņa un starptautiskos konkursos. ▪ <u>Citi īpašie akcenti</u>: iestāde īsteno vispārējās pamatizglītības programmu ar augstākiem sasniegšanai paredzētiem rezultātiem Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomā – mūzika.
25.	Upesgrīvas pamatskola	▪ Izglītības iestāde ar ilggadēji attīstītu kompetenci darbā ar bērniem ar speciālām vajadzībām. ▪ Ilggadēji organizē starpskolu konkursu "Jaunais pavāriņš". ▪ Aktīva dalība dažādos novada un ārpus novada pasākumos un konkursos, piem., futbola, florbola, dambretes, vieglatlētikas, krosa sacensības, dalība mazpulka aktivitātēs, jauniešu dienas pasākumos, radošo darbu konkursos, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas izstādēs. ▪ <u>Citi īpašie akcenti</u>: iestāde ir aprīkota ar dažāda veida risinājumiem, kas nepieciešami izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, piem., alternatīvās komunikācijas iekārta, pacēlājs, medicīniskā kušete, un citi mācību līdzekļi skolēniem ar smagiem vai vairākiem smagiem garīgās attīstības traucējumiem.

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĪPAŠIE AKCENTI, DALĪBA PROJEKTOS UN CITAS ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS
1	2	3
VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES		
26.	Dundagas vidusskola	- Dalība vairākos Erasmus+ programmas KA2 stratēģisko starpskolu sadarbības partnerību projektos: “European Trees within European Weather”; “Baltic sea forum – integration through core values”; “Eiropas partnerība STEM izglītībā”; “Mūsu vietas”; “Eiropas ūdens ekosistēmas”; “Fine”. - Dalība eTwinning projektā “Galēnu un Dundagas apkārtnes līkloči”. - Dalība valsts un starptautiska līmeņa konkursos. <u>Citi īpašie akcenti</u>: īpaši izkoptas tradīcijas, t.sk., Skolas Karoga svētki, 12.klases absolventu pasākums “Rabarberu nakts”, 40 darba gadu balva pedagogiem “Dinsberga balva”; ir pieejamas mecenātu stipendijas mācību turpināšanai Latvijas augstskolās.
27.	Mērsraga vidusskola	- VISC projekts “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”. - IKVD projekts “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”. - VIAA projekts “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”. - Programma “Latvijas skolas soma”. - Nordplus Junior 2019 “Share similarities, celebrate differences”. - Nordplus Junior 2021 “You are what you consume”. - Uzsākts darbs projektā ar fondu “Sofi”. - Dažādi starptautiskie sadarbības projekti 25 gadu garumā. <u>Citi īpašie akcenti</u>: aktīva pašpārvalde, telpu īre nomētnēm.
28.	Rojas vidusskola	- VISC projekts “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”. - IKVD projekts “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”. - VIAA projekts “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”. - Projekts “Nacionālais Veselību veicinošais skolu tīkls”. - Esri Eiropas ĢIS Skolu programma. - Dalība Junior Achievement skolēnu mācību uzņēmumu programmā. - Ikgadēji sekmīga dalība novada un valsts olimpiādēs, konkursos un citās sacensībās. <u>Citi īpašie akcenti</u>: pieejams internāts, telpu īre nomētnēm, vidusskolēniem pieejama autoapmācība, skolā ir uzstādīta siltās smilšu kastes iekārta, kurā ar izglītojamiem strādā trīs sertificēti pedagogi.
29.	Talsu 2. vidusskola	- IKVD projekts “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”, kā rezultātā ir izveidota sistēma PMP risku identificēšanai un prevencijas pasākumiem. - VIAA projekts “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”. - Programma “Latvijas skolas soma”. - Dalība Vācijas Federālās Ārlietu ministrijas iniciatīvā „Skolas – nākotnes partneri”; tās ietvaros tiek īstenota starptautiskā Vācu valodas diploma

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĪPAŠIE AKCENTI, DALĪBA PROJEKTOS UN CITAS ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS
1	2	3
		programma un skolēniem ir iespēja apgūt vācu valodu atbilstoši starptautiskā eksāmena prasībām un iegūt starptautiski atzītu vācu valodas diplomu studijām un darbam vācu valodā runājošās valstīs. ▪ Dalība Junior Achievement programmā, kā rezultātā skolēni kārto starptautisku uzņēmējdarbības prasmju eksāmenu un iegūst Eiropā atzītu sertifikātu "Entrepreneurial Skills Pass" par uzņēmējspēju kompetenču apguvi. ▪ Dalība "Microsoft Showcase Schools" kopienā inovatīvas mācību vides veidošanai skolā. ▪ Dalība Starpnozaru izglītības inovāciju centra veidotajā "Inovativās pieredzes skolu tīklā", kur sadarbībā ar Latvijas Universitātes pētniekiem izstrādā un aprobē datos balstītus inovatīvus risinājumus. ▪ Latvijas Olimpiskās komitejas projekts "Sporto visa klase". ▪ Gētes institūta projekts "CLIL- Mācību satura un vācu valodas integrēta apguve Latvijas skolās" un "Valodu ekspedīcijā apkārt Baltijas jūrai". ▪ Dalība vairākos Erasmus+ programmas KA2, KA1 u.c. partnerību projektos: ○ "European challenges and sensitive issues in the classroom and society"; ○ "Food, Environment and Sport. Let's Be Healthier! Adopting and Adapting Good Practices to Transform Our Communities"; ○ "GLEE: Tools to Make Our Schools More Sustainable"; ○ "Sustainable Urban Development in Europe"; ○ "Sadarbības veicinošu prasmju un vērtību veidošana"; ○ "Kompetenču veidošana un to vērtēšana 21.gadsimta skolā"; ○ "Personu mobilitāte mācību nolūkos" pedagogiem un skolēniem. ▪ Nordplus projekts "How to combat climate changes". ▪ Programmas "Jauno pētnieku akadēmija" īstenošana, kas popularizē STEM jomas priekšmetu apguvi. ▪ Aktīva dalība eTwinning Eiropas skolu sadarbības tīkla programmā. ▪ <u>Citi īpašie akcenti</u>: aktīva skolēnu pašpārvalde; VIAA piešķirta Erasmus+ akreditācija periodam līdz 2027. gadam.
30.	Talsu Kristīgā vidusskola	▪ <i>Privātā izglītības iestāde. Dati nav pieejami.</i>
31.	Talsu novada vidusskola	▪ IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". ▪ <u>Citi īpašie akcenti</u>: vienīgā izglītības iestāde novadā, kura piedāvā neklātienē izglītības programmas, nodrošinot izglītojamiem iespēju mācīties attālināti (ar tālmācības elementiem).
32.	Talsu Valsts ģimnāzija	▪ VISC projekts "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai". ▪ IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". ▪ VIAA projekts "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs". ▪ Projekts "INTERREG SENSational STEM". ▪ UNESCO Asociēto skolu projekts. ▪ Nordplus Junior 2020 projekts "Outdoor Sports Make Us Work". ▪ Projekts "Art Mile 2019". ▪ BSP Baltijas jūras projekts (UNESCO Baltijas jūras krasta vērošana).

Nr.p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU ĪPAŠIE AKCENTI, DALĪBA PROJEKTOS UN CITAS ĪSTENOTĀS INICIATĪVAS
1	2	3
		▪ Erasmus+ projekts "From the Forest to the Forest through classroom". ▪ Erasmus+ projekts "Don't Mind the Gap". ▪ Pilotprojekts sirds un asinsvadu slimību riska faktoru noteikšanai un mazināšanai bērniem. ▪ Dalība Junior Achievement skolēnu mācību uzņēmumu programmā. ▪ Vairākas ilggadēji izkoptas tradīcijas, piem., pirmklasnieku 100.dienas svinības, pārgājiens septembrī uz Kamparkalnu, sporta nakts turnīrs, Orientēšanās skrējiens ģimenēm, ZPD pavasara konference, u.c. ▪ Iestādē tiek īstenota jauno mediķu skola un jauno uzņēmēju skola. ▪ Augsti sasniegumi valsts līmeņa olimpiādēs un ZPD konferencēs (t.sk. ķīmijā, matemātikā, vācu valodā, bioloģijā, ekonomikā, filozofijā, ģeogrāfijā, latviešu valodā, angļu valodā).
33.	Valdemārpils vidusskola	▪ Mācību saturā īpašais piedāvājums un unikalitāte ir dizaina un tehnoloģiju joma, kur skolēniem tiek piedāvātas iespējas pilnveidot savas prasmes gan strādājot ar koku, gan tekstilu, gan mālu un citiem materiāliem. ▪ Ilggadēji sekmīga dalība novada un valsts olimpiādēs, iegūstot godalgotas vietas dizaina un tehnoloģiju olimpiādēs valsts līmenī. ▪ Nacionālā Veselību veicinošā skolu tīkla skola. ▪ VISC projekts "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai". ▪ IKVD projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai". ▪ VIAA projekts "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs". Individuālas karjeras konsultācijas. ▪ SIA "Latvijas valsts meži" programma "Mamma daba". ▪ Programma "Latvijas skolas soma". ▪ Daudzveidīgs un kvalitatīvs interešu izglītības nodarbību piedāvājums: Netradicionālais orķestris, VIA, Mazpulks, Koris, Mūsdienu deja, Lego robotika u.c. ▪ Skolēnu pašpārvaldes dalība Talsu novada jauniešu iniciatīvu projektu konkursos. ▪ Skolēnu un pedagogu veiksmīga dalība dažādos novada un valsts līmeņa konkursos, piem., VBTI konkurss par labāko audzināšanas stundu, konkursi "Sējējs", "Šodien laukos", "Apgūsti prasmes ar Bsch!", Mazpulcēnu projektu konkursi, instrumentālo kolektīvu konkurss "No baroka līdz rokam", Skatuves runas konkursi. ▪ Nometne topošajiem pirmklasniekiem. ▪ <u>Citi īpašie akcenti</u>: pieejams internāts, telpu īre nometnēm; tradicionāli pasākumi, piem., pasākums 1.kl. "Es jau zinu! Es jau protu!", Tēvu diena, Klašu saliedēšanas pasākumi septembrī, maijā, Nakts orientēšanās, Olimpiskā diena.

4.1.4. Speciālā un iekļaujošā izglītība

Iekļaujošā izglītība Izglītības attīstības pamatnostādņēs tiek raksturota kā "process, kurā tiek nodrošinātas atbilstošas visu izglītojamo daudzveidīgās vajadzības, palielinot ikviena izglītojamā līdzdalības iespējas mācību procesā, kultūrā un dažādās kopienās un samazinot izslēgšanas iespējas no izglītības un izglītības ieguves

procesa¹¹, savukārt speciālā izglītība ir viena no komponentēm iekļaujošās izglītības pieejā, kas sniedz vienādas izglītības iespējas visiem izglītojamajiem – arī tiem, kuriem izglītības programmu apguvei nepieciešami īpaši resursi, pielāgota mācību vide izglītības iestādē, īpašas izglītības pieejas vai papildu atbalsts.

Talsu novadā speciālās izglītības programmas tiek īstenotas kopskaitā 17 vispārējās izglītības iestādēs, tostarp 2 (no 15) pirmsskolas izglītības iestādēs, 1 sākumskolā, visās 8 pamatskolās (tai skaitā viena speciālās izglītības iestāde – Upesgrīvas pamatskola), 5 vidusskolās, kā arī valsts ģimnāzijā (pamatskolas 1. posma speciālās izglītības programmas). Kopumā saskaņā ar VIIS datiem 2021./2022. m.g. Talsu novadā ir licencētas un akreditētas 13 dažādas speciālās izglītības programmas.

Lai nodrošinātu speciālās izglītības iestāžu tīkla sakārtošanu un katra bērna speciālajām vajadzībām atbilstošu izglītību, Izglītības un zinātnes ministrija 2022. gada augustā ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu „Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu”¹², kur cita starpā ir ieskicēta vīzija par izmaiņām esošajā speciālās izglītības iestāžu tīklā un sniegti priekšlikumi ilgtspējīga speciālās izglītības iestāžu tīkla veidošanai atbilstoši katra bērna speciālajām vajadzībām. Ziņojumā minēts, ka izvērtējot speciālās izglītības iestādes pēc izvirzīto kritēriju kopuma, Kurzemes reģionā no astoņām speciālās izglītības iestādēm būtu attīstāmas sešas, tostarp būtu saglabājama un attīstāma arī Talsu novadā esošā Upesgrīvas pamatskola, ja tās īstenošanas vieta (līdzšinējās īstenošanas vietā Uguņciemā, Vandzenes pagastā, Talsu novadā) tiktu organizēta tuvāk novada administratīvajam centram, nodrošinot piemērotas telpas un vides pieejamību.

4.7.tabula: Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs licencētās un akreditētās speciālās izglītības programmas.
(Avots: VIIS)

Nr.p.k.	LICENCĒTĀS UN AKREDITĒTĀS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (KODS)	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES
1	2	3
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS POSMS		
1.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar redzes traucējumiem (01015111)	▪ Talsu PII "Kastanītis"
2.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar fiziskās attīstības traucējumiem (01015311)	▪ Talsu PII "Kastanītis"
3.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar somatiskām saslimšanām (01015411)	▪ Talsu PII "Kastanītis"
4.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015511)	▪ Talsu PII "Kastanītis" ▪ Talsu PII "Pīlādzītis"
5.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (01015611)	▪ Talsu PII "Kastanītis"
6.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (01015811)	▪ Talsu PII "Kastanītis"
7.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (01015911)	▪ Talsu PII "Kastanītis"
PAMATIZGLĪTĪBAS 1. POSMS		
8.	Speciālās pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (11015611)	▪ Lībagu sākumskola; ▪ Talsu Valsts ģimnāzija
9.	Speciālās pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (11015811)	▪ Talsu Valsts ģimnāzija
PAMATIZGLĪTĪBAS POSMS		

¹¹ Ministru kabineta 2021. gada 22. jūnija rīkojums Nr. 436 "Par Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam". <https://likumi.lv/ta/id/324332>

¹² Informatīvais ziņojums "Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu".
https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/b52e596e-4236-4d57-9f78-94bad53405e8

Nr.p.k.	LICENCĒTĀS UN AKREDITĒTĀS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (KODS)	IZGLĪTĪBAS IESTĀDES
1	2	3
10.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (21015511)	Talsu 2. vidusskola
11.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611)	- Kolkas pamatskola; Laucienes pamatskola; Pastendes pamatskola; Pūņu pamatskola; Sabiles pamatskola; Stendes pamatskola, Talsu pamatskola - Dundagas vidusskola; Mērsraga vidusskola; Rojas vidusskola; Talsu 2. vidusskola; Valdemārpils vidusskola
12.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811)	- Kolkas pamatskola; Laucienes pamatskola; Pastendes pamatskola; Pūņu pamatskola; Sabiles pamatskola; Stendes pamatskola; Upesgrīvas pamatskola - Dundagas vidusskola; Mērsraga vidusskola; Rojas vidusskola; Valdemārpils vidusskola
13.	Speciālās izglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagās attīstības traucējumiem (21015911)	Upesgrīvas pamatskola

2021./2022. m.g. Talsu novadā speciālās izglītības programmās kopā mācās 249 izglītojamie – 52 (jeb 21%) no tiem pirmsskolas izglītības posmā (tas sastāda nepilnus 3% no visiem pirmsskolēniem) un 197 (jeb 80%) – pamatizglītības posmā, kas veido aptuveni 6,2% no 1.-9. klases izglītojamajiem kopā. Lielākā daļa izglītojamo, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, mācās iekļaujošā vidē – vispārējās izglītības iestādēs, kopā ar bērniem, kuri apgūst regulārās pirmsskolas vai pamatizglītības programmas. Integratīvā vidē (t.i. izglītību apgūst vispārīgizglītojošo izglītības iestāžu speciālās klasēs) mācās daļa no Pastendes pamatskolas un daļa no Valdemārpils vidusskolas skolēniem. Savukārt 57 novada bērni mācās daļēji nošķirtā vidē, t.i., Upesgrīvas pamatskolā, kas ir speciālās izglītības iestāde, 37 no tiem (65%) mācās speciālās izglītības programmās, bet 20 profesionālās pamatizglītības programmās (35%).

4.8.tabula: **Izglītojamo skaits speciālās izglītības programmās 2019./2020.-2021./2022. m.g.**
(Avots: TN IP)

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTOJAMO SKAITS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS			IZGLĪTOJAMO ĪPATSVARS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS 2021./2022.	
		2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.		
1	2	3	4	5	6	
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS POSMS						
1.	Talsu PII "Kastanītis"	55	53	52	73%	3% pirmsskolas izglītības posmā novadā kopā
2.	Talsu PII "Pīlādzītis"	Speciālās izglītības programma ir licencēta, bet izglītojamie tajā nav uzņemti			0%	
SĀKUMSKOLAS UN PAMATSKOLAS						
3.	Lībagu sākumskola	0	3	2	4%	

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	IZGLĪTOJAMO SKAITS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS			IZGLĪTOJAMO ĪPATSVARŠ SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS 2021./2022.
		2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	
1	2	3	4	5	6
4.	Kolkas pamatskola	4	2	2	2%
5.	Laucienes pamatskola	4	5	7	7%
6.	Pastendes pamatskola	37	38	44	30%
	→ t.sk. integratīvā vidē	1 (2,7%)	14 (37%)	21 (48%)	
7.	Pūņu pamatskola	4	5	5	5%
8.	Sabiles pamatskola	14	14	14	11%
9.	Stendes pamatskola	5	9	11	7%
10.	Talsu pamatskola	7	8	9	3%
11.	Upesgrīvas pamatskola (daļēji nošķirta vide)	45	36	37	65%
VIDUSSKOLAS					
12.	Dundagas vidusskola	2	3	8	3% no kopējā izglītojamo skaita 3% no 1.-9.kl. izglītojamo skaita
13.	Mērsraga vidusskola	5	3	3	2% no kopējā izglītojamo skaita 3% no 1.-9.kl. izglītojamo skaita
14.	Rojas vidusskola	11	6	9	3% no kopējā izglītojamo skaita 4% no 1.-9.kl. izglītojamo skaita
15.	Talsu 2. vidusskola	23	27	23	3% no kopējā izglītojamo skaita 4% no 1.-9.kl. izglītojamo skaita
16.	Talsu Valsts ģimnāzija* *2019/2020 m.g. t.sk. Talsu ssk.	11	14	5	1% no kopējā izglītojamo skaita 2% no 1.-9.kl. izglītojamo skaita
17.	Valdemārpils vidusskola	16	18	18	8% no kopējā izglītojamo skaita
	→ t.sk. integratīvā vidē	9 (56%)	9 (50%)	6 (33%)	10% no 1.-9.kl. izglītojamo skaita
NOVADĀ KOPĀ:		243	244	249	4% no kopējā izglītojamo skaita novadā

Apskatot izglītojamo skaitu dalījumā pa speciālās izglītības programmām, secināms, ka pirmsskolas izglītības iestādēs lielākais izglītojamo skaits ir ar valodas traucējumiem un jauktiem attīstības traucējumiem, savukārt vispārējās izglītības iestādēs – izglītojamie ar mācīšanās traucējumiem un izglītojamie ar garīgās attīstības traucējumiem.

4.9.tabula: Izglītojamo skaits dalījumā pa speciālās izglītības programmām Talsu novadā.
(Avots: TN IP)

Nr. p. k.	SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (KODS)	IZGLĪTOJAMO SKAITS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS			ĪPATSVARŠ PROGRAMMU DALĪJUMĀ 2021./2022.
		2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	
1	2	3	4	5	6
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES					
1.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar fiziskās attīstības traucējumiem (01015311)	7	6	8	15%

Nr. p. k.	SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (KODS)	IZGLĪTOJAMO SKAITS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS			ĪPATSVARS PROGRAMMU DALĪJUMĀ 2021./2022.
		2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.	
1	2	3	4	5	6
2.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (01015811)	3	3	2	4%
3.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (01015611)	9	15	18	35%
4.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar redzes traucējumiem (01015111)	1	0	0	0%
5.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (01015911)	1	2	2	4%
6.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar somatiskām saslimšanām (01015411)	5	4	1	2%
7.	Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015511)	29	23	21	40%
SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE					
8.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811)	27	25	19	51%
9.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911)	18	11	18	49%
VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE					
10.	Speciālās pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (11015611)	6	11	7	4%
11.	Speciālās pamatizglītības 1.posma (1.-6.klase) programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (11015811)	6	6	0	0%
12.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811)	57	56	58	36%
	→ no tiem turpina izglītību pēc obligātās izglītības iegūšanas, skaits (īpatsvars)	10 (18%)	8 (14%)	10 (17%)	
13.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611)	66	68	84	53%
	→ no tiem turpina izglītību pēc obligātās izglītības iegūšanas, skaits (īpatsvars)	10 (15%)	13 (19%)	10 (12%)	
14.	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (21015511)	10	14	11	7%

Svarīgs priekšnoteikums pilnvērtīgai iekļaujošās izglītības īstenošanai ir pedagogu profesionālā kapacitāte – attieksmes, izpratne un zināšanas. Saskaņā ar izglītības iestāžu sniegtajiem datiem indikatīvi 65% no Talsu novada izglītības iestādēs nodarbinātajiem pedagogiem pēdējo 3 gadu laikā ir iesaistījušies profesionālās pilnveides pasākumos iekļaujošās pieejas īstenošanā, daļā iestāžu visi pedagogi ir piedalījušies mācībuursos, kas saistīti ar speciālo izglītību. Tomēr datu nepilnību dēļ nav iespējams veikt detalizētāku izvērtējumu šajā aspektā.

Iekļaujošās izglītības pieejas ieviešanas mērķis vērsts uz pieejamības, drošības un veselīgas vides veicināšanu, kā arī izglītībai nepieciešamo resursu salāgošanu, lai nodrošinātu ikviena izglītojamā fiziskās un emocionālās vajadzības izglītības procesā. Viena no iekļaujošās izglītības sistēmas komponentēm ir pielāgota vide. Tabulā zemāk sniegts pārskats par iekļaujošās vides nodrošinājumu izglītojamajiem ar kustību traucējumiem Talsu novada izglītības iestādēs. Starp vispārējās izglītības iestādēm vislabākā vides pieejamība ir Talsu 2. vidusskolā un Talsu Valsts ģimnāzijā (nodrošināti visi vides pieejamības elementi), pārējās izglītības iestādēs vides pieejamības nodrošinājums ir nepilnīgs.

4.10.tabula: Iekļaujošās pieejas īstenošana izglītojamajiem ar kustību traucējumiem
Talsu novada izglītības iestādēs 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	VIDES PIELĀGOTĪBA			
		Iespēja iekļūt ēkā ar ratiņkrēslu	Pielāgota WC	Līfts	Pielāgotas durvis, zemi sliedzes
1	2	3	4	5	6
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES					
1.	Dundagas PII "Kurzemīte"	DAĻĒJI	NAV	NAV	NAV
2.	Laidzes PII "Papardīte"	NAV	NAV	NAV	NAV
3.	Laucienes PII "Bitīte"	DAĻĒJI	DAĻĒJI	NAV	DAĻĒJI
4.	Mērsraga PII "Dārta"	NAV	NAV	NAV	NAV
5.	Pastendes PII "Ķipars"	IR	NAV	NAV	IR
6.	Rojas PII "Zelta zivtiņa"	NAV	NAV	NAV	NAV
7.	Rudes PII "Saulespuķe"	NAV	NAV	NAV	DAĻĒJI
8.	Sabiles PII "Vīnodziņa"	DAĻĒJI	NAV	NAV	DAĻĒJI
9.	Talsu PII "Kastanītis"	IR	NAV	NAV	IR
10.	Talsu PII "Pīlādzītis"	NAV	NAV	NAV	NAV
11.	Talsu PII "Saulīte"	NAV	NAV	NAV	NAV
12.	Talsu PII "Sprīdītis"	IR	IR	IR	IR
13.	Talsu PII "Zvaniņš"	NAV	NAV	NAV	NAV
14.	Valdemārpils PII "Saulstariņš"	NAV	DAĻĒJI	NAV	DAĻĒJI
15.	Vandzenes PII "Zīlīte"	NAV	NAV	NAV	NAV
VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES					
16.	Lībagu sākumskola	NAV	NAV	NAV	DAĻĒJI
17.	Virbu sākumskola	IR	IR	NAV	IR
	Virbu sākumskolas PII	NAV	NAV	NAV	NAV
18.	Kolkas pamatskola	NAV	NAV	NAV	NAV
19.	Laucienes pamatskola	IR	DAĻĒJI	NAV	IR
	Laucienes psk., adrese "Dursupes skola"	NAV	NAV	NAV	NAV
20.	Pastendes pamatskola	NAV	NAV	NAV	NAV
21.	Pūņu pamatskola	NAV	NAV	NAV	NAV
22.	Sabiles pamatskola	NAV	NAV	NAV	NAV

Nr. p. k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	VIDES PIELĀGOTĪBA			
		Iespēja iekļūt ēkā ar ratiņkrēslu	Pielāgota WC	Lifts	Pielāgotas durvis, zemi sliekšņi
1	2	3	4	5	6
23.	Stendes pamatskola	DAĻĒJI	NAV	NAV	NAV
24.	Talsu pamatskola	NAV	DAĻĒJI	NAV	NAV
25.	Upesgrīvas pamatskola	DAĻĒJI	DAĻĒJI	NAV	IR
	Upesgrīvas psk. – Pastende	IR	IR	NAV	IR
26.	Dundagas vidusskola	NAV	NAV	NAV	DAĻĒJI
27.	Mērsraga vidusskola	IR	NAV	NAV	NAV
28.	Rojas vidusskola	NAV	NAV	NAV	NAV
29.	Talsu 2. vidusskola	IR	IR	IR	IR
30.	Talsu Kristīgā vidusskola (privātā iestāde)	nav datu			
31.	Talsu novada vidusskola	DAĻĒJI	DAĻĒJI	NAV	DAĻĒJI
32.	Talsu Valsts ģimnāzija	IR	IR	IR	IR
33.	Valdemārpils vidusskola	IR	IR	NAV	DAĻĒJI
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS IESTĀDES					
34.	Dundagas Mākslas un mūzikas skola	NAV	NAV	NAV	NAV
35.	Mērsraga Mūzikas un mākslas skola	IR	NAV	NAV	DAĻĒJI
36.	Rojas Mūzikas un mākslas skola	IR	NAV	NAV	DAĻĒJI
37.	Rojas Sporta skola	NAV	NAV	NAV	NAV
38.	Sabiles Mūzikas un mākslas skola	IR	NAV	NAV	DAĻĒJI
39.	Talsu Mākslas skola	NAV	NAV	NAV	NAV
40.	Talsu Mūzikas skola	IR	IR	IR	IR
41.	Talsu novada Sporta skola	IR	IR	NAV	IR
42.	Valdemārpils Mūzikas un mākslas skola	NAV	NAV	NAV	NAV
INTEREŠU IZGLĪTĪBAS IESTĀDES					
43.	Talsu novada Bērnu un jauniešu centrs	IR	IR	IR	DAĻĒJI
44.	Interesešu izglītības iestāde "Dziesmu skola" (privātā iestāde)	nav datu			

4.1.5. Izglītības pakalpojumu piedāvājums Talsu novadam piegulošajās pašvaldībās

Lai vērtētu savstarpēju ietekmi uz izglītības telpu, aplūkots izglītības pakalpojumu piedāvājums Talsu novadam piegulošajās pašvaldībās – Ventspils novadā, Kuldīgas novadā un Tukuma novadā.

Lai iegūtu nepieciešamo informāciju šīs analīzes veikšanai, tika analizēti šādi dati:

- Dati par izglītības programmām no VIIS publiskās daļas (<https://www.viis.gov.lv/>);
- Dati par izglītojamo skaitu no Latvijas Atvērto datu portāla (<https://data.gov.lv/lv>).

Konspektīvs kopsavilkums iekļauts šī ziņojuma 5.pielikumā.

VENTSPILS NOVADS

Ventspils novadā, rietumos no Talsu novada, kopumā atrodas deviņas vispārējās izglītības iestādes, bet trīs no tām – Ances pamatskola, Puzes pamatskola un Ugāles vidusskola – var raksturot, kā ģeogrāfiski tuvas Talsu novadam.

Ances pamatskola

Ances pamatskola ir neliela izglītības iestāde Ventspils novada ziemeļaustrumu daļā, salīdzinoši netālu no Dundagas vidusskolas (22,4 km). 2021./2022. mācību gadā skolā mācījās 24 izglītojamie pirmsskolas izglītības programmās un 33 izglītojamie vispārējās izglītības programmās. Izglītības iestāde piedāvā izglītības programmu apguvi no pirmsskolas līdz 9. klasei šādās izglītības programmās:

- Pirmsskolas izglītības programma (1011111);
- Pamatizglītības programma (2101111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).

Puzes pamatskola

Puzes pamatskola ir neliela izglītības iestāde Ventspils novada centrālajā daļā. Tuvākās Talsu novada izglītības iestādes ir Dundagas vidusskola (30,1 km) un Pūņu pamatskola (33 km). 2021./2022. mācību gadā izglītības iestādē mācījās 34 izglītojamie pirmsskolas programmās un 66 izglītojamie vispārējās izglītības programmās. Izglītības iestāde piedāvā trīs izglītības programmas:

- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111);
- Pamatizglītības programma (2101111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611).

Ugāles vidusskola

Ugāles vidusskola ir vidēja izmēra izglītības iestāde Ventspils novada austrumos. Tā atrodas salīdzinoši netālu no Pastendes pamatskolas (35,3 km) un Talsiem (40 km). 2021./2022. mācību gadā Ugāles vidusskolā mācījās 203 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā četras izglītības programmas:

- Pamatizglītības programma (2101111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

KULDĪGAS NOVADS

Kuldīgas novads atrodas Talsu novada dienvidrietumos. Kuldīgas novadā kopumā ir 14 vispārējās izglītības iestādes, no kurām viena – Z.A. Meirovica Kabiles pamatskola – atrodas salīdzinoši netālu no Talsu novada.

Z.A. Meirovica Kabiles pamatskola

Z.A. Meirovica Kabiles pamatskola ir izglītības iestāde, kas atrodas Kuldīgas novada ziemeļaustrumos, salīdzinoši netālu no Sabiles pamatskolas (16,2 km). 2021./2022. mācību gadā izglītības iestādē mācījās 33 izglītojamie pirmsskolas izglītības programmās un 70 izglītojamie vispārējās izglītības programmās. Izglītības iestāde piedāvā divas izglītības programmas:

- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111);
- Pamatizglītības programma (2101111).

TUKUMA NOVADS

Tukuma novads atrodas dienvidaustrumos no Talsu novada. Tukuma novadā kopumā ir 23 izglītības iestādes no kurām četras – Vānes sākumskola, Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskola, Kandavas Reģionālā pamatskola, Cēres pamatskola un Engures vidusskola – atrodas salīdzinoši netālu no Talsu novada.

Vānes sākumskola

Vānes sākumskola ir neliela izglītības iestāde, Tukuma novada rietumu daļā, netālu no robežas ar Kuldīgas novadu, kā arī netālu no Sabiles pamatskolas (19,2 km). 2021./2022. mācību gadā izglītības iestādē mācījās 48 izglītojamie pirmsskolas izglītības programmā un 35 izglītojamie vispārējās izglītības programmās. Izglītības iestāde piedāvā četras izglītības programmas:

- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111);
- Pamatizglītības programma (2101111);

- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);

Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskola

Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskola ir salīdzinoši liela vidusskola Kandavā, Tukuma novada rietumos. Tā atrodas salīdzinoši netālu no Sabiles pamatskolas (14,9 km) un Virbu pamatskolas (21,2 km). 2021./2022. mācību gadā Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskolā mācījās 386 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā četras izglītības programmas:

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīgā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

Kandavas Reģionālā pamatskola

Kandavas Reģionālā pamatskola ir izglītības iestāde Kandavā ar specializāciju speciālās izglītības programmu īstenošanā, un atrodas Tukuma novada rietumos, salīdzinoši netālu no Sabiles pamatskolas (14,9 km) un Virbu pamatskolas (21,3 km). 2021./2022. mācību gadā izglītības iestādē mācījās 14 izglītojamie pirmsskolas izglītības programmās un 229 izglītojamie vispārējās izglītības programmās. Izglītības iestāde piedāvā astoņas izglītības programmas:

- Pirmsskolas izglītības programma (1011111);
- Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (1015511);
- Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (1015611);
- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar redzes traucējumiem (2101511);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (21015511);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).

Cēres pamatskola

Cēres pamatskola ir neliela izglītības iestāde Tukuma novada ziemeļrietumos, salīdzinoši netālu no Virbu sākumskolas (22,5 km). 2021./2022. mācību gadā izglītības iestādē mācījās 27 izglītojamie pirmsskolas izglītības programmās un 53 izglītojamie vispārējās izglītības programmās. Cēres pamatskola piedāvā izglītības apguvi četrās izglītības programmās:

- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111);
- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).

Engures vidusskola

Engures vidusskola ir salīdzinoši liela izglītības iestāde Tukuma novada ziemeļu daļā. Tā atrodas salīdzinoši netālu no Mērsraga vidusskolas (22,2 km) un Virbu sākumskolas (34,4 km). Engures vidusskolā 2021./2022. mācību gadā mācījās 238 izglītojamie. Izglītības iestāde piedāvā izglītības programmu apguvi piecās izglītības programmās:

- Pamatizglītības programma (21011111);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811);
- Vispārējās vidējās izglītības vispārīgā virziena programma (31011011);
- Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).

KOPSAVILKUMS: Izglītības iestāžu un izglītības pakalpojumu pārklājums

- Talsu novadā, uzsākot 2021./2022. m.g., darbojas 15 pirmsskolas izglītības iestādes, 2 sākumskolas (tajās darbojas arī pirmsskolas izglītības grupas), 8 pamatskolas (tostarp viena speciālās izglītības iestāde un 4 pamatskolās darbojas arī pirmsskolas izglītības grupas), 8 vidusskolas (1 no tām ir valsts ģimnāzija, 1 –

KOPSAVILKUMS: Izglītības iestāžu un izglītības pakalpojumu pārklājums

- privātās izglītības iestāde, 1 darbojas pirmsskolas izglītības grupa) un 9 profesionālās ievirzes izglītības iestādes.
- 2021./2022. m.g. Talsu novada pašvaldībā pirmsskolas izglītības programmas apgūst 1811 izglītojamie (t.sk. 1534 – pirmsskolas izglītības iestādēs un 277 – pamatskolās), pamatizglītības programmas (t.sk. profesionālās pamatizglītības programmas) – 3168 izglītojamie un vidējās izglītības programmas 574 izglītojamie.
 - Pirmsskolas izglītības pakalpojumi 2021./2022. m.g. gadā ir pieejami 15 pirmsskolas izglītības iestādēs un 7 vispārīgizglītojošās skolās (pirmsskolas izglītības grupas), kā rezultātā pirmsskolas izglītība tiek nodrošināta kopskaitā 24 Talsu novada teritorijas vietās (ņemot vērā, ka viena no PII – Sabiles PII "Vīnodziņa" atrodas 3 dažādās adresēs), ar kopējo ietilpību uzņemt 1986 bērnus, kā rezultātā šajā m.g. piepildījums sastāda 91% no kopējās pirmsskolas izglītības pakalpojumu kapacitātes. Piepildījumu izglītības iestāžu salīdzinājumā var raksturot kā vienmērīgu un optimālu.
 - Vērtējot turpmākās pirmsskolas izglītības pakalpojumu attīstības iespējas un vajadzības būtiski atzīmēt, ka divās PII – Laucienes PII "Bītiņe" un Sabiles PII "Vīnodziņa" – audzēkņu skaits būtiski pārsniedz to kapacitāti, kāda būs jāievēro sākot ar 2023. gada 1. septembri.
 - Pirmsskolas izglītība ir pieejama ikvienam novadā deklarētam bērnam, t.i. Talsu novada pirmsskolas izglītības iestādēs nav rindas un, saglabājot esošo pirmsskolas izglītības pakalpojumu klāstu, nepieciešamības gadījumā pirmsskolas izglītības programmās var tikt uzņemti indikatīvi vēl 150-175 bērni.
 - Pirmsskolas izglītības pakalpojumu īstenošana pamatskolās veicina izglītības pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī palīdz pašvaldībai uzturēt efektīvu izglītības iestāžu tīklu.
 - 2021./2022. m.g. kopējais pamatskolas posma izglītojamo skaits sākumskolās un pamatskolās ir 960 izglītojamie (neskaitot audzēkņu skaitu pirmsskolas izglītības grupās), savukārt, iestāžu kapacitāte pieļautu 2120 izglītojamus, kas šobrīd vidēji veido 45% noslodzi.
 - Talsu novada pašvaldības dibinātajās vidusskolās un valsts ģimnāzijā (t.i. neskaitot Talsu Kristīgās vidusskolas datus) kopējais izglītojamo skaits ir 2472 izglītojamie un kopējā šo iestāžu kapacitāte pieļautu indikatīvi 4000 izglītojamus. Šobrīd pašvaldības dibinātās vidusskolas un valsts ģimnāzija noslogo 62% no iespējamās to kapacitātes.
 - Talsu novada izglītības iestāžu starpā nav vērojama izteikta un atšķirīga specializācija, tomēr katra iestāde attīstās ar savu tradīciju un vērtību kopumu.
 - Ieviešot kompetenču pieejā balstītu mācību saturu (Skola2030 projekts), obligātais mācību saturs tiek strukturēts 7 mācību jomās. Talsu novadā visās vispārējās vidējās izglītības iestādēs ir padziļināto kursu piedāvājums, kas pārklāj valodu mācību jomu, sociālo un pilsonisko mācību jomu, kā arī dabaszinātņu mācību jomu. Mazāks pārklājums ir kultūras, matemātikas un tehnoloģiju mācību jomās, kā arī veselības jomā.
 - Talsu novadā speciālās izglītības programmas tiek īstenotas kopskaitā 17 vispārējās izglītības iestādēs, tostarp 2 (no 15) pirmsskolas izglītības iestādēs, 1 sākumskolā, visās 8 pamatskolās, 5 vidusskolās, kā arī valsts ģimnāzijā (pamatskolas 1. posma speciālās izglītības programmas). Kopumā saskaņā ar VIIS datiem 2021./2022. m.g. Talsu novadā ir licencētas un akreditētas 13 dažādas speciālās izglītības programmas.
 - Talsu novada pašvaldībai kā speciālās izglītības iestādes dibinātājam atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvajā ziņojumā¹³ konstatējamam ir uzdevums izvērtēt tās dibinātās speciālās izglītības iestādes – Upesgrīvas pamatskolas – turpmākās attīstības iespējas.
 - 2021./2022. m.g. Talsu novadā speciālās izglītības programmās kopā mācās 249 izglītojamie – 52 (jeb 21%) no tiem pirmsskolas izglītības posmā (tas sastāda nepilnus 3% no visiem pirmsskolēniem) un 197 (jeb 80%) – pamatizglītības posmā, kas veido aptuveni 6,2% no 1.-9. klases izglītojamajiem kopā.

¹³ Informatīvais ziņojums "Par speciālās izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu".
https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/b52e596e-4236-4d57-9f78-94bad53405e8

KOPSAVILKUMS: Izglītības iestāžu un izglītības pakalpojumu pārklājums

- Lielākā daļa izglītojamo, kuri apgūst speciālās izglītības programmas, mācās iekļaujošā vidē – vispārējās izglītības iestādēs, kopā ar bērniem, kuri apgūst regulārās pirmsskolas vai pamatizglītības programmas. Integratīvā vidē (t.i. izglītību apgūts vispārizglītojošo izglītības iestāžu speciālās klasēs) mācās daļa no Pastendes pamatskolas un daļa no Valdemārpils vidusskolas skolēniem. Savukārt 57 novada bērni mācās daļēji nošķirtā vidē, t.i., Upesgrīvas pamatskolā, kas ir speciālās izglītības iestāde, 37 no tiem (65%) mācās speciālās izglītības programmās, bet 20 profesionālās pamatizglītības programmās (35%).
- Vides pieejamība izglītojamajiem ar kustību traucējumiem izglītības iestādēs ir atšķirīga, proti, tikai vienā izglītības iestādē (Talsu 2.vidusskola) ir pieejami visi četri vides pieejamības elementi, pārējās izglītības iestādēs vides pieejamības nodrošinājums ir nepilnīgs.
- Izglītības iestādēs pēdējo gadu laikā ieviesti dažādi vietēja un starptautiska mēroga projekti, piesaistot ārēju finansējumu gan no valsts budžeta līdzekļiem, gan Eiropas Savienības struktūrfondiem, gan starptautiskām programmām.
- Kā svarīgākie projekti, kuros visbiežāk iesaistījušas Talsu novada izglītības iestādes pēdējo trīs gadu laikā, minami trīs nacionāla līmeņa Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēti projekti: “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”, “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” un “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs”, kā arī Latvijas kultūrizglītības programma “Latvijas skolas soma”.
- Kopumā piegulošo pašvaldību ietekme uz Talsu novada izglītības telpu ir raksturojama kā neliela. Ir salīdzinoši maz izglītības iestāžu, kas atrodas Talsu novada ģeogrāfiskā tuvumā, un tās izglītības iestādes, kas atrodas salīdzinoši netālu, lielākoties ir izglītojamo skaita ziņā nelielas un nepiedāvā unikālas izglītības programmas.
- Vislielāko ietekmi uz Talsu novada izglītības telpu veido Tukuma novads, kur atrodas divas salīdzinoši lielas vidusskolas (Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskola un Engures vidusskola), kas atrodas salīdzinoši netālu un veido potenciāli pievilcīgu alternatīvu izglītības pakalpojumu saņēmējiem Talsu novadā.
- Programmu unikalitātes ziņā jāpiemin Kandavas Reģionālā pamatskola, kas piedāvā speciālās izglītības programmas gan pirmsskolas, gan vispārējā izglītībā, tajā skaitā speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar redzes traucējumiem (21015111) un izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).

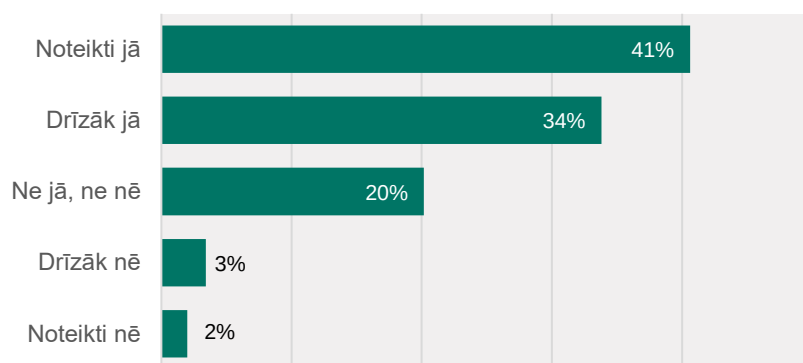
4.2. Iesaistīto pušu apmierinātība ar izglītības vidi un pakalpojumiem

Iesaistīto pušu apmierinātības ar izglītības vidi un pakalpojumiem rādītāji balstās Esošās situācijas izvērtējuma ietvaros organizētās izglītojamo, to vecāku un pedagogu aptaujas rezultātos. Aptaujā tika iekļauti jautājumi par izglītības vides fiziskajiem un emocionālajiem aspektiem, kas veicina izglītības procesā iesaistīto pušu labizjūtu, ceļ motivācijas līmeni un sekmē izglītības mērķu sasniegšanu. Izglītojamo un to vecāku aptauja norisinājās no š.g. 6. līdz 17. jūnijam. Aptaujas respondences statistika ir apkopota 2. pielikumā.

4.2.1. Skolēnu aptaujas rezultāti

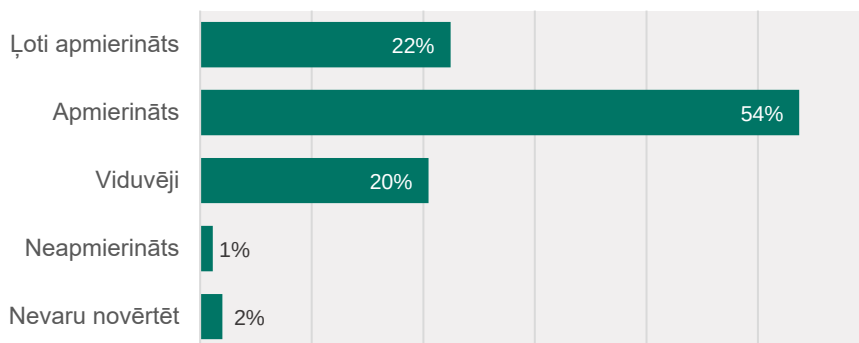
Izglītojamo aptaujā piedalījās 352 4.-12. klašu skolēni no 11 Talsu novada skolām. 30% no aptaujas dalībniekiem mācās 4.-6. klašu grupā, 47% – 7.-9. klašu grupā, 23% dalībnieku pārstāvēja vidējās izglītības posmu. Aptaujas rezultāti liecina, ka 74% aptaujāto skolēnu lepojas ar savu skolu. Atbildot uz jautājumu “Vai Tu lepojies, ka mācies tieši šajā skolā?”, 41% aptaujāto skolēnu norāda “noteikti jā”, 34% – “drīzāk jā” (skat. 4.1. attēls).

4.1.attēls: Vai Tu lepojies, ka mācies tieši šajā skolā?
(Avots: Izglītojamo aptauja 2022)

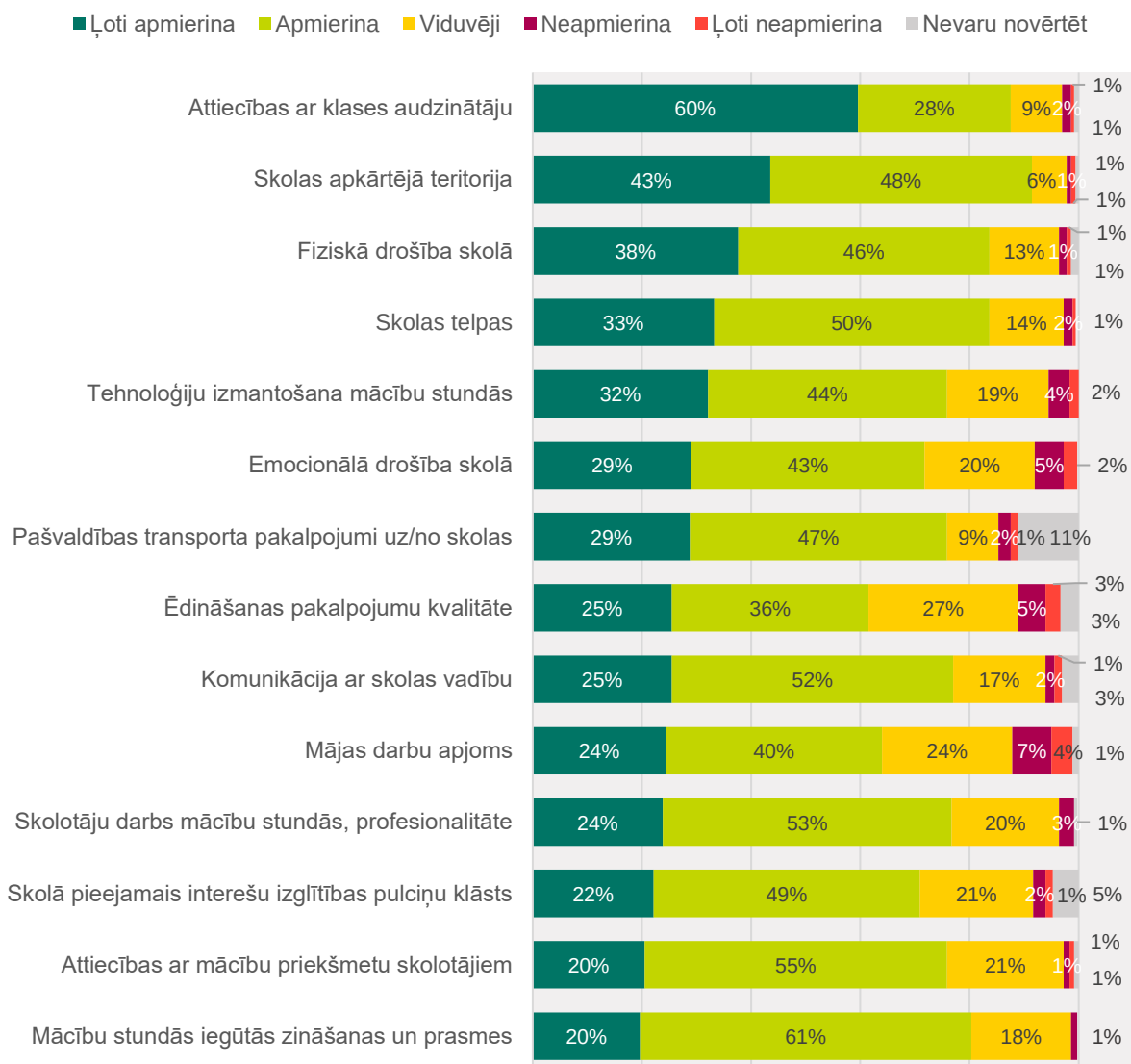
76% aptaujāto skolēnu ir apmierināti un ļoti apmierināti ar mācību pieredzi savā skolā, bet katrs piektais aptaujas dalībnieks savu apmierinātību vērtē kā viduvēju (skat. 4.2. attēls).

4.2.attēls: Kopumā cik apmierināts Tu esi ar mācīšanās pieredzi savā skolā?
(Avots: Izglītojamo aptauja 2022)

Visu izglītības vides aspektu novērtējumā skolēnu visbiežāk sniegtās atbildes ir “ļoti apmierina” un “apmierina”, kas liecina, ka kopumā skolēni ar izglītības vidi savās skolās ir apmierināti (skat. 4.3. attēls). Vispozitīvāk skolēni vērtē **attiecības ar klases audzinātāju**; šis ir vienīgais aspekts, kurā vērtējumā izteikti dominē atbilde “ļoti apmierina”. Citi atzinīgi novērtētie izglītības pakalpojuma aspekti ir **skolas iekšējās un apkārtējās teritorijas un fiziskā drošība**. Nevienā izglītības aspekta vērtējumā kopējais atbilde “ļoti apmierina” un “apmierina” īpatsvars nav zemāks par 61%. Viskritiskāk vērtēta **ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte**, ko 27% aptaujāto skolēnu vērtē kā “viduvēju”, bet 8% - kā “neapmierinošu” un “ļoti neapmierinošu”. Salīdzinoši visvairāk neapmierināto ir ar **mājas darbu apjomu** (11% atbilde “neapmierina” un “ļoti neapmierina”) un **emocionālo drošību** izglītības iestādēs (8% atbilde “neapmierina” un “ļoti neapmierina”).

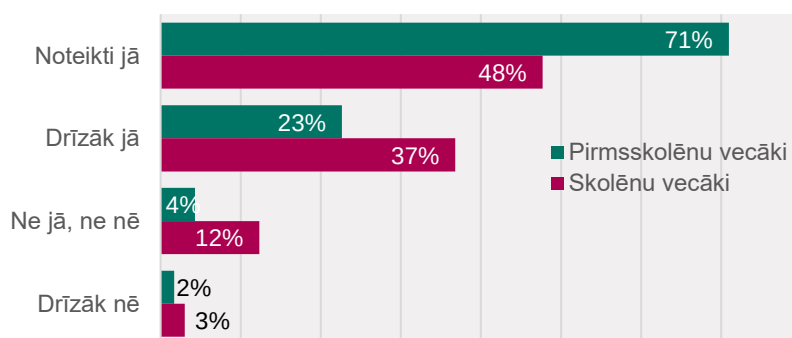
4.3.attēls: Izglītojamo apmierinātība ar izglītības vidi un mācību procesu.
(Avots: Izglītojamo aptauja 2022)

4.2.2. Vecāku aptaujas rezultāti

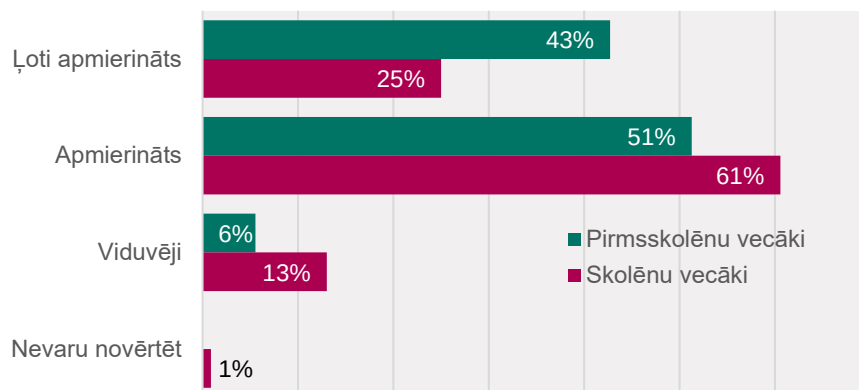
Izglītojamo vecāku aptaujā piedalījās 802 dalībnieki, pārstāvēt visas 18 Talsu novada skolas un 18 izglītības iestādes, kas realizē pirmsskolas izglītības programmas. 29% aptaujāto vecāku bērni saņem pirmsskolas izglītības pakalpojumu, bet 71% aptaujāto vecāku bērni mācās skolā.

4.4.attēls: Vai Jūs ieteiktu izglītības iestādi citiem vecākiem, kuri izvēlas skolu/bērnudārzu savam bērnam?
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja 2022)

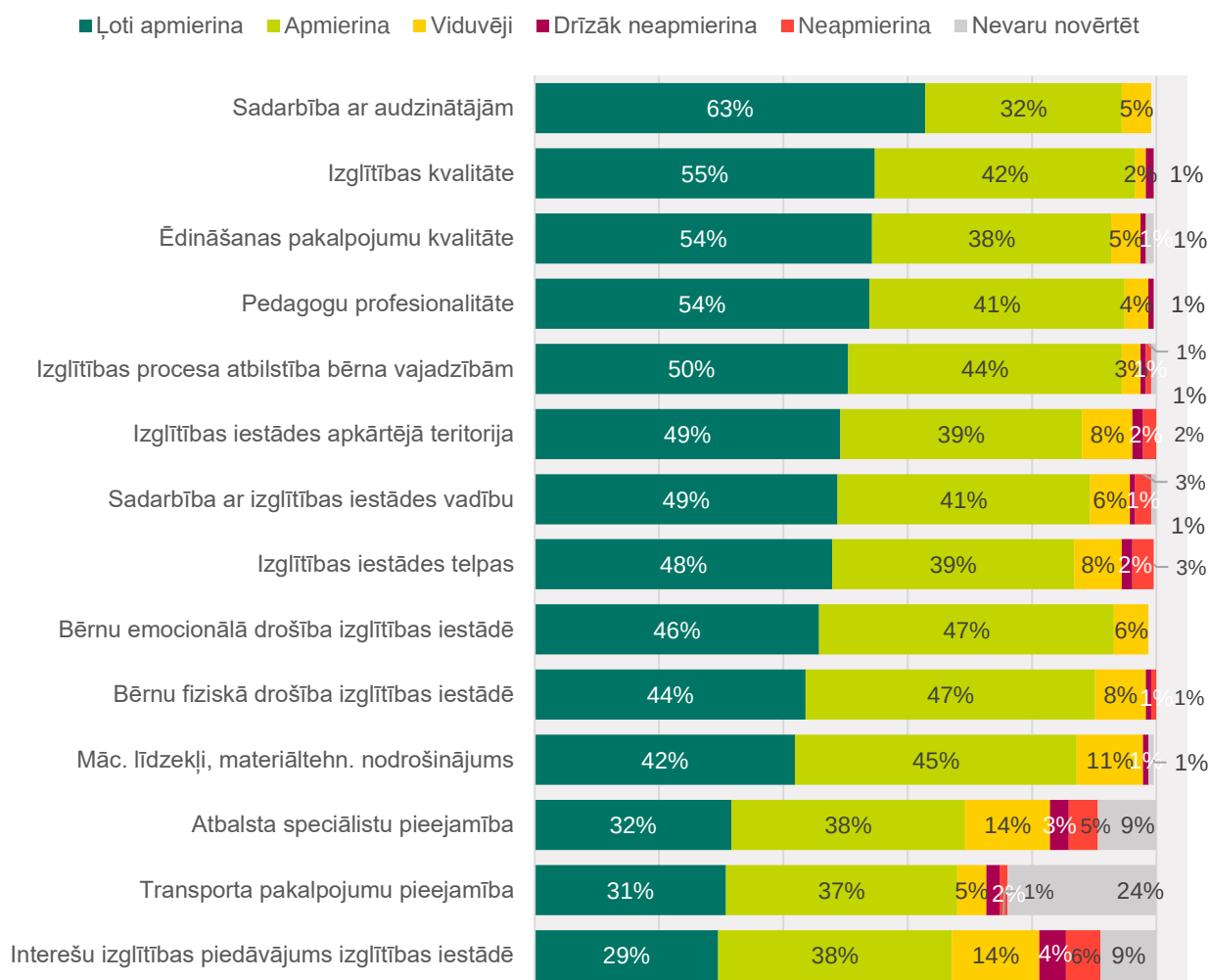
94% aptaujāto pirmsskolēnu vecāku un 85% skolēnu vecāku ieteiktu izglītības iestādi izvēlēties arī citiem (skat. 4.4. attēls). Likumsakarīgi, 94% aptaujāto pirmsskolēnu vecāku un 86% skolēnu vecāku kopumā ir apmierināti un ļoti apmierināti ar izglītības iestādes, kuru apmeklē to atvase/-s, darbu (skat. 4.5. attēls).

4.5.attēls: Kopumā cik apmierināts Jūs esat ar pirmsskolas izglītības iestādes/ skolas darbu?
(Avots: Izglītojamo aptauja 2022)

Pirmsskolēnu vecāki kopumā pauž ļoti augstu apmierinātību ar izglītības iestāžu darbu. Astoņos no 14 vērtētajiem izglītības vides un pakalpojumu aspektiem dominējošais vērtējums ir "ļoti apmierina" un 11 no 14 aspektiem kopējais "apmierina" un "ļoti apmierina" atbilžu īpatsvars ir 87% vai vairāk.

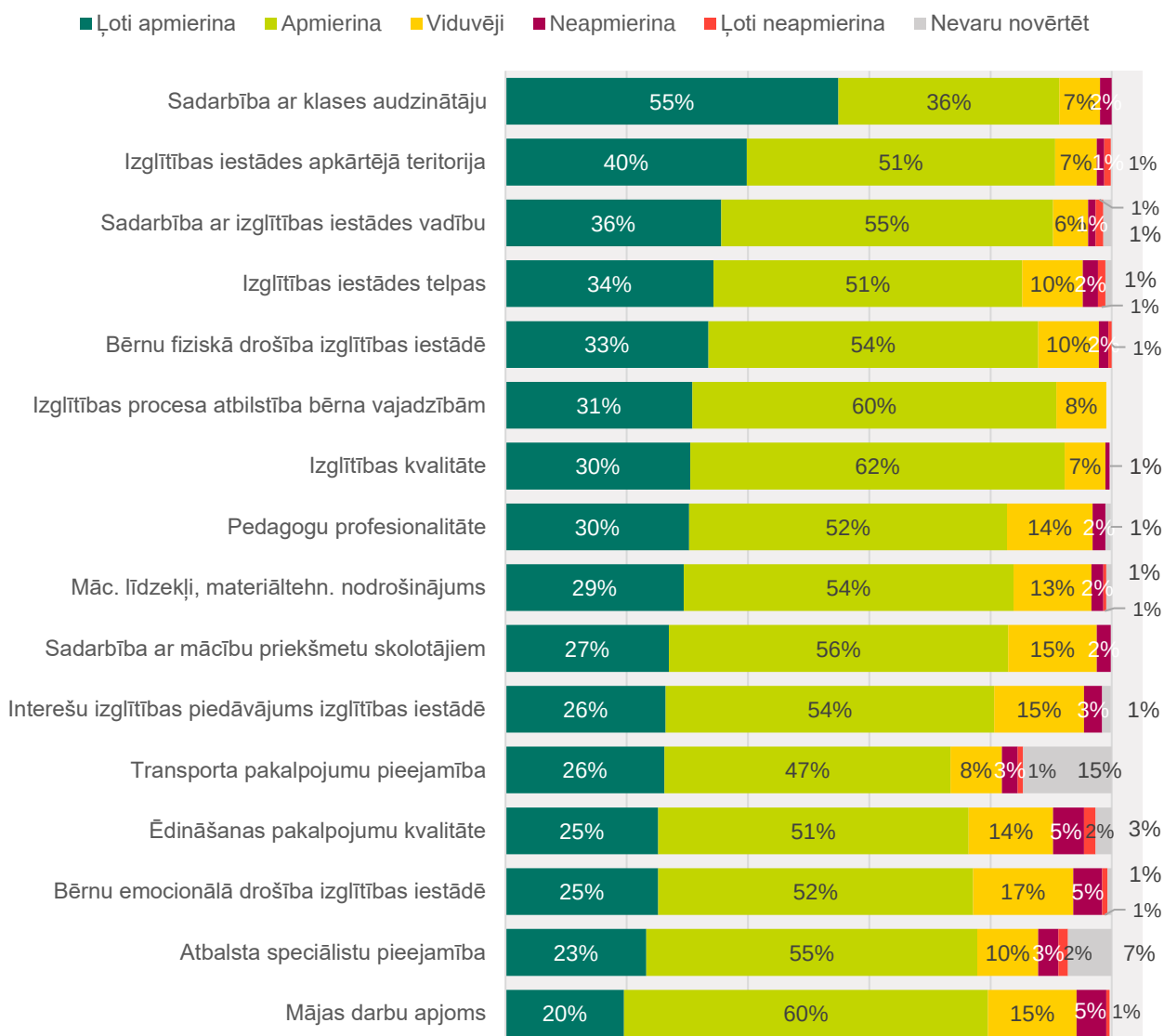
4.6.attēls: Izglītojamo vecāku apmierinātība ar izglītības vidi: pirmsskolas izglītības pakalpojumi.
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja 2022)

Vispozitīvāk pirmsskolēnu vecāki vērtē sadarbību ar audzinātājām, pedagogu profesionalitāti, izglītības kvalitāti un atbilstību bērnu spējām un vajadzībām; nosauktajos aspektos kopējais "ļoti apmierina" un "apmierina" atbilde īpatsvars ir 94% vai augstāks (skat. 4.7. attēls). Tikai divos izglītības vides kritērijos kopējais pozitīvo atbilde īpatsvars nesasniedz 70%; tie ir: interešu izglītības piedāvājums izglītības iestādē un atbalsta speciālistu pieejamība. Salīdzinoši vairāk neapmierināto ir tādiem izglītības aspektiem kā interešu izglītības piedāvājums (kopumā 10% atbilde "neapmierina" un "ļoti neapmierina") un atbalsta speciālistu pieejamība (8% atbilde "neapmierina" un "ļoti neapmierina").

Arī skolēnu vecāki izglītības iestāžu darbu kopumā vērtē atzinīgi, lai arī vērtējums "ļoti apmierina" dominē tikai vienā no 16 vērtētajiem izglītības vides aspektiem – sadarbība ar klases audzinātāju. Visos pārējos aspektos dominējošais vērtējums ir "apmierina". Citi pozitīvāk vērtētie aspekti ir izglītības kvalitāte un atbilstība bērnu un jauniešu spējām, kā arī izglītības iestādes apkārtējās teritorijas sakārtotība un sadarbība ar izglītības iestādes vadību. Savukārt, kritiskāk vērtētie aspekti ir ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte un bērnu emocionālā drošība izglītības iestādēs.

4.7.attēls: Izglītojamo vecāku apmierinātība ar izglītības vidi: skolas.
(Avots: Izglītojamo vecāku aptauja 2022)

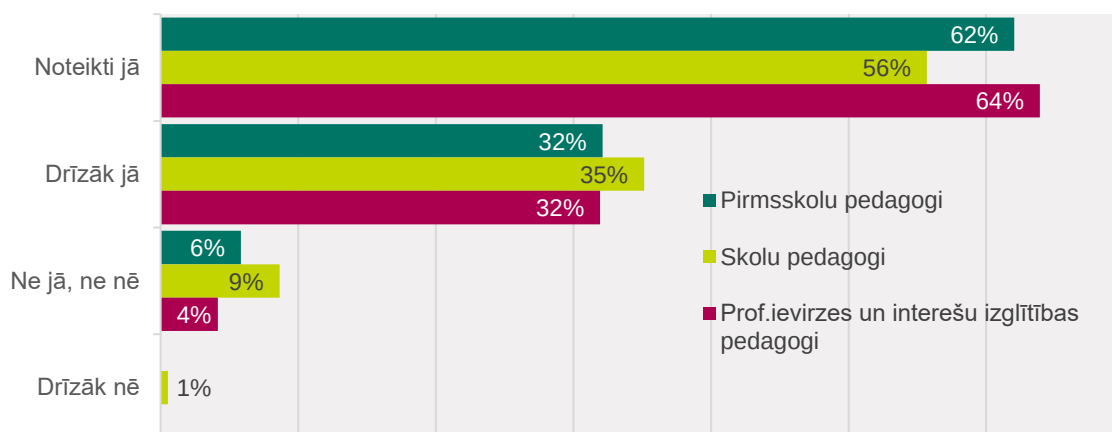

4.2.3. Pedagogu aptaujas rezultāti

Pedagogu aptaujā piedalījās kopskaitā 394 pedagogi, no kuriem 185 strādā ar skolēniem, 137 ar pirmsskolēniem, bet 72 profesionālās ievirzes un interešu izglītībā. Pedagogu aptaujā ir pārstāvētas visas Talsu novada pašvaldības izglītības iestādes.

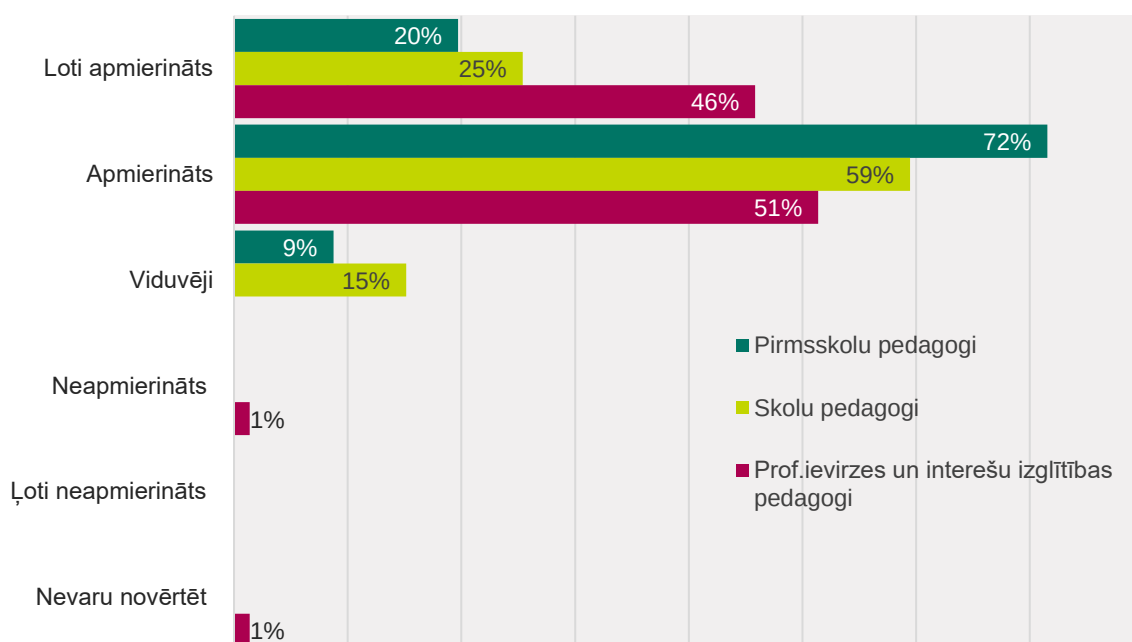
Aptaujas rezultāti apliecina, ka Talsu novada izglītības iestāžu pedagogi lepojas ar darbu savās izglītības iestādēs, jo īpaši pedagogi, kas strādā profesionālās ievirzes un interešu izglītībā un pirmsskolas posmā (skat. 4.8. attēls).

4.8.attēls: **Vai Jūs lepojaties ar to, ka strādājat tieši šajā izglītības iestādē?**
(Avots: Pedagogu vecāku aptauja 2022)

Kopumā Talsu novada pašvaldības izglītības iestāžu pedagogi ir apmierināti ar darbu izglītības iestādēs (skat. 4.9. attēls). Visaugstāko apmierinātību pauž profesionālās ievirzes un interešu izglītības pedagogi, no kuriem 46% ir ļoti apmierināti, bet 51% - apmierināti ar darbu.

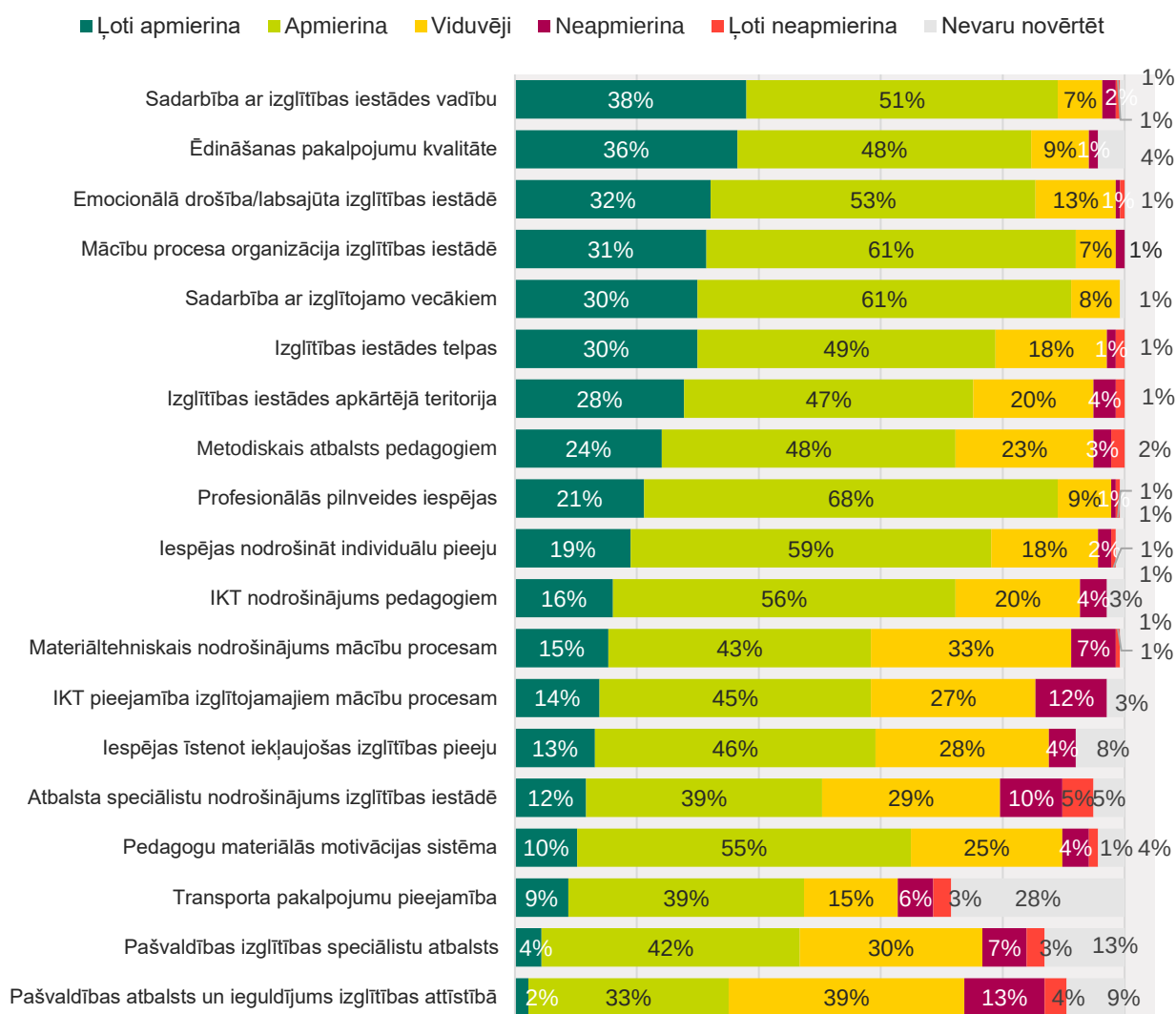
4.9.attēls: **Kopumā cik apmierināts/-a Jūs esat ar darbu izglītības iestādē?**
(Avots: Pedagogu vecāku aptauja 2022)

Skolu un pirmsskolas pedagogi aptaujā tika aicināti paust apmierinātību ar 19 dažādiem izglītības vides aspektiem.

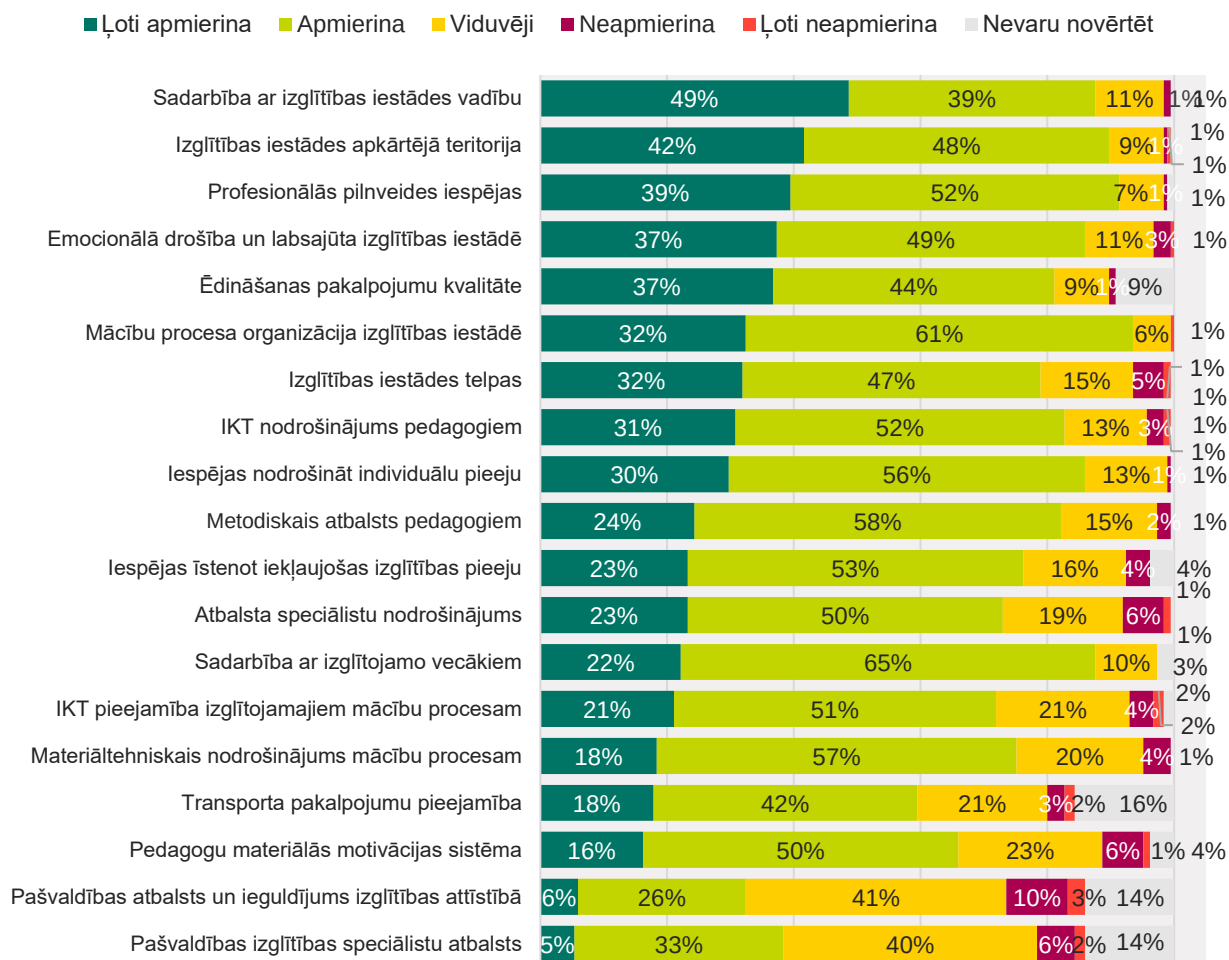
Pirmsskolas pedagogu iesniegtajās atbildēs sešos aspektos (mācību procesa organizācija, sadarbība ar izglītojamo vecākiem, sadarbība ar izglītības iestādes vadību, emocionālā drošība izglītības iestādē, ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte, iespējas nodrošināt individuālu pieeju) kopējais vērtējums "ļoti apmierina" un "apmierina" īpatsvars pārsniedz 80% (skat. 4.10. attēls). Pirmsskolas pedagogi vispozitīvāk vērtē mācību procesa organizāciju (92% atbildes "ļoti apmierina", "apmierina"), sadarbību ar izglītojamo vecākiem (91%) un iestādes vadību (89%). Viskritiskāk, savukārt, vērtēti tādi aspekti kā pašvaldības atbalsts un ieguldījums izglītības nozares attīstībā, atbalsta speciālistu nodrošinājums izglītības iestādē, materiāltehniskais nodrošinājums mācību procesam, kas saņēmuši attiecīgi 55%, 45% un 41% atbilžu "viduvēji", "neapmierina" un "ļoti neapmierina" kopsummu.

4.10.attēls: Apmierinātība ar izglītības vidi: pirmsskolu pedagogi.
(Avots: Pedagogu vecāku aptauja 2022)

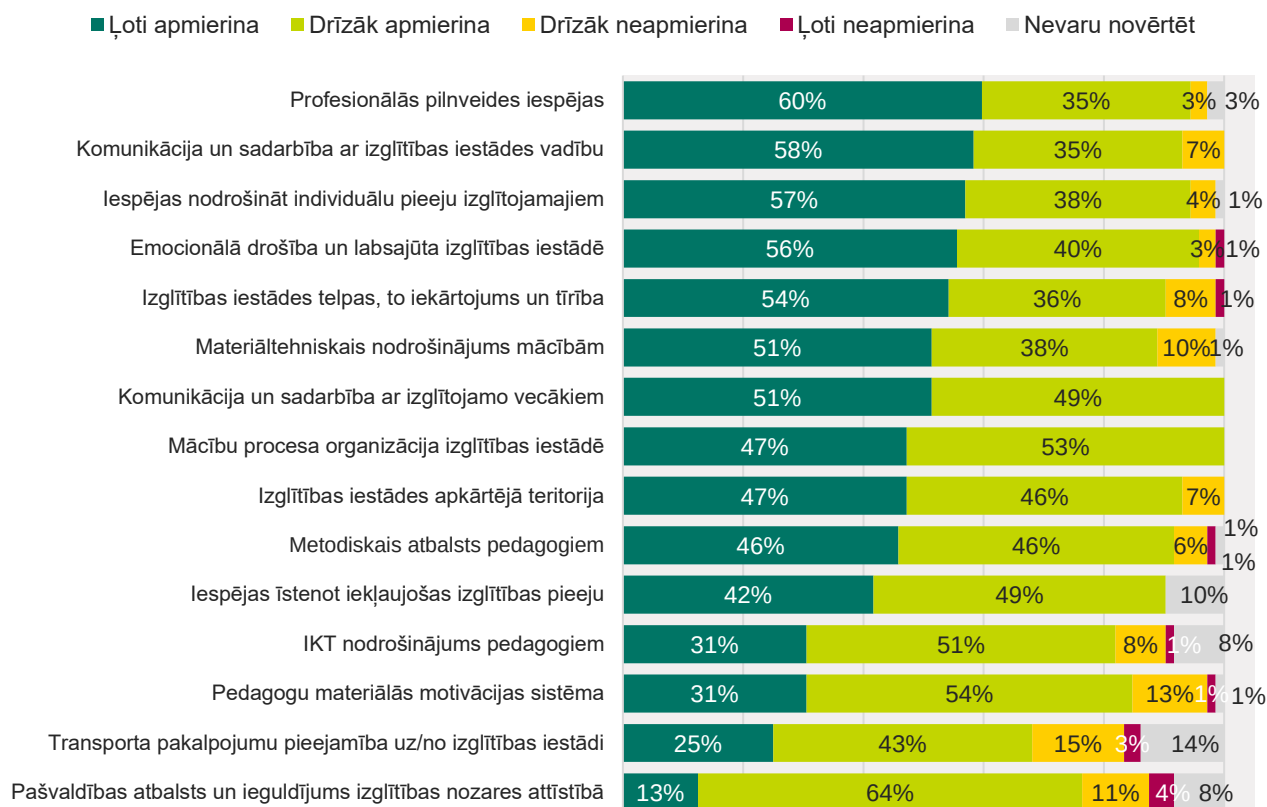
Skolu pedagogi ar dažādiem izglītības vides aspektiem kopumā pauž vēl augstāku apmierinātību nekā pirmsskolas pedagogi. Desmit no 19 izglītības vides aspektiem skolu pedagogu atbildēs vērtējumu “ļoti apmierina” un “apmierina” summa pārsniedz 80% (skat. 4.11. attēls); tie ir: mācību procesa organizācija izglītības iestādē (94%), profesionālās pilnveides iespējas (91%), izglītības iestādes apkārtējās teritorijas sakoptība un kārtība (90%), sadarbība ar izglītības iestādes vadību (88%), emocionālā drošība un labsajūta izglītības iestādē (86%), ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte (81%), IKT nodrošinājums pedagogiem (83%), iespējas nodrošināt individuālu pieeju izglītojamo vajadzībām un spējām (86%), metodiskais atbalsts pedagogiem (82%), komunikācija un sadarbība ar izglītojamo vecākiem (88%). Salīdzinoši kritiski skolu pedagogi vērtē pašvaldības atbalstu un ieguldījumu izglītības nozares attīstībā kopumā (41% “viduvēji”, 10% “neapmierina”, 3% “ļoti apmierina”), kā arī pašvaldības izglītības speciālistu atbalstu (40% “viduvēji”, 6% “neapmierina”, 2% “ļoti apmierina”).

4.11.attēls: Apmierinātība ar izglītības vidi: skolu pedagogi.
(Avots: Pedagogu vecāku aptauja 2022)

Profesionālās ievirzes un interešu izglītības pedagogi kopumā pauž ļoti augstu apmierinātību ar teju visiem aptaujā iekļautajiem, kopskaitā 14 izglītības vides aspektiem (skat. 4.12. attēls). Vispozitīvāk šīs grupas pedagogi vērtē tādus aspektus kā komunikācija un sadarbība ar izglītojamo vecākiem (51% “ļoti apmierina”, 49% “drīzāk apmierina”) un mācību procesa organizāciju izglītības iestādē (47% “ļoti apmierina”, 53% “drīzāk apmierina”). Salīdzinoši vairāk kritisku vērtējumu izpelnījušies tādi aspekti kā transporta pakalpojumu pieejamība uz/no izglītības iestādi (15% “drīzāk neapmierina”, 3% “ļoti neapmierina”), pašvaldības atbalsts un ieguldījums izglītības nozares attīstībā kopumā (11% “drīzāk neapmierina”, 4% “ļoti neapmierina”), kā arī pedagogu materiālās motivācijas un novērtējuma sistēma (13% “drīzāk neapmierina”, 1% “ļoti neapmierina”).

4.12.attēls: Apmierinātība ar izglītības vidi: prof.ievirzes un interešu izglītības pedagogi.
(Avots: Pedagogu vecāku aptauja 2022)

KOPSAVILKUMS: Iesaistīto pušu apmierinātība

- 74% aptaujāto skolēnu lepojas ar savu skolu un 76% ir apmierināti un ļoti apmierināti ar mācību pieredzi savā skolā. Vispozitīvāk skolēni vērtē attiecības ar klases audzinātāju, skolas iekšējās un apkārtējās teritorijas sakoptību, kā arī fizisko drošību skolās, savukārt salīdzinoši lielāko neapmierinātību skolēni pauž par mājas darbu apjomu, ēdināšanas pakalpojumu kvalitāti un emocionālo drošību izglītības iestādēs.
- 94% aptaujāto pirmsskolēnu vecāku un 85-86% skolēnu vecāku ir apmierināti vai ļoti apmierināti ar izglītības iestāžu darbu un labprāt ieteiktu tās izvēlēties arī citiem. Pirmsskolēnu vecāki vispozitīvāk vērtē sadarbību ar audzinātājiem, pedagogu profesionalitāti, izglītības kvalitāti un atbilstību bērnu spējām un vajadzībām; salīdzinoši kritiskāk vērtēti tādi izglītības pakalpojuma aspekti kā interešu izglītības piedāvājums izglītības iestādē, arī atbalsta speciālistu pieejamība. Skolēnu vecāki visatsaucīgāk novērtē sadarbību ar klases audzinātāju, savukārt kritiskāk vērtētie aspekti ir ēdināšanas pakalpojumu kvalitāte un bērnu emocionālā drošība izglītības iestādēs.
- Kopumā Talsu novada izglītības iestāžu pedagogi lepojas un ir apmierināti ar darbu savās izglītības iestādēs. Pirmsskolu pedagogi vispozitīvāk vērtē mācību procesa organizāciju, sadarbību ar izglītojamo vecākiem un sadarbību ar izglītības iestādes vadību, bet kritiskāk – pašvaldības atbalstu un ieguldījumu izglītības nozares attīstībā, atbalsta speciālistu nodrošinājumu izglītības iestādē, materiāltehnisko nodrošinājumu mācību procesam. Skolu pedagogi pauž augstāko apmierinātību ar mācību procesa organizāciju izglītības iestādē, profesionālās pilnveides iespējām un iestāžu apkārtējās teritorijas sakoptību, bet salīdzinoši kritiskāk vērtē pašvaldības atbalstu un ieguldījumu izglītības nozares attīstībā un pašvaldības izglītības speciālistu atbalstu. Profesionālās ievirzes un interešu izglītības pedagogi pauž augstāko apmierinātību ar komunikāciju un sadarbību ar izglītojamo vecākiem un mācību procesa organizāciju izglītības iestādē, bet kritiskāk vērtē transporta pakalpojumu pieejamību uz/no izglītības iestādēm, pašvaldības atbalstu un ieguldījumu izglītības nozares attīstībā kopumā un pedagogu materiālās motivācijas un novērtējuma sistēmu.

5. IZGLĪTOJAMO SASNIEGUMI

Šajā nodaļā ir analizēti Talsu novada izglītības iestāžu 12. klašu obligāto centralizēto eksāmenu (OCE indekss, CE rezultāti) un 9. klašu valsts pārbaudes darbu rezultāti, salīdzinot ar vidējiem rādītājiem valstī. Nodaļā apkopoti pieejamie dati par Talsu novada izglītojamo dalību un sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, zinātniski pētnieciskajā darbībā un skolēnu mācību uzņēmumos. Nodaļā iekļauti arī dati ar priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs.

5.1. Obligāto centralizēto eksāmenu rezultāti 12. klasēm

Talsu novadā centralizētos eksāmenus (turpmāk – CE) par vidējās izglītības ieguvu kārtot astoņu izglītības iestāžu 12. klašu skolēni. Obligāto centralizēto eksāmenu rezultātu indekss (turpmāk – OCE indekss) ir pieejams par septiņām izglītības iestādēm (nav datu par TKV) un diviem mācību gadiem, bet CE rezultāti – par visām astoņām vidējās vispārējās izglītības iestādēm četrus gadu periodā (2018./2019. – 2021./2022 m.g.).

OCE INDEKSS

2021./2022. m.g. sešas no septiņām Talsu novada pašvaldības vidējās vispārējās izglītības iestādēm OCE indekss pārsniedz 40%, izpildot valstiski noteikto kvalitātes kritēriju (skat. 5.1. tabula). TVĢ OCE indekss 2021./2022. m.g. pārsniedz 60%, apliecinot augstus rezultātus. TNV OCE rezultātu indekss abos mācību gados ir zem 40% robežas.

5.1.tabula: **OCE indekss Talsu novada pašvaldības vidējās vispārējās izglītības iestādēs, 2019/20. – 2021./22. m.g.**
(Avots: TN IP)

Tips	Izglītības iestāde	2019/2020	2020/21	2021/22
1	2	3	4	5
VĢ	1. TVĢ	57,3	67,0	62,2
	2. Rojas vsk.	55,6	62,6	54,2
	3. Dundagas vsk.	50,6	56,5	45,6
	4. Mērsraga vsk.	53,3	53,4	55,6
	5. T2V	55,9	51,0	56,5
	6. Valdemārpils vsk.	50,8	44,8	50,0
	7. TNV	37,4	35,7	34,3

CE 12. KLASĒM

5.1. attēlā apkopoti Talsu novada izglītības iestāžu vidējie CE rezultāti, salīdzinot tos ar valstī vidējiem vidusskolu rādītājiem¹⁴. Apskatā iekļauti obligāto CE un to 12. klases eksāmenu rezultāti, kuros kārtotāju skaits sasniedz ir vismaz 10. Četrus gadu periodā Talsu novada izglītības iestāžu rezultāti CE latviešu valodā ir ievērojami augstāki nekā vidēji vidusskolās Latvijā; arī CE angļu valodā un CE bioloģijā Talsu novada izglītības iestāžu rezultāti stabili pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus Latvijā. Savukārt, CE matemātikā Talsu novada izglītības iestādēm gadu no gada ir zemāks sniegums nekā vidusskolās vidēji valstī. Arī CE fizikā Talsu novada izglītības iestāžu rezultāti atpaliek no valstī vidējiem rādītājiem. Četrus pēdējo mācību gadu laikā obligāto CE (latviešu valoda, matemātika, angļu valoda) kārtotāju skaits ir bijis teju nemainīgs, bet izvēles eksāmenu kārtotāju skaits ar katru gadu samazinās.

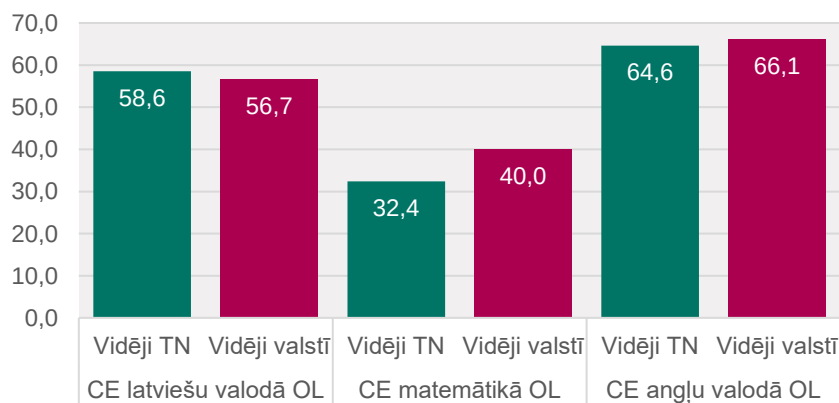
¹⁴ 2018./2019., 2019./2020. un 2020./2021.* m.g. Talsu novada vidējie izglītības iestāžu CE 12. klasēm rādītāji salīdzināti ar vidējiem rādītājiem vidēji vidusskolās Latvijā, bet 2021./2022. m.g. – ar vidējo rādītāju Latvijā, jo uz 12.07.2022. dati par jaunāko mācību gadu skolu tipu griezumā nav pieejami.

5.1.attēls: Vidējie CE rezultāti 12. klasēm Talsu novadā un vidusskolās Latvijā, 2018./2019.-2021./2022. m.g.
(Avots: VISC dati)

2021./2022. m.g. pirmo reizi CE kārtoja arī 11. klases skolēni, kuri apguvuši optimālā mācību satura apguves līmeņa kursu atbilstoši jaunā standarta prasībām (skat. 5.2. attēls).

5.2.attēls: Vidējie CE OL rezultāti Talsu novadā un vidusskolās Latvijā, 2021./2022. m.g.
(Avots: VISC dati)

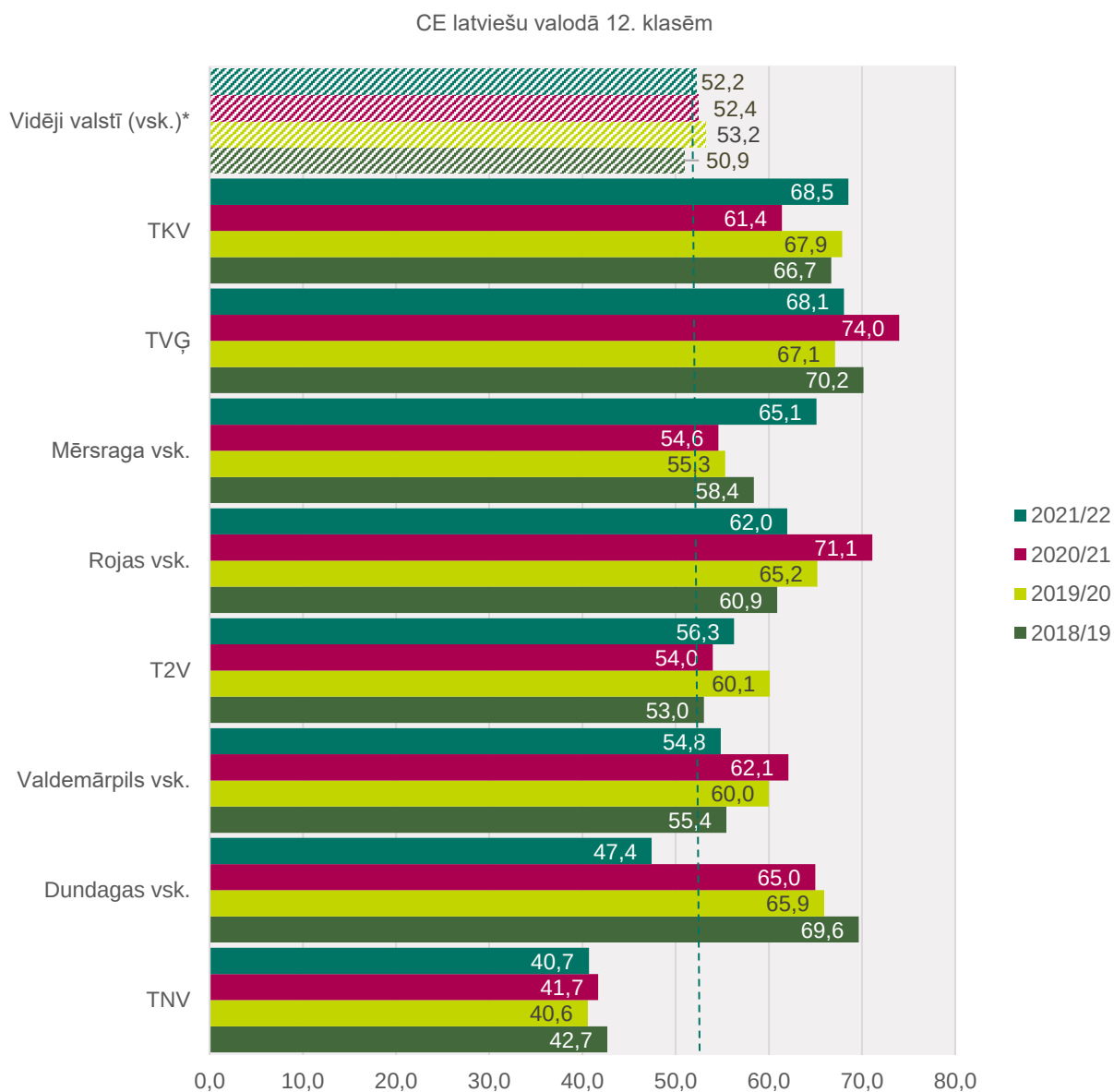

Rezultātu apkopojums rāda, ka Talsu novada izglītības iestāžu vidējie optimālā līmeņa (OL) CE rezultāti latviešu valodā nedaudz pārsniedz vidējo rādītāju valstī, angļu valodā – nedaudz atpaliek, bet matemātikā – ievērojami atpaliek no vidējiem rādītājiem valstī.

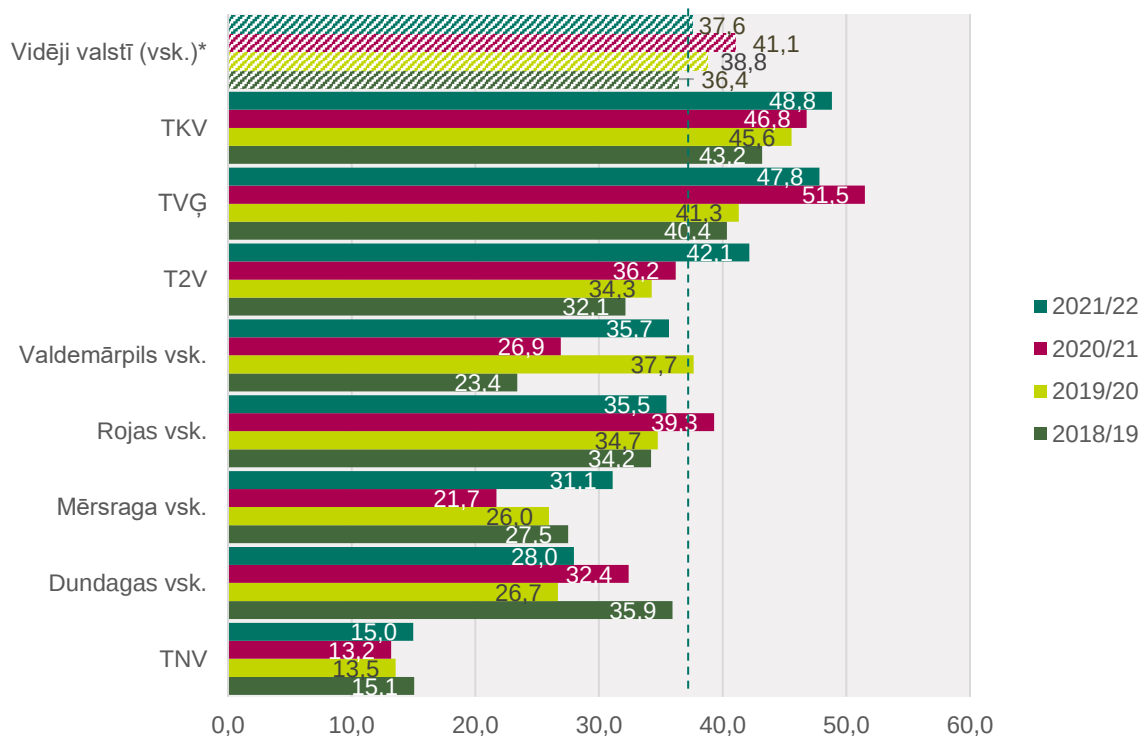
Tālāk apskatīti 12. klašu obligāto CE rezultāti izglītības iestāžu griezumā (skat. 5.3. attēls). Teju visās Talsu novada izglītības iestādēs (izņemot TNV un Dundagas vsk. 2021./2022. m.g.) CE rezultāti latviešu valodā ir augstāki nekā vidēji vidusskolās Latvijā¹⁵. Salīdzinoši augstākos rezultātus CE latviešu valodā uzrāda TKV, TVĢ un Rojas vsk., 2021./2022. m.g. arī Dundagas vsk. CE matemātikā visā pārskata laika periodā tikai divās izglītības iestādēs konsekventi pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus valstī – TKV un TVĢ. 2020./2021. m.g. vidējo vidusskolu rezultātu valstī pārsniedz arī Rojas vsk., bet 2021./2022. m.g. – arī T2V. Lai arī Talsu novada izglītības iestādes uzrāda labus rezultātus CE angļu valodā, kas kopumā pārsniedz valstī vidējos rādītājus, tikai trīs no Talsu novada izglītības iestādēm pārsniedz valstī vidējos vidusskolu rādītājus visos pārskata perioda mācību gados (TKV, TVĢ un T2V). TNV visos četros aplūkotajos gados CE angļu valodā rezultāti ir zem valsts vidējā vidusskolu līmeņa.

¹⁵ 2018./2019., 2019./2020. un 2020./2021.* m.g. Talsu novada izglītības iestāžu CE 12. klasēm rādītāji salīdzināti ar vidējiem rādītājiem vidēji vidusskolās Latvijā, bet 2021./2022. m.g. – ar vidējo rādītāju Latvijā, jo uz 12.07.2022. dati par jaunāko mācību gadu skolu tipu griezumā nav pieejami.

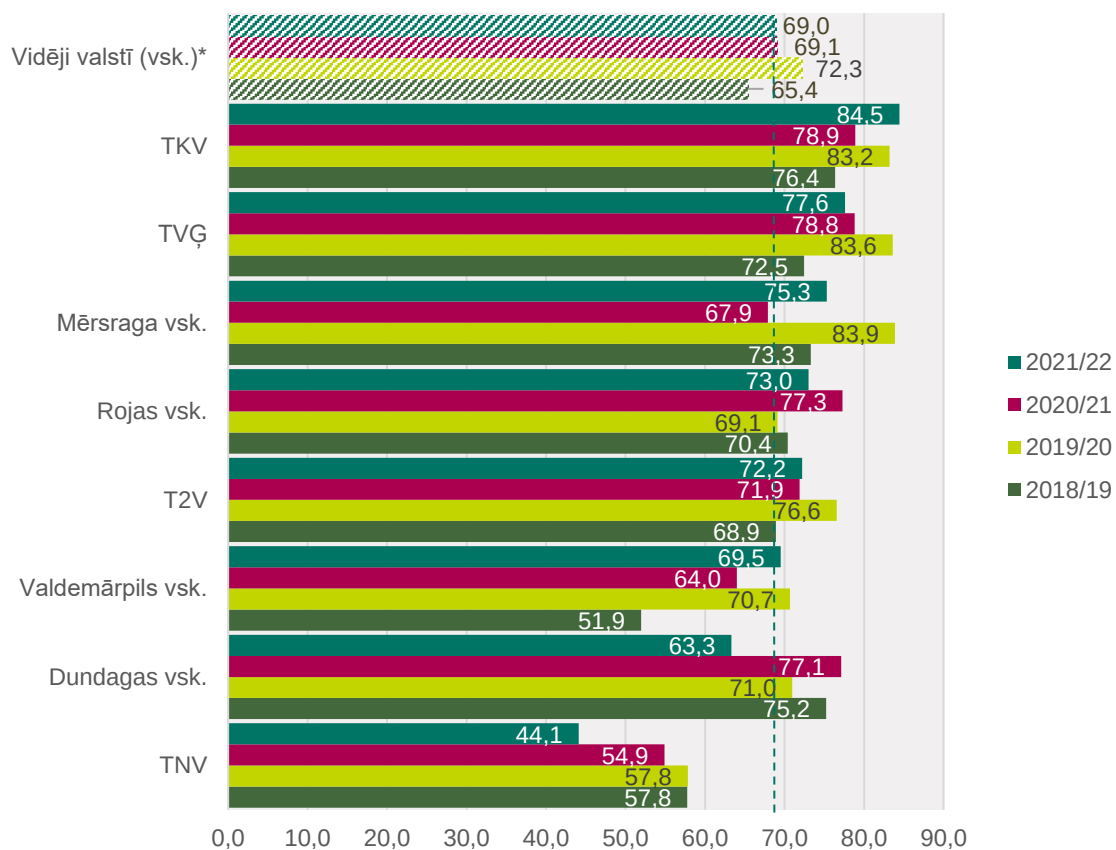
5.3.attēls: Obligāto CE rezultāti Talsu novadā un valstī vidēji, 2018./2019.-2021./2022. m.g.
(Avots: VISC dati)

CE matemātikā 12. klasēm

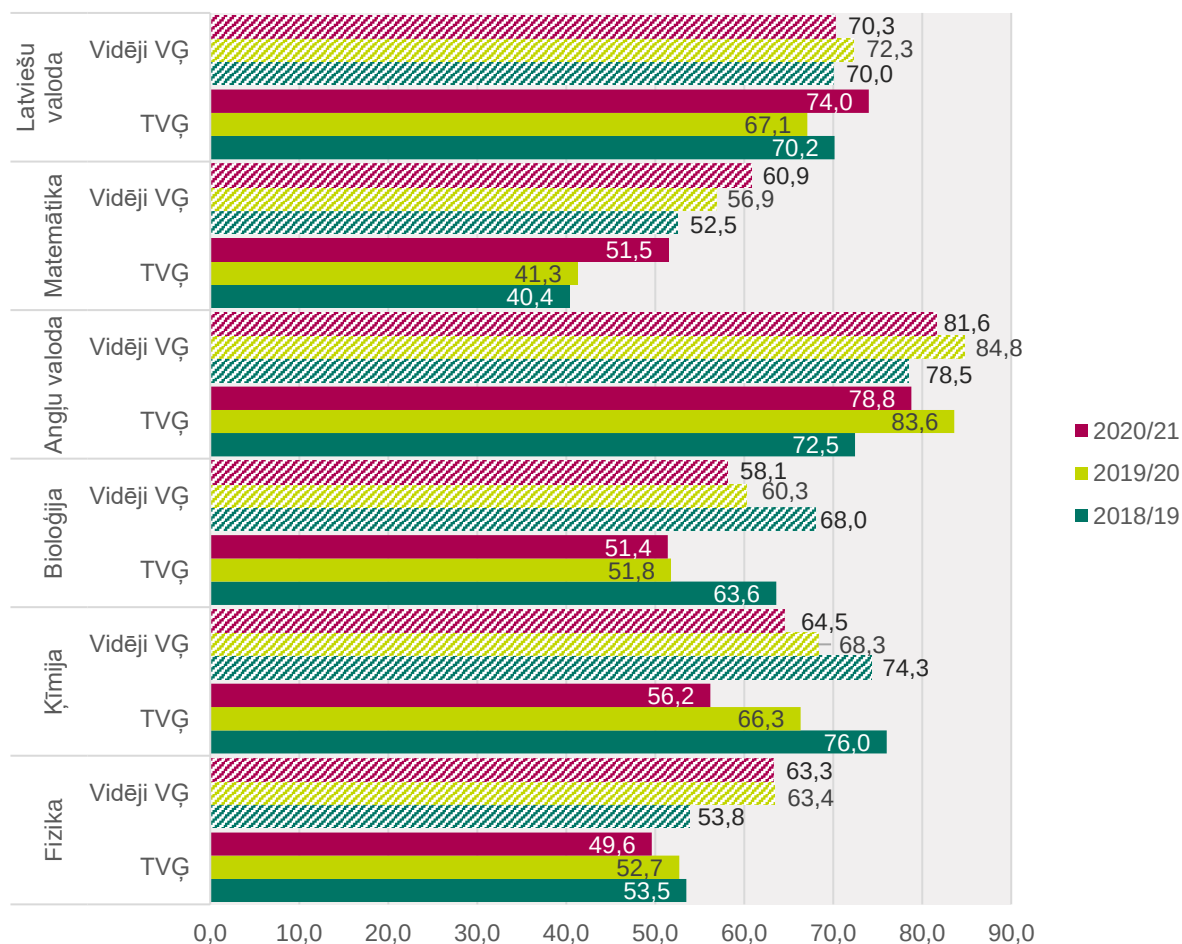
CE angļu valodā 12. klasēm

TALSU VALSTS ĢIMNĀZIJAS CE REZULTĀTI

5.4. attēlā ir salīdzināti TVĢ CE rezultāti ar vidējiem valsts ģimnāziju CE rādītājiem trīs gadu periodā¹⁶. Divos no trīs pārskata perioda gadiem TVĢ rezultāti CE latviešu valodā ir augstāki nekā vidēji valsts ģimnāzijās Latvijā, savukārt pārējos mācību priekšmetos TVĢ CE rezultāti atpaliek no valsts ģimnāziju vidējiem rādītājiem, jo īpaši matemātikā un fizikā.

5.4.attēls: TVĢ un valsts ģimnāziju vidējie CE rezultāti, 2018./2019.-2020./2021. m.g.
(Avots: VISC dati)

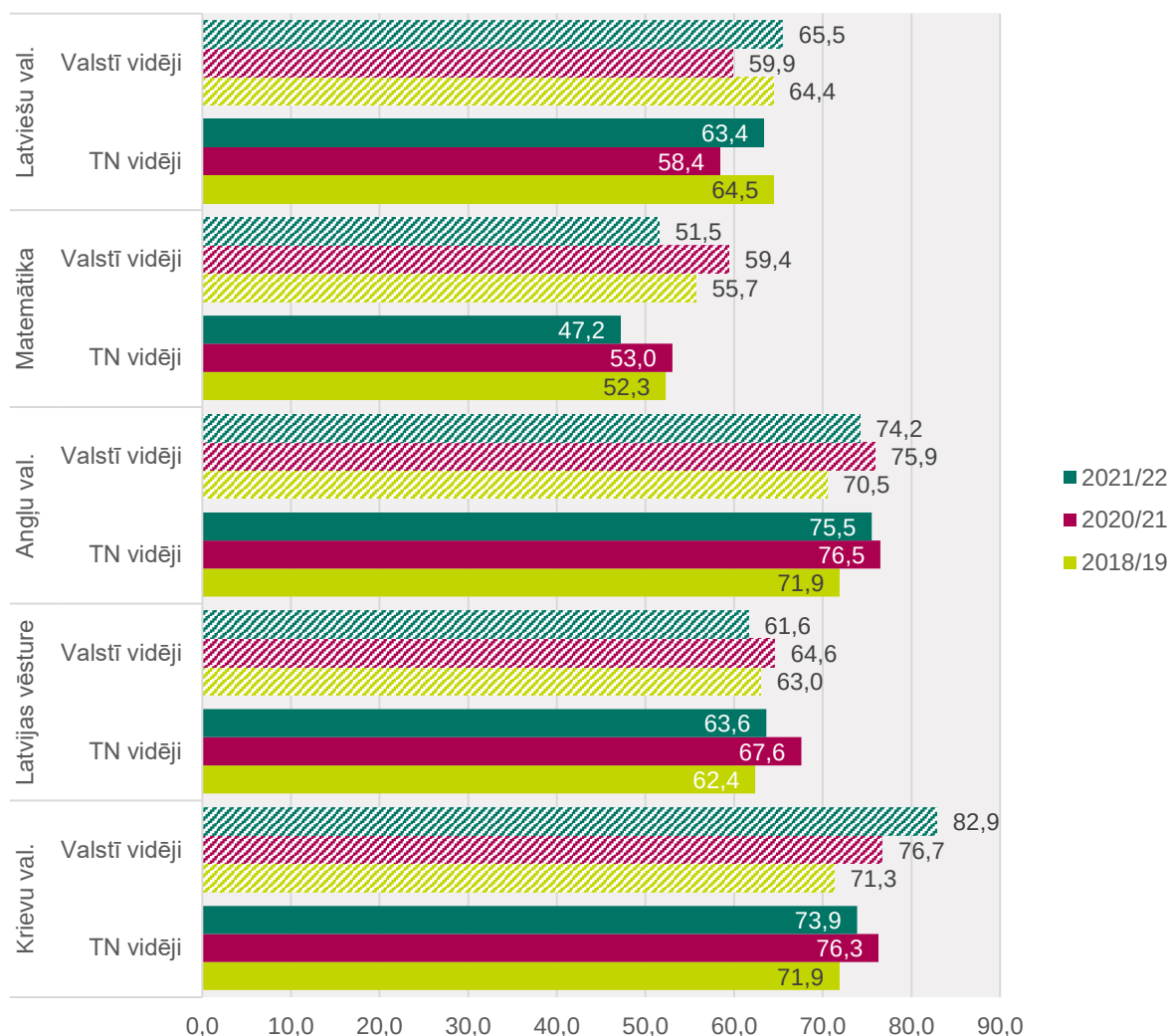
5.2. Valsts pārbaudes darbu rezultāti 9. klasēm

Pamatizglītības otrā posma izglītību Talsu novadā nodrošina 16 izglītības iestādes. Necentralizēto pārbaudes darbu rezultāti ir uzskatāmi par mazāk objektīvu izglītojamo sasniegumu mērījumu kā CE, tomēr var ilustratīvi norādīt uz izglītojamo un izglītības iestāžu stiprajām pusēm un snieguma tendencēm. Nodaļā apkopoti 9. klašu VPD rezultāti 2018./2019., 2020./2021. un 2021./2022. m.g., jo 2019./2020. m.g. VPD par pamatzglītības ieguvu nenotika.

5.5. attēlā salīdzināti Talsu novada izglītības iestāžu 9. klašu eksāmenu rezultāti ar vidējiem apguves koeficientiem valstī. Talsu novada 9. klašu izglītojamo vidējie VPD rezultāti angļu valodā ir augstāki nekā vidējie rādītāji valstī visos trīs pārskata gados un Latvijas vēsturē – divos no trim gadiem. Talsu novada 9. klašu vidējie VDP latviešu valodā divos no trim pārskata gadiem tikai nedaudz atpaliek no vidējiem rādītājiem valstī, bet matemātikā visu jaunāko mācību gadu laikā atpaliek no vidējiem rādītājiem valstī.

¹⁶ Uz 25.07. ir pieejami TVĢ CE rezultāti arī 2021./2022. m.g., taču nav pieejami valsts ģimnāziju vidējie rādītāji par 2021./2022. m.g.

5.5.attēls: Talsu novada izglītības iestāžu un valsts vidējie VPD rezultāti 9. klasēm, 2018./2019.-2020./2021. m.g.
(Avots: VISC dati)

3. pielikumā ir apkopoti Talsu novada izglītības iestāžu 9. klašu VPD rezultāti latviešu valodā, matemātikā un angļu valodā, salīdzinot ar valsts vidējiem rādītājiem. Starp vidusskolām salīdzinoši augstākais VPD sniegums latviešu valodā, matemātikā un angļu valodā ir TKV un TVĢ; latviešu valodā labus rezultātus VPD sasniedz arī Rojas vsk. un Dundagas vsk. 9. klašu skolēni, matemātikā – arī T2V skolēni, angļu valodā – arī Mērsraga vsk., Valdemārpils vsk., Rojas vsk. un T2V skolēni. Starp pamatskolām labākos rezultātus 9. klašu VPD latviešu valodā un matemātikā sasniedz Pūņu psk. un Laucienas psk., savukārt angļu valodā – arī Kolkas psk., Pastendes psk. un Talsu psk. izglītojamie. Kopumā Talsu novada vidusskolās ir salīdzinoši augstāki VPD 9. klasēm rezultāti matemātikā un angļu valodā, bet latviešu valodas VPD rezultātos nav būtisku atšķirību starp dažādām izglītības iestāžu grupām.

5.3. Olimpiāžu rezultāti un zinātniski pētnieciskā darbība

2021./2022. m.g. 547 Talsu novada izglītības iestāžu skolēni piedalījās dažāda mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs, no kuriem 29 gadījumos tika sasniegti augsti rezultāti novada mērogā, iegūstot iespēju piedalīties valsts līmeņa olimpiādēs (skat. 5.2. tabula). Salīdzinoši, 2020./2021. m.g. 417 skolēni piedalījās olimpiādēs un 11 ieguva iespēju pārbaudīt spēkus valsts mērogā. Olimpiādēs godalgotas vietas salīdzinoši biežāk gūst TVĢ, T2V, Talsu psk. un TKV skolēni, savukārt zinātniskās pētniecības konferencēs – TVĢ un T2V pārstāvji.

5.2.tabula: Talsu novada izglītības iestāžu dalība un sasniegumi olimpiādēs un ZPD, 2020./2021.-2021./2022. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

Joma	Rādītājs	2020/21	2021/22
1	2	3	4
Olimpiādes	Organizēto olimpiāžu skaits (Talsu novadā)	45	52
	Olimpiāžu dalībnieku skaits (Talsu novadā)	417	547
	Olimpiāžu dalībnieku skaits (valsts mērogā)	11	29
	Godalgoto vietu skaits (valsts mērogā)	2	2
ZPD	Dalībnieku skaits (Kurzemes reģionā)	33	32
	Dalībnieku skaits (valsts konferencē)	21	14
	Godalgoto vietu skaits (valsts konferencē)	6	5

5.4. Skolēnu mācību uzņēmumi

Skolēnu mācību uzņēmumi tiek veidoti trīs Talsu novada izglītības iestādēs – T2V, TVĢ un Rojas vsk. Skolēnu mācību uzņēmumus iesaistīto dalībnieku skaits pēdējos trīs mācību gados ir pieaudzis (skat. 5.3. tabula).

5.3.tabula: Skolēnu mācību uzņēmumu skaits Talsu novada izglītības iestādēs.
(Avots: pašvaldības dati)

Tips	Izglītības iestāde	Skolēnu mācību uzņēmumu skaits			Dalībnieku skaits skolēnu mācību uzņēmumos		
		2019/20	2020/21	2021/22	2019/20	2020/21	2021/22
1	2	3	4	5	6	7	8
VSK.	T2V	9	10	7	69	66	70
	TVĢ	8	5	7	10	0	19
	Rojas vsk.	-	-	1	-	-	-
KOPĀ:		17	15	15	79	66	101

5.5. Priekšlaicīga mācību pamešana

Laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. m.g. kopskaitā 21 Talsu novada izglītojamais beidza 9. klasi ar liecību, nesaņemot apliecību par pamatizglītības iegūšanu, savukārt 30 jaunieši pabeidza 12. klasi, nesaņemot atestātu par vidējās izglītības apguvi (skat. 5.4. tabula). Minētajā laika posmā vidēji septiņi 9. klašu audzēkņi gadā jeb ~2% no visiem 9. klašu skolēniem Talsu novadā beidz mācības ar liecību, nesaņemot apliecību. Trīs gadu periodā vidēji desmit 12. klašu skolēni gadā jeb ~4,5% no visiem 12. klašu skolēniem Talsu novadā beidz mācības ar liecību, bez atestāta.

5.4.tabula: 9. un 12. klasē izglītojamo skaits, kas beiguši mācības ar liecību (nesaņemot apliecību/atestātu), 2019./2020. – 2021./2022. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

Tips	Izglītības iestāde	9. klase pabeigta ar liecību			12. klase pabeigta ar liecību		
		2019/20	2020/21	2021/22	2019/20	2020/21	2021/22
1	2	3	4	5	6	7	8
VSK.	TNV	2			5	6	4
	Dundagas vsk.	3	2	1	2		1
	T2V		3	3	1	1	3
	Valdemārpils vsk.		2	1	1	1	
	Rojas vsk.			1			
	Mērsraga vsk.				1	1	1
	TVĢ		1			2	
PSK.	Sabiles psk.			1			
	Upesgrīvas psk.		1				
KOPĀ:		5	9	7	10	11	9

Laika posmā no 2018./2019. līdz 2020./2021. m.g. ir samazinājies 10.-12. klašu skolēnu, kas atskaitīti no mācībām, skaits (skat. 5.5. tabula). Vairāk kā 2/3 no mācībām atskaitīto vidusskolēnu ir no TNV.

5.5.tabula: 10.-12. klases skolēnu, kas atskaitīti no mācībām, skaits, 2021./2022. m.g.
(Avots: pašvaldības dati)

	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	No mācībām atskaitīto skolēnu skaits		
		2019/20	2020/21	2021/22
1	2	3	4	5
	TNV	60	48	44
	T2V	4	6	9
	Valdemārpils vsk.	5	6	3
	Dundagas vsk.	4	1	2
	Mērsraga vsk.			3
KOPĀ		73	61	61

KOPSAVILKUMS: Izglītojamo sasniegumi

- Pēdējos divos mācību gados (2020./2021., 2021./2022. m.g.) TVĢ OCE indekss pārsniedz 60%; piecās vidusskolās trīs gadu periodā visās piecās Talsu novada vidusskolās (izņemot TNV), OCE indekss pārsniedz 40%. Trīs mācību gadu periodā TNV OCE indekss ir zem 40%.
- Laikā no 2018./2019. līdz 2021./2022. m.g. Talsu novada izglītības iestāžu rezultāti CE latviešu valodā, angļu valodā un bioloģijā stabili pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus Latvijā, savukārt CE matemātikā un fizikā Talsu novada izglītības iestādēm gadu no gada ir zemāks sniegums nekā vidusskolās vidēji valstī.
- Izglītības iestāžu griezumā labākos CE rezultātus starp Talsu novada vispārējās vidējās izglītības iestādēm uzrāda TKV, TVĢ, arī Rojas vsk. un T2V. CE latviešu valodā augstākos rezultātus novadā, kas ievērojami

KOPSAVILKUMS: Izglītojamo sasniegumi

pārsniedz vidējos rādītājus valstī, uzrāda TKV, TVĢ un Rojas vsk., CE matemātikā – TKV un TĢV rezultāti konsekventi pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus valstī, CE angļu valodā – TKV, TVĢ un T2V stabili pārsniedz vidējos vidusskolu rādītājus valstī.

- TVĢ ir augstākie CE rezultāti salīdzinoši ar pārējām Talsu novada vispārējās izglītības iestādēm teju visos mācību priekšmetos (latviešu valoda, matemātika, fizika, ķīmija, krievu valoda, vācu valoda, Latvijas un pasaules vēsture); TVĢ rezultāti CE latviešu valodā pārsniedz vidējos valsts ģimnāziju rezultātus Latvijā, bet pārējos mācību priekšmetos TVĢ CE rezultāti atpaliek no valsts ģimnāziju vidējiem rādītājiem, jo īpaši matemātikā un fizikā.
- Trīs gadu periodā Talsu novada izglītības iestāžu 9. klašu izglītojamo vidējie VPD rezultāti angļu valodā ir augstāki nekā vidēji Latvijā, latviešu valodā – nedaudz atpaliek no vidējā rezultāta valstī, bet matemātikā ir zemāki nekā vidēji valstī. Starp vidusskolām salīdzinoši augstākie VPD 9. klasēm rezultāti ir TKV un TVĢ; savukārt starp pamatskolām – Pūņu psk. un Laucienas psk.
- Olimpiādēs godalgotas vietas salīdzinoši biežāk gūst TVĢ, T2V, Talsu psk. un TKV skolēni, savukārt zinātniskās pētniecības konferencēs – TVĢ un T2V pārstāvji.
- Laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. m.g. vidēji 2% no visiem 9. klašu skolēniem Talsu novadā beidz mācības ar liecību, nesaņemot apliecību un 4,5% no visiem 12. klašu skolēniem Talsu novadā beidz mācības ar liecību, bez atestāta.
- Vairāk kā 2/3 10.-12. klašu skolēnu, kas atskaitīti no mācībām, ir no TNV.

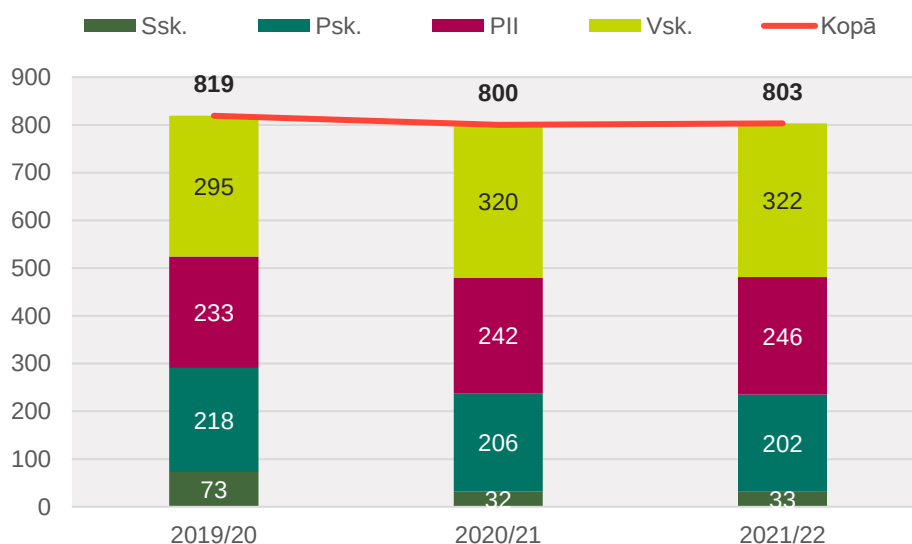
6. PEDAGOĢISKAIS PERSONĀLS

Šajā nodaļā analizēti dati par pedagoģiskā personāla (t.i. pedagogi, izglītības iestādes administrācija, atbalsta speciālisti) nodrošinājumu Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs, t.sk. pedagogu skaits, likmes, vecuma struktūra, darba stāžs un kadru mainība. Nodaļā apkopoti dati par atbalsta speciālistu klāstu un pieejamību.

6.1. Pedagoģiskā personāla nodrošinājums un kapacitāte

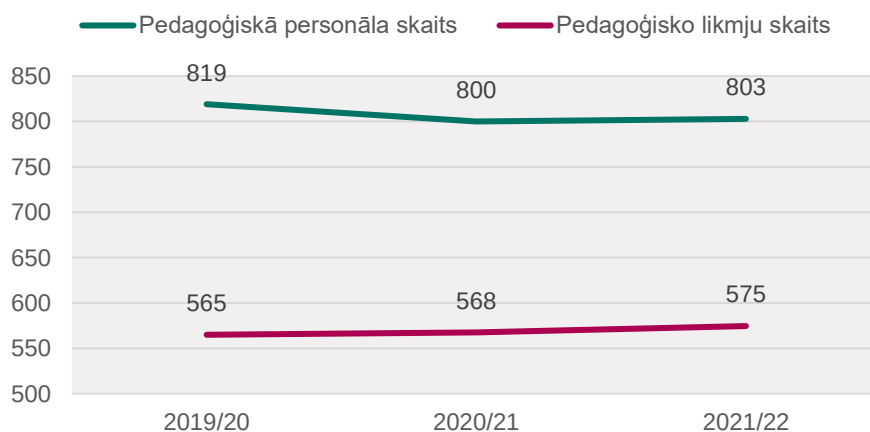
2021./2022. m.g. Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs kopā strādāja 803 pedagogi, no kuriem 40% strādāja vidējās izglītības iestādēs, 29% – pamatskolās un sākumskolās, bet 31% – pirmsskolas izglītības iestādēs (skat. 6.1. attēls).

6.1.attēls: Pedagoģiskā personāla skaits vispārējās izglītības iestādēs Talsu novadā, 2018./2019.-2020./2021. m.g.
(Avots: TN IP)

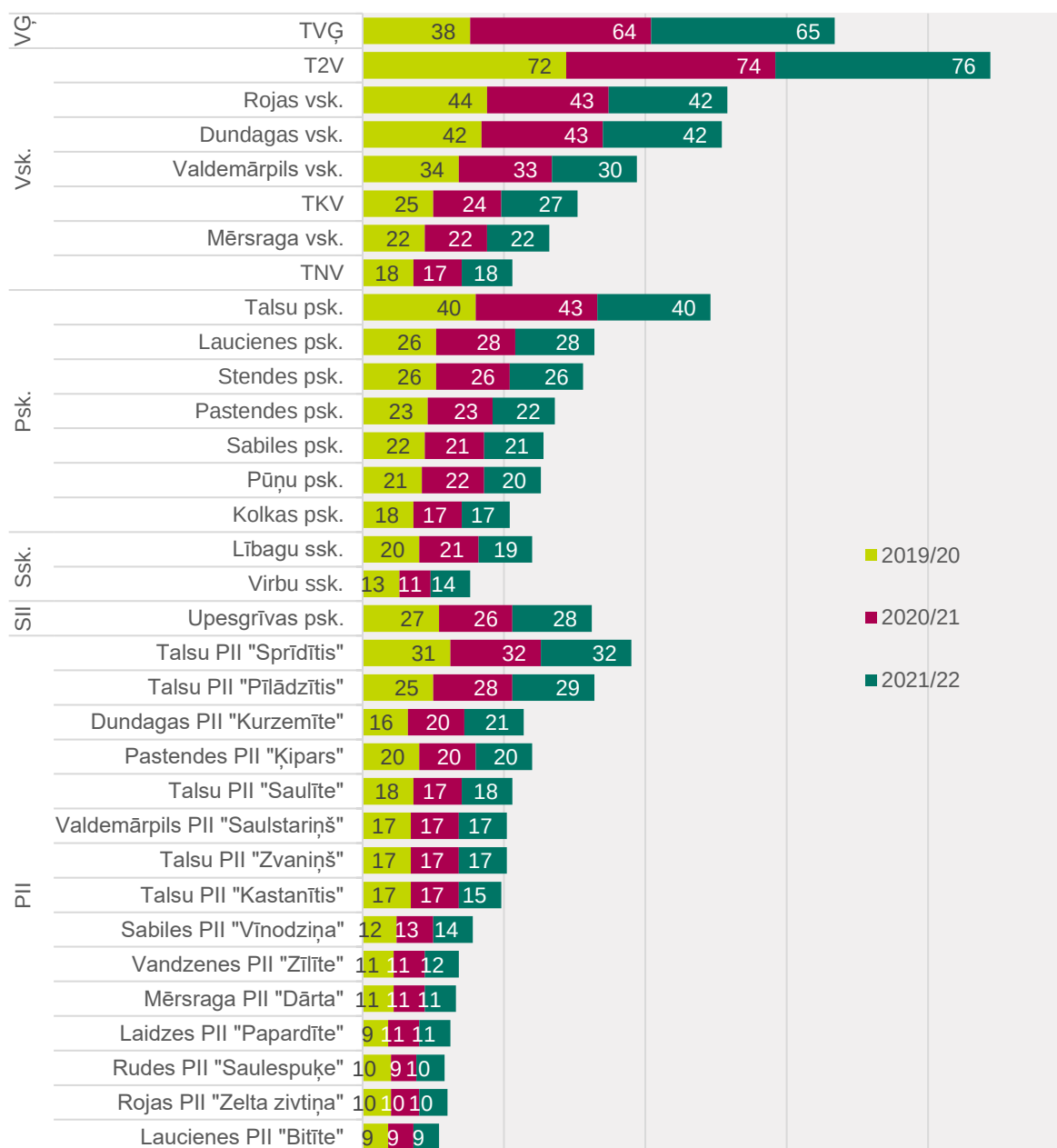
Pēdējo trīs gadu laikā ir pedagoģiskā personāla kopskaits Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs ir samazinājies par -16 pedagogiem jeb -2%, toties kopējais pedagoģisko likmju skaits ir palielinājies par 9,6 likmēm jeb 2% (skat. 6.2. attēls).

6.2.attēls: Pedagoģiskā personāla kopskaits un likmes vispārējās izglītības iestādēs Talsu novadā, 2018./2019.-2020./2021. m.g.
(Avots: TN IP)

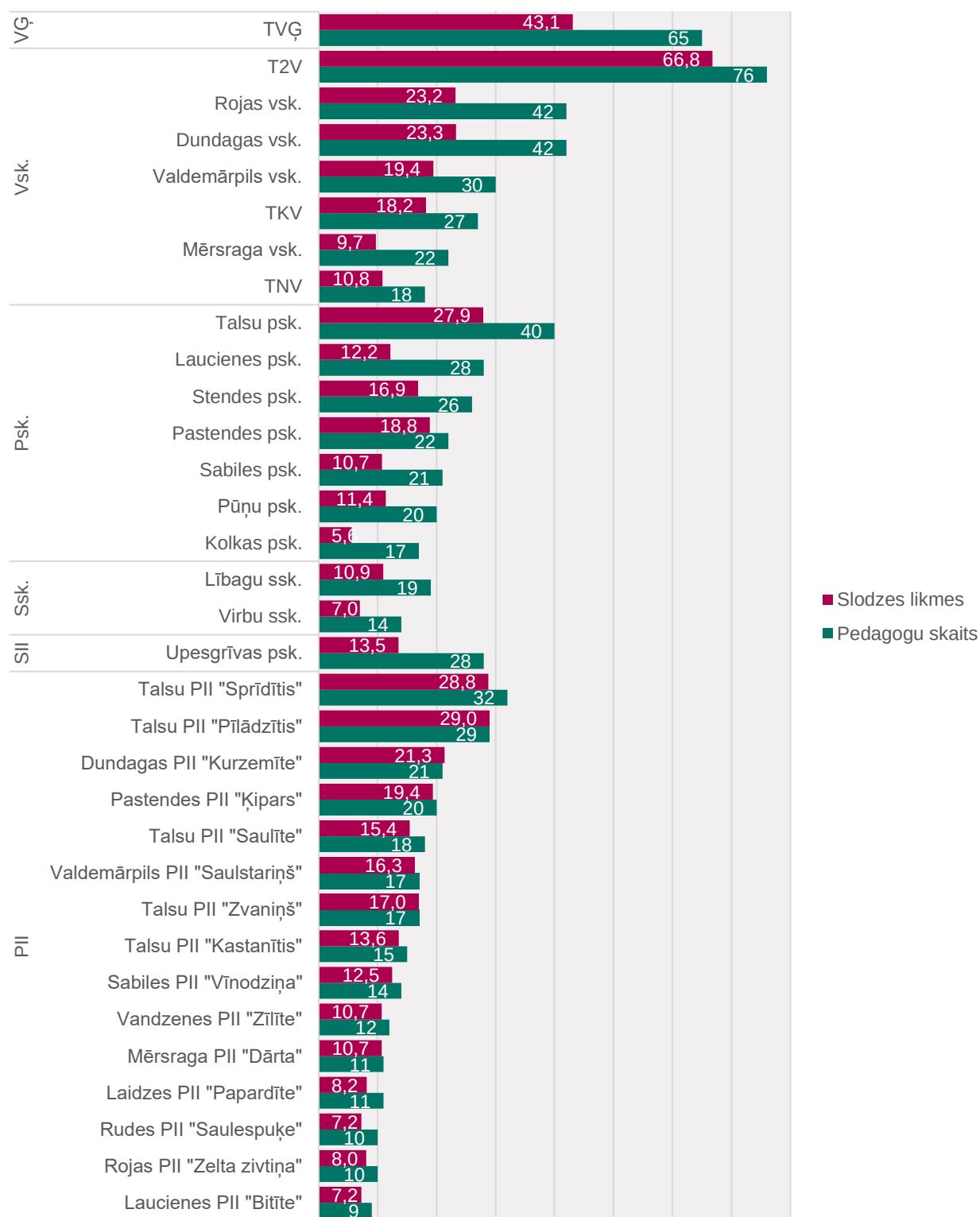
Pedagoģiskā personāla skaits skolās minētajā laika posmā ir sarucis par 5%, lai arī izmaiņas dažādās izglītības pakāpēs/iestādēs ir atšķirīgas: pedagogu skaits vidusskolās un valsts ģimnāzijā ir palielinājies, bet pamatskolās un sākumskolās kopā – samazinājies. Pirmsskolas izglītības iestāžu pedagoģiskā personāla skaits trīs gadu laikā ir palielinājies par 6%. 6.3. attēlā ir apkopots pedagoģiskā personāla skaits izglītības iestāžu griezumā.

6.3.attēls: **Pedagoģiskā personāla skaits vispārējās izglītības iestādēs, 2018./2019.-2020./2021. m.g.**
(Avots: TN IP)

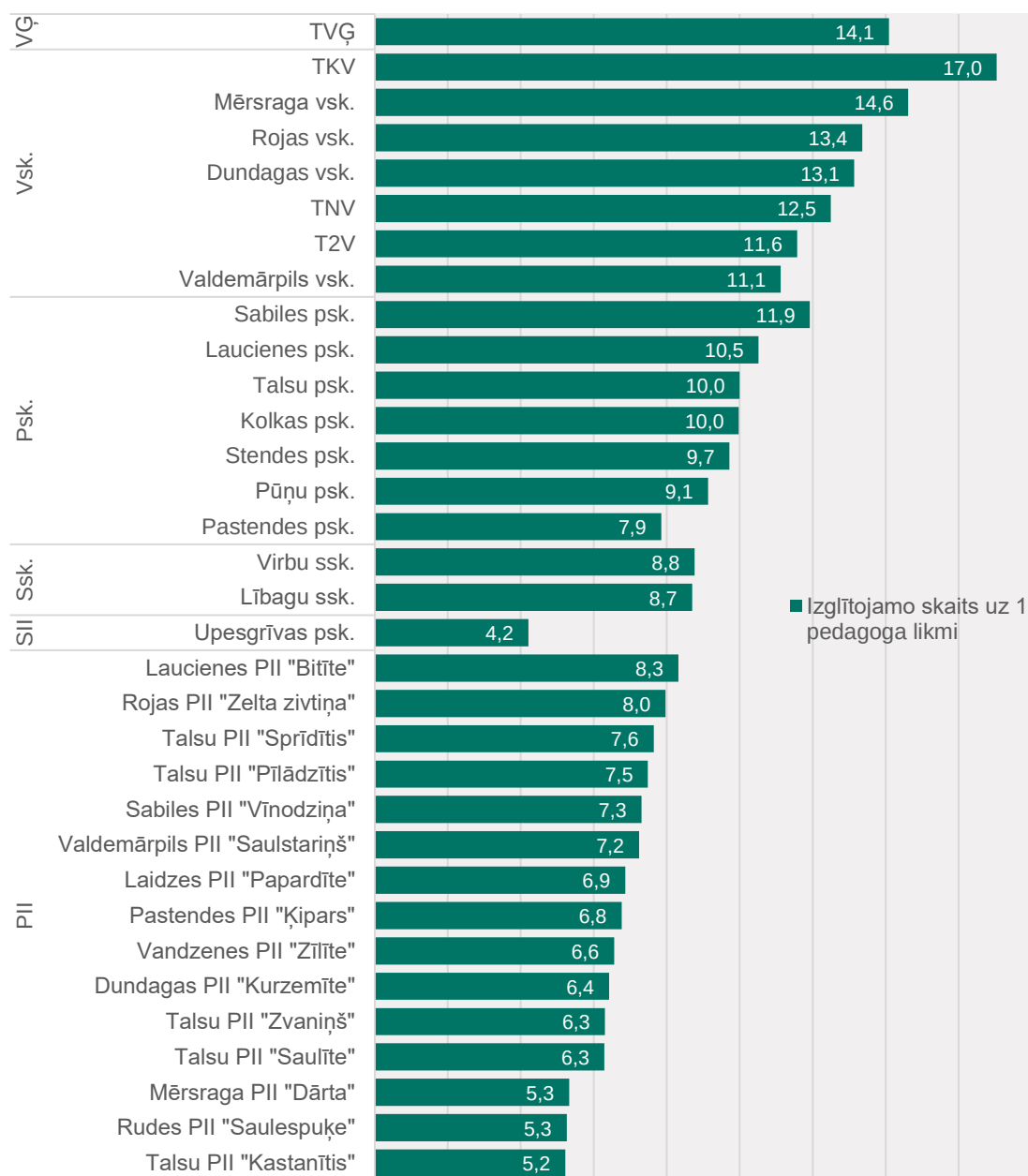
Vidējā pedagoģisko likmju un skaita attiecība Talsu novada skolās ir 63% un pirmsskolas izglītības iestādēs – 92%. Izglītības iestādēs, kurās var apgūt arī vidējo vispārējo izglītību, pedagogu likmju un skaita attiecība ir salīdzinoši augstāka nekā pamatskolās un sākumskolās. Augstākā likmju un skaita attiecība ir T2V (88%), bet zemākā – Mērsraga vsk. (44%), pārējās vidusskolās likmju un skaita attiecība ir amplitūdā starp 55% un 67%. Starp pamatskolām un sākumskolām augstākā likmju un skaita attiecība ir Pastendes psk. (86%), bet zemākā – Kolkas psk. (33%). Starp pirmsskolas izglītības iestādēm augstākā pedagoģisko likmju un skaita attiecība ir Dundagas PII "Kurzemīte" (102%), Talsu PII "Pīlādzītis" (100%), Talsu PII "Zvaniņš" (100%), savukārt zemākā – Rudes PII "Saulespuķe" (72%) un Laidzes PII "Papardīte" (74%).

6.4.attēls: Pedagogu un likmju skaits vispārējās izglītības iestādēs Talsu novadā, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

Vidējais izglītojamo skaits uz vienu pedagoģisko likmi vidēji Talsu novada vsk. ir 13,3, psk. un ssk. – 9,1, PII – 6,7. Tomēr starp dažādām izglītības iestādēm izglītības pakāpju ietvaros vērojamas nozīmīgas atšķirības. Tā piemēram, augstākais izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi Talsu novadā ir TKV (17,0), bet zemākais – Valdemārpils vsk. (11,1). Starp psk. un ssk. augstākais rādītājs ir Sabiles psk. (11,9), bet zemākais – Pastendes psk. (7,9). Rādītāja amplitūda PII ir no 5,2 (Talsu PII "Kastanītis") līdz 8,3 (Laucienes PII "Bītiņe").

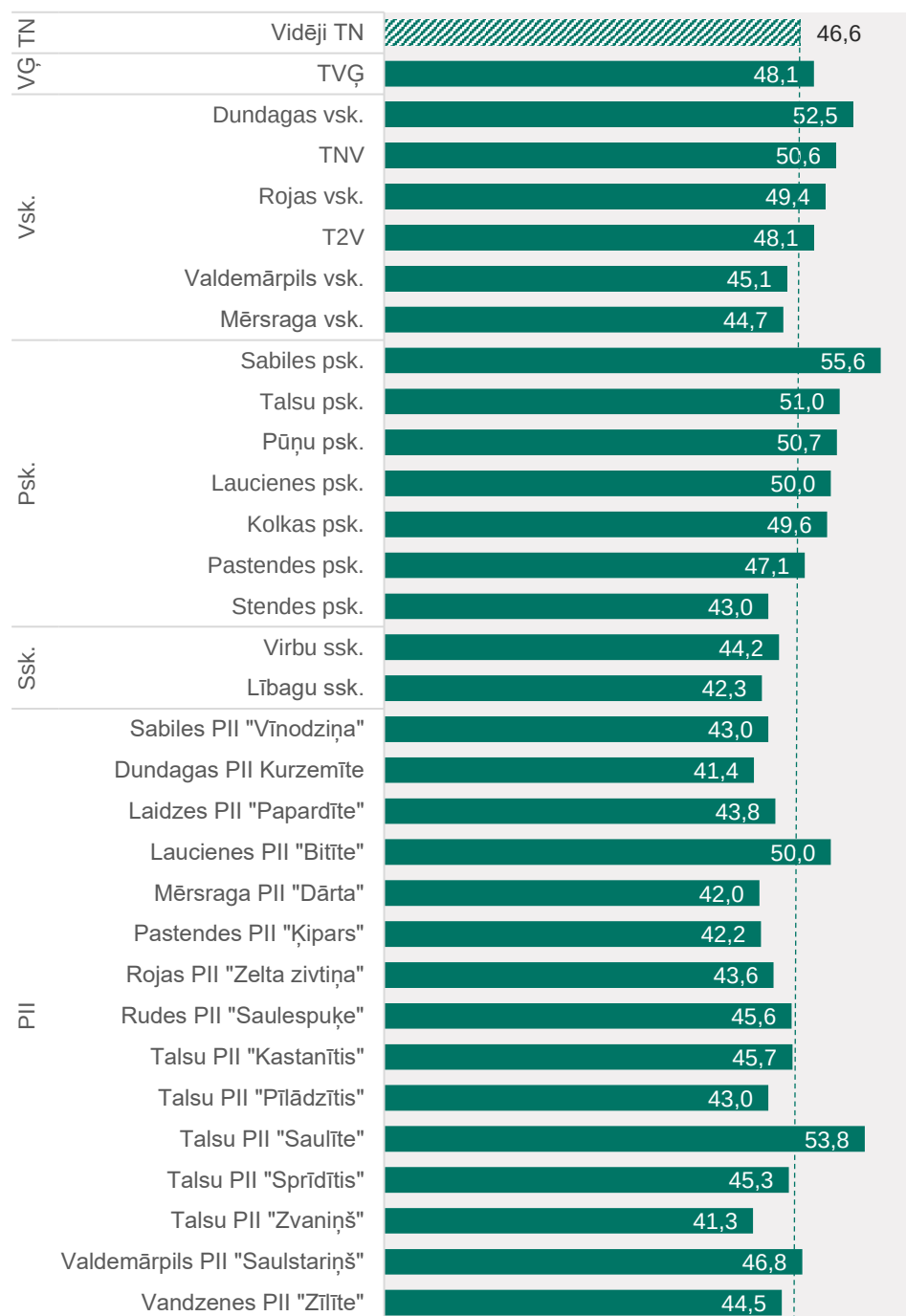
6.5.attēls: Izglītojamo skaits uz 1 pedagoga likmi vispārējās izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

6.2. Pedagogu vecuma struktūra

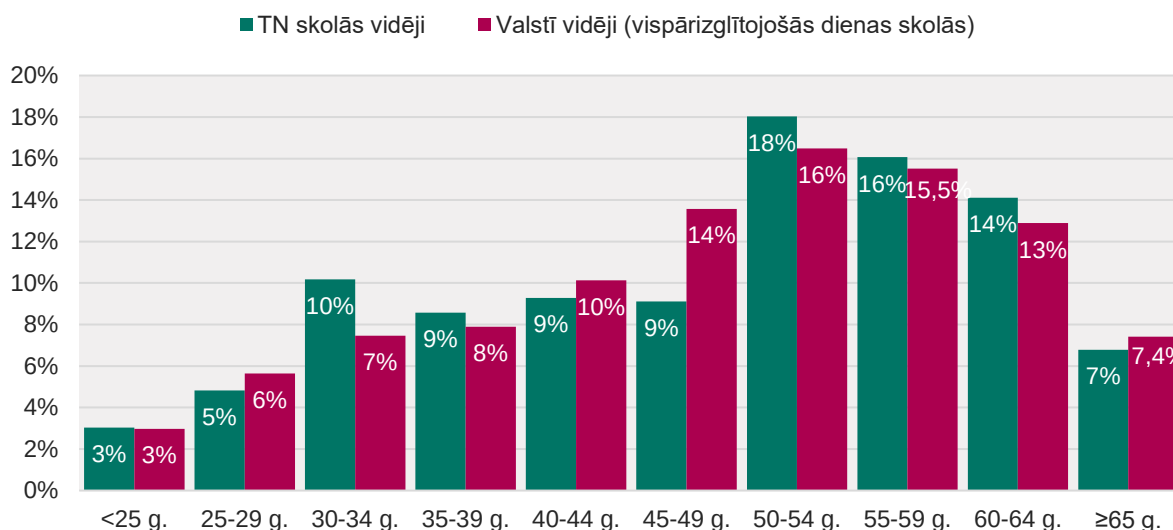
Vidējais pedagogu vecums Talsu novada izglītības iestādēs ir 46,6 gadi; vidējais pedagogu vecums vidusskolās ir 48,4 gadi, pamatskolās – 49,6 gadi, sākumskolās – 43,3 gadi, pirmsskolas izglītības iestādēs – 44,8 gadi. Vairākās izglītības iestādēs – Dundagas vsk., TNV, Sabiles psk., Talsu psk., Pūņu psk., Laucienes PII "Bitīte", Talsu PII "Saulīte" – pedagogu vidējais vecums pārsniedz 50 gadu robežu (skat. 6.6. attēls).

6.6.attēls: **Pedagogu vidējais vecums Talsu novada izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.**
(Avots: TN IP dati)

Pedagogu profesijai raksturīgā lielā noslodze, zema profesijas prestiža un zemā atalgojuma konkurētspēja ir kavējusi pedagogu ataudzi izglītības iestādēs visā Latvijā. Arī Talsu novada vispārējo izglītības iestāžu pedagogu vecuma struktūra (skat. 6.7. attēls) norāda uz pedagogu novecošanos. 55% Talsu novada skolu pedagogu ir vecumā virs 50 g. un 21% jeb katrs piektais pedagogs ir pirmspensijas vai pensijas vecumā (>60 g.). Talsu novada skolu pedagogi vidēji ir nedaudz vecāki nekā vispārizglītojošo dienas skolu pedagogi Latvijā, kur 52% pedagogu ir vecumā virs 50 g. un 20% – vecumā virs 60 g.

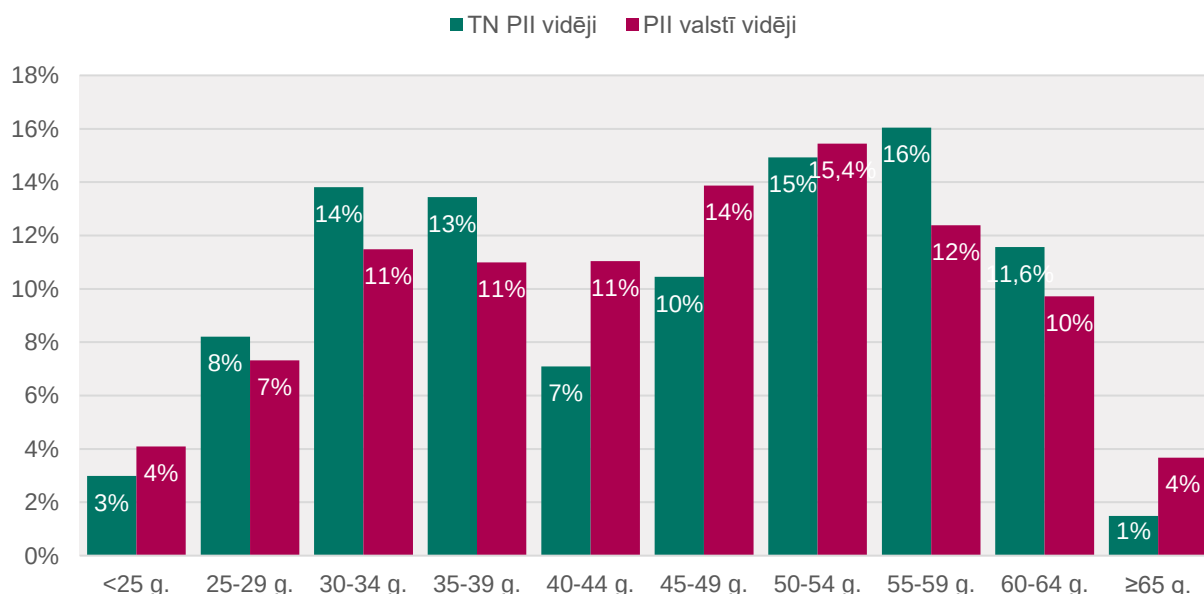
6.7.attēls: Pedagogu vecuma grupu īpatsvars skolās Talsu novadā un valstī vidēji, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP un VIIS dati)

Analizējot dažādu mācību priekšmetu pedagogu vecuma struktūru, Talsu novada pamatskolās un sākumskolās īpaši problemātiska ir fizikas, inženierzinību, bioloģijas, ķīmijas un dabaszinību, kā arī krievu valodas pedagogu ataudze. Lielai daļai uzskaitīto mācību priekšmetu pedagogu vecums Talsu novada pamatskolās un sākumskolās pārsniedz 50 gadu, bet nereti – 60 gadu sliekšni. STEM un svešvalodu pedagogu vecuma struktūra Talsu novada vidusskolās un TVĢ ir nedaudz sabalansētāka kā pamatskolās un sākumskolās, tomēr arī šajās izglītības iestādēs vairāk nekā puse STEM pedagogu ir vecumā virs 50 gadiem. Vidusskolās, tāpat kā pamatskolās un sākumskolās, visproblemātiskākā ir fizikas, inženierzinību, krievu valodas, bioloģijas, ķīmijas un dabaszinību pedagogu ataudze.

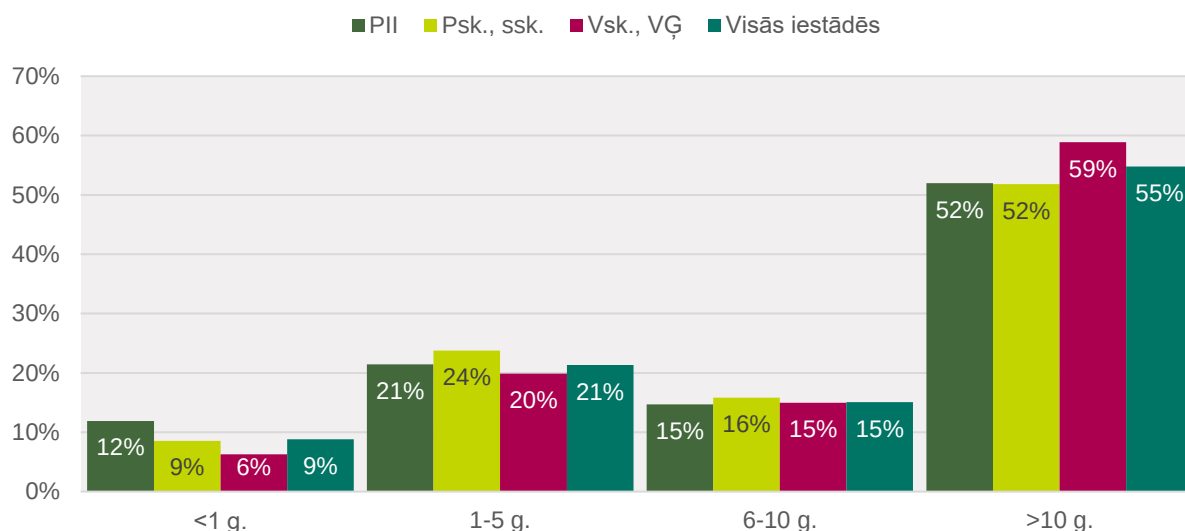
Talsu novada pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu vecuma struktūra ir salīdzinoši "jaunāka", nekā skolu kolektīvos. 44% Talsu novada pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi ir vecāki par 50 g. un 12% – vecumā virs 60 g. Salīdzinoši, Latvijā 2021./22. m.g. sākumā 41% PII pedagogu bija vecumā virs 50 g. un 13% – vecumā virs 60 g.

6.10.attēls: Pedagogu vecuma grupu īpatsvars PII Talsu novadā un valstī vidēji, 2020./2021. m.g.
(Avots: TN IP un VIIS dati)

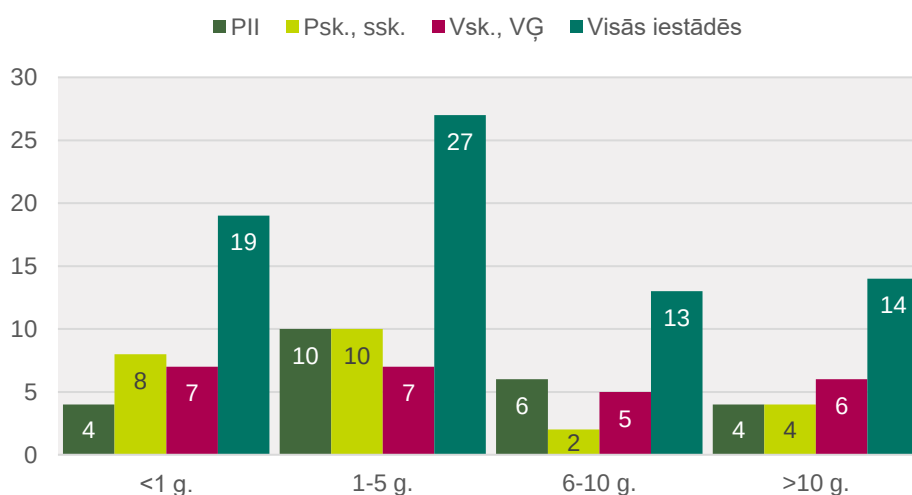
Vairāk nekā puse Talsu novada izglītības iestāžu pedagogu (55%) skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs strādā vairāk kā 10 gadu. Pedagogu ar 10 un vairāk gadu stāžu īpatsvars ir salīdzinoši augstāks izglītības iestādēs, kuras realizē arī vidējās izglītības programmas, kamēr pamatskolās, sākumskolās un pirmsskolas izglītības iestādēs tas ir nedaudz zemāks (skat. 6.11. attēls).

6.11.attēls: Pedagogu darba stāžs Talsu novada izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

2021./2022. m.g. Talsu novada izglītības iestādēs darbu pārtraukuši kopskaitā 73 pedagogi, no kuriem 24 pedagogi pārtraukuši darbu pirmsskolas izglītības iestādēs, 24 – pamatskolās vai sākumskolās, bet 25 – izglītības iestādēs, kas realizē arī vidējās vispārējās izglītības programmas (skat. 6.12. attēls). Vairāk nekā puse pedagogu, kas pārtraukuši darba attiecības, ir jauni pedagogi ar darba stāžu līdz pieciem gadiem. Tikai katram piektajam pedagogam, kas pārtrauc darbu izglītības iestādē, ir vairāk kā 10 gadu stāžs. 2021./2022. m.g. darbu ir uzsākuši kopskaitā 80 pedagogi, no kuriem darbu pirmsskolas izglītības iestādēs uzsāka 26, pamatskolās vai sākumskolās – 28, bet vidusskolās vai valsts ģimnāzijā – 26 pedagogi.

6.12.attēls: Pedagogu, kas pārtraukuši darba attiecības Talsu novada izglītības iestādēs, skaits, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

6.3. Atbalsta speciālistu nodrošinājums un kapacitāte

6.1. tabulā ir apkopoti dati par atbalsta speciālistu pieejamību Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs. Skolotājs logopēds ir pieejams teju visās pašvaldības skolās (izņemot TNV) un pirmsskolas izglītības iestādēs; sociālais pedagogs ir pieejams 16 no 17 skolām, taču nav pieejams nevienā pirmsskolā.

6.1.tabula: Atbalsta personāla likmju skaits pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP)

	Izglītības iestāde	Izglītības psihologs	Sociālais pedagogs	Skolotājs logopēds	Pedagoga /skolotāja palīgs*	Speciālais pedagogs	Speciālās izglītības skolotājs	Pagarinātās dienas grupas skolotājs	Karjeras konsultants	Bibliotekārs	Medicīnas māsa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VĢ	1. TVĢ	1,0	1,0	0,7	0,3			0,9	1,0	1,0	2,0
	2. Mērsraga vsk.	0,5	1,0	0,2	0,2	0,2		1,0		0,2	1,0
Vsk.	3. Valdemārpils vsk.	0,5	1,0	0,4	1,9	0,1		0,3	0,3	0,45	1,0
	4. Dundagas vsk.		1,0	0,4	0,1	0,7	0,4	0,7		0,5	1,0
	5. T2V	1,4	1,0	2,0	1,0	0,4			0,6	0,9	1,0
	6. TNV	0,4	0,7							0,2	
	7. Rojas vsk.	0,2	1,0	0,5	0,5	0,2			0,1	0,8	1,0
SII	8. Upesgrīvas psk.	0,5	1,0	0,9	2,2						0,8
Psk.	9. Sabiles psk.	0,7	0,7	0,5	0,4	0,2	0,5			0,1	1,0
	10. Pastendes psk.		0,6	0,4	1,0	0,4	0,9			0,2	1,0
	11. Laucienes psk.	0,2	0,6	0,6				0,6		0,4	0,3
	12. Pūņu psk.		0,2	1,0				0,4			1,0
	13. Stendes psk.		0,5	1,1		0,5				0,1	1,0
	14. Kolkas psk.			0,2	0,2			0,4		0,1	1,0
	15. Talsu psk.	0,7	0,7	0,7						0,4	1,0
Ssk.	16. Virbu ssk.		0,3	1,1	3,0			0,7	0,03		1,0
	17. Lībagu ssk.		0,2	0,6							1,0
SKOLĀS KOPĀ:		6,1	11,5	11,3	10,9	2,7	1,8	4,9	2,03	5,3	16,1

	Izglītības iestāde	Izglītības psihologs	Sociālais pedagogs	Skolotājs logopēds	Pedagoga /skolotāja palīgs*	Speciālais pedagogs	Speciālās izglītības skolotājs	Pagarinātās dienas grupas skolotājs	Karjeras konsultants	Bibliotekārs	Medicīnas māsa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
PII	18. Talsu PII "Kastanītis"	0,1		2,0	8,8		0,2				1,0
	19. Mērsraga PII "Dārta"			0,8	4,0						1,0
	20. Laidzes PII "Papardīte"			0,6	3,0						1,0
	21. Rojas PII "Zelta zivtiņa"			1,0	4,0						1,0
	22. Talsu PII "Pīlādzītis"	1,0		2,0							1,0
	23. Talsu PII "Sprīdītis"	0,7		2,3	11,0						0,85
	24. Vandzenes PII "Zīlīte"			0,9	4,0						0,3
	25. Valdemārpils PII "Saulstariņš"			1,3	6,0						1,0
	26. Laucienes PII "Bitīte"			0,6	4,0						
	27. Sabiles PII "Vīnodziņa"			0,5							0,5
	28. Talsu PII "Zvaniņš"			1,1	6,0						1,0
	29. Talsu PII "Saulīte"			1,0	6,0						1,0
	30. Pastendes PII "Ķīpars"			1,0	7,0						1,0
	31. Rudes PII "Saulespuķe"			0,4	3,0						1,0
	32. Dundagas PII "Kurzemīte"			1,1	8,0						1,0
PII KOPĀ:		1,8		16,7	74,8	0,0	0,2				12,6
* Skolās norādīti dati par pedagoga palīgiem, pirmsskolās par skolotāja palīgiem (auklītēm).											

Atbalsta speciālistu pieejamība salīdzinoši labāka ir vidusskolās, t.sk. VĢ, nekā pamatskolās un sākumskolās. Pirmsskolas izglītības iestādēs pieejamais atbalsta speciālistu klāsts ir ievērojami šaurāks nekā skolās.

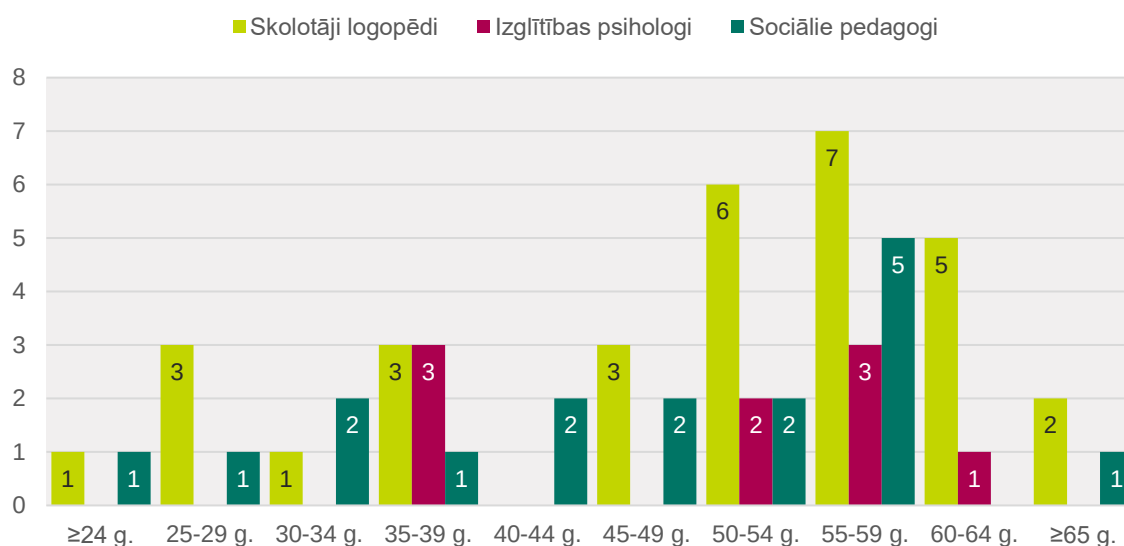
6.2. tabulā ir apkopoti dati par atbalsta speciālistu likmju skaitu Talsu novada izglītības iestādēs attiecībā pret izglītojamo skaitu, kuri apliecina atbalsta personāla nepietiekamību.

6.2.tabula: **Atbalsta speciālistu pieejamība Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.**
(Avots: pašvaldības un VIIS dati)

	Speciālists	Likmju skaits		Izglītojamo skaits uz 1 atbalsta speciālistu	
		Skolās	PII	Skolās	PII
1	2	3	4	5	6
ATBALSTA SPECIĀLISTI	Izglītības psihologs	6,1	1,8	613,1	852,2
	Sociālais pedagogs	11,5	0,0	322,5	-
	Skolotājs logopēds	11,3	16,7	328,8	92,1
	Pedagoga palīgs (skolās)	10,9	n.a.	340,5	n.a.
	Speciālais pedagogs	2,7	0,0	1389,1	-
	Speciālās izglītības skolotājs	1,8	0,2	2089,6	10226,7
	Karjeras konsultants	2,0	n.a.	1831,6	n.a.

Atbalsta speciālistu nodrošinājumu raksturo ne vien nepietiekama noslodze, bet arī ierobežota speciālistu pēctecība un novecošanās. Vidējais vecums skolotājiem logopēdiem Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs ir 50,1 g., sociālajiem pedagogiem – 46,41 g., izglītības psihologiem – 49,0 g. 2/3 skolotāju logopēdu un izglītības psihologu un ½ sociālo pedagogu ir vecumā virs 50 g.

6.13.attēls: **Skolotāju logopēdu, izglītības psihologu un sociālo pedagogu skaits dalījumā pa vecuma grupām, 2021./2022. m.g.**
(Avots: TN IP dati)

6.4. Pedagogu motivācijas sistēma

Lai arī ilglaicīgi neaizpildāmas vakances izglītības nozarē Talsu novadā pēdējo trīs gadu laikā nav bijušas, tomēr jaunu kadru piesaiste ar katru gadu izglītības iestādēm prasa aizvien lielākas pūles. Talsu novada pašvaldība

pedagogu motivācijai ir ieviesusi¹⁷ konkursu “Izcilākie Talsu novada izglītojamie un pedagogi vispārējā, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā”, ar kura starpniecību novada pedagogi tiek apbalvoti par izglītojamo ar izciliem sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, CE un skolēnu zinātniskajās konferencēs, profesionālās ievirzes un interešu izglītības konkursos sagatavošanu, kā arī par izcilu pedagoģisko darbu (t.sk. mācību līdzekļu vai publikāciju par mācīšanu/mācīšanos izstrādi, kursu nodarbību vadīšanu citiem pedagogiem, mācību stundu/rotaļnodarbību demonstrēšanu vai cita veida dalīšanos ar pedagoģisko praksi, mentora darbību, mācīšanās eksperta vai konsultanta darbību izglītības iestādē vai Talsu novadā, aktīvu dalību valsts un starptautiskajos projektos, kas popularizē izglītības iestādes vārdu novadā, valstī, pasaulē. Konkurss kalpo pedagogu profesijas celšanai, atzinības un novērtējuma izteikšanai, kā arī pedagogu materiālai stimulācijai.

Jaunu pedagogu piesaisti Talsu novada izglītības iestādēm veicina pašvaldības stipendiju piešķiršana Talsu novadā deklarētiem studējošajiem ar labām sekmēm¹⁸. Lai arī šis atbalsts nav mērķēts tikai pedagoģijas studentiem, tomēr pēdējo gadu laikā pateicoties šai atbalsta programmai vairāki jaunie pedagogi uzsākuši darbu Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs. Pedagogu piesaisti var atvieglot arī Talsu novada noteikumi par palīdzību dzīvojamās telpas nodrošināšanā kvalificētiem speciālistiem¹⁹. Arī šo programmu pēdējo gadu laikā ir izmantojuši vairāki pedagogi, kas uzsākuši darbu Talsu novadā.

KOPSAVILKUMS: Pedagogu un atbalsta personāla nodrošinājums

- 2021./2022. m.g. Talsu novada vispārējās izglītības iestādēs kopā strādāja 803 pedagogi (par -2% mazāk, nekā 2019./2020. m.g.); kopējais pedagoģisko likmju skaits minētajā laika posmā ir palielinājies par 2%.
- Vidējā pedagoģisko likmju un skaita attiecība Talsu novada skolās ir 63%; tā ir salīdzinoši augstāka vidusskolās un VĢ. Pedagoģisko likmju un skaita attiecība Talsu novada pirmsskolas izglītības iestādēs ir 92%.
- Vidējais izglītojamo skaits uz vienu pedagoģisko likmi Talsu novada vidējās izglītības iestādēs ir 13,3, bet pamatskolās un sākumskolās – 9,1, pirmsskolas izglītības iestādēs – 6,7; šim rādītājam arī vienas izglītības pakāpes ietvaros vērojamas nozīmīgas atšķirības starp izglītības iestādēm.
- Vairāk nekā puse (55%) Talsu novada skolu pedagogu ir vecumā virs 50 gadiem un katrs piektais pedagogs skolās ir pirmspensijas vai pensijas vecumā (>60 g.), kas liecina par pedagogu novecošanos; pirmsskolas izglītības iestādēs pedagogu vecuma struktūra ir salīdzinoši nedaudz “jaunāka”.
- 2021./2022. m.g. Talsu novada izglītības iestādēs darbu pārtrauca 73, bet uzsāka 80 pedagogi. Vairāk nekā puse no pedagogiem, kas pārtrauca darbu, ir “jauni” pedagogi, t.i. ar darba stāžu līdz pieciem gadiem.
- Atbalsta speciālistu nodrošinājums Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs ir ierobežots un arī to raksturo speciālistu novecošanās tendence.
- Pedagogu godināšanai un motivācijai pašvaldība katru gadu godina izcilākos pedagogus, kuri ar kura starpniecību novada pedagogi tiek apbalvoti par izcilu pedagoģisko darbu izglītojamo ar izciliem sasniegumiem sagatavošanu.
- Jaunu pedagogu piesaisti atbalsta pašvaldības stipendijas studējošajiem, kā arī palīdzību dzīvojamās telpas nodrošināšanā kvalificētiem speciālistiem.

¹⁷ Talsu novada Domes lēmums (29.12.2021.) par konkursa “Izcilākie Talsu novada izglītojamie un pedagogi vispārējā, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā” nolikuma apstiprināšanu.

¹⁸ Talsu novada domes saistošie noteikumi Nr. 16 (26.08.2021.) “Par Talsu novada pašvaldības stipendiju piešķiršanu”.

¹⁹ Talsu novada domes saistošie noteikumi Nr. 18 (26.08.2021.) “Kārtība, kādā Talsu novada pašvaldība sniedz palīdzību kvalificētiem speciālistiem nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu”.

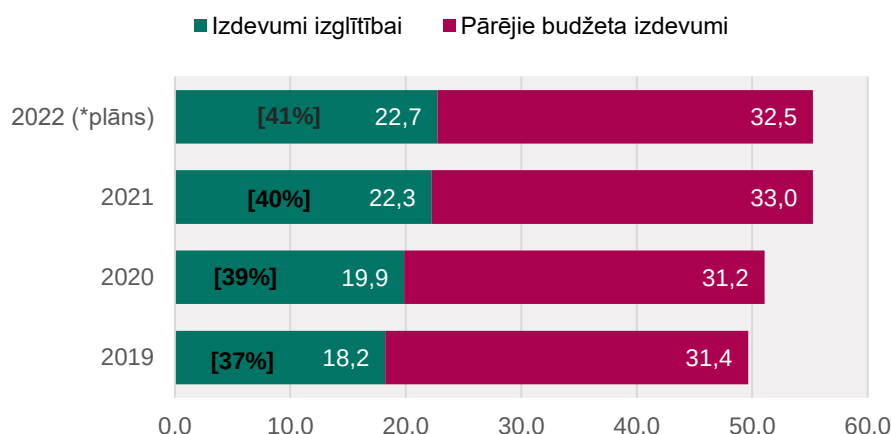
7. CITU RESURSU APSKATS

Šajā nodaļā apkopoti un analizēti dati par izglītības nozares finansējuma apmēru un sadalījumu Talsu novadā, izglītības infrastruktūru, sporta infrastruktūru, kā arī informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk – IKT) nodrošinājumu Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs.

7.1. Finanšu resursi

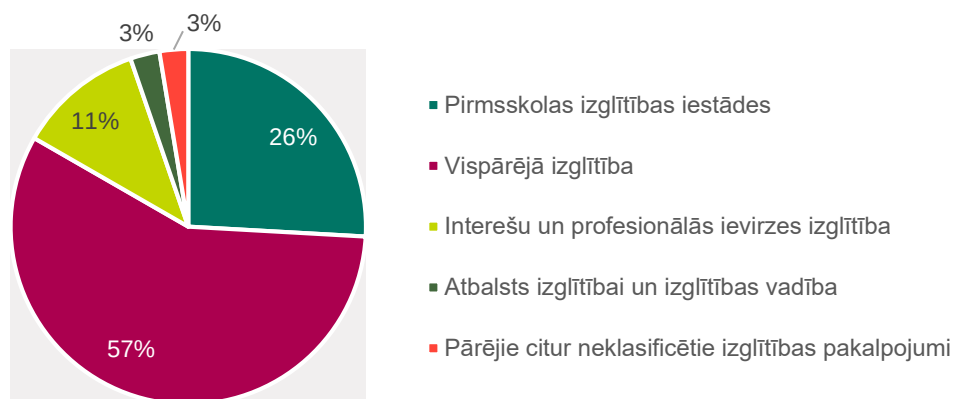
Kopējais finansējuma apjoms izglītības nozarei, t.sk. valsts mērķdotācija pedagogu atalgojumam un nodokļiem, Talsu novadā, t.sk. bijušie Dundagas, Rojas, Mērsraga un Talsu novadi, 2021. gadā bija 22,3 milj. EUR. Laika posmā no 2019. līdz 2021. gadam kopējais izglītības nozares finansējuma apjoms pašvaldībā ir palielinājies par 22%. 2022. gada budžetā tiek plānots tālāks izglītības nozares budžeta pieaugums. Izdevumu izglītībai īpatsvars kopējā pašvaldības budžetā Talsu novadā minētajā laika posmā ir pieaudzis no 37% 2019. gadā līdz 40% 2021. gadā (skat. 7.1. attēls).

7.1.attēls: Talsu novada pašvaldības budžeta izdevumi, t.sk. izglītībai (milj. EUR, %), 2018.-2022. g.
(Avots: pašvaldības dati)

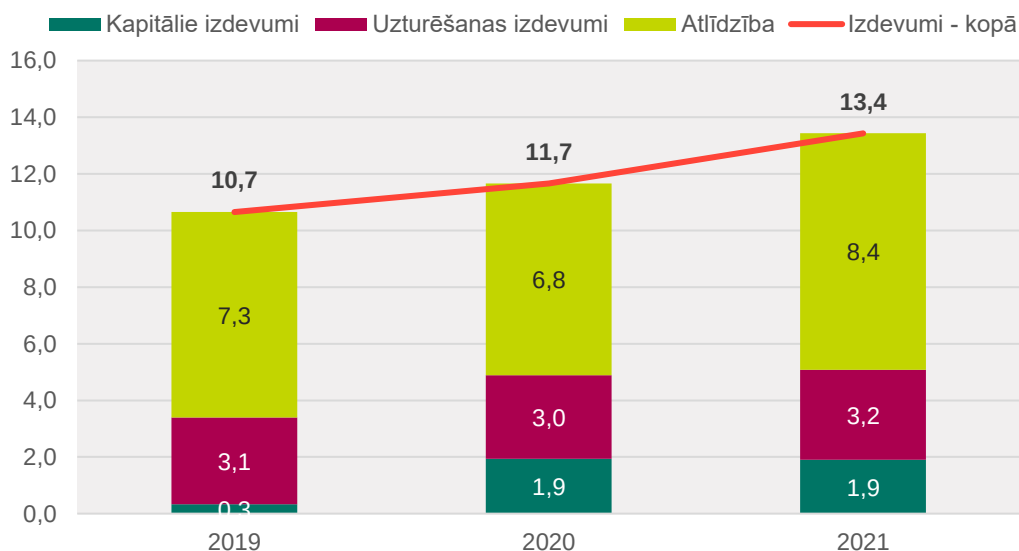
Analizējot Talsu novada 2021. gada izglītības budžetu pa izglītības pakalpojumu veidiem, 57% izglītības budžeta novadā tika ieguldīti vispārējās izglītības realizācijā un attīstībā, 26% – pirmsskolas izglītības iestāžu darbības nodrošināšanā un attīstībā, 11% – interešu un profesionālās ievirzes izglītības nodrošināšanā un attīstībā. Pārējās izglītības budžeta pozīcijas veido atbalsts izglītībai un izglītības vadība – 3% (t.sk. izglītības pārvalde, atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas mazināšanai, atbalsts individuālo kompetenču attīstībai, karjeras atbalsts, pašvaldības stipendijas) un citi izglītības izdevumi – 3% (t.sk. skolēnu transporta pakalpojumu nodrošināšana, savstarpējie pašvaldību norēķini par izglītības pakalpojumiem).

7.2.attēls: Talsu novada pašvaldības izglītības budžets dalījumā par izmaksu kategorijām (%), 2021. g.
(Avots: pašvaldības dati)

Kopējais pašvaldības piešķirtais finansējums²⁰ (neieskaitot valsts mērķdotāciju pedagogu atalgojumam un nodokļiem) Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēm, profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādēm 2021. gadā bija 13,4 milj. EUR, kas ir par 26% vairāk, nekā 2019. gadā (skat. 7.3. attēls). Lielākā izmaksu pozīcija nemainīgi ir darbinieku atalgojums, kas vidēji trīs gadu periodā sastāda 63%. Trīs gadu periodā lielākais piešķirtā finansējuma apjoms ir pieaudzis kapitālo izdevumu pozīcijā, kas palielinājusies vairāk kā sešas reizes. Trīs gadu periodā kapitālie izdevumi no kopējā izglītības iestādēm piešķirtā finansējuma veidojuši 3% 2019. gadā, 17% - 2020. gadā un 14% - 2021. gadā. Nozīmīgākie kapitālie ieguldījumi 2020. un 2021. gados veikti TVĢ, T2V, Dundagas vsk., Talsu PII "Pīlādītis", Dundagas PII "Kurzemīte", Pastendes PII "Ķipars".

7.3.attēls: Pašvaldības piešķirtais finansējums Talsu novada vispārējās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādēm (milj. EUR), 2019. – 2021. g.
(Avots: pašvaldības dati)

7.1. tabulā ir apkopoti Talsu novada pašvaldības izglītības iestāžu kopējie izdevumi (pašvaldības piešķirtais finansējums iestāžu uzturēšanai, kapitālajiem ieguldījumiem un atlīdzībai, neieskaitot valsts mērķdotāciju pedagogu atalgojumam) attiecībā pret izglītojamo skaitu. Izmaksas uz vienu izglītojamo rēķinātas gan iekļaujot kapitālos

²⁰ Aprēķinos nav iekļauta valsts mērķdotācija pedagogu atalgojumam un nodokļiem; kopējos pašvaldības finansējuma aprēķinos par 2019. un 2020. g. nav iekļautas arī tās izglītības iestādes, kuras līdz 2021./2022. m.g. sākumam pārtrauca darbību (t.i. Vandzenes psk., Talsu ssk.).

izdevumus, gan bez tiem. Būtiskākas atšķirības šajā ziņā vērojamas vidusskolu, t.sk. TVĢ, grupā, jo tieši šajā iestāžu kategorijā pēdējo trīs mācību gadu laikā veikti nozīmīgākie kapitālie ieguldījumi.

2021. g. vidējās izmaksas, t.sk. kapitālās, uz vienu izglītojamo vidusskolās, t.sk. TVĢ, bija 1367 EUR un tās ir pieaugušas par 33%, salīdzinot ar 2019. g. Vidējās izmaksas uz vienu izglītojamo pamatskolās un sākumskolās sastādīja 2557 EUR un tās ir palielinājušās par 12% trīs gadu periodā. 2021. g. vidējās izmaksas uz vienu izglītojamo PII bija 3838 EUR un trīs gadu periodā tās ir pieaugušas par 16%. Vidējās izmaksas uz vienu izglītojamo profesionālās ievirzes un interešu izglītībā 2021. g. bija 984 EUR un tās minētajā laika posmā ir palielinājušās par 7%.

7.1.tabula: Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēm piešķirtais finansējums attiecībā pret izglītojamo skaitu, 2019. - 2021.g.
(Avots: TN IP dati)

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO, T.SK. KAPITĀLĀS IZMAKSAS				FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO, NEIESKAITOT KAPITĀLĀS IZMAKSAS			
		2019	2020	2021	Izmaiņas (3 g.)	2019	2020	2021	Izmaiņas (3 g.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vsk., VĢ	1. TVĢ	n.d.	2097	2629	n.d.	n.d.	588	759	n.d.
	2. T2V	664	668	1083	63%	650	615	868	34%
	3. TNV	398	468	603	51%	395	440	578	46%
	4. Valdemārpils vsk.	1617	1365	1528	-6%	1608	1350	1461	-9%
	5. Dundagas vsk.	1076	1244	1060	-1%	923	906	996	8%
	6. Mērsraga vsk.**	1455	1534	1504	3%	1455	1534	1504	3%
	7. Rojas vsk.	966	867	1161	20%	848	821	1113	31%
VSK., VĢ VIDĒJI:		1029	1178	1367	33%	980	893	1040	6%
Psk., Ssk.	8. Pastendes psk.	918	986	1136	24%	892	900	914	2%
	9. Laucienes psk.	2696	1937	2501	-7%	2454	1825	2348	-4%
	10. Lībagu ssk.	2874	2995	3290	14%	2856	2776	3236	13%
	11. Pūņu psk.	2456	2818	3409	39%	2442	2367	2969	22%
	12. Virbu ssk.	4766	5946	5204	9%	4742	4660	5039	6%
	13. Upesgrīvas psk.	135	338	454	237%	135	338	439	226%
	14. Kolkas psk.	4499	4470	4724	5%	4086	4124	4684	15%
	15. Talsu psk.	727	727	1180	62%	720	619	760	5%
	16. Sabiles psk.	1426	1427	1578	11%	1409	1193	1295	-8%
	17. Stendes psk.	2394	1793	2093	-13%	2381	1601	1984	-17%
PSK., SSK. VIDĒJI:		2289	2344	2557	12%	2212	2040	2367	7%

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO, T.SK. KAPITĀLĀS IZMAKSAS				FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO, NEIESKAITOT KAPITĀLĀS IZMAKSAS			
		2019	2020	2021	Izmaiņas (3 g.)	2019	2020	2021	Izmaiņas (3 g.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PII	18. Talsu PII "Sprīdītis"	2630	2438	3011	15%	2716	2431	2846	5%
	19. Talsu PII "Saulīte"	3312	3039	4032	22%	3682	2859	3422	-7%
	20. Talsu PII "Zvaniņš"	3055	2757	3656	20%	3407	2674	3205	-6%
	21. Talsu PII "Pīlādzītis"	3078	3485	2979	-3%	2154	2464	4017	86%
	22. Sabiles PII "Vīnodziņa"	2624	2302	3161	20%	2681	2285	3024	13%
	23. Valdemārpils PII "Saulstariņš"	3248	3245	3176	-2%	3212	2672	3144	-2%
	24. Pastendes PII "Ķipars"	3047	3297	3924	29%	2948	2825	3331	13%
	25. Laidzes PII "Papardīte"	3256	3006	3720	14%	3570	2878	3152	-12%
	26. Laucienes PII "Bītīte"	3374	3165	3332	-1%	3086	3143	3506	14%
	27. Vandzenes PII "Zīlīte"	3304	3193	3510	6%	3204	3193	3587	12%
	28. Talsu PII "Kastanītis"	3061	2927	4263	39%	3233	2914	3979	23%
	29. Dundagas PII "Kurzemīte"	2458	2892	3087	26%	2174	2562	2968	37%
	30. Mērsraga PII "Dārta"***	3553	3676	4724	33%	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
	31. Rojas PII "Zelta zivtiņa"	3684	4322	4366	19%	4077	3704	3936	-3%
	32. Rudes PII "Saulespuķe"	5750	6228	6628	15%	6658	6200	5567	-16%
PII VIDĒJI:		3296	3332	3838	16%	3225	3058	3654	13%
PROF.IEV. UN INTEREŠU	33. Talsu Mākslas skola	625	677	729	17%	602	657	729	21%
	34. Talsu Mūzikas skola	577	578	641	11%	562	521	639	14%
	35. Sabiles MMS	1166	792	871	-25%	1071	776	870	-19%
	36. Valdemārpils MMS	928	1183	1211	30%	886	1164	1210	36%

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO, T.SK. KAPITĀLĀS IZMAKSAS				FINANSĒJUMS* UZ 1 IZGLĪTOJAMO, NEIESKAITOT KAPITĀLĀS IZMAKSAS			
		2019	2020	2021	Izmaiņas (3 g.)	2019	2020	2021	Izmaiņas (3 g.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	37. Dundagas MMS	n.d.	1462	1470	n.d.	n.d.	1288	1403	n.d.
	38. Rojas MMS	1389	1602	1799	29%	1369	1495	1740	27%
	39. Mērsraga MMS****	2059	2247	2016	-2%	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
	40. TNBJC	140	140	148	6%	138	139	148	7%
	41. TNSS	481	500	543	13%	473	476	504	7%
	42. RSS	494	508	408	-17%	451	495	389	-14%
PROF. IEVIRZES, INTEREŠU IZGLĪTĪBA VIDĒJI:		836	969	984	7%	667	779	848	10%
* Datu ierobežojumu dēļ rādītāja "finansējums uz 1 izglītojamo" aprēķinā nav iekļauta valsts mērķdotācija. ** Dati par Mērsraga vsk. finansējuma apmēru iegūti no Mērsraga vsk. *** Dati par Mērsraga PII "Dārta" finansējumu izgūti no Mērsraga pašvaldības mājas lapa arhīva; datu ierobežojumu dēļ aprēķinos izmantoti sekojoši dati: 2019. g. – pašvaldības plānotie budžeta izdevumi, 2020. g. – pašvaldības budžeta faktiskā izpilde, 2021. g. – pašvaldības plānotie budžeta izdevumi. **** Dati par Mērsraga MMS finansējumu iegūti no izgūti no Mērsraga pašvaldības mājas lapa arhīva; datu ierobežojumu dēļ aprēķinos izmantoti sekojoši dati: 2019. g. – pašvaldības plānotie budžeta izdevumi, 2020. g. – pašvaldības budžeta faktiskā izpilde, 2021. g. – pašvaldības plānotie budžeta izdevumi.									

7.2. Izglītības infrastruktūra²¹

Šajā sadaļā (skat. 7.2. tabula) ir apkopoti pieejamie dati par izglītības vidi raksturojošiem rādītājiem, kas lielākoties tikai konstatē specifiskas infrastruktūras vai tās elementu esamību vai neesamību izglītības iestādē, taču nesniedz norādes par to stāvokli, pielietojumu un vajadzībām. Rezumējot:

- Visās skolās ir **bibliotēkas**.
- Lielākajā daļā skolu ir **aktu zāles**, kur rīkot kopīgus pasākumus, svētkus, izmantot interešu izglītības vajadzībām; aktu zāles nav Rojas vsk., TNV, Laucienes psk., Stendes psk. un Lībagu ssk.

²¹ TN IP iesniegtajā datu apkopojumā iztrūkst dati par vairākām izglītības iestādēm, kā arī nepieciešami precizējumi datu interpretācijai.

- Teju visās skolās ir **atpūtas telpas** pedagogiem jeb skolotāju istabas un dažās skolās ir iekārtotas arī atpūtas telpas skolēniem; arī vairākās pirmsskolas izglītības iestādēs ir ierīkotas atpūtas telpas gan personālam, gan audzēkņiem.
- Kārtības un drošības nodrošināšanai** izglītības iestādes lielākoties izvēlas ieviest dežurantus (pārsvarā dežuranti atrodas izglītības iestādēs mācību laikā); dežuranti strādā visās skolās, izņemot TNV, Talsu psk. un Upesgrīvas psk. Lielākajā daļā skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu ir ierīkota signalizācija. Teritorijas nožogojums ir uzstādīts visām pirmsskolas izglītības iestādēm, kuras sniegušas datus, taču Mērsraga PII "Dārta" un Vandzenes PII "Zīlīte" nepieciešama nožogojuma atjaunošana/uzlabošana. Vairākās skolās drošības apsvērumu dēļ gaitenā tiek veikta video novērošana, taču citās tā ir nepilnīga (T2V, Upesgrīvas psk., Stendes psk.) vai arī nav nemaz (Dundagas vsk., TNV, Pūņu psk.).

7.2.tabula: Talsu novada pašvaldības izglītības iestāžu infrastruktūru raksturojoši rādītāji, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	Aktu zāle	Bibliotēka	Medicīnas kabinets	ATPŪTAS TELPA		DROŠĪBA			
					Izglītojamiem	Pedagogiem	Dežurants	Signalizācija	Teritorijas nožogojums	Video novērošana (gaitenā)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
VG	1. TVĢ	X	X	X	X	X	daļēji	X	daļēji	X
Vsk.	2. Valdemārpils vsk.	X	X	X	-	X	X	X	-	X
	3. Rojas vsk.	-	X	X	X	X	X	X	-	X
	4. Mērsraga vsk.	X	X	X	-	X	X	X	daļēji	X
	5. T2V	X	X	X	-	X	X	X	-	daļēji
	6. Dundagas vsk.	X	X	X	-	X	X	X	daļēji	-
	7. TNV	-	X	-	-	X	-	daļēji	-	-
SII	8. Upesgrīvas psk.	X	daļēji	X	-	X	-	-	daļēji	daļēji
Psk.	9. Kolkas psk.	X	lasītava ēdamzālē	PII "Rūķītis"	ēdamzālē	X	X	daļēji	-	tikai teritorijā
	10. Pūņu psk.	X		X	X	X	X	daļēji	-	-
	11. Sabiles psk.	X	X	X	-	X	X	-	-	X
	12. Talsu psk.	X	X	X	-	X	-	X	daļēji	X

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	Aktu zāle	Bibliotēka	Medicīnas kabinets	ATPŪTAS TELPA		DROŠĪBA			
					Izglītojamiem	Pedagogiem	Dežurants	Signalizācija	Teritorijas nožogojums	Video novērošana (gaiteņos)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	13. Laucienes psk.	-	X	-	daļēji	X	X	X	-	X
	14. Stendes psk.	-	X	daļēji	-	X	X	X	-	daļēji
	15. Pastendes psk.	X	X	daļēji	X	X	X	X	-	X
Ssk.	16. Virbu ssk.	X	-	X	-	-	-	-	-	-
	17. Lībagu ssk.	-	X	X	-	X	-	X	X	-
PII	18. Dundagas PII "Kurzemīte"	X	-	X	X	-	-	X	X	-
	19. Mērsraga PII "Dārta"	-	-	X	-	-		X	novecojis	teritorijā daļēji
	20. Laucienes PII "Bitīte"				X	X			X	
	21. Rudes PII "Saulespuķe"		X	X	X	X	-		X	-
	22. Sabiles PII "Vīnodziņa"		-	X	-	-	-	X	X	-
	23. Talsu PII "Saulīte"			X				X	X	
	24. Talsu PII "Zvaniņš"		X	daļēji	X	X	-	X	X	X
	25. Vandzenes PII "Zīlīte"	X	-	-	-	-		-	novecojis	-
	26. Laidzes PII "Papardīte"	X	-	X	-	-	-	-	X	-
	27. Pastendes PII "Ķipars"	X	-	X	X	X	-	X	kritiskā stāvoklī	-
	28. Rojas PII "Zelta zivtiņa"	-	-	X	X	daļēji	-	-	x	-
	29. Talsu PII "Kastanītis"	X	-	X	X	-	-	X	X	-
	30. Talsu PII "Pīlādzītis"	X	-	X	-	-	-	X	X	-
	31. Talsu PII "Sprīdītis"	X	-	X	X	X	-	X	X	-

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	Aktu zāle	Bibliotēka	Medicīnas kabinets	ATPŪTAS TELPA		DROŠĪBA			
					Izglītojamiem	Pedagogiem	Dežurants	Signalizācija	Teritorijas nožogojums	Video novērošana (gaitenšos)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	32. Valdemārpils PII "Saulstariņš"	X	X	X	-	-	-	X	X	-

7.3. Sporta infrastruktūra

Lai organizētu sporta aktivitātes izglītības iestādēs, popularizētu sporta nozīmi un veicinātu sabiedrības veselību, liela nozīme ir sporta infrastruktūras pieejamībai izglītības iestādēs. Datu apkopojums rāda, ka teju visās Talsu novada izglītības iestādēs ir sava sporta zāle vai pieeja pašvaldības sporta infrastruktūrai (skat. 7.3. tabula). Skolās lielākoties ir sava sporta zāle; iekštelpu sporta infrastruktūra nav vienīgi TNV un Talsu psk., bet Upesgrīvas psk. un Kolkas psk. sportošanai iekštelpās izmanto skolas aktu zāli. Pirmsskolas izglītības iestādes lielākoties izmanto tuvāko pieejamo pašvaldības sporta infrastruktūru.

7.3.tabule: **Sporta infrastruktūra Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.**
(Avots: TN IP dati)

TIP S	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	SPORTA ZĀLE		SPORTA LAUKUMS	
		Ir/nav	Izmantotā infrastruktūra	Ir/nav	Komentārs
1	2	3	4	5	6
VĢ	1. TVĢ	X		X	
Vsk.	2. Valdemārpils vsk.	X		X	Tiek uzlabots
	3. Rojas vsk.	X	Nepieciešams remonts	X	
	4. Mērsraga vsk.	X	Mērsraga pārvaldes Sporta halle	X	
	5. T2V	X	Talsu Sporta halle	X	
	6. Dundagas vsk.	X		X	Nepieciešami uzlabojumi
	7. TNV	-		-	
SII	8. Upesgrīvas psk.	-	izmanto skolas aktu zāli	X	
Psk.	9. Kolkas psk.	-	izmanto skolas aktu zāli	X	
	10. Pūņu psk.	X		X	
	11. Sabiles psk.	X	Sabiles Sporta halle	X	Nepieciešami uzlabojumi
	12. Talsu psk.	-		X	Nepieciešami uzlabojumi
	13. Laucienes psk.	X	Laucienes Sporta centrs	X	Nepieciešami uzlabojumi
	14. Stendes psk.	X		X	
	15. Pastendes psk.	X	Pastendes Sporta centrs	X	Nepieciešami uzlabojumi
Ssk.	16. Virbu ssk.	X	Virbu Sporta zāle	X	
	17. Lībagu ssk.	X	Lībagu BLPC zāle	X	Lībagu BLPC sporta laukums
PII	18. Mērsraga PII "Dārta"	-		X	
	19. Talsu PII "Sprīdītis"	X	Talsu Sporta halle		
	20. Talsu PII "Saulīte"	X	Talsu Sporta nams TVĢ sporta zāle		
	21. Talsu PII "Zvaniņš"	X	Talsu Sporta nams		
	22. Talsu PII "Kastanītis"	X	Talsu Sporta nams		
	23. Pastendes PII "Ķipars"	X	Pastendes Sporta centrs		
	24. Sabiles PII "Vīnodziņa"	X	Sabiles Sporta halle		
	25. Laucienes PII "Bitīte"	X			

TIP S	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	SPORTA ZĀLE		SPORTA LAUKUMS	
		Ir/nav	Izmantotā infrastruktūra	Ir/nav	Komentārs
1	2	3	4	5	6
	26. Valdemārpils PII "Saulstariņš"	X	Valdemārpils vsk. sporta zāle		
	27. Dundagas PII "Kurzemīte"	X			

Teju visās skolas ir aprīkotas arī ar sporta laukumiem, kas dod iespēju sporta aktivitātēm ārā. T2V ir pieejams gan sporta laukums, gan stadions; arī pie Rojas vsk. ir izveidots sporta stadions. Virknē izglītības iestāžu nepieciešams veikt uzlabojumus sporta laukumu infrastruktūrā: Valdemārpils vsk. sporta laukumā jau notiek uzlabošanas darbi un tādus nepieciešams veikt arī Talsu psk. un Mērsraga vsk. sporta laukumos. Saskaņā ar TNSS sniegto informāciju sporta laukumu uzlabojumi nepieciešami arī Rojas vsk., Dundagas vsk., Sabiles psk., Laucienes psk., Pastendes psk., kā arī citās izglītības iestādēs, kurās izglītojamo skaits pārsniedz 100.

7.4. Specializētie mācību kabineti

Lielākajā daļā Talsu novada skolu ir ierīkoti specializētie mācību kabineti dabaszinību, dizaina un tehnoloģiju, datorzinību apgūšanai (skat. 7.4. tabula).

7.4.attēls: Specializēto mācību kabinetu skaits Talsu novada skolās, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	SPECIALIZĒTIE MĀCĪBU KABINETI		
		Dabaszinību	Dizaina un tehnoloģiju	Datorzinību (IT)
1	2	3	4	5
VĢ	1. TVĢ	3	2	2
Vsk.	2. Valdemārpils vsk.	4	4	2
	3. Rojas vsk.	3	3	2
	4. Mērsraga vsk.	3	3	1
	5. T2V	2	2	2
	6. Dundagas vsk.	1	2	1
	7. TNV	1	-	1
SII	8. Upesgrīvas psk.	-	3	1
Psk.	9. Kolkas psk.	1	1	1
	10. Pūņu psk.	1	1	1
	11. Sabiles psk.	1	2	1
	12. Talsu psk.	1	2	1
	13. Laucienes psk.	1	2	1
	14. Stendes psk.	1	1	1
	15. Pastendes psk.	1	2	1
Ssk.	16. Virbu ssk.	-	0	1
	17. Lībagu ssk.	-	-	-

TIPS	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	SPECIALIZĒTIE MĀCĪBU KABINETI		
		Dabaszinību	Dizaina un tehnoloģiju	Datorzinību (IT)
1	2	3	4	5
KOPĀ:		24	30	20

7.5. Informācijas komunikāciju tehnoloģiju aprīkojums

Valsts izglītības rīcībpolitikas mērķis ir līdz 2025. gadam vispārējās izglītības iestādēs nodrošināt katru pedagogu un katru 7.-12. klašu skolēnu ar datoru kā mācību līdzekli, sasniedzot vismaz 1:3 ierīču un skolēnu skaita proporciju 1.-3. klašu skolēniem (0,3 ierīces uz vienu 1.-3. klases skolēnu) un vismaz 1:2 ierīču un skolēnu skaita proporciju 4.-6. klašu skolēniem (0,5 ierīces uz vienu 4.-6. klases skolēnu)²².

Vidējais IKT ierīču (t.sk. stacionārie un portatīvie datori un planšetes) nodrošinājums uz vienu skolēnu Talsu novadā ir 0,31 (TN IP datu apkopojums uz 12.07.2022.)²³, kas neatbilst valstiski noteiktajiem mērķiem. Vidusskolās un valsts ģimnāzijā vidējais IKT nodrošinājums uz vienu skolēnu (0,27) ir zemāks, nekā pamatskolās un sākumskolās (0,39), kas skaidrojams ar izglītojamo skaita atšķirībām. Starp izglītības iestādēm augstākais IKT nodrošinājums uz vienu izglītojamo ir TNV (1,02) un Kolkas psk. (0,95), tomēr abās iestādēs datoraprīkojums ir novecojis (attiecīgi 29% un 26% IKT ierīču ražotas 2018. gadā vai jaunākas). Kritiskā situācijā ir Dundagas vsk., kurā ir 0,17 IKT ierīces uz vienu izglītojamo, taču tikai 91% no tām ir ražotas pirms 2018. gada. Vidēji 88% skolēniem pieejamajām ierīcēm ir piekļuve Internetam. Kopumā 60% no visām skolēniem pieejamām IKT ierīcēm ir ražotas 2018. gadā vai jaunākas (skat. 7.5. tabula).

Vidējais IKT ierīču nodrošinājums uz vienu pedagogu Talsu novada skolās ir 0,93, tomēr atsevišķās iestādēs rādītājs ievērojami pārsniedz 1,0 (TNV – 1,80; Sabiles psk. – 1,86), kamēr citās – būtiski atpaliek (Stendes psk. – 0,03; Virbu ssk. – 0,39). Tikai 46% pedagogu rīcībā esošo IKT ierīču ir ražotas 2018. gadā vai jaunākas.

Datu apkopojums par citu aprīkojumu skolās parāda, ka katrā Talsu novada skolā ir interaktīvās tāfeles. 14 no 17 iestādēm ir krāsainās drukas ierīces. Salīdzinoši mazāk pieejami ir interaktīvie ekrāni, kas uzstādīti tikai piecās vidējās izglītības iestādēs un piecās pamatskolās. Divās skolās – Talsu psk. un Laucienes psk. – ir 3D roboti, bet Laucienes psk. arī CNC iekārta. Valdemārpils vsk. cita starpā ir aprīkota arī ar 3D printeri un CNC frēzi.

²² Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 13.1.2. specifiskā atbalsta mērķa „Atveseļošanas pasākumi izglītības un pētniecības nozarē” 13.1.2.2. pasākuma „Izglītības iestāžu digitalizācija” īstenošanas noteikumi, pieejami: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/apstiprinati-nosacījumi-investīciju-programmai-portatīvo-datoru-nodrošināšanai-skolēniem> (publicēts 01.12.2021.).

²³ Analīzē izmantoti TN IP apkopotie dati par IKT aprīkojuma, izglītojamo un pedagogu skaitu izglītības iestādēs. Izglītojamo un pedagogu skaits izglītības iestādēs šajos datos atšķiras no citos datu avotos norādītā.

7.5.tabula: IKT ierīču klāsts un pieejamība Talsu novada pašvaldības skolās, (uz 12.07.2022.)
(Avots: TN IP dati)

Tips	Izglītības iestāde	IKT ierīces izglītojamajiem				IKT ierīces pedagogiem				Cits IKT aprīkojums			
		Skaits	no tām:		IKT ierīces uz 1 izglītojamo	Skaits	no tām:		IKT ierīces uz 1 pedagogu	Interaktīvās tāfeles	Interaktīvie ekrāni	Krāsainās drukas ierīces	Mācību robotu komplekti
			ražotas kopš 2018.g.	ar piekļuvi Internetam			ražotas kopš 2018.g.	ar piekļuvi Internetam					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
VĢ	1. TVĢ	162	87%	100%	0,32	75	44%	100%	1,12	14	23	2	10
	2. Valdemārpils vsk.	95	63%	100%	0,54	29	59%	100%	0,88	6	1	2	7
Vsk.	3. T2V	80	65%	100%	0,13	65	29%	100%	0,87	5	-	4	10
	4. TNV	59	29%	41%	1,02	27	70%	48%	1,80	3	1	3	0
	5. Rojas vsk.	57	61%	100%	0,23	43	63%	100%	1,05	5	3	6	14
	6. Dundagas vsk.	45	9%	100%	0,17	50	56%	100%	1,16	4	-	1	5
	7. Mērsraga vsk.	34	53%	100%	0,31	18	17%	100%	0,75	3	11	1	0
	8. Upesgrīvas psk.	22	14%	100%	0,42	21	14%	100%	0,88	2	1	6	4
Psk.	9. Talsu psk.	88	77%	100%	0,36	25	12%	100%	0,60	2	2	5	12
	10. Laucienes psk.	72	35%	39%	0,85	21	29%	48%	0,75	3	1	4	13
	11. Sabiles psk.	52	83%	100%	0,45	39	87%	100%	1,86	4	5	5	-
	12. Pastendes psk.	38	100%	39%	0,24	19	100%	100%	0,79	3	-	2	-
	13. Pūņu psk.	19	5%	100%	0,33	17	29%	100%	0,81	3	1	2	-
	14. Kolkas psk.	19	26%	100%	0,95	11	27%	100%	0,69	2	-	1	-
	15. Stendes psk.	10	100%	100%	0,10	1	0%	100%	0,03	1	-	-	2
Ssk.	16. Lībagu ssk.	19	29%	100%	0,44	14	23%	100%	0,70	3	-	1	2
	17. Virbu ssk.	8	0%	100%	0,36	7	0%	100%	0,39	2	-	-	-
Vsk., VĢ KOPĀ:		532	61%	93%	0,27	307	48%	95%	1,03	40	39	19	46
Psk., ssk. KOPĀ:		347	57%	79%	0,39	175	43%	93%	0,80	25	10	25	33
Izglītības iestādēs KOPĀ:		879	60%	88%	0,31	482	46%	95%	0,93	66	49	44	79

Talsu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs Vidējais IKT ierīču nodrošinājums uz vienu pedagogu ir 0,52.

7.6.tabula: IKT ierīču klāsts un pieejamība Talsu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs, (uz 12.07.2022.)
(Avots: TN IP dati)

	Izglītības iestāde	IKT ierīces izglītojamajiem	IKT ierīces pedagogiem				Cits IKT aprīkojums		
		Skaits	Skaits	no tām:		IKT ierīces uz 1 pedagogu	Interaktīvās tāfeles	Interaktīvie ekrāni	Krāsainās drukas ierīces
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PII	1. Talsu PII "Zvaniņš"		17	5	17/17	0,77			
	2. Talsu PII "Kastanītis"		13	n.d.	13/13	0,65	2		2
	3. Dundagas PII "Kurzemīte"		10	2	10/10	0,43	1		1
	4. Vandzenes PII "Zīlīte"		6	n.d.	9/9	0,50			
	5. Pastendes PII "Ķipars"		8	1	8/8	0,36			1
	6. Valdemārpils PII "Saulstariņš"		8	1	8/8	0,44			1
	7. Laidzes PII "Papardīte"		7	5	2/7	0,64			1
	8. Mēsruga PII "Dārta"	2	6	2	6/6	0,60			1
	9. Rojas PII "Zelta zivtiņa"		5	5	5/5	0,42	1	1	2
	10. Sabiles PII "Vīnodziņa"		5	2	5/5	0,33	1		1
	11. Laucienes PII "Bitīte"	1	5	2	5/5	0,63			1
	12. Rudes PII "Saulespuķe"		4	3	4/4	0,33			1
	13. Talsu PII "Pīlādzītis"		18	n.d.	18/18	0,50			1
	14. Talsu PII "Saulīte"	1	12	5	12	0,67	1		3
	15. Talsu PII "Sprīdītis"		19	7	19/19	0,54	1		2
PII KOPĀ:		4	143	28%	-	0,52	7	1	18

KOPSAVILKUMS: Citu resursu apskats

- Finansējuma apjoms izglītības nozarei, t.sk. valsts mērķdotācija pedagogu atalgojumam un nodokļiem, Talsu novadā, t.sk. bijušie Dundagas, Rojas, Mērsraga un Talsu novadi, 2021. gadā bija 22,3 milj. EUR, +22% salīdzinot ar 2019. gadu; izdevumu izglītībai īpatsvars kopējā pašvaldības budžetā Talsu novadā minētajā laika posmā ir pieaudzis no 37% līdz 40%.
- Izglītības iestāžu budžetā lielākā izmaksu pozīcija ir pedagogu atlīdzība, kas laika periodā no 2019. līdz 2021. gadam vidēji veidoja 62% izmaksu, kamēr uzturēšanas izdevumi sastāda 25%, bet kapitālie ieguldījumi – 13%
- 2021.g. vidējais pašvaldības finansējuma apmērs (t.sk. kapitālās izmaksas; neieskaitot valsts mērķdotāciju) uz vienu izglītojamo vidusskolās, t.sk. TVĢ, bija 1367 EUR, pamatskolās un sākumskolās – 2557 EUR, pirmsskolas izglītības iestādēs – 3838 EUR, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā – 984 EUR.
- Lielākajā daļā Talsu novada skolu ir iekārtota sava iekštelpu un ārtelpu sporta infrastruktūra, taču tām, kurām nav, ir nodrošināta piekļuve pašvaldības sporta infrastruktūrai; pirmsskolas izglītības iestādes lielākoties izmanto tuvāko pieejamo pašvaldības sporta infrastruktūru.
- Teju visās Talsu novada skolās ir ierīkoti specializētie mācību kabineti dabaszinību, dizaina un tehnoloģiju, datorzinību apgūšanai.
- Vidējais IKT ierīču nodrošinājums uz vienu skolēnu Talsu novadā ir 0,3 kas nesasniedz valsts izglītības rīcībpolitikas nosprausto mērķi; vidējais IKT nodrošinājums uz vienu skolēnu Talsu novada vidusskolās (0,27) ir zemāks, nekā pamatskolās un sākumskolās (0,39).
- Vidējais IKT ierīču nodrošinājums uz vienu pedagogu Talsu novada pašvaldības skolās ir 0,93, tomēr iestāžu griezumā rādītājs ievērojami atšķiras (diapazons no 0,03 līdz 1,86); vidējais IKT nodrošinājums pirmsskolas izglītības iestādēs ir 0,35.
- 60% no visām skolēniem pieejamām IKT ierīcēm ir ražotas 2018. gadā vai jaunākas. Pedagogiem pieejamā datortehnika ir vecāka – 46% pedagogu rīcībā esošo IKT ierīču ir ražotas 2018. gadā vai jaunākas.
- Vidēji 88% no skolēniem un 94% no pedagogiem pieejamajām IKT ierīcēm ir piekļuve internetam.

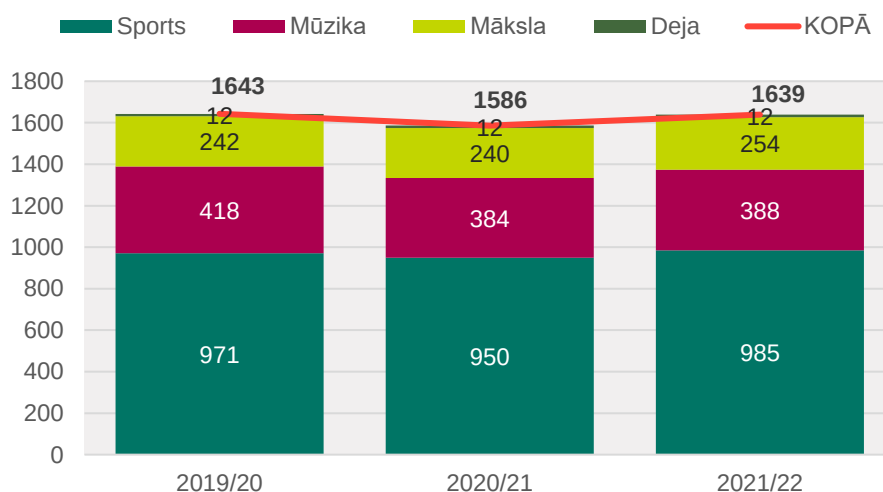
8. PROFESIONĀLĀS IEVIRZES, INTEREŠU, PROFESIONĀLĀS, AUGSTĀKĀS UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMI

Šajā nodaļā analizēts profesionālās ievirzes un interešu izglītības piedāvājums Talsu novadā, raksturojot ārpus formālās izglītības organizēto izglītojošo darbību un pieejamos pedagoģiskos resursus Talsu novadā. Nodaļā apskatīts arī profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības piedāvājums Talsu novadā.

8.1. Profesionālās ievirzes izglītība

Profesionālās ievirzes izglītības iegūšanas iespējas Talsu novadā nodrošina deviņas izglītības iestādes, no kurām divas darbojas sporta jomā, bet septiņas – kultūrizglītības jomā. Sporta jomā Talsu novadā ir pieejamas 11 dažādas sporta izglītības apakšprogrammas, savukārt kultūrizglītības jomā – 16 mūzikas izglītības apakšprogrammas, izglītības programma “Vizuāli plastiskā māksla” un “Dejas pamati”. 2021./2022. m.g. profesionālās ievirzes izglītības iestādēs Talsu novadā mācījās kopskaitā 1639 izglītojamie, kas ir par -0,02% mazāk nekā 2019./2020. m.g. Pēdējo trīs gadu laikā ir palielinājies izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības programmās sporta (+1,4%) un mākslas (+5,0%) jomās, bet samazinājies – mūzikas jomā (-7,2%) (skat. 8.1. attēls).

8.1. attēls: Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītībā Talsu novadā, 2019./2020. – 2021./2022. m.g. (Avots: TN IP dati)

8.1.1. Sporta joma

Profesionālās ievirzes sporta programmas Talsu novadā realizē divas izglītības iestādes un tās tiek īstenotas četrās pilsētās (Talsi, Sabile, Stende, Valdemārpils) un divos ciemos (Dundaga, Roja). Sporta jomā Talsu novadā ir pieejamas 11 dažādas sporta izglītības apakšprogrammas; TNSS piedāvā profesionālās ievirzes izglītību desmit sporta apakšprogrammās, RSS – trīs (skat. 8.1. tabula). Pēdējo trīs mācību gadu laikā profesionālās ievirzes sportā izglītības programmu klāsts bijis nemainīgs.

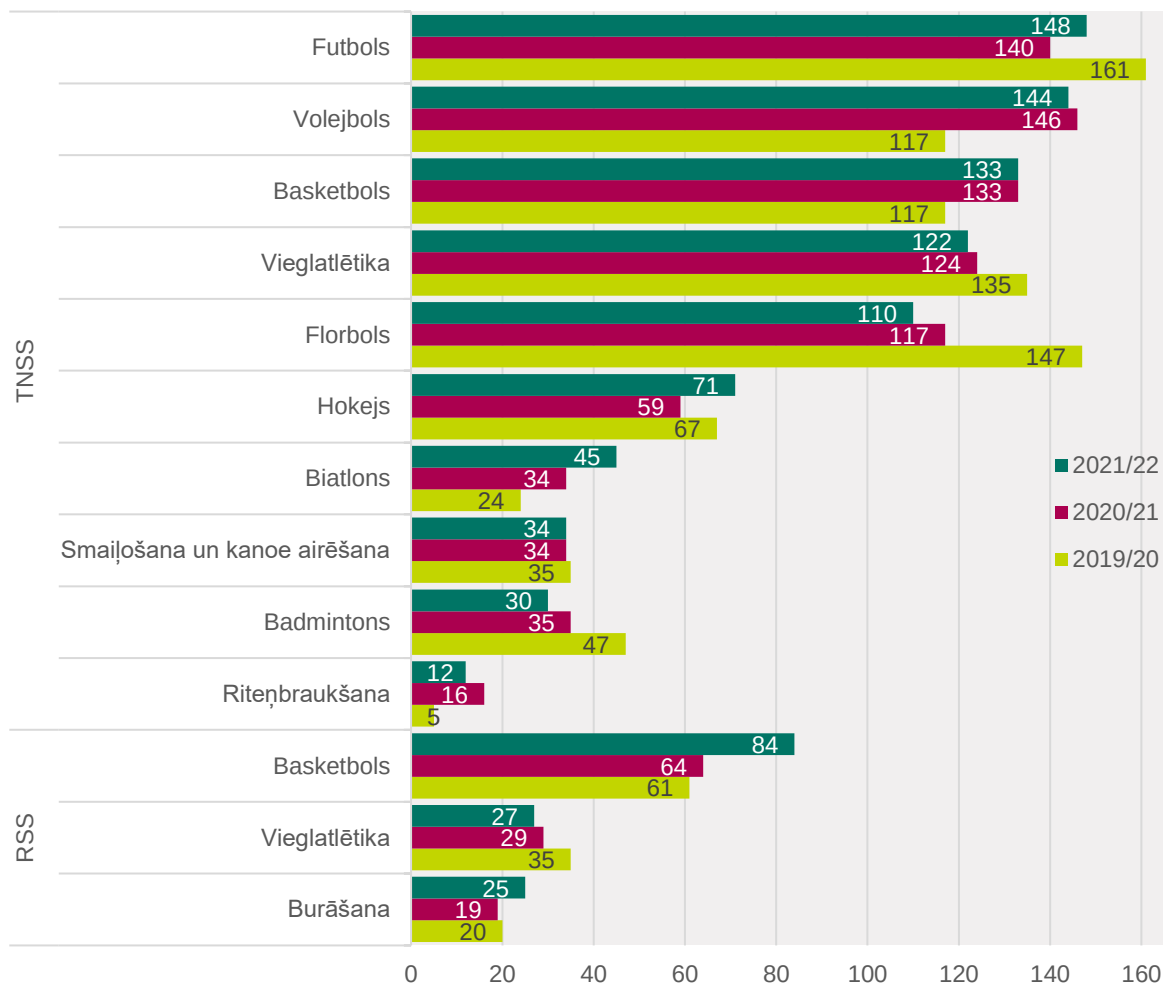
8.1.attēls: Profesionālās ievirzes izglītības piedāvājums sporta jomā, 2021./2022. m.g. (Avots: TN IP dati)

Joma	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	DARBĪBAS VIETA	IZGLĪTĪBAS APAKŠPROGRAMMAS
1	2	3	4
SPORTS	1. TNSS	Talsi, Sabile, Stende, Valdemārpils, Dundaga	Badmintons, Basketbols, Biatlons, Florbols, Futbols, Hokejs, Riteņbraukšana, Smaļošana un kanoe airēšana, Vieglatlētika, Volejbols

Joma	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	DARBĪBAS VIETA	IZGLĪTĪBAS APAKŠPROGRAMMAS
1	2	3	4
	2. RSS	Roja	Basketbols, Burāšana, Vieglatlētika

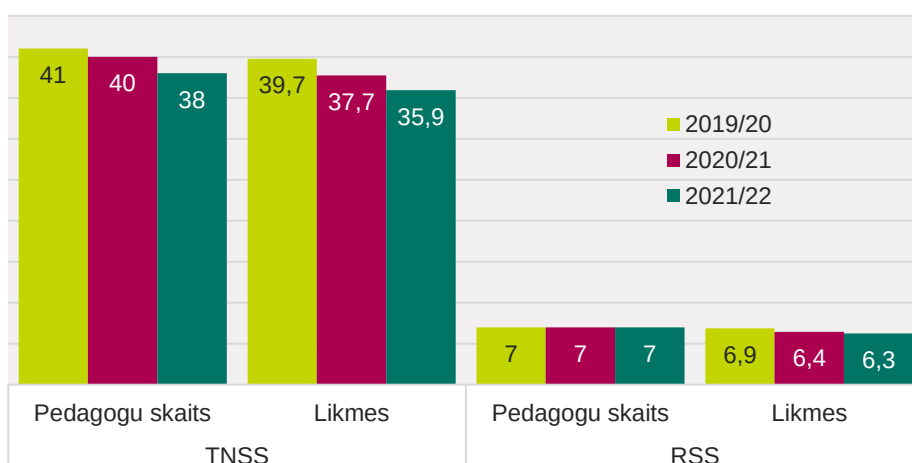
Audzēkņu skaita ziņā apmeklētākās apakšprogrammas ir basketbols (22% no visiem Talsu novada sporta skolu audzēkņiem), vieglatlētika (15%), futbols (15%) un volejbols (15%). Kopš 2018./2019. m.g. ir pieaudzis audzēkņu skaits basketbolā, biatlonā, volejbolā, samazinājies – badmintonā, futbolā, florbolā, vieglatlētikā (skat. 8.2. attēls).

8.2.attēls: Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes sporta apakšprogrammās, 2020./2021.-2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

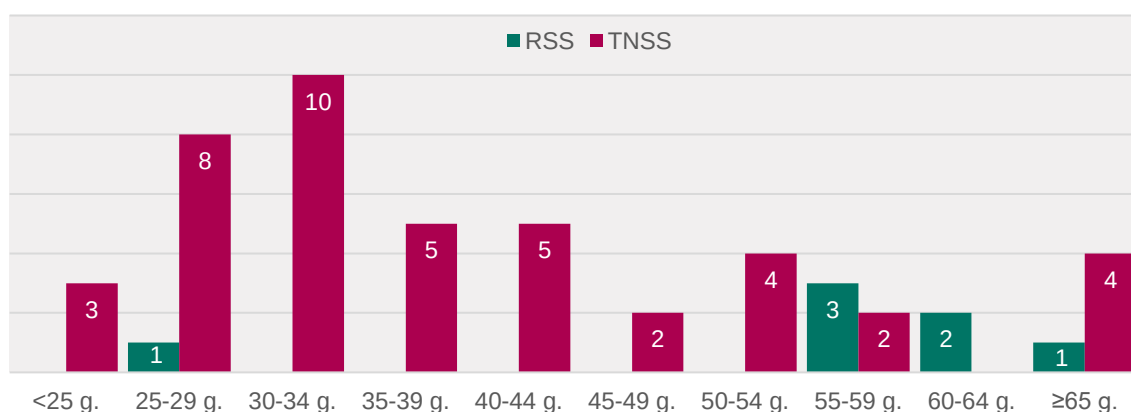
2021./2022. m.g. abās Talsu novada sporta skolās kopā strādāja 45 pedagogi. Pedagogu skaits TNSS pēdējo trīs mācību gadu laikā ir samazinājies no 41 uz 38, RSS – palicis nemainīgs. Pedagoģisko likmju ir samazinājies abās izglītības iestādēs (skat. 8.3. attēls).

8.3.attēls: Pedagoģu skaits un likmes TNSS un RSS, 2019./2020.-2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

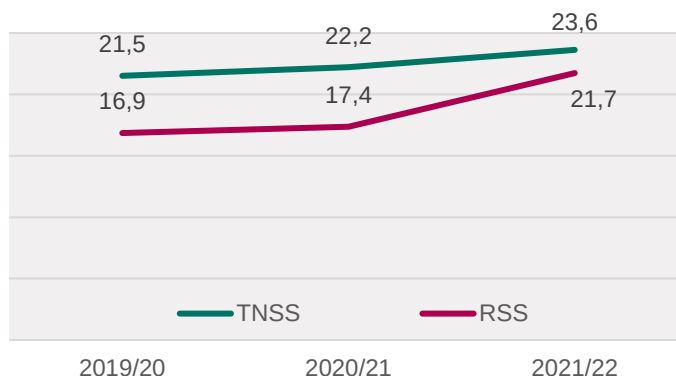
Vidējais pedagoģiskā personāla vecums Talsu novada sporta skolās ir 41,6 g. Datu apkopojums rāda, ka TNSS ir jauns kolektīvs, jo teju puse TNSS pedagoģu ir vecumā līdz 35 gadiem. RSS, seši no septiņiem pedagoģiem ir vecumā virs 55 gadiem (skat. 8.4. attēls).

8.4.attēls: Pedagoģu skaits dalījumā pa vecuma grupām TNSS un RSS, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

Samazinoties pedagoģiskajām likmēm un pieaugot izglītojamo skaitam, laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. m.g. ir palielinājusies izglītojamo skaita un pedagoģisko likmju attiecība TNSS un RSS (skat. 8.5. attēls).

8.5.attēls: Izglītojamo skaits uz 1 pedagoģisko likmi TNSS un RSS, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

8.1.2. Kultūrizglītības joma

Profesionālās ievirzes izglītības programmas kultūrizglītības jomā Talsu novadā realizē septiņas izglītības iestādes, no kurām piecas izglītības iestādes realizē gan mākslas, gan mūzikas programmas. Kultūrizglītības jomā

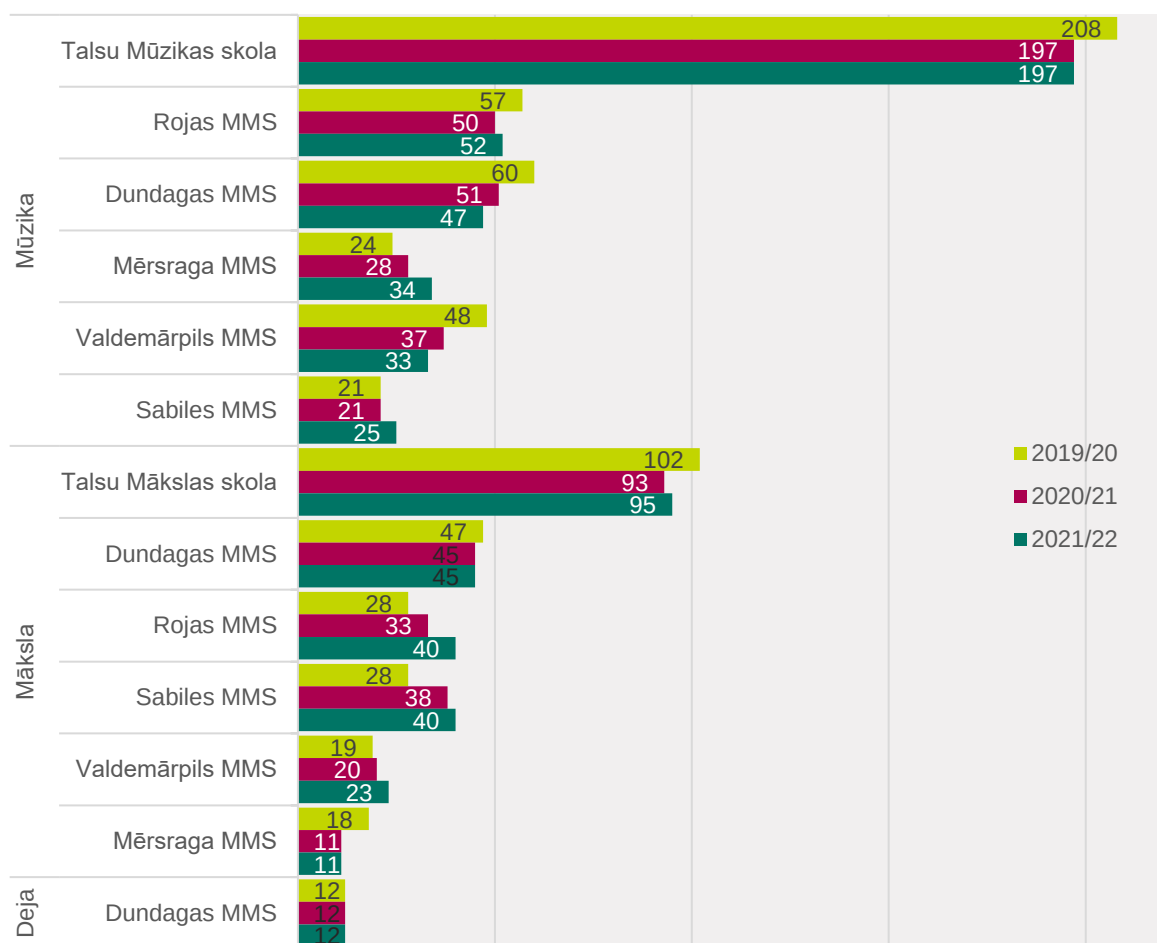
2021./2022. m.g. tika nodrošinātas 16 dažādas mūzikas izglītības apakšprogrammas, izglītības programmas "Vizuāli plastiskā māksla" un "Dejas pamati". Programmu piedāvājums mūzikas jomā vairākās izglītības iestādēs (Dundagas MMS, Rojas MMS, Valdemārpils MMS) pēdējo trīs gadu laikā ir sašaurinājies. Plašākais programmu piedāvājums ir Talsu Mūzikas skolā (14 mūzikas apakšprogrammas), Dundagas MMS (9 mūzikas apakšprogrammas) un Rojas MMS (7 mūzikas apakšprogrammas). Profesionālās ievirzes izglītības programmas kultūrizglītības jomā ir pieejamas trīs pilsētās un četros ciemos Talsu novadā (skat. 8.2. tabula).

8.2.tabula: **Profesionālās ievirzes izglītības piedāvājums kultūrizglītības jomā, 2021./2022. m.g.**
(Avots: TN IP dati)

Joma	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	DARBĪBAS VIETA	IZGLĪTĪBAS APAKŠPROGRAMMAS
1	2	3	4
KULTŪRIZGLĪTĪBA	1. Talsu Mākslas skola	Talsi	Vizuāli plastiskā māksla
	2. Talsu Mūzikas skola	Talsi	Akordeona spēle, Klavierspēle, Čella spēle, Vijoļes spēle, Eifonija spēle, Flautas spēle, Klarinetes spēle, Mežraga spēle, Saksofona spēle, Trombona spēle, Trompetes spēle, Tubas spēle, Sita instrumentu spēle, Kora klase
	3. Dundagas MMS	Dundaga, Kolka	Vizuāli plastiskā māksla Dejas pamati Klavierspēle, Ģitāras spēle, Kokles spēle, Vijoļes spēle, Klarinetes spēle, Saksofona spēle, Sita instrumentu spēle, Kora klase
	4. Mērsraga MMS	Mērsrags	Vizuāli plastiskā māksla Klavierspēle, Ģitāras spēle, Flautas spēle, Kora klase
	5. Rojas MMS	Roja	Vizuāli plastiskā māksla Akordeona spēle, Klavierspēle, Ģitāras spēle, Vijoļes spēle, Flautas spēle, Sita instrumentu spēle, Kora klase
	6. Sabiles MMS	Sabile	Vizuāli plastiskā māksla Klavierspēle, Flautas spēle, Kora klase
	7. Valdemārpils MMS	Valdemārpils	Vizuāli plastiskā māksla, Akordeona spēle, Klavierspēle, Flautas spēle, Klarinetes spēle, Kora klase

8.6. attēlā parādīta audzēkņu skaita dinamika profesionālās ievirzes izglītības iestādēs kultūrizglītības jomā. Lielākais izglītojamo skaita kritums laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. m.g. ir Talsu Mūzikas skolā, Dundagas MMS, Valdemārpils MMS.

8.6.attēls: Izglītojamo skaits mūzikas un mākslas skolās, 2019./2020 – 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

Aplūkojot atsevišķi mūzikas jomas programmas, audzēkņu skaita ziņā populārākā ir klavierspēles apakšprogramma (mācās 24% no visiem mūzikas profesionālās ievirzes izglītības audzēkņiem Talsu novadā), vokālās mākslas – kora klases (22%), flautas spēles (11%), ģitāras spēles (8%) un vijoles spēles (8%) apakšprogrammas.

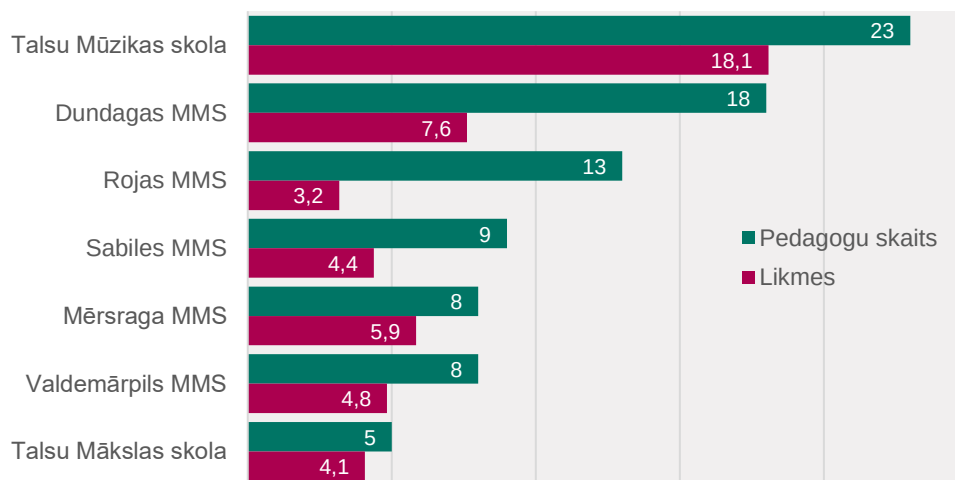
8.3.tabula: Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes mūzikas apakšprogrammās, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

Joma	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE						IZGLĪTOJAMIE	
		Talsu Mūzikas skola	Dundagas MMS	Mērsraga MMS	Rojas MMS	Sabiles MMS	Valdemārpils MMS	Skaits	% no visiem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
MŪZIKA	1. Akordeona spēle	5			1		6	12	3%
	2. Klavierspēle	59	7	7	7	8	5	93	24%
	3. Čella spēle	10						10	3%
	4. Ģitāras spēle		7	12	12			31	8%
	5. Eifonija spēle	3						3	1%
	6. Flautas spēle	21		6	3	7	6	43	11%
	7. Kokles spēle		4					4	1%

Joma	IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE						IZGLĪTOJAMIE	
		Talsu Mūzikas skola	Dundagas MMS	Mērsraga MMS	Rojas MMS	Sabiles MMS	Valdemārpils MMS	Skaitis	% no visiem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	8. Vijoļes spēle	14	8		9			31	8%
	9. Klarnetes spēle	9	3				1	13	3%
	10. Mežraga spēle	5						5	1%
	11. Saksofona spēle	15	2					17	4%
	12. Trombona spēle	5						5	1%
	13. Trompetes spēle	10						10	3%
	14. Tubas spēle	2						2	1%
	15. Sītaminstrumentu spēle	13	3		6			22	6%
	16. Kora klase	26	13	9	14	10	15	87	22%

2021./2022. m.g. visās Talsu novada mākslas un mūzikas skolās kopā strādāja 84 pedagogi.

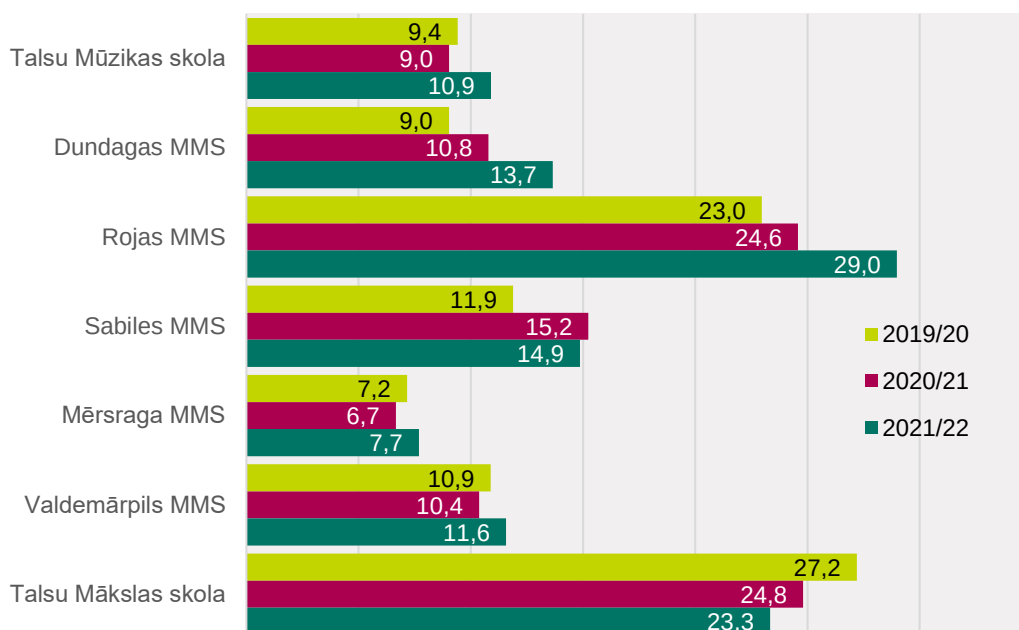
8.7.attēls: Pedagogu skaits un likmes mūzikas un mākslas skolās, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

Pēdējo trīs gadu laikā kopējais pedagogu skaits mākslas un mūzikas skolās ir samazinājies par -4, taču būtiski ir sarukušas pedagoģiskās likmes (no 58,9 uz 48). Vairākās Talsu novada mākslas un mūzikas skolās ir būtiska atšķirība starp pedagogu skaitu un likmju skaitu (skat. 8.7. attēls), kas, protams, ir mūzikas jomas specifika, ņemot vērā plašo apakšprogrammu klāstu.

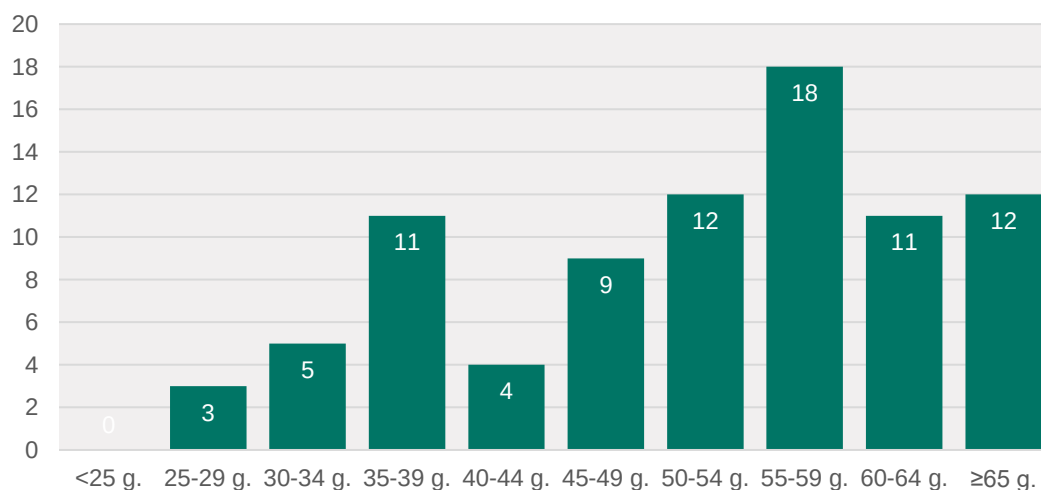
Laikā no 2019./2020. līdz 2021./2022. m.g. teju visās Talsu novada mākslas un mūzikas skolās (izņemot Talsu Mākslas skolu) ir palielinājies izglītojamo skaits uz 1 pedagoģisko likmi (skat. 8.8. attēls).

8.8.attēls: Izglītojamo skaits uz 1 pedagoģisko likmi mūzikas un mākslas skolās, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

Vidējais pedagoģiskā personāla vecuma Talsu novada mākslas un mūzikas skolās ir 51,0. Pedagogu vecuma struktūras analīze liecina par novecošanās problemātiku Talsu novada mākslas un mūzikas skolās. Četrās kultūrizglītības jomas profesionālās izglītības iestādēs vairāk kā puse pedagogu ir vecumā virs 50 g.; tās ir: Talsu Mūzikas skola (18 no 24), Dundagas MMS (13 no 16), Sabiles MMS (6 no 9), Mērsraga MMS (5 no 8).

8.9.attēls: Pedagogu skaits dalījumā pa vecuma grupām mūzikas un mākslas skolās, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

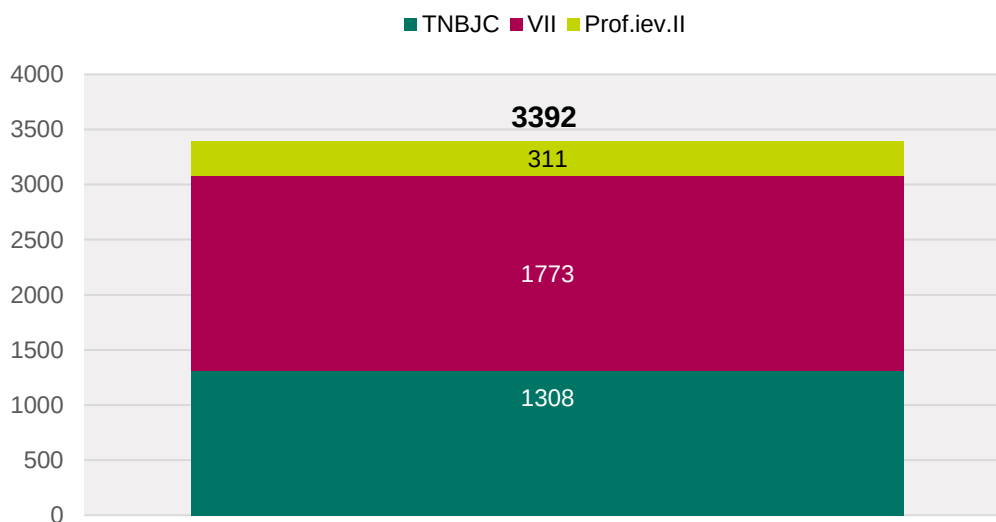
8.2. Interesešu izglītība

Interesešu izglītība Talsu novadā tiek īstenota Talsu novada Bērnu un jauniešu centrā (turpmāk – TNBJC), 17 vispārējās izglītības iestādēs, piecās profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, 11 vietēja līmeņa kultūras centros (brīvā laika pavadīšanas centri, tautas/kultūras nami u.tml.). Talsu novadā darbojas arī viena privātā interesešu izglītības iestāde “Dziesmu skola”, kas dibināta 2012. gadā. Dziesmu skola darbojas mūzikas jomā un piedāvā dažāda formāta nodarbības maziem un lieliem. Kopš 2019. gada Talsu novada ir izsniegusi desmit licences interesešu izglītības programmu īstenošanai, t.sk. mūzikas, aktiermākslas, Montesori, jāšanas, paš aizsardzības, logopēdijas un deju jomās.

Interesešu izglītību īstenojošo pašvaldības iestāžu saraksts, programmu piedāvājuma apkopojums un dalībnieku skaits ir apkopots 4. pielikumā. Plašākais interešu izglītības programmu klāsts tiek nodrošināts TNBJC, aptverot tādas jomas kā dejas, mūzika, vizuālā un vizuāli plastiskā māksla, teātris, vide, tehniskā jaunrade, sports, brīvā laika darbības programma un jaunatnes darbu. Plašs interešu izglītības klāsts, kas pārstāv daudzas interešu izglītības jomas, ir arī vispārējās izglītības iestādēs. Papildus plašam kultūrizglītības jomas piedāvājumam vispārējās izglītības iestādēs tiek īstenotas arī sporta, tehniskās jaunrades, vides, svešvalodu interešu izglītības programmas, arī jaunatnes iniciatīvas. Profesionālās ievirzes izglītības iestādes piedāvā interešu izglītības programmas savas kompetences jomās (mākslā, mūzikā vai sportā), savukārt kultūras centri un brīvā laika pavadīšanas centri pagastos īsteno kultūrizglītības interešu izglītības programmas, konkrēti – dejas un mūzikā.

Kopējais dalībnieku skaits interešu izglītībā Talsu novadā 2021./2022. m.g., ieskaitot Talsu novada izglītības iestādes un kultūras centrus, ir 4168²⁴. Kopējais interešu izglītības dalībnieku skaits Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, t.sk. TNBJC, vispārējās izglītības iestādēs un profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g. ir 3392²⁵, no kuriem 52% piedalās interešu izglītībā vispārējās izglītības iestādēs, 39% – TNBJC, 9% – profesionālās ievirzes izglītības iestādēs (skat. 8.10. attēls).

8.10.attēls: Izglītojamo skaits interešu izglītībā Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

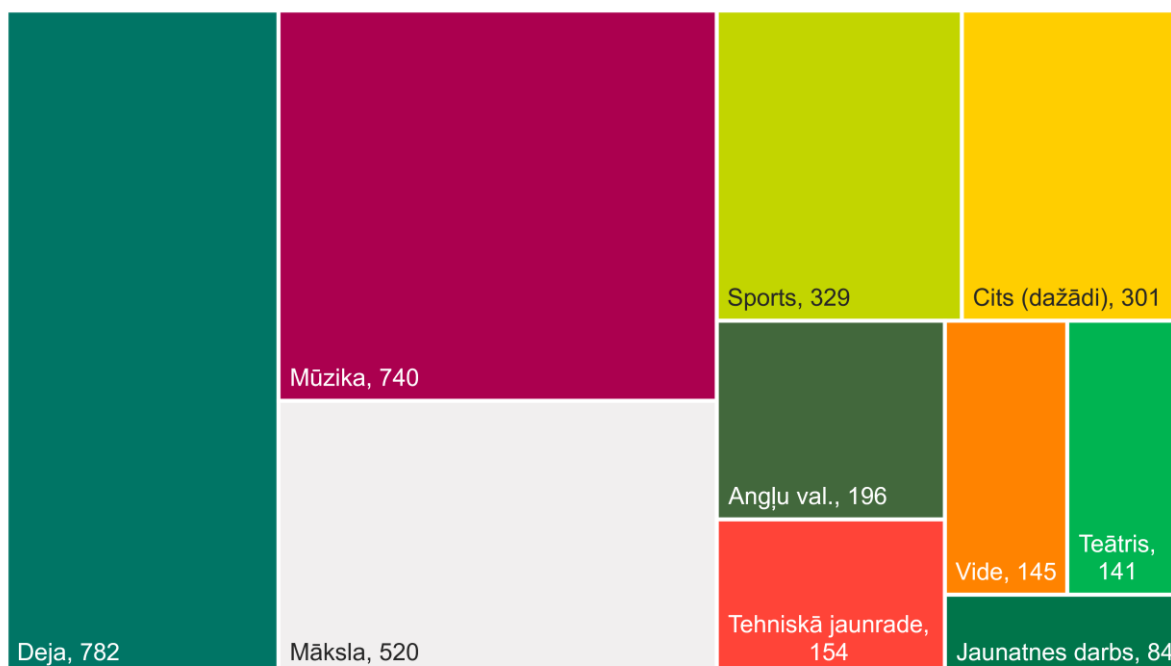

Apkopojot audzēkņu skaita datus dalījumā pa jomām, jāsecina, ka Talsu novadā populārākā interešu izglītības joma ir kultūrizglītība: 64% interešu izglītības audzēkņu apmeklē kādu no kultūrizglītības jomas pulciņiem (23% - dejas, 22% - mūzika, 15% - māksla) (skat. 8.11. attēls). Nākamā populārākā interešu izglītības joma ir sports, kurā piedalās 10% no visiem interešu izglītības dalībniekiem Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs. Tikai 5% no visiem interešu izglītības audzēkņiem piedalās tehniskās jaunrades interešu izglītībā, 4% – vides interešu izglītības pulciņos. 6% dalībnieku apgūst svešvalodas (visbiežāk - angļu valodu) interešu izglītībā, 9% – citas programmas (kokapstrāde, mājturība, satiksmes noteikumi, literatūra, matemātika, u.c.), 2% iesaistās jaunatnes darba pasākumos/pulciņos.

²⁴ TN IP iesniegtajos datos nav norādīts datu apkopošanas periods; saņemtajā apkopojumā iztrūkst dati par interešu izglītības dalībnieku skaitu vairākās iestādēs.

²⁵ Ietver datus par 15 (no 17) vispārējās izglītības iestādēm un 4 (no 5) profesionālās ievirzes izglītības iestādēm; par pārējām izglītības iestādēm TN IP apkopojumā dati iztrūkst; nav norādīts apkopoto datu laika periods.

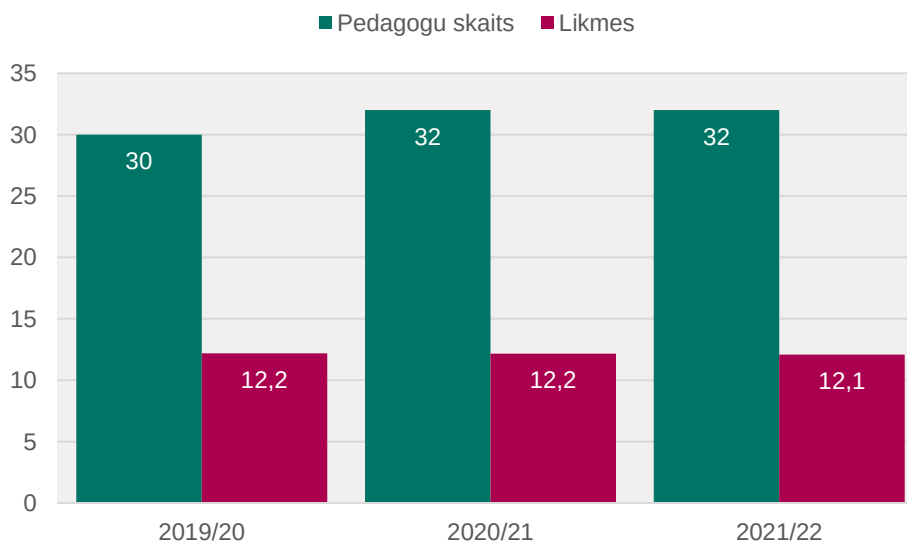
8.11.attēls: Izglītojamo skaits dalījumā pa interešu izglītības jomām Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs, 2022. g.
(Avots: TN IP dati)

8.2.1. Talsu novada Bērnu un jauniešu centrs

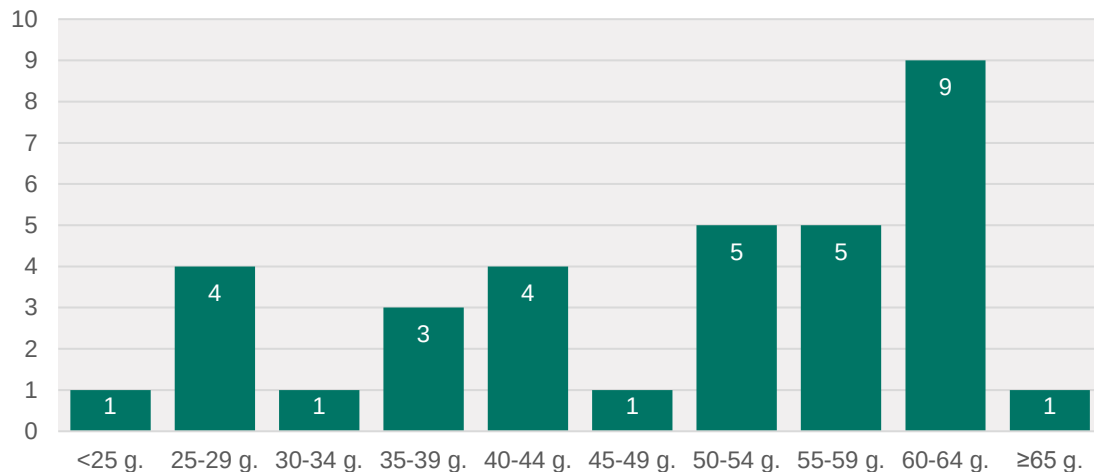
TNBJC ir pašvaldības dibināta interešu izglītības iestāde interešu izglītības, audzināšanas un jaunatnes darba īstenošanai un organizatoriski metodiskā darba veikšanai Talsu novadā. 2021./2022. m.g. TNBJC strādāja 32 pedagogi, kas ir par 2 pedagogiem vairāk nekā trīs gadus iepriekš (skat. 8.12. attēls).

8.12.attēls: Pedagogu skaits un likmes TNBJC, 2019./2020.-2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

2021./2022. m.g. četri pedagogi uzsākuši darbu TNBJC, bet pieci – pārtraukuši darba attiecības; trīs no darbu pārtraukušajiem pedagogiem strādājuši iestādē ne vairāk kā 5 gadus, bet divi – vairāk kā desmit gadus. TNBJC pedagogu vecuma struktūra liecina par pedagogu novecošanos (skat. 8.13. attēls).

8.13.attēls: Pedagogu skaits dalījumā pa vecuma grupām TNBJC, 2021./2022. m.g.
(Avots: TN IP dati)

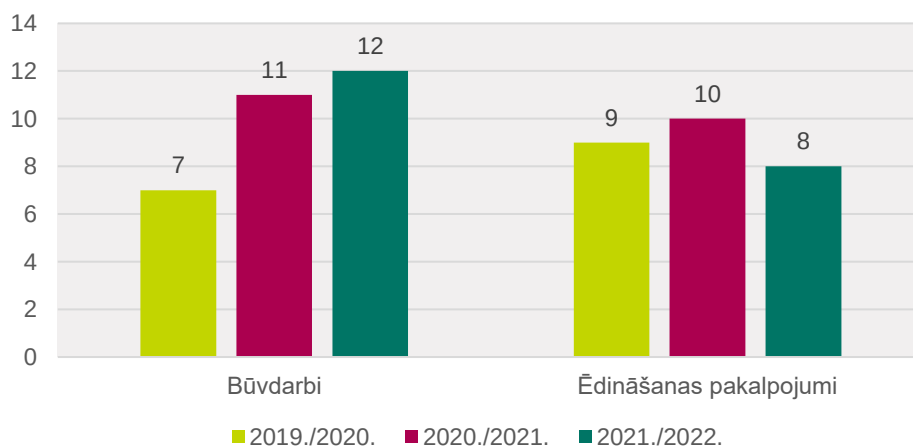

8.3. Profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi

8.3.1. Profesionālās izglītības raksturojums Talsu novadā

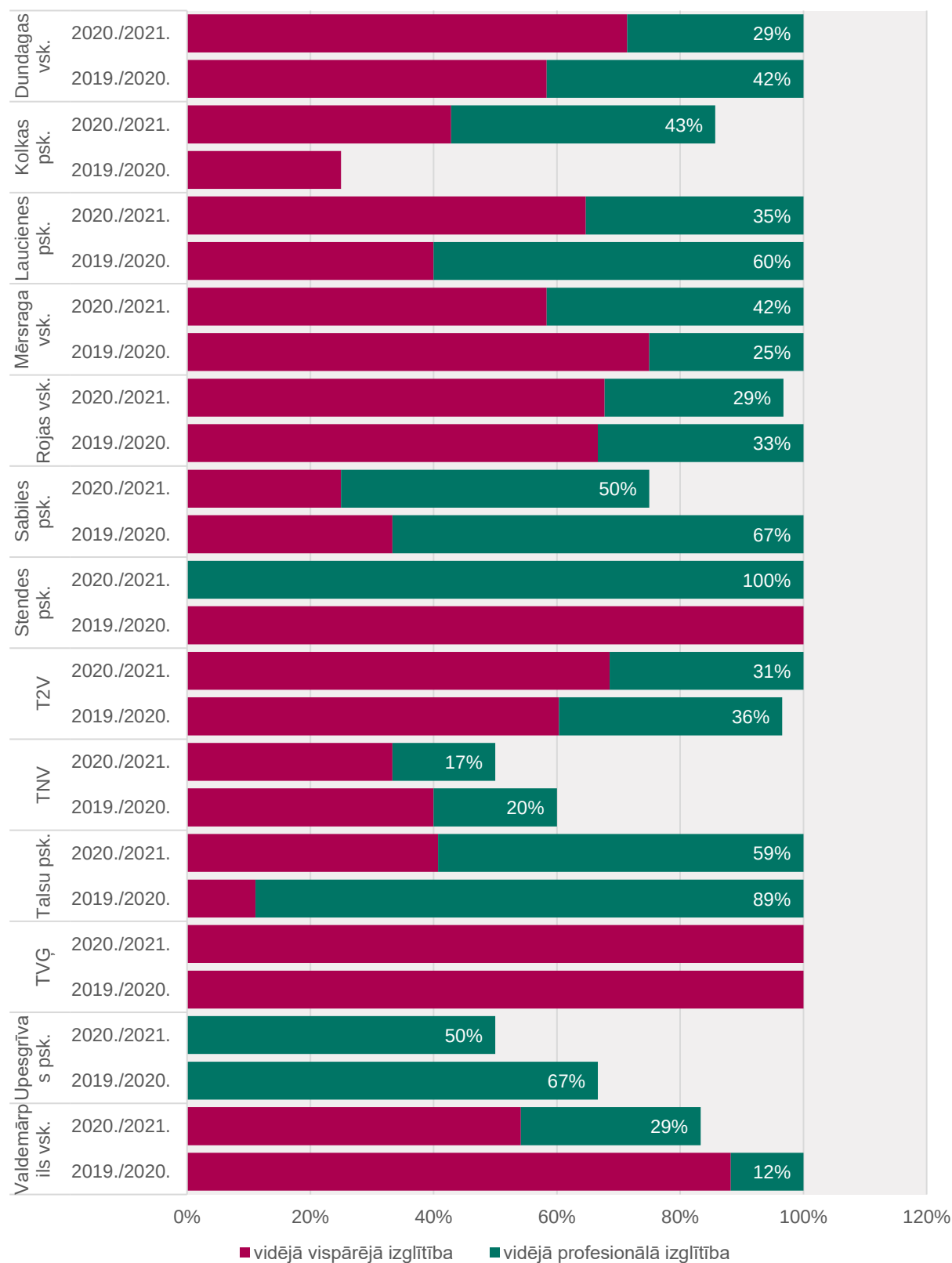
Kopš profesionālās izglītības kompetences centra Rīgas Valsts tehnikums Laidzes teritoriālās struktūrvienības slēgšanas Talsu novadā neatrodas neviena profesionālās izglītības iestāde. Profesionālo izglītību novadā ir iespējams apgūt Upesgrīvas pamatskolā, kurā tiek īstenotas divas profesionālās pamatzglītības programmas: 1) Būvdarbi (22582011) un 2) Ēdināšanas pakalpojumi (22811021). Pēdējo trīs mācību gadu laikā izglītojamo skaits šajās programmās raksturojams kā neliels, tomēr kopumā nedaudz pieaugošu tendenci.

8.14.attēls: Izglītojamo skaits Upesgrīvas pamatskolas īstenotajās profesionālās izglītības programmās, 2019./2020. – 2021./2022. mācību gads.
(Avots: TN IP)

Viena no profesionālās izglītības attīstības aktualitātēm joprojām ir izglītojamo proporcijas līdzsvarošana profesionālajā un vispārējā vidējā izglītībā par labu profesionālajai izglītībai, kur valstiskā līmenī noteiktas mērķis 2020. gadā ir bijis 50/50 attiecība. 2019./2020. un 2020./2021. mācību gada dati liecina, ka Talsu novadā vidēji 30-35% 9. klases absolventu izvēlas turpināt mācības profesionālās izglītības iestādēs, kas valstiskā līmenī uzskatāms par zemu rādītāju.

8.15.attēls: Talsu novada izglītības iestāžu 9.klases absolventu turpmākās gaitas, 2019./2020. – 2020./2021. mācību gads.
(Avots: TN IP)

ATRUNAS: 1) Datu nepilnību vai neesamības dēļ dotajā attēlā nav iekļautas 3 iestādes: Pūņu pamatskola, Pastendes pamatskola, Talsu Kristīgā vidusskola; 2) Dati par 2021./2022. m.g. absolventu gaitām vēl nav apkopoti.

Pēdējo trīs mācību gadu (2018./2019.-2020./2021.) dati liecina, ka lielākā daļa 9. klases absolventu (30-32%), kuri izvēlas turpināt izglītību kādā no profesionālās izglītības iestādēm, izvēlas kādu no profesionālās izglītības kompetences centra "Ventpils Tehnikums" īstenotajām izglītības programmām. Papildus tam, populāras profesionālās izglītības iestādes Talsu novada 9. klašu absolventu vidū ir PIKC "Kandavas Lauksaimniecības tehnikums" (15%), PIKC "Saldus tehnikums" (8%), PIKC "Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums" (6%), PIKC "Rīgas Stila un modes tehnikums" (4%), PIKC "Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums" (4%), kā arī PIKC "Rīgas Mākslas un mediju tehnikums" (3%) un PIKC "Ventpils Mūzikas vidusskola" (3%). Savukārt, 12. klases absolventu starpā, kuri izvēlas turpināt mācības profesionālajā izglītībā, populārākās izvēles ir saistītas ar medicīnu un veselības aprūpi, iekšlietu un aizsardzības darbu, kā arī ar darbu skaistumkopšanas nozarē.

8.3.2. Augstākās izglītības pakalpojumu raksturojums Talsu novadā

Augstākās izglītības pakalpojumu Talsu novadā piedāvā biznesa augstskolas "Turība" Talsu filiāle, nodrošinot iespēju uzsākt augstākās izglītības programmu apguvi un tādējādi atbalstot mērķi sagatavot individuālu profesionālajai darbībai tiesību zinātnēs, ekonomikā un uzņēmējdarbībā. BA "Turība" Talsu filiālē īsteno trīs 1. līmeņa augstākās izglītības studiju programmas un studējošo skaits pēdējo 3 gadu laikā ir bijis stabils un ar pieaugošu tendenci.

8.4.tabula: **Studējošo skaits b/a "Turība" Talsu filiāles studiju programmās.**
(Avots: TN IP)

STUDIJU GADS	1. LĪMEŅA AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS STUDIJU PROGRAMMAS			STUDĒJOŠO SKAITS KOPĀ
	FINANSES UN GRĀMATVEDĪBA	MĀRKETINGA UN TIRDZNIECĪBA	TIESĪBU ZINĀTNES	
1	2	3	4	5
2019./2020.	49	21	60	130
2020./2021.	57	34	66	157
2021./2022.	58	33	54	145

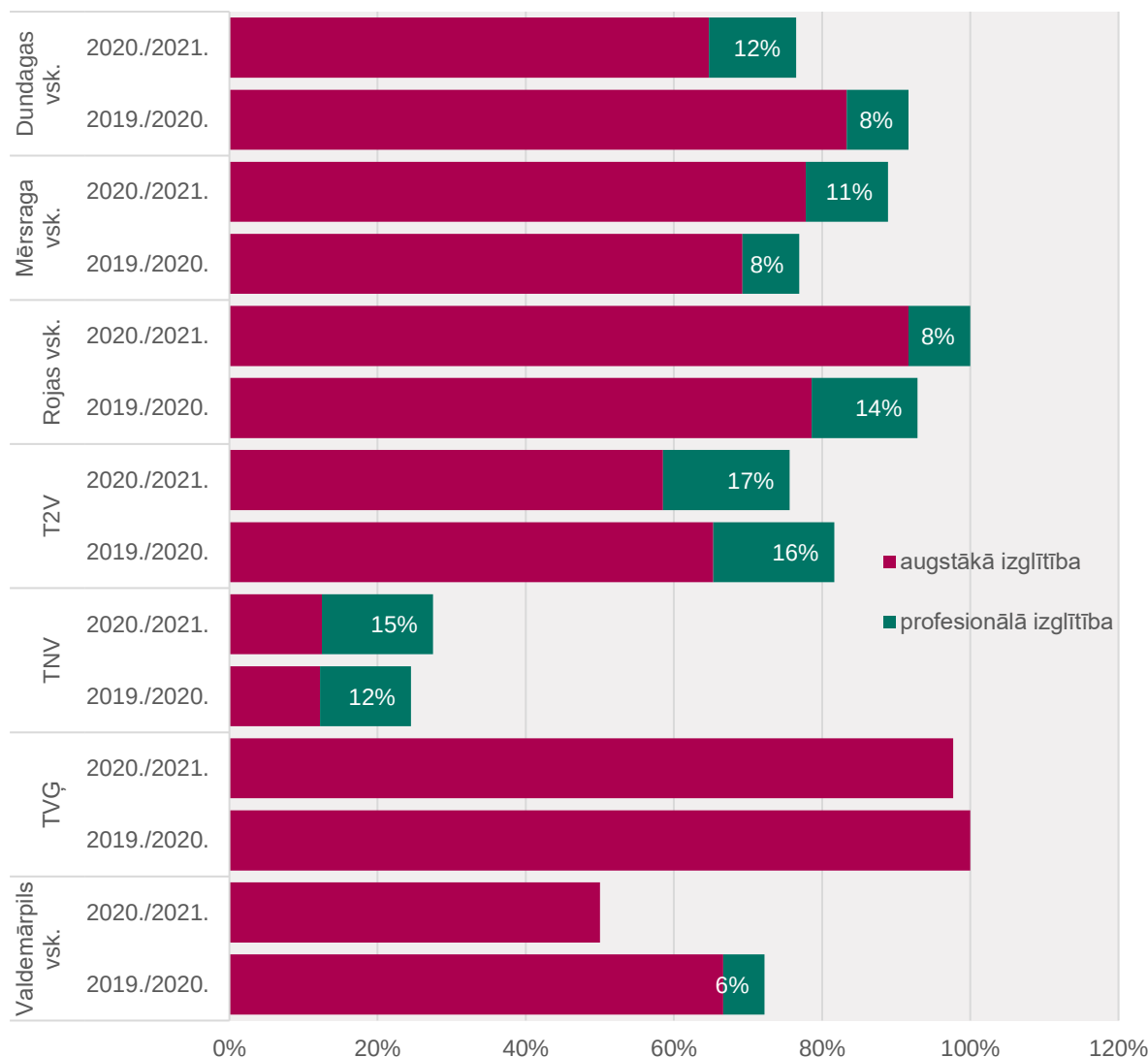
Biznesa augstskolas "Turība" Talsu filiāles galvenie darbības mērķi ir:

- Īstenot konkurētspējīgu biznesa izglītību, praktiskās kompetences 1.līmeņa studiju programmās reģionā;
- Veicināt filiāles un reģiona vidusskolu sadarbību, attīstot un pilnveidojot sadarbību ar Uzņēmējiskolas aktivitāšu palīdzību;
- Veicināt tālmācību un attālinātā studiju procesa attīstību un iespējas gan pirmā līmeņa, gan bakalaura līmeņa studiju programmās;
- Sekmēt studentu, jauno speciālistu un augstskolas sadarbību ar reģiona uzņēmējiem.

2019./2020. un 2020./2021. mācību gada dati liecina, ka Talsu novadā vidēji 60% 12. klases absolventu izvēlas turpināt mācības augstākās izglītības iestādēs un aptuveni 10% – profesionālās izglītības iestādēs.

Starp 12. klases absolventu izvēlēm vērojamas gan Kurzemes plānošanas reģiona augstskolas Liepājā un Ventpilī, gan Rīgā izvietotās lielākās valsts augstskolas (Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte un Latvijas Universitāte), gan citas augstākās izglītības iestādes Latvijā. 12. klases absolventi izvēlas dažādās studiju jomas un populārāko vidū minamas – ekonomika un finanses, datorzinātnes, informāciju tehnoloģijas un dabaszinātnes, pedagogija, medicīna, veselības aprūpe, un tiesību zinātnes.

8.16.attēls: Talsu novada izglītības iestāžu 12.klases absolventu turpmākās gaitas, 2019./2020. – 2020./2021. mācību gads.
(Avots: TN IP)

8.3.3. Pieaugušo izglītības raksturojums Talsu novadā

Izglītības likumā definēts, ka pieaugušo izglītība ir personu daudzveidīgs izglītošanas process, kas cilvēka mūža garumā nodrošina personības attīstību un konkurētspēju darba tirgū, un to var īstenot gan formālo, gan neformālo izglītības programmu veidā²⁶. Pieaugušo izglītības politikas īstenošana ar likumu ir deleģēta kā viena no pašvaldības kompetencēm izglītībā.²⁷

Dati par Talsu novada iedzīvotāju iesaisti tālākās izglītības aktivitātēs, kā arī par dati par izglītības pakalpojumu nodrošinājumu ir ierobežoti. Izvērtējuma izstrādes ietvaros identificēts, ka šobrīd pieaugušo izglītību Talsu novadā īsteno vairāki, atsevišķi pieaugušo izglītības piedāvātāji, tostarp, Talsu novada muzejs, Talsu Galvenā bibliotēka, Talsu novada Izglītības pārvalde, Rojas Tūrisma informācijas centrs, Rojas mūzikas un mākslas skola, brīvā laika pavadīšanas centri, privātie mācību centri, uzņēmēju atbalsta iestādes (piem., Talsu Komersantu klubs),

²⁶ Formālās izglītības sistēma ietver pamatzglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments. Savukārt neformālās izglītības programmu piedāvājumu un īstenošanu atbilstoši valsts, darba devēju un personības izaugsmes interesēm nodrošina gan izglītības iestādes, gan privātpersonas (gan juridiskās, gan fiziskās) un šīs programmas pieaugušajiem ir tiesības apgūt visa mūža garumā neatkarīgi no iepriekš iegūtās izglītības.

²⁷ Izglītības likums, 1. pants; Izglītības likums, 46. pants.

profesionālās izglītības kompetences centri (PIKC "Kuldīgas tūrisma un tehnoloģiju tehnikums") un citi, bet kopumā secināms, ka pašvaldībā trūkst vienota pieaugušo izglītības pakalpojumu koordinēšanas sistēma.

Papildus tam minams, ka pašvaldības līmenī ir noslēgts sadarbības līgums ar Latvijas Universitāti ar mērķi sadarboties Talsu novada iedzīvotāju izglītības līmeņa paaugstināšanā, mūžizglītības koncepcijas īstenošanā un novada ekonomikas straujākā attīstībā

8.5..tabula: **Pieaugušo izglītības pakalpojumus sniedzēji Talsu novadā.**

(Avots: TN IP un autoru apkopotie dati)

Nr.p.k.	PAKALPOJUMA SNIEDZĒJS (A-Z)	TEMATIKA	INDIKATĪVAIS DALĪBNIEKU SKAITS
1	2	3	4
PAŠVALDĪBAS IESTĀDES			
1.	Brīvā laika pavadīšanas un jauniešu centrs "Strops"	Dažādas radošas nodarbības pieaugušajiem, kā arī aktivitātes projekta "Esi vesels-ieguldījums tavai nākotnei" ietvaros – nodarbības pieaugušajiem – vingrošana, pilates, veselīga uztura nodarbības, utt.	<i>nav datu</i>
2.	Rojas mūzikas un mākslas skola	Vizuāli plastiskā māksla; Flautas spēle, Mākslas pamati, Mūzikas pamati; Vokālā mūzika; Vijoļes spēle; Ģitāras spēle; Akordeona spēle un Klavierspēle.	vidēji ap 10 dalībniekiem katrā programmā gadā
3.	Rojas Tūrisma informācijas centrs	Svešvalodas (angļu valoda), vizuālā un vizuāli plastiskā māksla (t.sk. rokdarbi, zīmēšana, floristika, kokapstrāde), tehniskā jaunrade, kulinārais mantojums, un citas dzīvesprasmes.	vidēji ap 10 dalībniekiem katrā nodarbībā; 3 gadu periodā indikatīvi 140-150 dalībnieki
4.	Talsu Galvenā bibliotēka	Mūzika, literatūra, pētniecība; datorprasmes un medijpratība senioriem; internetbanku lietotnes un banku attālinātie pakalpojumi; drošība interneta vidē; 3D printeru meistarklases; Talsu Galvenās bibliotēkas veidotās un abonētās datubāzes; digitālo prasmju pilnveides apmācības novada bibliotekāriem, un citas tematiskās nodarbības.	2019.-2022.g. periodā kopā indikatīvi 1200 dalībnieki (neskaitot bērnu un skolēnu mērķa grupu)
5.	Talsu novada Izglītības pārvalde	Vispārējās izglītības pedagogu tālākizglītība un profesionālā pilnveide.	3 gadu periodā īstenojami 30 mācību kursi, kopā indikatīvi 550-650 dalībnieki
6.	Talsu novada muzejs	Vizuālā un vizuāli plastiskā māksla, t.sk. tekstilmāksla; programma jaunlaulātajiem un citas dzīvesprasmes; lekcijas un sarunu vakari par dažādām tēmām.	2019.g. – 281 2020.g. – 69 2021.g. – 105
VALSTS IESTĀDES			
7.	Nodarbinātības valsts aģentūra	Dažāda veida apmācību iespējas bezdarbniekiem, darba meklētājiem un sociālā riska grupām. Pieprasītākās ir apmācības datorzinībās un angļu valodā bez priekšzināšanām un dažādu kategoriju automobiļu vadīšanā. Profesionālās izglītības programmas tiek realizētas atkarībā no darba vietu pieprasījuma darba tirgū.	<i>nav datu</i>

Nr.p.k.	PAKALPOJUMA SNIEDZĒJS (A-Z)	TEMATIKA	INDIKATĪVAIS DALĪBNIEKU SKAITS
1	2	3	4
8.	PIKC "Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums"	Tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmas dažādās tēmās (t.sk. ES fondu projekts „Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide”, kā ietvaros tiek īstenotas mācības pieaugušajiem, balstoties uz darba tirgus aktualitātēm).	5 gadu periodā 57 dalībnieki
9.	SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" Talsu birojs	Augkopība, lopkopība, akvakultūra, grāmatvedība.	<i>nav datu</i>
NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS			
10.	Kurzemes NVO centrs	Konsultācijas vadības, juridiskos, grāmatvedības, finanšu piesaistes, publicitātes un sadarbības jautājumos.	<i>nav datu</i>
11.	Talsu Komersantu klubs	Uzņēmējdarbības veicināšanā, uzņēmēju neformālā izglītošana, t.sk. semināri par personīgo izaugsmi, saskarsmes kultūru, medijpratību, digitalizācijas potenciālu uzņēmējdarbībā, u.c.	<i>nav datu</i>
12.	Talsu novadā esošās biedrības	Novadā esošās biedrības darbojas dažādās interešu pārstāvības jomās (novada attīstība, kultūrvēsturiskais mantojums, dabas aizsardzība, amatniecība, labdarība u.c.) un vairākas no tām īsteno arī dažādus neformālās izglītības pasākumus gan bērniem un jauniešiem, gan pieaugušajiem.	<i>nav datu</i>
PRIVĀTĀS UN CITAS IESTĀDES			
13.	SIA "Buts"	Darba aizsardzība, ugunsdrošība; valodas; sanitārās un higiēnas prasības; skaistumkopšana; celtnu operatori; bērnu audzināšana; apkures iekārtas un santehnika; enerģētika; mežizstrāde; celtniecība; pašgājējmašīnu vadīšana; metināšana; sociālā aprūpe.	<i>nav datu</i>

Ņemot vērā to, ka pieaugušo neformālās izglītības programmas īstenošanas licenču izsniegšanas kārtība ir nodota katras pašvaldības kompetencē, TNP saistošo noteikumu veidā ir noteikusi savas, vietējā līmeņa prasības šo izglītības programmu licencēšanai, anulēšanai vai termiņa pagarināšanai. Tomēr neskatoties uz to, izvērtējuma izstrādes brīdī Talsu novadā nav nevienas spēkā esošas licences pieaugušo neformālās izglītības programmu īstenošanai.

Šī izvērtējuma izstrādes ietvaros tika īstenota aptauja, kurā piedalījās 802 pieaugušie – izglītojamo vecāki. Aptaujas rezultāti liecina, ka pēdējo 1-2 gadu laikā 39% aptaujāto vecāku ir apmeklējuši pieaugušo izglītības pasākumus (kursus, programmas, u.c.). Vaicāti par to, vai vēlētos apmeklēt pieaugušo izglītības pasākumus nākamā 1-3 gadu laikā, 27% aptaujāto vecāku atbildējuši "noteikti jā", vēl 40% – "drīzāk jā"; tikai 3% vecāku izvēlējušies atbildi "nē" un 15% – "drīzāk nē". Vaicāti par piemērotāko formātu pieaugušo izglītības apguvei, 42% dotu priekšroku attālinātām nodarbībām tiešsaistē, 37% – klātienē kursiem, 18% – mācību moduļiem un materiāliem pašmācībai. Vienlaikus minams, ka Talsu novada iedzīvotāju un uzņēmēju aptaujas, kas 2021. gada martā organizēta Talsu

novada attīstības programmas 2022.-2028. gadam izstrādes ietvaros, rezultāti liecina, ka trešā viskritiskākā vērtētā joma ir mūžizglītības iespējas pieaugušajiem.²⁸

Talsu novadā pieaugušo izglītības jautājumu koordinēšana šobrīd ir deleģēta TN IP kompetencē, kur atbildība par pieaugušo izglītību, citu pienākumu starpā, ir uzticēta vienam no TN IP strādājošajiem izglītības darba speciālistiem. Papildus tam izvērtējuma ietvaros secināts, ka Rojas Tūrisma informācijas centrs, balstoties iestrādēs, kas iedibinātas vēl pirms ATR īstenošanas, turpina organizēt dažādus pagasta līmeņa pieaugušo izglītības pasākumus, kas esošā Talsu novada kontekstā vērtējams kā labās prakses piemērs, proti, dotā pieredze un kompetence būtu izmantojama kā viens no komponentiem attīstot visaptverošu, ilgtspējīgu un stratēģiska līmeņa pieaugušo izglītības sistēmu Talsu novadā kopumā.

Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.-2040. gadam izvirzīto ilgtermiņa prioritāšu kontekstā tiek akcentēts, ka "kvalitatīvas un mūsdienām atbilstošas mūžizglītības nodrošinājums un regulāra prasmju pilnveide veicina sabiedrības attīstību un labklājību".²⁹ Šīs jomas aktualitāte tiek turpināta arī Talsu novada attīstības programmas 2022.-2028. gadam dokumentos, proti, programmas Stratēģiskajā daļā³⁰ kā viens no rīcības virziena "Izglītība un prasmes" uzdevumiem tiek definēts "U8. Attīstīt mūžizglītību un darba tirgum atbilstošu izglītības piedāvājumu", savukārt attīstības programmas Rīcības plāna daļā³¹ ir definētas 4 ar mūžizglītību saistītas rīcības:

- R8.1. Apzināt mūžizglītības pieprasījumu un sagatavot mērķgrupas vajadzībām atbilstošu piedāvājumu;
- R8.2. Īstenot mācības iedzīvotāju uzņēmējspēju apguvei un pilnveidei;
- R8.3. Sekmēt kvalifikācijas paaugstināšanas un pārkvalifikācijas kursu pieejamību;
- R8.4. Sekmēt tautskolas attīstību novada teritorijā.

Ņemot vērā esošās situācijas izvērtējumu un pieaugušo izglītības nozīmīgumu visa novada sociālekonomiskajā attīstībā, visaptverošai, ilgtspējīgai un efektīvai jomas attīstībai Talsu novadā nepieciešams risināt vairākus būtiskus uzdevumus, tajā skaitā:

- Attīstīt komandas darbu jomas koordinēšanā un vienotas pieaugušo izglītības sistēmas izveidē;
- Stiprināt iesaistīto un atbildīgo speciālistu kapacitāti un motivāciju;
- Veicināt vienotu pašvaldības līmeņa izpratni par pieaugušo izglītības nozīmīgumu tautsaimniecības attīstībā un sabiedrības labklājībā kopumā;
- Sistemātiski izziņāt gan darba devēju, gan iedzīvotāju vajadzības un viedokļus;
- Apkopot, strukturēt un izplatīt informāciju (informēt iedzīvotājus) par pieaugušo izglītības iespējām novadā, ievietojot informāciju pašvaldības tīmekļa vietnē un izplatot to caur citiem saziņas kanāliem;
- Apkopot un analizēt datus;
- Attīstīt sadarbību ar pieaugušo izglītības īstenošanai;
- Attīstīt sadarbību ar darba devējiem;
- Izvērtēt iespējas pilnveidot mūžizglītības pakalpojumu nodrošinājumu novada kultūras iestādēs, bibliotēkās un izglītības iestādēs;
- Paredzēt pašvaldības līdzfinansējumu sistēmiskai pieaugušo izglītības attīstībai un pieaugušo izglītības programmu īstenošanai pašvaldības līmeņa (darba devēju un sabiedrības) prioritārajās jomās.

KOPSAVILKUMS: Interesu, profesionālās ievirzes, profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi

- Profesionālās ievirzes izglītības programmas Talsu novadā realizē deviņas izglītības iestādes, divas – sporta jomā, septiņas – kultūrizglītības jomā. Sporta jomā Talsu novadā ir pieejamas 11 dažādas sporta izglītības apakšprogrammas, kultūrizglītības jomā – 16 mūzikas apakšprogrammas, programma "Vizuāli plastiskā māksla" un "Dejas pamati".
- 2021./2022. m.g. profesionālās ievirzes izglītības iestādēs Talsu novadā mācījās kopskaitā 1639 izglītojamie, kas ir par +0,02% vairāk nekā 2019./2020. m.g.; trīs gadu laikā ir palielinājies izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības programmās sporta un mākslas jomās, bet samazinājies – mūzikas jomā.

²⁸ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136751> (12.lpp.)

²⁹ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136653> (20.lpp.)

³⁰ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136751> (16.lpp.)

³¹ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/136764> (25.lpp.)

KOPSAVILKUMS: Interesu, profesionālās ievirzes, profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības pakalpojumi

- Sporta jomā profesionālās ievirzes izglītības apakšprogrammu klāsts ir bijis nemainīgs; pēdējos trīs gados ir visvairāk ir palielinājies audzēkņu skaits basketbolā, biatlonā, volejbolā.
- Sporta skolās ir samazinājies gan kopējais pedagogu, gan pedagoģisko likmju skaits, bet pieaugusi izglītojamo skaita un pedagoģisko likmju attiecība.
- TNSS ir jauns kolektīvs, jo teju puse TNSS pedagogu ir vecumā līdz 35 gadiem, savukārt RSS vērojama pedagoģiskā personāla novecošanās (6 no 7 pedagogiem ir vecumā virs 55 gadiem).
- Profesionālās ievirzes izglītības programmu piedāvājums mūzikas jomā trīs izglītības iestādēs pēdējo trīs gadu laikā ir sašaurinājies.
- Pedagogu skaits visās mākslas un mūzikas skolās kopā pēdējo trīs mācību gadu laikā ir samazinājies nedaudz (no 88 uz 84 pedagogiem), taču būtiski ir sarukušas pedagoģiskās likmes (no 58,9 uz 48 likmēm).
- Interesu izglītība tiek īstenota TNBJC, 17 vispārējās izglītības iestādēs, piecās profesionālās ievirzes izglītības iestādēs, 11 vietēja līmeņa kultūras centros; pašvaldībā darbojas arī privātā interešu izglītības iestāde "Dziesmu skola" un pēdējo trīs gadu laikā ir licencētas 10 interešu izglītības programmas.
- 64% interešu izglītības audzēkņu Talsu novada pašvaldības izglītības iestādēs apmeklē kultūrizglītības jomas interešu izglītības pulciņus; nākamā populārākā interešu izglītības joma ir sports (10%); tikai 5% no visiem interešu izglītības audzēkņiem piedalās tehniskās jaunrades interešu izglītībā, 4% – vides interešu izglītības programmās.
- TNBJC pedagogu vecuma struktūra liecina par pedagogu novecošanos.
- Vienīgā izglītības iestāde, kurā tiek īstenotas profesionālās izglītības programmas Talsu novadā, ir Upesgrīvas pamatskola, un tajā tiek īstenotas divu veidu profesionālās pamatizglītības programmas: 1) Būvdarbi (22582011) un 2) Ēdināšanas pakalpojumi (22811021). Pēdējo trīs mācību gadu laikā izglītojamo skaits šajās programmās raksturojams kā neliels, tomēr kopumā nedaudz pieaugošu tendenci.
- Talsu novada 9. klases absolventu vidū nav izteikti augsts pieprasījums pēc vidējās profesionālās izglītības pakalpojumiem. 2019./2020. un 2020./2021. mācību gadu dati liecina, ka Talsu novadā vidēji 30-35% 9. klases absolventu izvēlas turpināt mācības profesionālās izglītības iestādēs, kas valstiskā līmenī uzskatāms par zemu rādītāju.
- Vidēji 60% 12. klases absolventu izvēlas turpināt mācības augstākās izglītības iestādēs un aptuveni 10% – profesionālās izglītības iestādēs.
- Biznesa augstskolas "Turība" Talsu filiālē, kas īsteno trīs 1. līmeņa augstākās izglītības studiju programmas, studējošo skaits pēdējo 3 gadu laikā ir bijis stabils un ar pieaugošu tendenci.
- Pieaugušo izglītības piedāvājums Talsu novadā balstās pagasta līmeņa un lokāli koordinētās iedzīvotāju iniciatīvās, galvenokārt caur dažādām organizācijām (biedrības, klubi u.tml.), kas īsteno neformālās izglītības pasākumus.
- Pašvaldības līmenī nepieciešams attīstīt darbu pieaugušo un mūžizglītības jomā – gan darba devēju, gan iedzīvotāju vajadzību un šķēršļu izzināšana, sadarbības ar pieaugušo izglītības īstenotājiem veidošana, datu apkopošana un analīze, iedzīvotāju informēšana par izglītības iespējām, potenciāli arī pašvaldības līdzfinansējuma atvēlēšana pieaugušo izglītības programmu īstenošanai prioritārajās jomās, u.c.

PIELIKUMI

1. pielikums: Nozīmīgākie ieguldījumi Talsu novada izglītības iestāžu infrastruktūrā un materiāltehniskajā nodrošinājumā

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES			
1.	Dundagas PII "Kurzemīte"	98 980,00	- Veikts vairāku grupu guļamistabu, rotaļu istabu un "virtuvītes" remonts. - Veikts sanitārā mezgla remonts divās grupās un darbinieku tualetē. - Iegādātas mēbeles un aprīkojums grupai "Skudriņa". - Iegādāti portatīvie datori (6 gab.) un projektori (2 gab.). - Veikts vējtvera un ārdurvju remonts. - Uzlabots āra laukumu aprīkojums – ierīkoti līdzsvara elementi. - Uzstādītas žalūzijas 30 logiem un saules aizsardzības žalūzijas 30 logiem. - Veikts logopēda kabineta un gaitenja pie kabineta remonts.
2.	Laidzes PII "Papardīte"	21 798,00	- Veikta iestādes centrālā gaitenja renovācija. "Mārišu" grupas guļamtelpas remonts – grīdas seguma un apgaismojuma nomaiņa, telpas kosmētiskais remonts. - Iestādes ūdensvada remonts, lai nodrošinātu kvalitatīvu dzeramo ūdeni. - Tualetes telpu renovācija "Taurenīšu" grupā. - Elektroinstalācijas sakārtošanas darbi neizmantotās grupas telpās. - Pamatlīdzekļa iegāde – profesionāla panna virtuvē. - Žalūziju iegāde grupas telpās. - Garderobes skapīši "Mārišu" grupā. - Rotaļu ierīce jaunizveidotajā rotaļu laukumā mazajiem bērniem. - Gultas – skapji un matračī (22 gb.) "Mārišu" grupā.
3.	Laucienes PII "Bitīte"	8 790,00	nav datu
4.	Mērsraga PII "Dārta"	6 314,50	Veikta stāvlaukuma paplašināšana (izbūve no bruģa).
5.	Pastendes PII "Ķipars"	152 726,00	- Iegādāta un uzstādīta elektriskā konvekcijas krāsns, veļas mašīna, garderobes skapīši (trīs grupām) un mēbeles (divām grupām). - Veikta ugunsdzēsības pults paneļa maiņa, elektrosadales pārbūve, evakuācijas kāpņu nomaiņa, margu atjaunošana, sanmezglu aprīkojuma montāža, avārijas plaisas novēršana ēkas neekspluatējamajā daļā, ventilācijas skursteņu jumtiņu uzstādīšana, alumīnija durvju nomaiņa, durvju pašaizveres mehānismu un piedurķistu uzstādīšana. - Izstrādāts projekts "Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu atjaunošana PII ĶIPARS".

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
			▪ Daļēji atjaunots bruģis. ▪ Uztādīti āra aktivitāšu centri. ▪ Veikts energoefektivitātes novērtējums PII ĶIPARS ēkai. ▪ Sagatavots tehniskās apsekošanas atzinums PII ĶIPARS ēkai. ▪ Nojumes jaunbūve Pastendes PII ĶIPARS.
6.	Rojas PII "Zelta zivtiņa"	37 731,00	▪ Iegādātas visās grupiņās trauku mazgājamās mašīnas, labiekārtots bērnu rotaļu laukums, daļēji iekārtotas atpūtas telpa darbiniekiem, iegādātas IT.
7.	Rudes PII "Saulespuķe"	8 073,00	▪ Veikta granulu katla uzstādīšana, skursteņa nomaiņa, elektroinstalāciju nomaiņa vairākās telpās, jaunākās grupas kapitālais remonts, apsardzes sistēmas atjaunošana. ▪ Iegādātas jaunas mēbeles, t.sk. gultas, jauns portatīvais dators, krāsainais un melnbaltais printeris/skeneris. ▪ Uztādīti jauni rotaļu laukumi. ▪ Veikta daļēja sporta inventāra nomaiņa.
8.	Sabiles PII "Vīnodziņa"	7 787,00	▪ Ierīkots virtuves bloks pagaidu telpās Abavas ielā 5. ▪ Iegādātas 2 trauku mašīnas, veļas mašīna un veļas žāvētājs, zāles pļāvējs, krūmgriezis. ▪ Četrām grupām iegādāti jaunu garderobes bērnu skapīši. ▪ Veikti skursteņa oderēšana darbi, veikts grīdas remonts kurinātavā. ▪ Veikts daļējs trepju remonts. ▪ Veikta āra laukumu labiekārtošana (iegādāta smilšu kaste). ▪ Iegādāti portatīvie datori. ▪ Veikts 2. stāva garderobes grīdas kapitālais remonts, sienu kosmētiskais remonts.
9.	Talsu PII "Kastanītis"	5 223,00	▪ Bruģa pārbruģēšana, pamata līmeņošana. ▪ Ēku tehniskais izvērtējums. ▪ Sporta laukuma inventāra iegāde, uzstādīšana. ▪ Portatīvo datoru nomaiņa grupās un planšetų iegāde. ▪ Elektrosadales skapja pārbūve. ▪ Virtuves blokā elektriskās plīts nomaiņa un ventilatora nomaiņa. ▪ Evakuāciju durvju nomaiņa. ▪ Elektroinstalācijas tehniskais novērtējums.
10.	Talsu PII "Pīlādzītis"	222 678,00	▪ Bibliotēkas telpu pārbūve par grupas telpām. ▪ Jaunu rotaļu ierīču uzstādīšana rotaļu laukumos. ▪ Mīkstā seguma ieklāšana zem rotaļu ierīcēm. ▪ Evakuācijas kāpņu atjaunošana.
11.	Talsu PII "Saulīte"	41 635,00	▪ Rotaļlaukuma iegāde un uzstādīšana "Vilciens"V2. ▪ Vingrošanas komplekss VE1; gumijas segums. ▪ Līdzsvara taka. ▪ Traktors- truba izlīšanai. ▪ Rotaļlaukums ar slīdkalniņu, nobraukšanas trubu un kāpnēm; gumijas segums.
12.	Talsu PII "Sprīdītis"	17 050,00	▪ Āra laukumu labiekārtošana – gumijas celiņu nomaiņa 11 rotaļlaukumiem.
13.	Talsu PII "Zvaniņš"	18 580,00	▪ Jaunu gultu iegāde "Pienenīšu" grupā (20 gab.). ▪ Teritorijas apgaismojums.

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
			- legādāts ledusskapis, veļas mašīna. - Āra laukumiņu labiekārtošana. - Sanmezglu remontdarbi.
14.	Valdemārpils PII "Saulstariņš"	75 586,00	- legādāti portatīvie datori (4 gab.). - Vairākās grupās veikts tualetu remonts. - Vienā no grupām veikta telpas sienas demontāža un tās vienkāršota renovācija. - Veikta pagalma seguma atjaunošana. - Veikts virtuves remonts un iegādāti nerūsējošā tērauda plaukti un galdi. - Izbūvēts rotaļu komplekss otrajā laukumā. - Vienā bērnu grupā nomanītas mēbeles garderobē. - Virtuvē iegādāta plīts ar konvekcijas cepeškrāsni. - Ieejas vārtiņiem ierīkota mehāniskā koda atslēga. - Tiek īstenota 3.grupas telpas sienas demontāža un telpu remonts. Pēc remonta pabeigšanas grupā tiks iegādāti 16 garderobes skapji, galdiņi un krēslīši.
15.	Vandzenes PII "Zilīte"	2 146,00	"Rūķīši" un "Taurenīši" āra ieeju uzlabojumi – apstrādāti jumtiņi; apmestas sānu malas; salaboti pakāpieni.
KAPITĀLIE IZDEVUMI PII, 2019.-2021. GADS KOPĀ:			718'783,00 EUR
VISPĀRIZGLĪTOJOŠĀS SKOLAS			
1.	Lībagu sākumskola	39 675,57	- Ledusskapja iegāde. - Mēbeļu iegāde. - Evakuācijas durvju nomaiņa. - Zāles pļāvēja iegāde. - Radiatoru nomaiņa ēdamzālē un pirmsskolas grupās. - Konvekcijas krāsns. - Evakuācijas kāpņu papildus pakāpienu izgatavošana. - Pirmsskolas izglītības grupas remonts. - Vārtiņu ar koda atslēgu montāža. - Ģērbtuves skapīšu iegāde. - Balto tāfeļu iegāde. - Nojumes būvniecība. - Jumta peraperta remonts. - Paskaidrojuma raksta dokumentācijas izstrāde "Lībagu sākumskolas teritorijas labiekārtošanas darbiem". - Metodiskā kabineta izbūve.
2.	Virbu sākumskola	79 809,00	- Telpu remonts, pielāgojot PII telpas sākumskolas vajadzībām. - Rotaļu vilcieniņa uzstādīšana āra aktivitātēm. - Ledusskapja iegāde. - Virtuves un trauku mazgājamās telpas remonts. - Jumta remonts virs "Kāpēcīšu" grupas. - Skolas telpu kosmētiskais remonts. - Āra tāfeles un līdzsvara takas iegāde un uzstādīšana. "Kāpēcīšu" grupasnojumes jumta un grīdas atjaunošana. - Gaļas pārstrādes telpas un noliktavas telpas remonts. - Melnbaltā un krāsainā kopētāja/printera iegāde. - Ģērbtuvju skapīšu iegāde.

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
3.	Kolkas pamatskola	48 608,00	▪ nav datu
4.	Laucienes pamatskola	64 431,00	▪ Atjaunots Dursupes skolas ēdnīcas ēkas jumts, izbūvēti vējiveri. ▪ Uzstādītas 2 videokameras Dursupes skolas pagalmā. ▪ Labiekārtota Dursupes skolas pagalma teritorijas daļa. ▪ Iegādātas 2 interaktīvās tāfeles un 1 interaktīvs pārvietojams displejs, jaunas mēbeles skolēniem divās klases telpās. ▪ Iegādāti 2 interaktīvie displeji ▪ Papildināta sporta inventāra materiālā bāze. ▪ Ierīkots jauns bērnu rotaļu un atpūtas laukums pie Dursupes skolas. ▪ Izbūvēta optiskā interneta līnija Laucienes pamatskolai.
5.	Pastendes pamatskola	49 591,00	▪ nav datu
6.	Pūņu pamatskola	94 597,00	▪ Grupas rotaļtelpā nomainīts apgaismojums un veikts griestu remonts. ▪ Grupas guļamistabā nomainīts apgaismojums un veikts griestu remonts. ▪ Uzstādītas 2 ugunsdrošās durvis un nomainītas iestādes (pirmsskolu grupu ēkā) galvenās ieejas durvis. ▪ Iegādātas 48 jaunas gultas. ▪ Visās pirmsskolu grupās nomainīti garderobes skapīši. ▪ Pirmsskolu grupu teritorijā sakārtoti bērnu laukumi un nomainīts asfalta segums pret bruģakmens segumu. ▪ Skolas ēkā nomainīti apkures sistēmas izplešanās trauki un skurstenis. ▪ Demontēts šķūnis- noliktava pie skolas. ▪ Iegādātas elektroniskās avārijas izejas zīmes.
7.	Sabiles pamatskola	65 890,00	▪ nav datu
8.	Stendes pamatskola	49 174,00	▪ Āra tāfeles un rotaļu iekārtu iegāde pirmsskolas grupām. ▪ Konvekcijas krāsns iegāde pirmsskolas grupām. ▪ Teritorijas nožogojuma un vārtu maiņa pirmsskolu grupas teritorijā. ▪ Daļēja kanalizācijas cauruļu nomaiņa vienai pirmsskolas grupai. ▪ Divu klašu telpu elektroinstalācijas un apgaismojuma nomaiņa.
9.	Talsu pamatskola	149 677,00	▪ Projekta "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" ietvaros iegādāti 10 mācību līdzekļi robotikā "ego We Do". ▪ SAM 8.1.2. projekta «Vispārējās izglītības iestādes mācību vides uzlabošana» ietvaros klašu telpas ir aprīkotas ar ergonomiskajiem galdiem un krēsliem izglītojamiem, ar 16 interaktīvajām tāfelēm, 16 portatīvajiem datoriem un 24 planšetēm. ▪ Projekta "Talsu pamatskolas iekšējo inženierkomunikāciju atjaunošana" ietvaros pievienots centralizēts siltais ūdens,

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
			ierīkota WC ar kustību traucējumiem, renovēts medmāsas kabinets.
10.	Upesgrīvas pamatskola	845,00	- Internāta ēkas fasādes kosmētiskais remonts, skolas kāpņu telpas kosmētiskais remonts. - Medicīniskās kušetes, alternatīvās komunikācijas iekārtas, pacienta pacelēja, interaktīvā ekrāna, elektronisko klavieru, aprūpes un saimnieciskā (putekļsūcējs, veļas mazgājamā mašīna, galda cepeškrāsns, blenderis) aprīkojuma, grīdas seguma, žalūziju, mācību līdzekļu iegāde. - Telpu remonts, pandusa uzstādīšana adresē Ozolu iela 2, Pastendē. - Zemējuma un zibenssaizsardzības ierīču pārbaudes un elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumi. - Ēku tehniskā apsekošana. - Ēkas energoefektivitātes novērtējums. - Ūdens atdzelžošanas iekārtas jaudas palielināšana. - Skolas telpu kosmētiskais remonts. - Grīdas flīžu seguma nomaiņa virtuves blokā. - Bruģa seguma izbūve basketbola laukumā. - Iestādes elektrosadales skapja pārbūve, elektroinstalāciju nomaiņa vairākās telpās.
11.	Dundagas vidusskola	173 089,00	- Veikta sporta ģērbtuvju pārbūve, tualetes remonts; griestu remonts 1 klašu telpā (Talsu iela 18), klases kapitālremonts (Saules iela 8). - Iegādāti 2 projektori, kopētājs, sporta inventārs, šujmašīna. - Veikti vides uzlabošanas darbi: grīdas seguma atjaunošana sporta zālē, 1.stāva gaitenā remonts (Talsu iela 18); 3 klašu, daļējs skolotāju istabas remonts, telpas iekārtošana speciālā pedagoga darbībai (Saules iela 8). - Daudzveidīgu vingrošanas rīku uzstādīšana pie skolas ēkas (Saules iela 8). - Sporta laukuma daļā (540 m²) ieklāts gumijas granulu segums un uzstādīta skeitošanas rampa. - Materiāli tehniskais papildinājums: datortehnika 11 vienības, 4 projektori, printeris. - Grīdas seguma atjaunošana krievu valodas kabinetā, kosmētiskais remonts angļu valodas kabinetā (Talsu iela 18), kapitālremonts klases telpā un zēnu tualetē, grīdas seguma maiņa skolotāju istabā (Saules iela 8). - Iegādāti galdi skolēniem, mēbeles klašu telpām, sporta inventārs. - Veikti vides uzlabošanas darbi – izglītības iestādes ēkas (Talsu iela 18) lielākajai daļai nomainīts jumts, remonts mājturības un tehnoloģiju kabinetā, direktora un direktora vietnieces kabinetā (Talsu iela 18), gaitenā un zēnu tualetes remonts (Saules iela 8); lietotais ūdens noteku sakārtošana nelielā skolas ēkas daļā (Saules iela 8). - Iegādāti jauni galdi (15) un krēsli (30). - Uzstādīta jauna apkures sistēma pie skolas ēkas (Saules iela 8).

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
			- IT kopums papildināts ar 24 datoriem, 2 monitoriem, 2 projektoriem. - Papildināts mācību grāmatu, literatūras un mācību līdzekļu klāsts.
12.	Mērsraga vidusskola	<i>Nav datu</i>	- Iegādāts interaktīvās tāfeles komplekts. - Parketa grīdas atjaunošana. - Tautisko tērpu iegāde. - Videoprojektoru iegāde. - Kora tērpu iegāde. - Multifunkcionālu videoprojektoru iegāde. - Skolas aktu zāles atjaunošana. - Bruģa atjaunošana. 3D multifunkcionāla printera iegāde. - Ledusskapja iegāde virtuves blokam. - Skolas jumta remonts. - Plaujmašīnas iegāde.
13.	Rojas vidusskola	66 223,00	- Vizuālās mākslas kabineta remonts. - Ūdens cauruļu nomaiņa. - Datortehnikas iegāde. - Balss izziņošanas iekārtas, elektriskā zvana ievilkšana. - Elektrības zemējuma savilkšana. - Elektroinstalācijas darbi datorklasē. - Datorklases remonts un interneta pieslēgšana katram solam. - Sporta garderobju remonts. - Skolas fasādes remonts. - Interneta pārbūve 1. kārtā. - ESF projekta 8.3.2.2./16/I/001 "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai" iegādāti mācību materiāli.
14.	Talsu 2. vidusskola	218 342,00	<i>nav datu</i>
15.	Talsu Kristīgā vidusskola	<i>Nav datu</i>	<i>nav datu</i>
16.	Talsu novada vidusskola	8 699,00	- Veikta avārijas izeju un kāpņu izbūve. - Veikts datorklases kabineta remonts. - Labiekārtots 1.stāva gaitenis – iegādāti atpūtas krēsli un sienas planšetes.
17.	Talsu Valsts ģimnāzija	2 082 616,00	<i>nav datu</i>
18.	Valdemārpils vidusskola	67 368,00	- Atjaunotas mēbeles mācību kabinetos. - Atjaunotas mēbeles skolas ēdamzālē. - Renovēta skolas ēdamzāle, gaiteni un kāpņutelpas. - Atjaunots lakojuums aktu zāles un sporta zāles parketa grīdām. - Visi mācību kabineti aprīkoti ar projektoriem.
KAPITĀLIE IZDEVUMI SKOLĀS, 2019.-2021. GADS KOPĀ:			3 199 525,00 EUR
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS IESTĀDES			

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
1.	Dundagas Mākslas un mūzikas skola	31 174,00	nav datu
2.	Mērsraga Mūzikas un mākslas skola	12 203,00	- Uzstādīts projektors. - VKKF mērķprogrammas projektos iegūts atbalsts flautas, molbertu iegādei. - Bibliotēkas fonda papildināšana, mūzikas instrumenti un mācību līdzekļi izglītības programmu realizācijas nodrošināšanai.
3.	Rojas Mūzikas un mākslas skola	16 080,00	- Skolas pedagogu un administrācijas IT aprīkojuma iegāde, nomaiņa. 2 interaktīvo ekrānu uzstādīšana. 7 mācību klašu kosmētiskais remonts. - VKKF projektu konkursā iegūts atbalsts jauna pianīna un grafikas spiedes iegādei.
4.	Rojas Sporta skola	9 116,00	nav datu
5.	Sabiles Mūzikas un mākslas skola	5 613,00	nav datu
6.	Talsu Mākslas skola	4 312,00	3 portatīvie datori skolotājiem, projektors. - Gleznu piekares sistēma, keramikas rullējamais galds, portatīvais dators administrācijai, stacoinārais dators. - Pagrabtempu remonts, aprīkojums dušas telpai un noliktavai. - Glazēšanas kamera ar kompresoru un pistoli, krāsu printeris, overloks. 2 mācību telpās ievilkts ūdens, uzstādīti metāla galdi ar izlietni. - Katru gadu mācību līdzekļu un inventāra iegāde, bibliotēkas fonda papildināšana.
7.	Talsu Mūzikas skola	15 081,00	- Grāmatas bibliotēkas fondos, datorprogrammas Sibeliuss, Portatīvie datori klasēm, mūzikas instrumenti (saksofons, trombons, mežrags, čells), inventārs un mācību līdzekļi izglītības programmu realizācijas nodrošināšanai. - Grāmatas bibliotēkas fondos, datorprogrammas Sibeliuss, mūzikas instrumenti (vijole, čells, flauta), inventārs un mācību līdzekļi izglītības programmu realizācijas nodrošināšanai. - Mūzikas instrumenti (tuba, eifonijs), inventārs un mācību līdzekļi izglītības programmu realizācijas nodrošināšanai. - Grāmatas bibliotēkas fondos, mūzikas instrumenti (akordeons, trombons), skolas mājas lapas modernizēšana un pārprogramēšana atbilstoši MK noteikumiem, inventārs un mācību līdzekļi izglītības programmu realizācijas nodrošināšanai. - Grāmatas bibliotēkas fondos, mūzikas instrumenti (2 pianīni), jaunas interešu izglītības programmas mūzikā ieviešana, inventārs un mācību līdzekļi izglītības programmu realizācijas nodrošināšanai.
8.	Talsu novada Sporta skola	59 987,00	Projekts "Kluba ilgtspējīgas attīstības atbalsta programma", sadarbībā ar Latvijas Futbola federāciju iegādāts aprīkojums un inventārs mācību treniņu procesa pilnvērtīgai realizēšanai.

Nr. p.k.	IZGLĪTĪBAS IESTĀDE (A-Z)	KAPITĀLIE IZDEVUMI 2019.-2021. GADS, EUR	VEIKTIE IEGULDĪJUMI INFRASTRUKTŪRĀ UN MATERIĀLTEHNISKAJĀ NODROŠINĀJUMĀ 2018.-2020. GADS
1	2		3
			▪ LFF Sieviešu futbola klubu atbalsta programmas ietvaros, iegādāts inventārs mācību - treniņu procesa pilnveidošanai. ▪ Atbilstoši skolas attīstības plānam uzlabots skolas materiāltehniskais nodrošinājums. ▪ Iegādāts: ▪ 3 interaktīvie ekrāni ▪ 2 Go Pro kameras ▪ 10 laivas un airi ▪ 4 Biatlona ieroči ▪ 2 moduļu kontaineri ▪ Interaktīvais velo trenižieris ▪ Ergonomiskas darba vides iekārtošana ▪ Datortehnikas nodrošinājums treneriem ▪ Spēļu filmēšanas tehnikas iegāde futbola nodaļai. ▪ 2 Reakcijas trenižiera iegāde – Blazepod ▪ Apgaismojuma pilnveidošana Biatlona šautuvē un slēpošanas trasē ▪ Sirdsdarbības mērīšanas ierīces audzēkņiem ▪ Futbola vārtu iegāde Sabilē ▪ 2 velosipēdi
9.	Valdemārpils Mūzikas un mākslas skola	3 923,00	▪ nav datu
KAPITĀLIE IZDEVUMI PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS, 2019.-2021. GADS KOPĀ:			157 489,00 EUR
INTEREŠU IZGLĪTĪBAS IESTĀDES			
1.	Talsu novada bērnu un jauniešu centrs	4 239,00	▪ nav datu

2.pielikums: Aptaujas response

IZGLĪTOJAMO 4.-12. KLASĒ APTAUJA		
Nr.	Izglītības iestāde	Respondentu skaits
1	Talsu psk.	64
2	T2V	60
3	Valdemārpils vsk.	55
4	Rojas vsk.	38
5	Mērsraga vsk.	37
6	Dundagas vsk.	34
7	Sabiles psk.	26
8	Laucienes psk.	20
9	TNV	12
10	Kolkas psk.	4
11	Lībagu ssk.	2
Izglītojamo skaits kopā:		352
Response, %:		13%

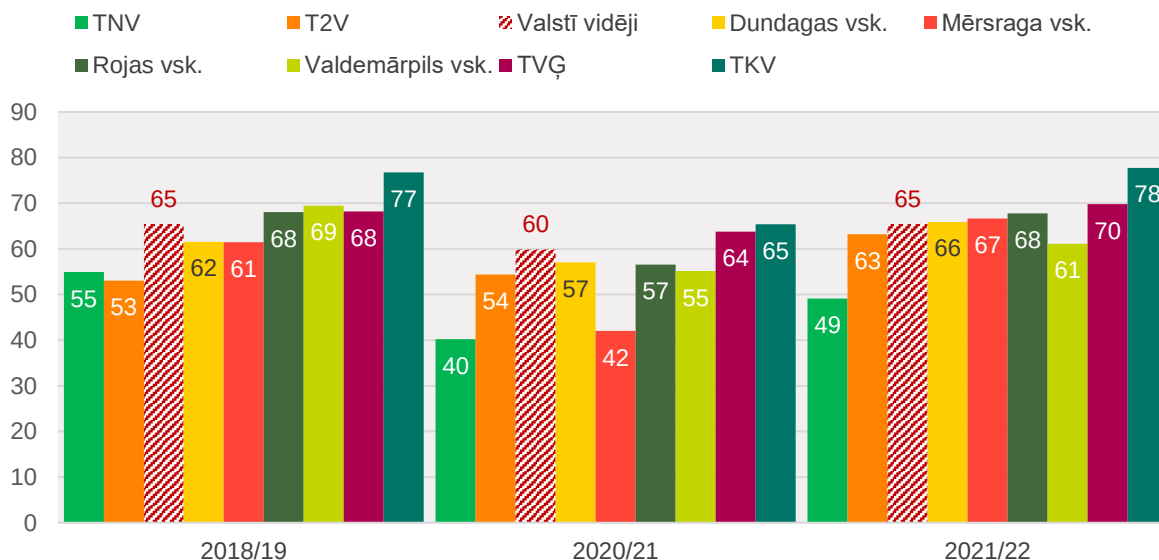
IZGLĪTOJAMO VECĀKU APTAUJA					
SKOLĒNU VECĀKI			PIRMSSKOLĒNU VECĀKI		
Nr.	Izglītības iestāde	Respondentu skaits	Nr.	Izglītības iestāde	Respondentu skaits
1	Talsu psk.	127	1	Sabiles PII "Vīnodziņa"	37
2	Valdemārpils vsk.	91	2	Talsu PII "Sprīdītis"	27
3	T2V	88	3	Rudes PII "Saulespuķe"	25
4	Dundagas vsk.	62	4	Pastendes PII "Ķipars"	21
5	Rojas vsk.	49	5	Dundagas PII "Kurzemīte"	20
6	Mērsraga vsk.	45	6	Vandzenes PII "Zīlīte"	16
7	Laucienes psk.	35	7	Talsu PII "Kastanītis"	14
8	Sabiles psk.	34	8	Laidzes PII "Papardīte"	13
9	Pūņu psk.	16	9	Lībagu ssk. pirmsskolas grupa	13
10	Lībagu ssk.	10	10	Talsu PII "Zvaniņš"	13
11	Kolkas psk.	2	11	Laucienes PII "Bitīte"	12
12	TKV	2	12	Laucienes psk. pirmsskolas grupa	10
13	TVĢ	2	13	Virbu ssk. pirmsskolas grupa	7
14	Pastendes psk.	1	14	Kolkas psk. pirmsskolas grupa	2
15	Stendes psk.	1	15	Pūņu psk. pirmsskolas grupa	1
16	TNV	1	16	Rojas PII "Zelta zivtiņa"	1
17	Upesgrīvas psk.	1	17	Rojas vsk. pirmsskolas grupa	1
18	Virbu ssk.	1	18	Valdemārpils PII "Saulstariņš"	1
Vecāku skaits kopā:					802
Response, %:					14%

PEDAGOGU APTAUJA

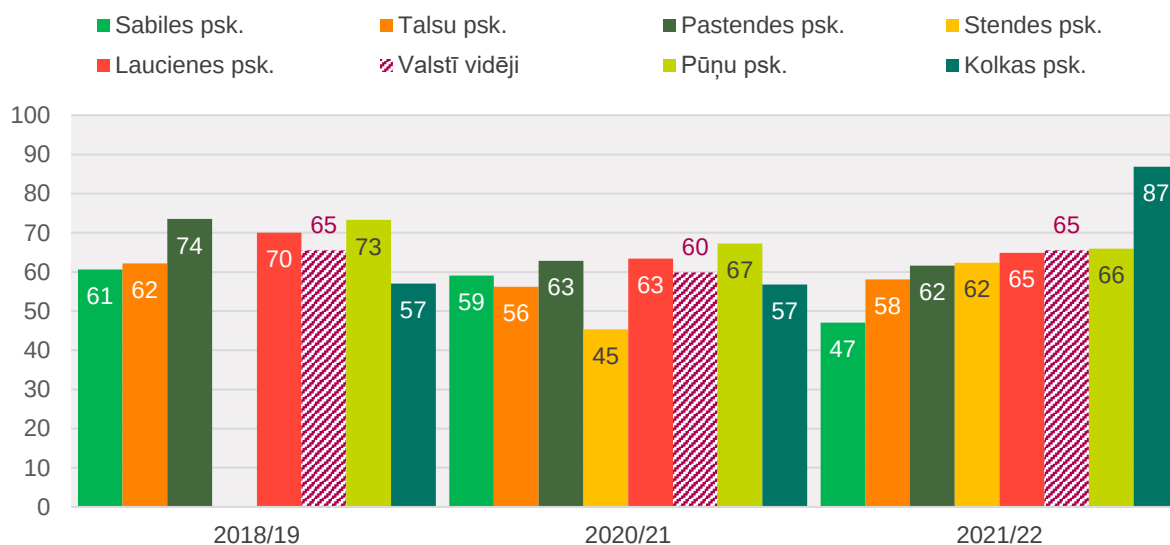
SKOLU PEDAGOGI			PIRMSSKOLU PEDAGOGI		
Nr.	Izglītības iestāde	Respondentu skaits	Nr.	Izglītības iestāde	Respondentu skaits
1	T2V	31	1	Talsu PII "Pīlādītis"	15
2	Valdemārpils vsk.	23	2	Laidzes PII "Papardīte"	14
3	Dundagas vsk.	18	3	Talsu PII "Sprīdītis"	12
4	Talsu psk.	18	4	Pastendes PII "Ķipars"	11
5	Mērsraga vsk.	15	5	Sabiles PII "Vīnodziņa"	8
6	Rojas vsk.	14	6	Dundagas PII "Kurzemīte"	7
7	Upesgrīvas psk.	12	7	Pūņu pamatskolas pirmsskolas grupa	7
8	Laucienes psk.	11	8	Talsu PII "Kastanītis"	7
9	Talsu novada vsk.	10	9	Talsu PII "Zvaniņš"	7
10	Sabiles psk.	8	10	Virbu sākumskolas pirmsskolas grupa	7
11	Pūņu psk.	7	11	Stendes pamatskolas pirmsskolas grupa	6
12	Kolkas psk.	6	12	Valdemārpils PII "Saulstariņš"	6
13	Virbu ssk.	4	13	Rudes PII "Saulespuķe"	5
14	Stendes psk.	3	14	Vandzenes PII "Zīlīte"	5
15	Lībagu ssk.	2	15	Mērsraga PII "Dārta"	4
16	Pastendes psk.	2	16	Rojas PII "Zelta zivtiņa"	4
17	TVĢ	1	17	Lībagu sākumskolas pirmsskolas grupa	3
			18	Talsu PII "Saulīte"	3
			19	Kolkas pamatskolas pirmsskolas grupa	2
			20	Laucienes pamatskolas pirmsskolas grupa	2
			21	Rojas vidusskolas pirmsskolas grupa	2
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES UN INTEREŠU IZGLĪTĪBAS PEDAGOGI					
1	TNSS	20	7	Talsu Mākslas skola	4
2	Talsu Mūzikas skola	11	8	Mērsraga MMS	3
3	TNBJC	10	9	Sabiles MMS	3
4	Dundagas MMS	8	10	“Dziesmu skola”	1
5	Rojas MMS	6	11	RSS	1
6	Valdemārpils MMS	5			
Pedagogu skaits kopā:					394
Response, %:					39%

3.pielikums: Valsts pārbaudes darbu 9. klasēm rezultāti Talsu novada izglītības iestādēs

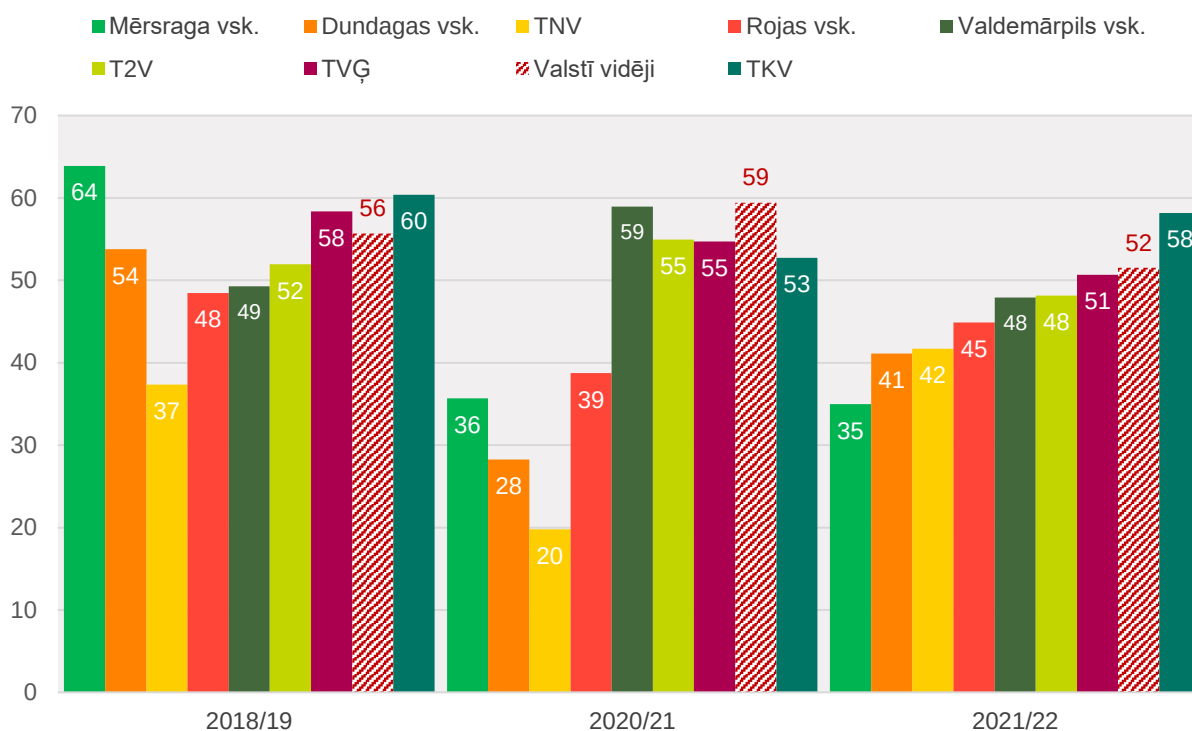
VPD 9. klasēm latviešu valodā: vsk.

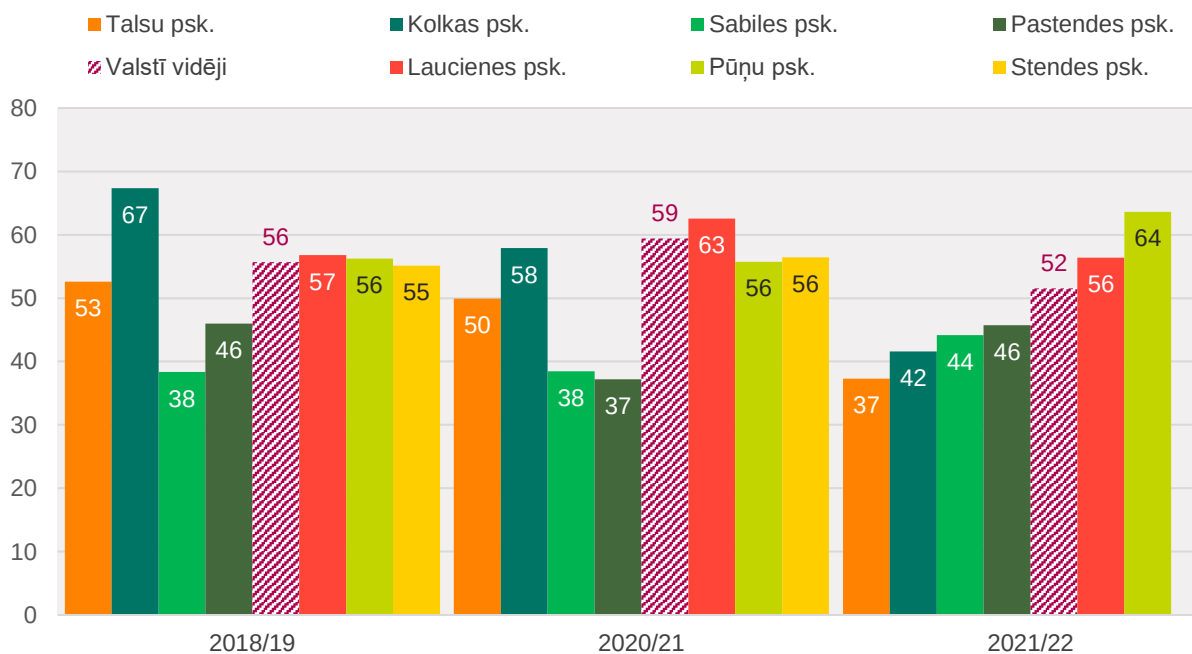
VPD 9. klasēm latviešu valodā: psk.

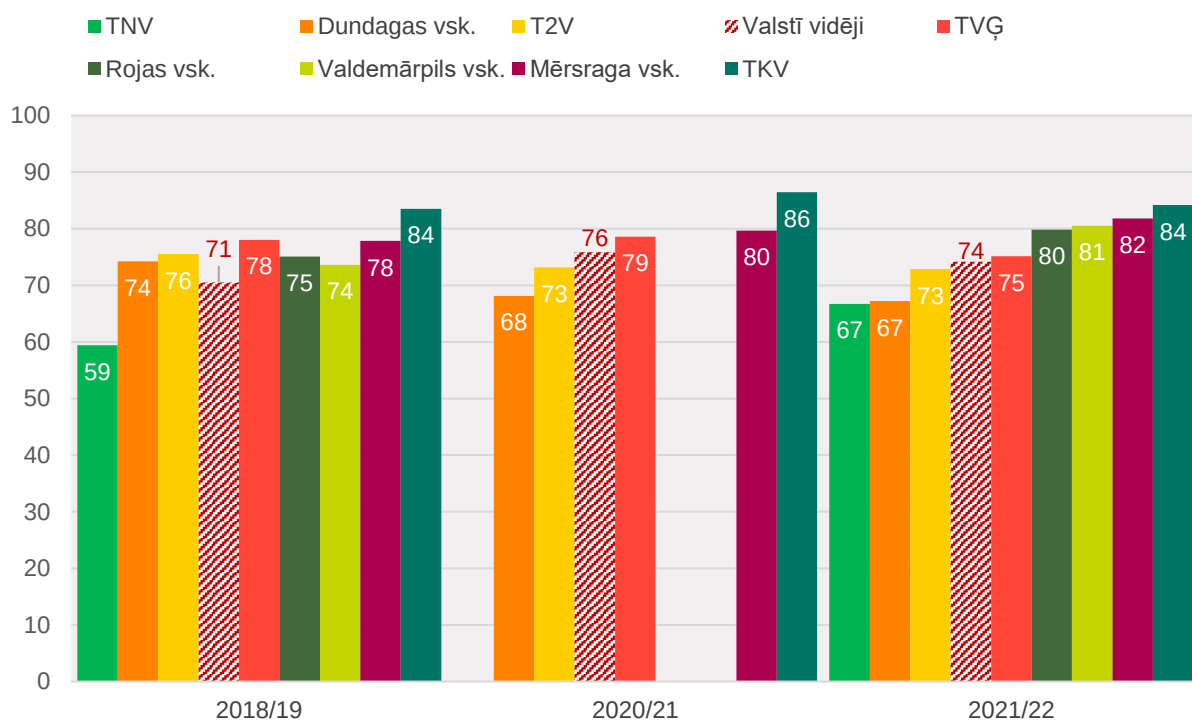
VPD 9. klasēm matemātikā: vsk.

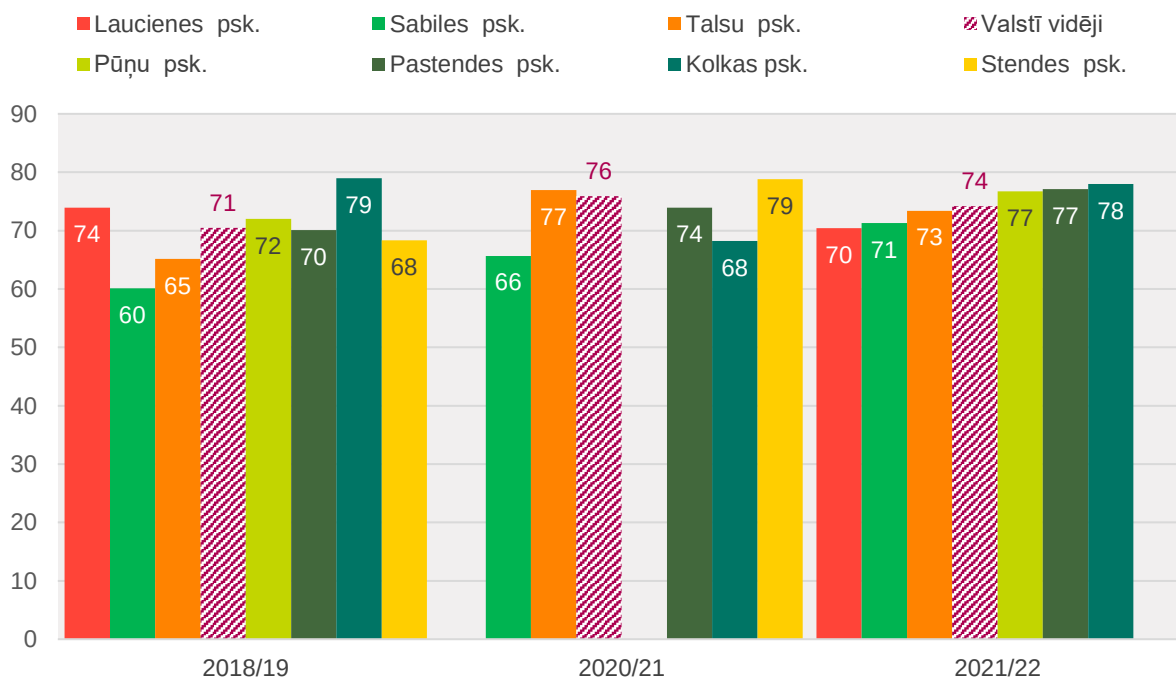
VPD 9. klasēm matemātikā: psk.

VPD 9. klasēm angļu valodā: vsk.

VPD 9. klasēm angļu valodā: psk.

4.pielikums: Interesešu izglītības īstenotāji, programmu piedāvājums un dalībnieku skaits Talsu novadā

1	Izglītības iestāde	Īstenoto programmu skaits	JOMAS										Izglītojamo skaits interešu izglītības programmās	Izglītojamo skaits iestādē
			Deja	Mūzika	Maksa	Teātris	Sports	Tehniskā jaunrade	Jaunatne	Valodas	Vide	Cits		
1	2													
BJC	1. TNBJC	27	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	1432	947
	2. TVĢ	9	X	X								X	126	620
VII	3. Mērsraga vsk.	10	X	X	X		X	X	X		X	X	151	140
	4. Rojas vsk.	15		X	X	X		X	X	X	X	X	118	294
	5. T2V	14	X	X	X			X		X	X	X	176	781
	6. Valdemārpils vsk.	10	X	X	X			X					143	213
	7. TKV	2	X	X									9	302
	8. Dundagas vsk.	11	X	X	X	X	X					X	190	312
	9. Laucienes psk.	12	X	X				X			X	X	128	106
	10. Talsu psk.	13	X	X	X	X		X			X	X	339	279
	11. Sabiles psk.	4	X	X		X							78	115
	12. Pastendes psk.	4	X		X	X				X			162	153
	13. Lībagu ssk.	7	X	X	X	X						X	159	36
	14. Virbu ssk.	9	X	X	X	X	X			X	X	X	87	13
	15. Pūņu psk.	10	X	X	X					X	X		107	61
	16. Stendes psk.	10	X	X	X		X	X	X			X	97	80
	17. Upergrīvas psk.	9	X	X	X	X	X				X		100	38
	18. Kolkas psk.	5	X	X	X	X	X						69	21
	19. TNSS	2					X						51	
	20. RSS	3					X						51	
Prof.iev. II	21. Talsu Mūzikas skola	2	X											
	22. Rojas MMS	9		X	X								38	
	23. Dundagas MMS	10	X	X	X								109	
KULTŪRA CENTRS	24. Balgales pagasta BLPC	2	X	X									34	
	25. Lībagu pagasta BLPC	1		X										

	Izglītības iestāde	Īstenoto programmu skaits	JOMAS										Izglītojamo skaits interešu izglītības programmās	Izglītojamo skaits iestādē
			Deja	Mūzika	Māksla	Teātris	Sports	Tehniskā jaunrade	Jaunatne	Valodas	Vide	Cits		
1	2													
	26. Laidzes pagasta BLPC	1	X										26	
	27. Pastendes kultūras nams	1	X										41	
	28. Stendes tautas nams	2	X	X									44	
	29. Pļavmuižas saietā nams	2	X	X									20	
	30. Dundagas Kultūras pils	1	X										45	
	31. Vandzenes tautas nams	1		X										
	32. Valdemārpils pilsētas un Ārlavas pagasta kultūras nams	2	X											
	33. Mērsraga tautas nams	3	X	X									16	
	34. Rojas Kultūras centrs	3	X	X		X							22	

5.pielikums: Izglītības pakalpojumu piedāvājums Talsu novadam piegulošajās pašvaldībās

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS	PIEEJAMIE IZGLĪTĪBAS LĪMENI	IZGLĪTOJAMO SKAITS (2021./22. m.g.)	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (PROGRAMMAS KODS)	ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDEI TALSU NOVADĀ
1	2	3	4	5
VENTSPILS NOVADS				
Ances pamatskola	Pirmsskola Pamata izglītība	57	- Pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).	Dundagas vidusskola: 22,4 km
Puzes pamatskola	Pirmsskola Pamata izglītība	100	- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611).	Dundagas vidusskola: 30,1 km Pūņu pamatskola: 33 km
Ugāles pamatskola	Pamata izglītība Vidējā izglītība	203	- Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).	Pastendes pamatskola: 35,3 km Talsi: 40 km
KULDĪGAS NOVADS				
Z.A. Meirovica Kabiles pamatskola	Pirmsskola Pamata izglītība	103	- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Pamatizglītības programma (21011111).	Sabiles pamatskola: 16,2 km

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS	PIEEJAMIE IZGLĪTĪBAS LĪMEŅI	IZGLĪTOJAMO SKAITS (2021./22. m.g.)	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (PROGRAMMAS KODS)	ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDEI TALSU NOVADĀ
1	2	3	4	5
TUKUMA NOVADS				
Vānes sākumskola	Pirmsskola Pamata izglītība	83	- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611).	Sabiles pamatskola; 19,2 km
Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskola	Pamata izglītība Vidējā izglītība	386	- Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).	Sabiles pamatskola: 14,9 km Virbu pamatskola: 21,2 km
Kandavas Reģionālā pamatskola	Pirmsskola Pamata izglītība	243	- Pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (1015511); - Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem (1015611); - Pamatizglītības programma (21011111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar redzes traucējumiem (21015111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (21015511); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);	Sabiles pamatskola: 14,9 km Virbu pamatskola: 21,3 km

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES NOSAUKUMS	PIEEJAMIE IZGLĪTĪBAS LĪMEŅI	IZGLĪTOJAMO SKAITS (2021./22. m.g.)	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS (PROGRAMMAS KODS)	ATTĀLUMS LĪDZ TUVĀKAJAI IZGLĪTĪBAS IESTĀDEI TALSU NOVADĀ
1	2	3	4	5
			Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).	
Cēres pamatskola	Pirmsskola Pamata izglītība	80	- Vispārējās pirmsskolas izglītības programma (1011111); - Pamatizglītības programma (2101111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811).	Virbu sākumskola: 22,5 km
Engures vidusskola	Pamata izglītība Vidējā izglītība	238	- Pamatizglītības programma (2101111); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611); - Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (21015811); - Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (31011011); - Vispārējās vidējās izglītības programma (31016011).	Mērsraga vidusskola: 22,2 km Virbu sākumskola: 34,4 km